

VERGİ ve PRATİK BİLGİLER REHBERİ 2010

2010 yılı Düzenlemeleriyle ilgili Vergi Pratik ve Bilgiler Rehberi

Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Özel Tüketim Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, İş Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun, Emlak Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu, Değerli Kağıtlar Kanunu, Mali Tatil Kanunu, Çeşitli Mevzuat Hükümleri

VERGİ
ve
PRATİK BİLGİLER
REHBERİ
2010

İstanbul, Şubat 2010

Hazırlayanlar
Refik Arkan
A. Cihat Kumuşoğlu
Şeref Taşkın
Arif Başer
S. Selman Tunal
Mehmet Güven
Halil Söyler
Ersin Zafer

Yayın hakları Arkan & Ergin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.'ye aittir. Bu kitapta yer alan bilgiler kaynak gösterilmeden kullanılamaz. Kitapta yer alan açıklamalar tamamen bilgi amaçlıdır. Bu bilgilerin kullanılması dolayısı ile oluşabilecek zararlardan firmamız sorumlu tutulamaz. Önemli vergisel düzenlemeler ile ilgili karar alınmadan önce mutlaka müşavirlere danışılmalıdır.

Önsöz

Arkan & Ergin tarafından hazırlanan “Vergi ve Pratik Bilgiler Rehberi”ni sizlere sunmaktan mutluluk duyuyoruz. 2010 yılı için güncellenen en geniş kapsamlı bu rehberin, işinizde çok yardımcı olacağından eminiz.

Vergicilerin ve muhasebecilerin ortak çalışma alanlarından bazıları olan Vergi, SSK ve İş Kanunları ile ilgili pratik bilgileri ve vergisel düzenlemeleri içeren rehberimizde, hangi kanunun hangi maddesinin yenilendiği sistematik olarak açıklamalı anlatılmıştır.

Rehberimiz, bağımsız denetim kurumlarında, özel sektörde faaliyet gösteren şirketlerin muhasebe ve iç denetim departmanlarında çalışanlar ve diğer meslektaşlarımız için önemli bir kaynak olacaktır.

Sıkça karşılaşılan sorulara ve sorunlara yanıt verebilecek geniş içeriğe sahip “Vergi ve Pratik Bilgiler Rehberi” ile 2010 yılını başarı ile geçirmenizi ümit ederiz.

İçindekiler

Giriş	10
Kısaltmalar	11
Vergi Takvimi	12

1. Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	14
1.1 Gelirin Tanımı ve Unsurları	14
1.2 Vergiden Muaf Esnaf	14
1.3 Yatırım İndirimi	15
1.4 Konut ve İşyeri Kira Gelirleri İçin Uygulanacak İstisna	16
1.5 İşverenlerce Hizmet Erbabına Yapılan Yemek Yardımları İstisnası	18
1.6 İşverenlerce Hizmet Erbabına Konut Tahsisi Suretiyle Sağlanan Menfaatlerde İstisna	18
1.7 Gelir Vergisinden İstisna Harcırah Gündelikleri	19
1.8 Ücret Gelirlerine Uygulanacak Sakatlık İndirimi	22
1.9 Asgari Geçim İndirimi	23
1.10 GVK'da İndirilebilecek ve İndirilemeyecek Giderler	24
1.11 Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti	26
1.12 Gelirin Toplanması ve Beyanı	28
1.13 Gelir Vergisi Tevkifat Oranları (GVK Madde 94, Geçici Madde 61.67, 68, 69 ve 72)	34
1.14 Kar Dağıtımının Vergilendirilmesi	40
1.15 Gelir Vergisi Hesaplaması ve Tarifesi	43
1.16 GVK'da Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları	43
2. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	46
2.1 Kurumlar Vergisine Tabi Kazançlar	46
2.2 Kurumlar Vergisinden İstisna Kazançlar	46
2.3 Zarar Mahsubu	50
2.4 Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Yer Alan İndirim, Bağış ve Yardımlar	51
2.5 KVK'da İndirilebilecek ve İndirilemeyecek Giderler	53
2.6 Örtülü Sermaye	55
2.7 Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı	57
2.8 Kurumlar Vergisi Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları	58
2.8 Kurumlar Vergisi Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları	58
2.9 Kurumlar Vergisi Tevkifat Oranları	59
2.10 Kurumlarda Tasfiye Dönemi ve Beyannamesi	66
2.11 İndirimli Kurumlar Vergisi	67
3. Vergi Usul Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	70
3.1 Kanuni ve İdari Süreler	70
3.2 İkmalen ve Re'sen Vergi Tarhı	70

3.3	İşe Başlamayı Bildirme	71
3.4	Adres, İş ve İşletme Değişikliklerinin Bildirilmesi	71
3.5	İşe Başlama, Bırakma ve Diğer Bildirimlerde Süre	72
3.6	Defter Tutmakla Yükümlü Olan ve Olmayan Mükellefler	72
3.7	Bilanço - İşletme Hesabı Esasına Göre Tutulacak Defterler ve Hadler	73
3.8	VUK'da Kayıt Nizamı ve Defter Tasdikine İlişkin Hükümler	74
3.9	Fatura Düzenleme Süresi	77
3.10	VUK'da Değerleme Ölçüleri	77
3.11	VUK Uyarınca Maliyet Bedeli Kavramı	78
3.12	VUK Uyarınca Reeskont İşlemleri	79
3.13	Finansal Kiralama İşlemlerinin Muhasebesi ve Vergisel Özellikler	81
3.14	VUK Uyarınca Amortismanlar	83
3.15	Değersiz, Şüpheli ve Vazgeçilen Alacaklar	86
3.16	VUK'da Yer Alan Had ve Tutarlarda Yapılan Değişiklikler	88
3.17	Vergi Beyannamelerinin Elektronik Ortamda Gönderilmesine İlişkin Uygulamalar	91
3.18	Vergi Ziyai, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme	94
3.19	VUK'da Uzlaşma Mevzuatı	94
3.20	Yıllar İtibariyle Yeniden Değerleme Oranları	98
3.21	Tahsilat - Ödeme Sınırının Aşılması	99
3.22	Dava Açma Süreleri	99
3.23	Kara Listede Yer Alan Kodların Açıklamaları	100
3.24	Ba ve Bs Formları	101

4. Katma Değer Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler **103**

4.1	Yürürlükteki Katma Değer Vergisi Oranları	103
4.2	KDV'nin Konusunu Teşkil Eden İşlemler	115
4.3	KDV Açısından Teslim ve Hizmet Sayılan Haller	116
4.4	Katma Değer Vergisi'nin Mükellefi	116
4.5	Katma Değer Vergisinde Vergiyi Doğuran Olay	117
4.6	Hizmet İhracatının KDV'den İstisna Olabilmesi İçin Gerekli Şartlar	118
4.7	Düşük Oranda KDV'ye Tabi Mal ve Hizmet Teslimlerine İlişkin Olarak KDV Kanunu'nun 29/2. Maddesi Gereğince İade ve Mahsup İşlemleri	118
4.8	KDV Kanunu'nda Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları	120
4.9	KDV Tevkifat Sorumluluğunda Son Düzenlemeler	121
4.10	Hızlandırılmış KDV İadesi Sistemi (HİS)	127
4.11	Uygulamada Sıklıkla Karşılaşılan İşlemlerde KDV İade ve Mahsuplara Ait Pratik Bilgiler	129

5. Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler **133**

5.1	Özel Tüketim Vergisi'nin Konusu	133
5.2	Özel Tüketim Vergisi'nde Teslim ve Teslim Sayılan Haller	133
5.3	Özel Tüketim Vergisi'nde Vergiyi Doğuran Olay	134
5.4	Özel Tüketim Vergisi'nde Mükellef ve Vergi Sorumlusu	134
5.5	Özel Tüketim Vergisi'nde İstisnalar	134
5.6	Özel Tüketim Vergisi'nde Vergileme Ölçüleri ve Verginin Matrahı	137
5.7	Özel Tüketim Vergisi'nin Beyanı, Tarihi ve Ödemesi	138

6.	Katma Değer Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	140
6.1	Damga Vergisine Tabi Kağıtlara İlişkin (1 Sayılı Tablo) Maktu ve Nispi Hadler (01.01.2010 Tarihinden İtibaren Geçerli)	141
6.2	Damga Vergisinden İstisna Edilen Kağıtlar (2 Sayılı Tablo)	142
6.3	Damga Vergisinde Ödeme Şekilleri	151
6.4	Sürekli Damga Vergisi Mükellefiyeti Devam Eden - Etmeyen Kurum ve Kuruluşlar	151
7.	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	154
7.1	Sigortalı Sayılanlar, Kısmen Sigortalı Sayılanlar ve Sigortalı Sayılmayanlar	154
7.2	İşsizlik Sigortası Prim Oranları	158
7.3	İşçi ve İşverenler Açısından Sosyal Sigorta ve Genel Sağlık Sigortası Prim Oranları (4/A Kapsamındaki)	158
7.4	Dönemler İtibariyle Sigorta Primine Esas Taban - Tavan Ücret Sınırları	159
7.5	İşyerinin ve Sigortalı Çalışanların Bildirimi	159
7.6	Sigorta Primine Tabi Olan - Olmayan Muhtelif Ücret Ödemeleri ve Personele Sağlanan Menfaatler	160
7.7	Prim Borçlarına Halef Olma, Gecikme Cezası Gecikme Zammı ile İadesi Gereken Primler	162
7.8	İdari Para Cezaları (01.01.2010 Tarihinden İtibaren Geçerli Olmak Üzere)	162
8.	İş Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	168
8.1	Asgari Ücretten Yapılan Kesintiler, Net Ücretin Hesaplanması ve Kayıtlara Alınması	168
8.2	Özürü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru Çalıştırma Zorunluluğu	169
8.3	İş Kanunu'na Tabi Olan - Olmayan İşler ve İş İlişkileri	171
8.4	Kıdem ve İhbar Tazminatı Uygulaması	172
8.5	İşçi ve İşverenlerin Haklı Nedenlere Dayanak Teşkil Eden Fesih Hakları	175
8.6	Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve İzin Süreleri	176
8.7	İşyeri Hekimliği, İş Güvenliği Uzmanı, İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Kurallara Uyulmaması Halinde Uygulanacak Cezalar	178
8.8	4857 Sayılı İş Kanunu'nda Yer Alan İdari Para Cezaları	180
9.	Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	183
9.1	Veraset ve İntikal Vergisinde İstisna Hadleri	183
9.2	Veraset ve İntikal Vergisi Tarifesi	183
9.3	Veraset ve İntikal Vergisinde Beyanname ve Ödeme Zamanı	184
10.	Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	185
10.1	MTV'ye Tabi Kara, Hava ve Deniz Araçları	185
10.2	MTVK'da Yer Alan Önemli Tanımlar	185
10.3	MTV'de İstisna Uygulaması	186
10.4	MTV Tarifesinde Yapılan Değişiklikler	187
10.5	Motorlu Kara Taşıtları Mükellefiyet Kaydı	190
10.6	MTV'nin Gider Açısından Değerlendirilmesi	190

10.7	(I) Sayılı Tarifeye İlişkin Kasko Sigortası Değeri Uygulaması	190
11.	6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'da yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	192
11.1	Amme Alacağında Tecil Faizi ve Gecikme Zammı	192
11.2	Yıllar İtibariyle Gecikme Zammı ve Tecil Faizi Oranları	193
12.	Emlak Vergisi Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	194
12.1	Emlak Vergisi Oranları	194
12.2	Tarh - Tahakkuk ve Ödeme Süresi	194
12.3	Bina (Emlak) Vergisi Oranı Sıfıra İndirilen Kişiler	195
13.	Harçlar Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	196
14	Değerli Kağıtlar Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	205
15	Mali Tatil Kanunu'nda yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	206
15.1	Mali Tatilin Uygulanacağı Tarihler	206
15.2	Mali Tatil Kapsamında Olmayan Süreler	206
15.3	Mali Tatil Nedeniyle Uzayan Süreler	207
15.4	Mali Tatil Nedeniyle İşlemeyen Süreler	209
15.5	Mali Tatil Süresince Defter ve Belgelerin İbrazı, Vergi İncelemesine Başlama	210
15.6	Mali Tatil Süresince Bilgi İsteme ve Tebligat İşlemleri	211
15.7	Mali Tatilin Sona Erdiği Günü İzleyen Yedi Gün İçinde Biten Kanuni ve İdari Süreler	211
15.8	Beyanname Verme Süresi Mali Tatil Nedeniyle Uzamış Olan Vergilerde Ödeme Süresi	212
15.9	Diğer Hususlar	212
15.10	Diğer Kanunlara Ait Hususlar	212
16	Çeşitli Mevzuat Hükümlerinde yer alan önemli vergi düzenlemeleri ve pratik bilgiler	214
16.1	7A - 7B Seçeneği ve Ek Mali Tabloların Düzenlenmesi	214
16.2	Çevre Temizlik Vergisi Uygulamasında Yapılan Değişiklikler	215
16.3	Beyannamelelerini İmzalatmak Zorunda Olmayanlar	216
16.4	Vergi Beyannamelelerini SM - SMM'lere İmza Mecburiyetine İlişkin Hadler	216
16.5	Muhtelif Ücret Ödemeleri ve Personel Sağlanan Menfaatlerin SSGSK, GV ve DV Kesintisi Karşısındaki Durumu	218
16.6	Karar Defterinin Tasdik İşlemleri	220
16.7	Yıllar İtibariyle Kanuni Faiz ve Temerrüt Faiz Oranları	221
16.8	Enflasyon Oranları	222
16.9	31.12.2009 Tarihli Merkez Bankası Kurları	223
16.10	Vergi Türü ve Kodları	224
16.11	Amortisman Oranları	234
16.12	Kamu Yararına Çalışan Dernekler Listesi	260
16.13	Bakanlar Kurulunca Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıflar Listesi	269

16.14	Yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Getirdiği Yenilikler	274
17	Vergi Sözlüğü	276
18	Yararlanılan Kaynaklar	291
18.1	Yararlanılan Kanunlar	291
18.2	Yararlanılan Tebliğler	293
18.3	Yararlanılan Bakanlar Kurulu Kararları	301
18.4	Yararlanılan Sirkülerler	303
18.5	Yararlanılan Genelge ve Yönetmelikler	303
18.6	Yararlanılan Komisyon Kararları	303
18.7	Yararlanılan Muktezalar	304
18.8	Yararlanılan İnternet Kaynakları	304

Giriş

Çalışmanın konusunu, aşağıda yer alan çeşitli Kanun, bazı Kanunlarda değişiklik yapan Kanunlar, genel tebliğler, sirkülerler, genelgeler, Bakanlar Kurulu kararları ve yönetmelikler vasıtasıyla yapılan son düzenlemeler çerçevesinde (05.03.2010 tarihine kadar yayımlanan tüm düzenlemeler dikkate alınarak çalışma hazırlanmıştır) 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgiler ve önemli vergisel düzenlemeler teşkil etmektedir.

Bu bağlamda, aşağıda listelenen Kanunlarda yer alan son düzenlemelere ilişkin pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere Kanun bazında sistematik olarak yer verilmiştir.

- **193 Sayılı** Gelir Vergisi Kanunu (GVK),
- **5520 Sayılı** Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK),
- **213 Sayılı** Vergi Usul Kanunu (VUK),
- **3065 Sayılı** Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK),
- **4760 Sayılı** Özel Tüketim Vergisi Kanunu (ÖTVK),
- **488 Sayılı** Damga Vergisi Kanunu (DVK),
- **5010 Sayılı** Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (SSGSSK),
- **4857 sayılı** İş Kanunu (İK),
- **7338 Sayılı** Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu (VİVK),
- **197 Sayılı** Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu (MTVK),
- **6183 Sayılı** Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun (AATUHK),
- **1319 Sayılı** Emlak Vergisi Kanunu (EVK),
- **492 Sayılı** Harçlar Kanunu (HK),
- **210 Sayılı** Değerli Kağıtlar Kanunu (DKK),
- **5604 Sayılı** Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun,
- **Çeşitli Mevzuat Hükümlerinde Yer Alan** Vergisel Düzenlemeler ve Pratik Bilgiler.

Kısaltmalar

BKK Bakanlar Kurulu Kararı

DVK Damga Vergisi Kanunu

DVKGT Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği

DVKGT Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği

EVK Emlak Vergisi Kanunu

GVK Gelir Vergisi Kanunu

GVKGT Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği

HKGT Harçlar Kanunu Genel Tebliği

İK İş Kanunu

KDVK Katma Değer Vergisi Kanunu

KKEG Kanunen Kabul Edilmeyen Gider

KVK Kurumlar Vergisi Kanunu

MTV Motorlu Taşıtlar Vergisi

MSUGT Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

ÖTV Özel Tüketim Vergisi

TTK Türk Ticaret Kanunu

VİVKGT Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği

VUK Vergi Usul Kanunu

VUKGT Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

Vergi Takvimi

Vergiler/Aylar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
KDV ¹	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
Muhtasar ²	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
Muhtasar (3 Aylık) ³	23			23			23			23		
Geçici Vergi ⁴		14			14			14			14	
Kurumlar Vergisi ⁵				25								
Gelir Vergisi ⁶			25									
Gelir Vergisi (Basit Usul) ⁷		25										
Damga Vergisi ⁸	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
Sigorta (aylık) ⁹	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
BSMV ¹⁰	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
İlan ve Reklam Vergisi	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
MTV ¹¹	Ay Sonu						Ay Sonu					
Çevre Temizlik Vergisi ¹²					Ay Sonu						Ay Sonu	
Emlak Vergisi					Ay Sonu						Ay Sonu	
Veraset İntikal Vergisi ¹³	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Defter Tasdiki												Ay Sonu
Defter (Ara) Tasdiki	Ay Sonu											
Vergi Levhası Tasdiki					Ay Sonu							
ÖTV I Sayılı Liste ¹⁴	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10	25/10
ÖTV 2-3-4 Sayılı Liste ¹⁵	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Öjv ¹⁶	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Şans Oyunları Vergisi ¹⁷	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20

Takvimde yer alan tarihler vergi kanunlarındaki yasal beyan ve bildirim tarihleridir. Hafta sonları ve resmi tatil günleri dikkate alınmamıştır.

- 1 KDV beyannameleri ilgili ayı takip eden ayın 24'üne kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı ayın 26'sına kadar yapılacaktır.
- 2 Muhtasar beyannameler ilgili ayı takip eden ayın 23'üne kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı ayın 26'sına kadar yapılacaktır.
- 3 Üç aylık verilen muhtasar beyanname dönemleri: 1-2-3/2010 , 4-5-6/2010, 7-8-9/2010 ve 10-11-12/2010 olarak uygulanmakta olup, her üç aylık dönemi takip eden ayın 26'sına kadar da çıkan ödemeler yapılacaktır.
- 4 Geçici Vergi Beyannameleri ilgili dönemi izleyen ikinci ayın 14'üne kadar verilecek olup, ödemeleri de ilgili ayın 17'sine kadar yapılacaktır.
- 5 Kurumlar Vergisi beyannamesi 1-25 Nisan 2010 tarihleri arasında tahakkuk ettirilerek, çıkan ödemeler 30.04.2010 tarihine kadar tek seferde ödenecektir.
- 6 Gelir Vergisi beyannamesi (**basit usule tabi olanlar hariç**) 1-25 Mart 2010 tarihleri arasında bağlı bulunulan vergi dairesine verilmeli ve ödeme çıkması durumunda Mart ve Temmuz 2010 dönemlerinde 2 eşit taksitte ödenmelidir.
- 7 Gelir Vergisi beyannamesi (**basit usule tabi olanlar için**) 1-25 Şubat tarihleri arasında bağlı bulunulan vergi dairesine verilmeli ve ödeme çıkması halinde Şubat ve Haziran 2010 dönemlerinde 2 eşit taksitte ödenmelidir.
- 8 Damga Vergisi beyannameleri ilgili ayı takip eden ayın 23'üne kadar verilecek olup, ödemeleri de aynı ayın 26'sına kadar yapılacaktır.
- 9 İlgili ayın bildirgesi takip eden ayın 23'üne kadar verilecek olup, ödemesi ise bildirim verildiği ayın sonuna kadardır.
- 10 Her mükellef, bir ay içindeki vergiye tabi muamelelerini bir beyanname ile ertesi ayın 15. günü akşamına kadar banka ve sigorta hizmetleri vergisinde muamelelerin yapıldığı yer vergi dairesine bildirmek ve aynı sürede ödemek mecburiyetindedir.
- 11 2010 yılında ödenecek MTV, ilgili ayların sonuna kadar ödenmelidir.
- 12 Konutlara ait çevre temizlik vergisi , su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanmaktadır. İşyerleri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait vergi, kanunda belirtilen tarifeye göre alınacaktır.
- 13 Gerçek veya tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile futbol müsabakalarına ve at yarışlarına ait müşterek bahislerde, yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın 20. günü akşamına kadar verilir. Ayrıca Ölüm Türkiye'de vukubulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, mükelleflerin yabancı bir memlekette bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden altı ay içinde; Ölüm yabancı bir memlekette vukubulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden altı ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu memlekette oldukları takdirde ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu yerin dışında başka bir yabancı memlekette oldukları takdirde de ölüm tarihini takibeden sekiz ay içinde; Gaiplik halinde, gaiplik kararının ölüm siciline kaydolunduğu tarihi takibeden bir ay içinde verilmelidir.
- 14 ÖTV'de I sayılı listeye ilişkin olarak her ayın 1-15'i dönemine ilişkin beyanname aynı ayın 25'sine kadar verilerek (vergileendirme dönemini izleyen 10. güne kadar) ve aynı gün ödemesi yapılacaktır. 16-31'i dönemine ilişkin beyanname izleyen ayın 10. gününe kadar verilecek ve aynı gün ödemesi yapılacaktır.
- 15 (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanların tesliminde, faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir. Vergileendirme dönemini izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar da mükellefler katma değer vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine beyannamelerini vereceklerdir. (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallara ait özel tüketim vergisi beyannamesi, ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce bu işlemlerin yapıldığı yer vergi dairesine verilir ve vergi aynı günde ödenir.
- 16 Bir döneme ilişkin özel iletişim vergisi izleyen ayın 15'ine kadar verilerek aynı tarihte ödenir.
- 17 Şans oyunları vergisi, müşterek bahis ve talih oyunlarını tertip edenler tarafından bir ay içinde tahsil edilen şans oyunları vergisi, izleyen ayın 20. gününe kadar beyan edilerek ödenir. Bu tür vergiler, gelir ve kurumlar vergisi uygulaması açısından gider olarak kabul edilmez ve hiçbir vergiden mahsup edilemez.

I. GELİR VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

I.1 Gelirin Tanımı ve Unsurları

Gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır. Gelire giren kazanç ve iratlar şunlardır:

1. Ticari kazançlar
2. Zirai kazançlar
3. Ücretler
4. Serbest meslek kazançları
5. Gayrimenkul sermaye iratları
6. Menkul sermaye iratları
7. Diğer kazanç ve iratlar

I.2 Vergiden Muaf Esnaf

Gelir Vergisi Kanunu'nun 9. maddesine göre ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır:

1. Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile işgal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç)
2. Bir iş yeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi, çilingir, ayakkabı tamircisi, kundura boyacısı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, çamaşır yıkayıcısı ve hamallar gibi küçük sanat erbabı
3. Köylerde gezici olarak her türlü sanat işleri ile uğraşanlar ile aynı yerlerde aynı işleri bir iş yeri açmak suretiyle yapanlardan 47. maddede yazılı şartları haiz bulunanlar (51. madde şümülüne girenler bu muafiyetten faydalanamazlar)
4. Nehir, göl ve denizlerde ve su geçitlerinde toplamı 50 rüsum tonilatoya (50 rüsum tonilato dahil) kadar makinesiz veya motorsuz nakil vasıtaları işletenler; hayvanla veya bir adet hayvan arabası ile nakliyecilik yapanlar (Bu bentte yazılı ölçüler, birlikte yaşayan eşlerle velayet altındaki çocuklar hakkında veya ortaklık halindeki işletmelerde, bu kimselerin veya ortaklığın işlettiği vasıtalar toplu olarak nazara alınmak suretiyle tespit edilir)

5. Ziraat işlerinde kullandıkları hayvan, hayvan arabası, motor, traktör gibi vasıtalar veya sandallarla nakliyeciliği mutat hale getirmeksizin ara sıra ücret karşılığında eşya ve insan taşıyan çiftçiler
6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve organları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muafliktan faydalanmaya engel değildir
7. Ticari işletmelere ait atıkları mutat olarak veya belli aralıklarla satın alanlar hariç olmak üzere, bir işyeri açmaksızın kendi nam ve hesabına münhasıran kapı kapı dolaşmak suretiyle her türlü hurda maddeyi toplayarak veya satın alarak bu malların ticaretini yapanlara veya tekrar işleyenlere satanlar
8. Yukarıdaki 1-7 numaralı bentlerde sözü edilen işlere benzerlik gösterdikleri, Danıştayın muvafık mütalaası üzerine, Maliye Bakanlığınca kabul ve ilan olunan ticaret ve sanat işleri ile iştiğal edenler

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usülde gelir vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar.

1.3 Yatırım İndirimi

Bilindiği gibi 08.04.2006 tarih ve 26133 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5479 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2. maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun "Ticari ve Zirai Kazançlarda Yatırım İndirimi İstisnası" başlıklı 19. maddesi yürürlükten kaldırılmış ve geçiş dönemi için de Gelir Vergisi Kanunu'na Geçici 69. madde eklenmiştir.

Geçici madde 69'da mükelleflere en son 2008 yılı kazançlarından yatırım indirimi hakkı tanınmış, daha sonraki yıllarda ise mükelleflerin yatırım indiriminden yararlanma imkanları kalmamıştır.

Ancak; 08.01.2010 tarih ve 27456 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 15.10.2009 tarih ve 2009/144 sayılı kararında:

- **GVK'nın Geçici 69. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ve devreden yatırım indirimi hakkının 2008 sene sonu itibariyle sonlanacağına ilişkin hüküm ile,**

- 5479 sayılı Kanun'un 15. maddesinin ikinci bendinde yer alan ve yatırım indirimi uygulamasının 01.01.2006 tarihinden geçerli olmak üzere 08.04.2006 tarihinde yürürlükten kaldırıldığını belirten hükmü,

iptal edilmiştir.

Buna göre;

- Mükelleflerin 01.01.2009 tarihi itibarıyla önceki dönemlerden devreden yatırım indirimi olarak hesapladıkları ve 2009 takvim yılı kazançlarından indirim konusu yapamadıkları yatırım indirimi tutarlarını 2009 takvim yılının 4. geçici vergi beyan döneminde (özel hesap dönemi uygulayanlarda ait olduğu geçici vergi dönemi) ve sonraki yıllarda indirim konusu yapmaları mümkündür.
- Mükelleflerin 01.01.2006 - 08.04.2006 tarihleri arasında GVK'nın 19. maddesi kapsamında yapmış olduğu yeni yatırım harcamalarına yönelik olarak hesaplayacakları yatırım indirimi tutarlarını da (%40 oranında) ilk verecekleri geçici vergi beyannamesinde indirim olarak kullanmaları imkan dahilindedir.
- Mükelleflerin indirim hakkını kullanmaları sırasında GVK'nın Geçici 69. maddesinde yer alan vergilendirmeye ilişkin kuralları da dikkate almaları gerekmektedir.

2009 yılı sonu itibarıyla yatırım indirimine tabi tutarları olan mükellefler, 2009 yılı ile ilgili olarak hesaplayacakları yatırım indirimi tutarlarını:

- 2009 yılında GVK Geçici 61. madde kapsamına tabi yatırım harcamaları olan mükellefler, kazançlarının yetersiz olması nedeniyle dikkate alınamayan istisna tutarlarını yeniden değerlendirme oranında (% 2,2),
- 2009 yılında GVK 19. madde kapsamında yatırım harcamaları olan mükellefler ise kazançlarının yetersiz olması nedeniyle dikkate alınamayan istisna tutarlarını, izleyen dönemlerde, bu dönemlerde Devlet İstatistik Enstitüsü Üretici Fiyatları Endeksinde (ÜFE) meydana gelen artış oranları (% 5,93) ile artırarak dikkate alacaklardır.

1.4 Konut ve İşyeri Kira Gelirleri İçin Uygulanacak İstisna

GVK'nın Gayrimenkuller ve Haklarda başlıklı 21. maddesi uyarınca; binaların mesken olarak kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde elde edilen hasılatın:

2005 takvim yılında uygulanmak üzere : 2.000 TL'si (2004/8295 sayılı BKK)

2006 takvim yılında uygulanmak üzere : 2.200 TL'si (2005/9826 sayılı BKK)

- 2007 takvim yılında uygulanmak üzere : 2.300 TL'si (259 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
- 2008 takvim yılında uygulanmak üzere : 2.400 TL'si (266 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
- 2009 takvim yılında uygulanmak üzere : 2.600 TL'si (270 seri no.lu GVK Genel Tebliği)
- 2010 takvim yılında uygulanmak üzere : **2.600 TL**'si (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği)

gelir vergisinden müstesnadır.

İstisna haddi üzerinde hasılat elde edilip beyan edilmemesi veya eksik beyan edilmesi halinde, bu istisnadan yararlanılamaz. Ticari, zirai veya mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanlar ile gelirleri bunlar tarafından bildirilecek olanlar bu istisnadan faydalanamazlar.

Mükellefler (hakları kiraya verenler hariç) diledikleri taktirde GVK'nın Giderler başlıklı 74. maddesi uyarınca gerçek gider usulünü seçerek bu madde kapsamındaki masrafları hasılatlarından indirim olarak dikkate alabilir ya da giderlerine karşılık olmak üzere hasılatlarından %25'ini götürü gider olarak indirebilirler. Götürü gider usulünü kabul edenler iki yıl geçmedikçe bu usulden dönezzler.

2009 yılında elde edilen ve stopaj yoluyla vergilendirilmiş bulunan gayrisafi tutarı 22.000 TL'yi aşmayan işyeri kira bedelleri, 2010 Mart ayında yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmeyecektir (22.000 TL'nin hesabında varsa, istisna haddini aşan konut kira gelirlerinin de dikkate alınması gerekmektedir).

Ayrıca, birden fazla kişinin ortak olduğu konuttan kira geliri elde edilmesi halinde, kira gelirine her ortak kendi payına düşen kısım üzerinden ayrı ayrı istisna uygulayabilecektir.

Birden fazla konuttan kira geliri elde edilmesi halinde, istisnayı kira gelirleri toplamına bir defada uygulamak gerekmektedir.

29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 268 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile;

- Konutlarda, her bir konut için aylık **500 TL** ve üzerinde kira geliri elde edenlerin,
- İşyerlerinde, işyerini kiraya verenler ile kiracıların

kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerinin **01.11.2008** tarihinden itibaren banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

I.5 İşverenlerce Hizmet Erbabına Yapılan Yemek Yardımları İstisnası

GVK'nın Ücretlerde başlıklı 23. maddesinin 8. bendi uyarınca; hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerin (işverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin):

2005 takvim yılında uygulanmak üzere : 7,50 TL'si (KDV Hariç) (2004/8295 sayılı BKK)

2006 takvim yılında uygulanmak üzere : 8,25 TL'si (KDV Hariç) (2005/9826 sayılı BKK)

2007 takvim yılında uygulanmak üzere : 8,80 TL'si (KDV Hariç) (259 seri no.lu GVK Genel Tebliği)

2008 takvim yılında uygulanmak üzere : 9,00 TL'si (KDV Hariç) (266 seri no.lu GVK Genel Tebliği)

2009 takvim yılında uygulanmak üzere : 10,00 TL'si (KDV Hariç) (270 seri no.lu GVK Genel Tebliği)

2010 takvim yılında uygulanmak üzere : **10,00 TL**'si (KDV Hariç) (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği)

gelir vergisinden müstesnadır.

İstisnanın bu tutarı aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şarttır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir.

I.6 İşverenlerce Hizmet Erbabına Konut Tahsisi Suretiyle Sağlanan Menfaatlerde İstisna

GVK'nın Ücretlerde başlıklı 23. maddesinin 9. bendi uyarınca; genel olarak maden işletmelerinde ve fabrikalarda çalışan işçilere ve özel kanunlarına göre barındırılması gereken memurlarla müstahdemlere konut tedariki ve bunların aydınlatılması, ısıtılması ve suyunun temini suretiyle sağlanan menfaatler ile mülkiyeti işverene ait brüt alanı 100 metrekareyi aşmayan konutların hizmet erbabına mesken olarak tahsisi suretiyle sağlanan menfaatler (Bu konutların 100 metrekareyi aşması halinde, aşan kısma isabet eden menfaat için bu istisna hükmü uygulanmaz) gelir vergisinden müstesnadır.

Uygulamada genellikle üst düzey çalışanlar için konut kiralaması yapıldığı ve bu kira tutarlarının bu maddeye dayanılarak ilgili kişinin bordrosuna dahil edilmediği görülmektedir. Fakat bu madde, sadece maden işletmelerinde, fabrikalarda ve özel kanunlara göre çalışan işçi ve müstahdemlere yönelik bir istisna uygulamasını ifade etmektedir.

1.7 Gelir Vergisinden İstisna Harcırah Gündelikleri

1.7.1 Yurtiçi Harcırah Uygulamaları

GVK'nın 40/4. maddesinde "işle ilgili ve yapılan işin önemi ve genişliği ile oranlı" seyahat ve ikamet giderlerinin "seyahatin amacının gerektirdiği süreyi aşmamak" koşulu ile gider olarak yazılabileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı kanununun 24. maddesinde ise, Harcırah Kanunu'na tabi kurumlar tarafından harcırah ve yolluk olarak yapılan ödemelerin vergiden istisna edildiği belirtildikten sonra, bunlar dışında kalan müesseseler (yani özel sektör) tarafından;

- İdare meclisi başkan ve üyelerine
- Denetçilere
- Tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcırah Kanunu'na tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personele)

Verilen gerçek yol giderlerinin tamamı ile, yemek ve yatma giderlerine karşılık olmak üzere verilen **gündeliklerin**, aynı aylık seviyesindeki devlet memurlarına verilen gündelik tutarları veya devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddine kadar olan kısmının vergiden istisna edildiği, fazlasının ücret sayılarak vergiye tabi tutulacağı belirtilmiştir.

Bu hükümlerden;

- Firma tarafından verilen gerçek yol giderlerinin tamamının vergiden müstesna olduğu ve gerçek tutarları üzerinden gider yazılacağı
- Yemek ve yatma bedellerinin ya belgeleri karşılığında gider yazılacağı ve bu durumda kıyaslama yapılmayacağı ya da bunlar için gündelik verilmesi yönteminin uygulanıp, gerektiğinde kıyaslama yapılacağı ve aşan kısım için vergileme yapılacağı anlaşılmaktadır.

Gerçek yol giderleri, işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip olmak koşulu ile hangi araç kullanılırsa kullanılsın gerçekten ortaya çıkan giderlerin tümünü ifade etmektedir. Bu bağlamda özel otomobil ile gidildiği takdirde yapılan gerçek yol masrafları gider olarak dikkate alınacak ve vergiden indirilebilecektir.

Fiili yemek ve yatma giderleri de, belgelenmek koşulu ile gider olarak indirim konusu yapılacaktır. Yemek ve yatma giderlerinin fiili tutarları yerine götürü gündelik ödenmesi durumunda ise parantez içi hüküm gereğince bunların aynı aylık seviyesindeki devlet memuruna verilen gündelik miktarı ile kıyaslanması, aşan tutarın vergilenmesi gerekmektedir. Vergilendirme yöntemi ise stopaj olacaktır.

Gerçek yol giderleri dışında mükelleflerce fiili yatma giderlerinin de ödenmesi halinde vergiden istisna edilecek tutar değişecektir. Harcırah Kanunu'nun 39. maddesinde götürü harcırah ödemelerinin 1/3'ünün yatma, 2/3'ünün ise öğle ve akşam yemeklerine tekabül eden yemek

gideri olacağı düşünülmüştür. Yurtiçine aynı gün gidip geri dönenlere, 34. maddeye göre değil, 39. maddeye göre harcırar verilir.

2010 yılında yurtiçi harcırar gündelikleri ile ilgili olarak 31.12.2009 tarih ve 27449 I. mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5944 sayılı 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ekli H cetveli ile **01.01.2010** tarihinden itibaren geçerli olacak gündelik miktarları belirlenmiştir.

Katsayı değişiklikleri doğrultusunda; yurtiçine yapılacak seyahatlerdeki harcırar uygulamasında 01.01.2010 tarihinden itibaren geçerli olacak istisna tutarının azami haddi 39,00 TL, asgari haddi ise 24,00 TL'dir. Ücret aralıkları 01.01.2010'dan itibaren aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

01.01.2010 - 30.06.2010 tarihleri arasında	2010 Gündelik Tutarları (TL)
1.306,25 TL ve Üstü	39,00
1.295,94 TL - 1.306,24 TL	33,00
1.169,85 TL - 1.295,93 TL	30,00
1.009,37 TL - 1.169,84 TL	27,50
814,21 TL - 1.009,36 TL	25,00
814,20 TL ve daha aşağısı	24,00

1.7.2 Yurtdışı Harcırar Uygulamaları

Ödenebilecek Yol Gideri

Yurtdışına geçici veya sürekli görev için gönderilenlere ödenecek yol giderine ilişkin esaslar Harcırar Kanunu'nun 29. maddesinde yer almıştır. Burada görev ünvanı ve kadro derecelerine göre bir ayırım yapılmamış, vapur, tren veya uçak bileti bedelinin ödeneceği belirtilmiştir. Buna ek olarak istasyon, liman veya terminal ile ikamet yeri arasındaki taşıt ve hammaliye bedelleri de ödenecektir. Özel otomobilleri ile yolculuk yapanlar için ödenebilecek yol gideri tutarı, yurtiçinde yapılan yolculuklarda ödenecek yol giderine ilişkin açıklamalara göre gider yazılabilir.

Yurtdışı Gündelikler

Harcırar Kanunu'nun 34. maddesine göre bu kanuna tabi kurumlarda çalışan görevliler;

- Yurtdışında sürekli bir göreve atanma
- Yer değiştirme suretiyle yurtdışına gönderilme
- Yurtdışındaki bir görevden Türkiye içinde bir göreve atanma
- Geçici görevle yurtdışında görevlendirilme

hallerinde yurtdışı gündeliği almaya hak kazanırlar.

Söz konusu maddede, gündelik tutarının gidilecek ülke, görevlinin aylık derecesi ve görevlendirilme nedeni dikkate alınarak Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirleneceği belirtilmiştir. Hesaplar bütçe yılı itibarıyla tutulduğundan maddede yer alan yetki Bakanlar Kurulunca her yıl kullanılmaktadır.

Yurtdışı gündelikten yararlanmak için yabancı ülke ile Türkiye arasında yolculuğun veya yurtdışında bulunmanın görev gereği olması gerekmektedir. Staj, öğrenim, bilgi ve görgü arttırmak amacıyla yurtdışına gönderilenlerden, kendilerine araştırma ve inceleme görevi verilenlere de yurtdışı geçici görev gündeliği ödenebilir. Yurtdışına aynı gün gidip geri dönenlere, 34. maddeye göre değil, 39. maddeye göre harcırah verilir.

Yurtiçinde veya yurtdışındaki görevlendirmeler için döviz cinsinden ödeme yapılması halinde, ödemenin yapıldığı günün T.C. Merkez bankası döviz alış kuru ile değerlendirilerek yasal defterlere gider kaydı yapılması gerekmektedir.

Seyahate gidene döviz olarak verilen avans seyahat sonunda kapatılırken, "harcırah gündeliği" tutarları ve "belgeli" giderler avansın verilmiş tarihindeki kur dikkate alınarak Türk Lirası'na çevrilmelidir. Masraflar seyahat eden tarafından karşılanmışsa seyahatin bitiş tarihindeki TCMB döviz satış kuru baz alınmalıdır. Avansın yetersiz kalması sebebiyle avansı aşan masraflar varsa yine aynı yöntem uygulanmalıdır. Avansın fazla gelmesi halinde seyahat bitiş tarihindeki resmi satış kuru dikkate alınmalıdır. Farklı döviz tutarlarının tek döviz cinsinden ifadesi için ilgili günlerdeki çapraz kurlar kullanılır. 94/5186 sayılı karara göre, **her bir seyahatin ilk 10 günü için gündelik tutarları % 50 fazlası ile dikkate alınabilecektir.**

Yurtdışı harcırahlar ile ilgili en son düzenleme 05.03.2010 tarih ve 27512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/114 sayılı BKK ile yapılmıştır. Aşağıdaki tabloda yer alan harcırahlar, ücreti 1.306,25 TL'nin üstünde olan kişilere uygulanabilecektir. Ücreti bu tutarın altında olan kişiler ücret aralığına göre değişen tutarlarda gündelik almaya hak kazanacaklardır.

Gidilen Ülke	Döviz Cinsi	Gündelik Tutarı
ABD	ABD Doları	182
Almanya	EURO	164
Avustralya	A. Doları	283
Avusturya	EURO	166
Belçika	EURO	161
Danimarka	D. Kronu	1.238
Finlandiya	EURO	148
Fransa	EURO	160

Hollanda	EURO	156
İngiltere	Sterlin	115
İrlanda	EURO	155
İspanya	EURO	158
İsveç	İ. Kronu	1.359
İsviçre	İ. Frangı	283
İtalya	EURO	152
Japonya	J.Yeni	31.405
Kanada	K.Doları	244
Kuveyt	K.Dinarı	50
Lüksemburg	EURO	161
Norveç	N.Kronu	1.193
Portekiz	EURO	155
S.Arabistan	S.A. Riyali	617
Yunanistan	EURO	158
Diğer AB Ülkeleri	EURO	127
Diğer Ülkeler *(KKTC Hariç)	ABD Doları	157

* Rusya, Azerbeycan, Pakistan, Somali, Libya, Şili ve Brezilya vb. ülkelere yapılacak seyahatler için belirlenen gündelik harcırah tutarı 157 ABD Doları'dır.

1.7.3 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılacak Seyahatlerde Harcırah Uygulamaları

KKTC'ye yapılan seyahatlerde uygulanacak harcırah tutarı ile ilgili en son düzenleme 05.03.2010 tarih ve 27512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/14 sayılı BKK ile yapılmıştır. KKTC'ye yapılacak seyahatlerde uygulanacak harcırah gündeliği **101 TL** dir. Bu harcırah tutarı konu ile ilgili yeni bir düzenleme yapıncaya kadar geçerliliğini koruyacaktır. Bu azami had, ücreti 1.306,25 TL'nin üstünde olan kişilere uygulanabilecektir. Ücreti bu tutarın altında olan kişiler ücret aralığına göre değişen tutarlarda gündelik almaya hak kazanacaklardır.

1.8 Ücret Gelirlerine Uygulanacak Sakatlık İndirimi

GVK'nın Sakatlık İndirimi başlıklı 31. maddesi uyarınca; çalışma gücünün asgari %80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece sakat, asgari %60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece sakat, asgari %40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece sakat sayılır ve aşağıda sakatlık dereceleri itibarıyla belirlenen aylık tutarlar, 01.01.2010 tarihinden itibaren hizmet erbabının ücretinden indirilir.

Sakatlık derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye, Sağlık ve Çalışma

ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir. (Sakatlık İndiriminden Yararlanacak Hizmet Erbabının Sakatlık Derecelerinin Tesbit Şekli ile Uygulanması Hakkında Yönetmelik, 28.04.1981 Tarih ve 17324 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 8/2620 no.lu karar)

Sakatlık Derecesi	2009 Yılında Uygulanan Tutar (TL)	2010 Yılında Uygulanacak Tutar (TL)
Birinci derece sakat	670	680
İkinci derece sakat	330	330
Üçüncü derece sakat	160	160

1.9 Asgari Geçim İndirimi

28.03.2007 tarih ve 5615 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte 193 sayılı GVK'nın 32. maddesinde düzenlenen "Ücretlerde Vergi İndirimi" uygulaması sona ermiş, yerine "Asgari Geçim İndirimi" müessesesi getirilmiştir. Buna göre GVK'nın 32. maddesi aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

MADDE 32 - Ücretin gerçek usulde vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulanır.

Asgari geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5'u diğer çocuklar için % 5'idir. Gelirin kısmi döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgari geçim indirimi, bu fıkraya göre belirlenen tutar ile 103. maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulamasında "çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dahil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medeni hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirene uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

Ücretlerin vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra, varsa teşvik amaçlı diğer indirim ve istisnalar dikkate alınır.

Bakanlar Kurulu, indirim konusu yapılacak toplam tutarın asgari ücretin yıllık brüt tutarını

aşmaması şartıyla ikinci fıkrada belirtilen asgari geçim indirimi oranlarını artırmaya veya kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.

I.10 GVK'da İndirilebilecek ve İndirilemeyecek Giderler

GVK'da İndirilebilecek Giderler Kanun'unun 40. maddesinde, indirilemeyecek giderler de 41. maddesinde düzenlenmiştir.

I.10.1 İndirilecek Giderler

Madde 40- Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdaki giderlerin indirilmesi kabul edilir:

1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler; (İhracat, yurtdışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler).
2. Hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatında iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı (bu primlerin ve aidatın istirdat edilmemek üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartı ile), 27. maddede yazılı giyim giderleri
3. İşle ilgili olmak şartıyla, mukavelenameye veya ilama veya kanun emrine istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatlar
4. İşle ilgili ve yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip seyahat ve ikamet giderleri (seyahat maksadının gerektirdiği süreye maksur olmak şartıyla)
5. Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri
6. İşletme ile ilgili olmak şartıyla; bina, arazi, gider, istihlak, damga, belediye vergileri, harçlar ve kaydiyeler gibi aynı vergi, resim ve harçlar
7. Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar
8. İşverenlerce, Sendikalar Kanunu hükümlerine göre sendikalara ödenen aidatlar (şu kadar ki; ödenen aidatın bir aylık tutarı, işyerinde işçilere ödenen çıplak ücretin bir günlük toplamını aşamaz)
9. İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (gerek işverenler gerekse ücretliler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve vergi matrahının tespitinde dikkate alınan katkı paylarının toplamı bu kanununun 63. maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde belirlenen oran ve haddi aşamaz)

10. Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedeli.

1.10.2 Gider Kabul Edilmeyen Ödemeler

Madde 41- Aşağıda yazılı ödemelerin gider olarak indirilmesi kabul olunmaz

- 1.** Teşebbüs sahibi ile eşinin ve çocuklarının işletmeden çektikleri paralar veya aynen aldıkları sair değerler (aynen alınan değerler emsal bedeli ile değerlendirilerek teşebbüs sahibinin çektiklerine ilave olunur.)
- 2.** Teşebbüs sahibinin kendisine, eşine, küçük çocuklarına işletmeden ödenen aylıklar, ücretler, ikramiyeler, komisyonlar ve tazminatlar
- 3.** Teşebbüs sahibinin işletmeye koyduğu sermaye için yürütülecek faizler
- 4.** Teşebbüs sahibinin, eşinin ve küçük çocuklarının işletmede cari hesap veya diğer şekillerdeki alacakları üzerinden yürütülecek faizler
- 5.** Bu fıkranın 1 ila 4 numaralı bentlerinde yazılı olan işlemler hariç olmak üzere, teşebbüs sahibinin, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılır.

Teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hısımları ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan diğer şirketler ilişkili kişi sayılır.

Bu bent uygulamasında, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler, her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

İşletmeden çekilmiş sayılan farklar, ilişkili kişi tarafından beyan edilmiş gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınmış ise ilişkili kişinin vergilendirme işlemleri buna göre düzeltilir. İlişkili kişiler ve bu kişilerle yapılan işlemler hakkında bu maddede yer almayan hususlar bakımından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi hükmü uygulanır.

6. Her türlü para cezaları ve vergi cezaları ile teşebbüs sahibinin suçlarından doğan tazminatlar (akitlerde ceza şartı olarak derpiş edilen tazminatlar, cezai mahiyette tazminat sayılmaz.)

7. Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderlerinin % 0'ı (90/1081 sayılı BKK ile) (Bakanlar Kurulu, bu oranı %100'e kadar arttırmaya, sifıra kadar indirmeye yetkilidir.)

8. Kiralama yoluyla edinilen veya işletmede kayıtlı olan yat, kotra, tekne, sürat teknesi gibi motorlu deniz, uçak ve helikopter gibi hava taşıtlarından işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayanların giderleri ile amortismanları

9. Basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddi ve manevi zararlardan dolayı ödenen tazminat giderleri. Bu maddenin uygulanmasında, kolektif şirketlerin ortakları ile adi ve eshamlı komandit şirketlerin komandite ortakları teşebbüs sahibi sayılır.

1.11 Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti

Bilindiği gibi 4369 Sayılı Kanun ile 01.01.1999 tarihinden itibaren götürü usul kaldırılıp, yerine basit usulde vergilendirme getirilmiştir.

GVK'nın 46. maddesine göre basit usulde ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki farktır. Bu fark yapılan faaliyetle ilgili olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alınması ve verilmesi mecburi olan alış ve giderler ile hasılatlara ilişkin belgelerde yazılı tutarlara göre hesaplanır. Bu usulde vergilendirilenler, kazancın tespiti ve Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma hükümleri hariç bildirme, vesikalar, muhafaza, ibraz, diğer ödevler ve ceza hükümleri ile bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan ikinci sınıf tüccarlar hakkındaki hükümlere tabidirler.

Basit usule tabi vergilendirme için GVK'da biri genel diğeri de özel olmak üzere iki şart getirilmiştir. Bu iki şarta sahip olan kişiler basit usulde vergilendirilmektedirler. Söz konusu şartlar aşağıdaki gibidir:

1.11.1 Gelir Vergisi Kanunu'nun 47. Maddesi'ne Göre Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları

- Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (işinde yardımcı işçi veya çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmadır. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam bulunduğu takdirde bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamlarına bakılmaz.)
- İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralanmış olması halinde yıllık kira bedeli toplamı büyükşehir belediyesi sınırları içinde (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile değişen tutar) 4.300 TL'yi, diğer yerlerde ise (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile değişen tutar) 3.000 TL'yi aşmamak,
- Ticari, zirai ve mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi olmamak.

2 ve 3 numaralı bent hükümleri öteden beri işe devam edenlerde takvim yılı başındaki, yeniden işe başlayanlarda ise işe başlama tarihindeki duruma göre uygulanır.

Not: Büyükşehir Belediyesi olan iller; Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İçel, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Sakarya (Adapazarı), Samsun.

1.11.2 Gelir Vergisi Kanunu'nun 48. Maddesi'ne Göre Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları

- Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile değişen tutar) 60.000 TL'yi veya yıllık satışları tutarının 90.000 TL'yi aşmaması
- 1 numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatının (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile değişen tutar) 30.000 TL'yi aşmaması
- 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde, yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının (273 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile değişen tutar) 60.000 TL'yi aşmaması

1.11.3 Kar Hadleri Emsallerine Göre Düşük Olarak Tespit Edilen Emtia Grubu Kapsamında Değerlendirilen Emtialar İçin Özel Hadler

Kar hadleri emsallerine göre düşük olarak tespit edilen emtia grupları itibariyle basit usulden yararlanmaları için özel hadler belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen tutarlar 273 seri no.lu GVK Genel Tebliği ile aşağıdaki şekilde artırılmıştır.

Buna göre; anılan emtiaların ticaretini yapanların, 2010 yılında basit usulden yararlanabilmeleri için alış, satış veya hasılatlarının 31.12.2009 tarihi itibariyle aşağıda belirtilen hadleri aşmaması gerekmektedir.

Emtianın Cinsi	Büyükşehir Belediyesi Sınırları Dışında Kalan Yerlerde		Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçinde Kalan Yerlerde	
	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)
Değerli Kağıt	97.000	109.000	130.000	150.000
Şeker - Çay	77.000	97.000	90.000	120.000
Milli Piy. Bileti, Hemen Kazan, Süper Toto vb.	77.000	97.000	90.000	120.000
İçki (Bira ve Şarap Hariç) İspirto- Sigara-Tütün	77.000	97.000	90.000	120.000
Akaryakıt (LPG hariç)	109.000	120.000	150.000	170.000

1.12 Gelirin Toplanması ve Beyanı

Gelir unsurları itibarıyla tam ve dar mükellefiyet esasında beyan edilecek ve edilmeyecek kazanç ve iratlar aşağıda açıklanmıştır.

1.12.1 Ticari, Zirai ve Mesleki Kazançlar

Tam mükellefiyette;

Basit usulde vergilendirilen ticari kazançlar ile gerçek usulde vergilendirilen ticari, zirai ve serbest meslek kazançları tutarı ne olursa olsun (zarar edilmiş olsa dahi) yıllık beyanname ile beyan edilecektir.

Tasfiye halinde bulunanlar da dahil olmak üzere kollektif şirket ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortaklarının kazançları için de tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname verilecektir.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellef gerçek kişiler, ticari kazançları ve gerçek usulde vergilendirilen zirai kazançları ile tevkif yoluyla vergilendirilmemiş serbest meslek kazançları için yıllık beyanname vermek zorundadırlar. Tevkif yoluyla vergilendirilmiş serbest meslek kazançları için yıllık beyanname vermeyeceklerdir.

1.12.2 Ücretler

Tam mükellefiyette;

Tam mükellef gerçek kişiler tevkif yoluyla vergilendirilmiş tek işverenden alınan ücretleri için yıllık gelir vergisi beyanname vermeyeceklerdir. Birden fazla işverenden ücret geliri elde edilmesi durumunda, birden sonraki işverenden alınan ücretlerin toplamının gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (**2009 yılı gelirleri için 22.000 TL**) aşması halinde birinci işverenden alınan da dahil olmak üzere ücret gelirlerinin tamamı beyan edilecektir.

Birden fazla işverenden ücret alınması halinde, birinci işverenden alınan ücretin hangisi olacağı serbestçe belirlenebilecektir. Tevkifata tabi tutulmamış ücret gelirleri (GVK'nın 64. maddesinde yer alan diğer ücretler hariç) için tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname verilecektir.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellef gerçek kişiler, tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücret gelirleri için beyanname vermeyeceklerdir. Bu uygulamada, ücret tutarının ve işveren sayısının bir önemi bulunmamaktadır.

1.12.3 Gayrimenkul Sermaye İratları

Tam mükellefiyette;

Tam mükellef gerçek kişiler, vergi tevkifatına tabi tutulmuş gayrimenkul sermaye iratları için

beyan sınırını (2009 yılı gelirleri için 22.000 TL) aşmaları halinde beyanname vereceklerdir.

Tevkif yoluyla vergilendirilmemiş konut kira geliri ile ilgili olarak 2009 yılı için istisna tutarı olan 2.600 TL'nin aşılması halinde beyanname verilecektir (2010 yılında istisna tutarı 2.600 TL'dir).

Bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 2009 yılı beyan sınırı olan 1.070 TL'yi aşmayan, tevkifat ve istisna uygulamasına konu olmayan gayrimenkul sermaye iratları için yıllık beyanname verilmeyecektir (2010 yılı için istisna tutarı 1.090 TL'dir).

Konut kira geliri ile vergi tevkifatına tabi tutulmuş gayrimenkul sermaye iradının birlikte elde edilmesi halinde, 2009 yılı için 22.000 TL'lik haddin hesabında; konut kira geliri için istisna tutarı düşüldükten sonra kalan tutar ile tevkifata tabi tutulmuş gayrimenkul sermaye iradının brüt tutarının toplamı dikkate alınacaktır.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellef gerçek kişiler Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş gayrimenkul sermaye iratları için tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname vermeyeceklerdir.

Tevkif yoluyla vergilendirilmemiş konut kira gelirleri ile ilgili olarak (yurt dışında yerleşik olup dar mükellefiyet esasında vergilendirilmekte olan Türk vatandaşları da dahil) 2009 yılı için istisna tutarı olan 2.600 TL'nin aşılması halinde yıllık beyanname verilecektir (2010 yılı istisna tutarı 2.600 TL'dir).

1.12.4 Menkul Sermaye İratları

Tam mükellefiyette;

2009 yılında elde edilen menkul sermaye iratlarının bir kısmı tutarı ne olursa olsun, bir kısmı ise elde edilen gelirin belirli bir tutarı aşmaması halinde yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir.

1. Tutarı Ne Olursa Olsun Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Aşağıda belirtilen gelirler tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecek olup, diğer gelirler nedeniyle verilen beyannameye de dahil edilmeyecektir.

- a- GVK'nın Geçici 67. maddesine göre vergi kesintisine tabi tutulmuş olan,
  - Mevduat faizleri,
  - Özel Finans Kurumlarınca kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları,
  - Repo gelirleri,
  - Menkul kıymet yatırım fonlarının katılma belgelerine ödenen kar payları
  - 01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları ile TOKİ ve Öİ tarafından ihraç edilen menkul kıymet getirileri.

- b- 07.10.2001 tarihinden itibaren düzenlenen şahıs sigorta poliçeleri dolayısıyla elde edilen menkul sermaye iratları
- c- Kurumlar vergisi mükelleflerinin 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde ettikleri kazançların dağıtım halinde, gerçek kişilerce elde edilen kar payları
- d- Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemlerinde gerçek kişi ortaklarca elde edilen kar payları.

2. Belirli Bir Tutarı Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Olan Menkul Sermaye İratları

a- 22.000 TL'yi Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Türkiye'de tevkif yoluyla vergilendirilmiş olan ve 22.000 TL'yi aşmayan aşağıda belirtilen menkul sermaye iratları için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmeyecektir.

- 01.01.2006'dan önce ihraç edilen her nevi tahvil, hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler
- Tam mükellef kurumlardan elde edilen kar payları (GVK 75 /1,2,3. maddeler) (elde edilen brüt kar payının yarısı gelir vergisinden istisna olup, kalan tutar 22.000 TL'yi aşıyorsa beyanda bulunulacaktır.)
- Euro Bond faiz gelirleri

Elde edilen gelirin 22.000 TL'yi aşması halinde bu gelirlerin tamamı (istisna edilen tutarlar hariç) yıllık beyanname ile beyan edilecektir.

Menkul sermaye iratları toplamının 22.000 TL'yi aşıp aşmadığının tespitinde; indirim oranı ve istisna uygulanabilecek menkul sermaye iratlarının, indirim oranı ve istisna uygulandıktan sonra kalan kısımlarının dikkate alınması, bu iratların beyan edilmesinin gerektiği durumlarda ise indirim oranı ve istisna uygulandıktan sonra kalan kısımlarının beyan edilmesi gerekmektedir.

Vergi tevkifatına tabi tutulmuş menkul sermaye iratları ile tevkifata tabi tutulmamış menkul sermaye iratlarının birlikte elde edilmesi halinde, 22.000 TL'lik haddin hesabında **toplam tutar** dikkate alınacaktır.

b- 1.070 TL'yi Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları (2010 yılı istisna tutarı 1.090 TL'dir)

Türkiye'de vergi kesintisine tabi olmayan ve istisna uygulanmayan aşağıda belirtilen menkul sermaye iratlarının 2009 yılı için 1.070 TL'lik tutarı aşmaması halinde, bu iratlar beyan edilmeyecektir.

- Kıyı bankacılığında (off-shore bankacılık) elde edilen faiz gelirleri

- Hisse senetleri ve tahvillerin vadesi gelmemiş kuponlarının satışından elde edilen bedeller
- İştirak hisselerinin sahibi adına henüz tahakkuk etmemiş kar paylarının devir ve temlik karşılığında alınan para ve ayınlar
- Her çeşit senetlerin iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri
- Her nevi alacak faizleri
- Yurt dışından elde edilen diğer menkul sermaye iratları (faiz, repo, kar payı v.b.)

1.070 TL'lik tutar bir istisna olmayıp, gelirin beyan edilip edilmeyeceğine yönelik tespitte dikkate alınacak bir haddedir. Bu had yukarıda belirtilen gelirlerin **her biri için ayrı ayrı uygulanmayacak olup**, bu gelirlerin toplam tutarı dikkate alınacaktır.

3. İndirim Oranı Uygulanacak Menkul Sermaye İratları

2009 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından;

- Gelir Vergisi Kanunu'nun 75. maddesinin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde sayılan ve 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan her nevi tahvil ve hazine bonoları (TL) ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler

indirim oranı uygulanmak suretiyle beyan edilecektir.

Döviz, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranı uygulanmayacaktır.

Ayrıca ticari işletmelere dahil kazanç ve iratlar için indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

4. 2009 Yılı İndirim Oranı

İndirim oranı; Vergi Usul Kanunu'na göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, aynı dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle tespit edilmektedir.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre 2009 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı % 2,2'dir. Bu dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranı ise % 13,15'tir. Buna göre, 2009 yılı gelirlerine uygulanacak indirim oranı (% 2,2 / % 13,15=) % 16,70 olmaktadır. 2009 yılı gayrisafi tutarları toplamı 26.410,56 TL'yi aşmayan tutarlar için yıllık beyanname verilmeyecektir.

Dar mükellefiyette;

Tevkif yoluyla vergilendirilmiş menkul sermaye iratları için tutarı ne olursa olsun beyanname verilmeyecektir. Türkiye'de tevkiif yoluyla vergilendirilmemiş menkul sermaye iratları münferit beyanname ile beyan edilecek olup, beyan edilecek gelir tutarının (matrahın) tespitinde enflasyondan arındırmaya ilişkin hükümler de göz önünde bulundurulacaktır.

I.12.5 Diğer Kazanç ve İratlar**Tam mükellefiyette;****1. Değer Artışı Kazançları İstisnası**

Gelir Vergisi Kanunu'nun Mükerrer 80. maddesinde yer alan ve 2009 yılında 7.600 TL olarak uygulanan değer artışı kazançlarına ilişkin istisna tutarı, 2010 takvim yılında elde edilen değer artışı kazançlarına uygulanmak üzere 7.700 TL olarak tespit edilmiştir.

2. Arızı Kazançlara İlişkin İstisna

Gelir Vergisi Kanunu'nun 82. maddesinde yer alan ve 2009 yılında 17.900 TL olarak uygulanan arızı kazançlara ilişkin istisna tutarı, 2010 takvim yılında elde edilen arızı kazançlara uygulanmak üzere 18.000 TL olarak tespit edilmiştir.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellef gerçek kişilerin diğer kazanç ve iratları için yıllık beyanname vermeleri söz konusu olmayıp, bu gelirler için münferit beyanname verilecektir.

I.12.6 Birden Fazla Gelir Unsurunun Bir Arada Elde Edilmesi

Yukarıda yer alan bölümlerde, genel olarak beyana tabi gelirin sadece bir gelir unsurundan oluştuğu varsayılarak bu gelirler için yıllık beyanname verilir verilmeyeceği konusunda açıklamalar yapılmıştır. Bununla birlikte bir kişinin gelirinin birden fazla gelir unsurundan oluşması da mümkündür. Bu durumda hangi gelirlerin beyannameye dahil edileceğine ilişkin açıklamalar izleyen bölümlerde yer almaktadır.

Tam mükellefiyette;

Önceki bölümlerde yapılan açıklamalarda da görüldüğü üzere, yıllık beyannameye dahil edilme gelirin niteliğine ve tutarına bağlı olarak değişmektedir. Bazı gelirler için tutarı ne olursa olsun beyanname verilmesi zorunlu iken, bazı gelirler tutarı ne olursa olsun beyannameye dahil edilmemektedir. Bazı gelirler için ise belirli koşullara bakılarak beyanname verilir verilmeyeceğine karar verilmesi gerekmektedir.

1. Beyannameye Dahil Edilecek Gelirler

Aşağıdaki gelirler için (istisna hadleri içinde kalan kısımları hariç) yıllık beyanname verilecektir.

- Gerçek ve basit usulde vergilendirilen ticari kazançlar
- Gerçek usulde vergilendirilen zirai kazançlar
- Serbest meslek kazançları
- 17.900 TL'yi aşan diğer kazanç ve iratlar
- Tevkif suretiyle vergilendirilmemiş ücretler (Diğer ücretler hariç)
- Birden fazla işverenden alınan ve birden sonraki işverenden alınanların toplamı 22.000 TL'yi aşan tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler
- Tevkif suretiyle vergilendirilmiş ve toplamı 22.000 TL'yi aşan gayrimenkul ve menkul sermaye iratları
- 2.600 TL'yi aşan konut kira gelirleri

Daha öncede belirtildiği üzere, ticari ve gerçek usulde tespit edilen zirai kazançlar ile serbest meslek kazançları ile ilgili olarak bu faaliyetlerden zarar edilmiş olsa dahi yıllık beyanname verilmelidir.

2. Beyannameye Dahil Edilmeyecek Gelirler

Aşağıdaki gelirler için beyanname verilmeyecektir:

- Gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai kazançlar
- Vergi kesintisine tabi tutulmuş olan mevduat faizleri ve repo gelirleri
- Vergi kesintisine tabi tutulmuş olan özel finans kurumlarınca kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları
- Menkul kıymetler yatırım fonlarının katılma belgelerine ödenen kar payları
- 07.10.2001 tarihinden itibaren düzenlenen şahıs sigorta poliçeleri dolayısıyla elde edilen menkul sermaye iratları
- Kurumların 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde ettikleri kazançların dağıtımını dolayısıyla elde edilen kar payları
- Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemleri sonucunda elde edilen kar payları

- Kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları
- Toplamı 1.070 TL'yi aşmayan, tevkifata ve istisna uygulamasına konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratları (2010 yılı için 1.090 TL'yi aşmayan)
- Tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler ile birden fazla işverenden alınan ve birden sonraki işverenden alınanların toplamı 22.000 TL'yi aşmayan tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler
- Tevkif suretiyle vergilendirilmiş ve toplamı 22.000 TL'yi aşmayan gayrimenkul ve menkul sermaye iratları

Diğer gelirler dolayısıyla yıllık beyanname verilmesi durumunda da bu gelirler yıllık beyannameye dahil edilmeyecektir.

Dar mükellefiyette;

Dar mükellefiyette her bir gelir unsuru itibariyle yapılan açıklamalar dikkate alınarak yıllık beyannameye dahil edilecek gelirler belirlenecektir.

1.13 Gelir Vergisi Tevkifat Oranları (GVK Madde 94, Geçici Madde 61.67, 68, 69 ve 72)

2010 yılında uygulanacak olan Gelir Vergisi Tevkifat Oranları aşağıdaki gibidir:

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde	Stopaj Oranı (%)
011	Asgari ücret ödemelerinden (istisnadan yararlananlar hariç)	94/1	(GVK Md. 103)
012	Diğer ücretler ile ücret sayılan ödemelerden (istisnadan yararlananlar hariç)	94/1	(GVK Md. 103)
021	GVK'nın 18. maddesinde geçen serbest meslek işleri dolayısı ile yapılan ödemelerden (uygulamada sıklıkla karşılaşılan telif hakları karşılığında yapılan ödemeler)	94/2-a	17
022	Serbest meslek erbabına (avukat, doktor, mali müşavir, mimar gibi kişilere yapılan ödemeler) yapılan ödemelerden	94/2-b	20
031	GVK'nın 42. maddesine istinaden, birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden	94/3	3

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde	Stopaj Oranı (%)
141	Dar mükellefiyete tabi olanlara telif ve patent haklarının satışı dolayısıyla yapılan ödemelerden	94/4	20
041	GVK'nın 70. maddesinde yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığında yapılan ödemelerden (uygulamada en çok işyeri kira ödemeleri dolayısı ile karşılaşılmaktadır)	94/5-a	20
041	Vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden	94/5-b	20
061	Tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75. maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) no.lu bentlerinde yazılı kar paylarından (karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz)	94/6-b-i	15
062	Tam mükellef kurumlar tarafından; dar mükellef gerçek kişilere ve gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan, 75. maddenin 2. fıkrasının 1, 2 ve 3 no.lu bentlerinde yazılı kar paylarından (karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz)	94/6-b-ii	15
081	- 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden - 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen diğer menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden	94/7	0 (Sıfır) 10
142	Baş bayiler hariç olmak üzere Milli Piyango İdaresince çıkarılan biletleri satanlar ile diğer kişilerce çıkartılan bu nitelikteki biletleri satanlara yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden	94/10-a	20
143	4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a göre gerçek ve tüzel kişilerin mallarını iş akdi ile bağlı olmaksızın bunlar adına kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye satanlara bu faaliyetleri ile ilgili olarak yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden	94/10-b	20

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde	Stopaj Oranı (%)
091	Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için yapılan ödemelerden	94/11-a-i	1
092	Ticaret borsalarında tescil edilmeden satın alınan hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için yapılan ödemelerden	94/11-a-ii	2
093	Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan diğer zirai mahsuller için yapılan ödemelerden	94/11-b-i	2
094	Ticaret borsalarında tescil edilmeden satın alınan diğer zirai mahsuller için yapılan ödemelerden	94/11-b-ii	4
095	Zirai faaliyet kapsamında orman idaresine veya orman idaresine karşı taahhütte bulunan kurumlara yapılan ormanların ağaçlandırılması, bakımı, kesimi, ürünlerin ürünlerin toplanması, taşınması vb. hizmetler için yapılan ödemelerden	94/11-c-i	2
096	Zirai faaliyet kapsamında ifa edilen diğer hizmetler için yapılan ödemelerden	94/11-c-ii	4
	Çiftçilere yapılan doğrudan gelir desteği ve alternatif ürün ödemeleri	94/11-d	0 (Sıfır)
144	PTT acenteliği yapanlara, bu faaliyetleri nedeniyle ödenen komisyon bedeli üzerinden	94/12	20
	Esnaf muaflığından yararlananlara;		
145	- Havlu, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve her nevi turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek ve benzeri emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden	94/13-a	2
145	- Diğer mal alımları için	94/13-c	5
145	Diğer hizmet alımları için (a, b ve c alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılamaması hali de bu kapsamdadır)	94/13-d	10

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde	Stopaj Oranı (%)
146	Hurda mal alımları için	94/13-b	2
131	Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından; - On yıl süreyle prim, aidat veya katkı payı ödemedi ayrılanlara yapılan ödemelerden	94/15-a	15
132	- On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile diğer sandık ve sigortalardan on yıl süreyle prim veya aidat ödeyenlere ve vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerden,	94/15-b	10
133	- Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerden,	94/15-c	5
071	24.04.2003 tarihinden önce yapılan müracatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında yararlanılan yatırım indirimi tutarı üzerinde	Geçici 61-69	19,8
	01.01.2006 tarihinden itibaren iktisap edilen, tam mükellef kurumlara ait olup, İMKB'de işlem gören ve bir yıldan daha kısa süre elde tutulan hisse senetlerinin Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar aracılığıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar (Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin satışı dahil) - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)
	Menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar	Geçici 67/1	10
	Menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerinin ilgili fona iadesinden sağlanan gelirlerden (A tipi yatırım fonlarının bir yıldan fazla süre ile elde tutulan		

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde	Stopaj Oranı (%)
	katılma belgelerinin fona iadesinde stopaj yapılmaz) - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1	0 (Sıfır) 10
	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen her nevi tahvil ve hazine bonolarının (Euro Bond'lar hariç) Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar kanalıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlardan - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1	0 (Sıfır) 10
82	01.01.2006 tarihinden itibaren Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler ⁽¹⁾ - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1, 2	0 (Sıfır) 10
	Hisse senetlerine veya hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden, - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için Diğer vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için	Geçici 67/1-14	0 (Sıfır) 0 (Sıfır) 0 (Sıfır) 10
82	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen her nevi tahvil ve hazine bonolarının (Euro Bond'lar hariç) faizlerinden ⁽¹⁾ - Dar mükellef gerçek kişiler için - Tam mükellef gerçek kişiler için (bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere)	Geçici 67/2	0 (Sıfır) 10

Muh. Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde	Stopaj Oranı (%)
101	Mevduat Faizlerinden :		
102	- Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ile katılım bankalarının döviz katılma hesaplarına ödenen kar paylarından - Nama ve hamiline yazılı mevduat hesaplarına yürütülen faizlerden - Diğerlerinden	Geçici 67/4	15
111	75. maddenin ikinci fıkrasının 12 numaralı bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından: - Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kar payları - Kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığında ödenen kar payları - Özel Finans Kurumlarının kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları	Geçici 67/4	15
121	Menkul kıymetlerin geri alım ve satım taahhüdü ve iktisap veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatler (repo gelirleri)	Geçici 67/4	15
52-56	Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançları üzerinden; - Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için - Yukarıda sayılanlar dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile ortaklıkları için	Geçici 67/8	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)
52-56	Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının GVK'nın Geçici 67. maddesinin 1, 2, 3 ve 4 numaralı fıkralarında belirtilen gelirleri üzerinden; - Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için	Geçici 67/8	0 (Sıfır)

Muh. Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde	Stopaj Oranı (%)
	- Yukarıda sayılanlar dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile ortaklıkları için		0 (Sıfır)
	31.12.2010 tarihine kadar Türkiye Jokey Kulübüncü organize edilen yarışmalara katılan atların jokeyleri, jokey yamakları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemelerden	Geçici 68	20
	Sporculara yapılan ücret ödemeleri (2)	Geçici 72	15-10-5

(1) Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tabi tutulmaz.

(2) GVK'nın Geçici 72. maddesine göre; 31.12.2017'ye kadar, lig usulüne tabi spor dallarında; en üst ligdekiler için % 15, en üst altı ligdekiler için % 10, diğer liglerdeki için % 5; lig usulüne tabi olmayan spor dallarındaki sporculara yapılan ödemeler ile milli sporculara uluslararası müsabakalara katılmaları karşılığında yapılan ödemelerden ise % 5 stopaj yapılır.

Tevkif suretiyle vergilendirilmiş bulunan bu gelirler için yıllık beyanname verilmez. Diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

Anayasa mahkemesi, GVK'nın Geçici 67. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar için bu oran % 0 olarak uygulanır." hükmünü 08.01.2010 tarih ve 27456 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/145 sayılı kararı ile iptal etmiştir. Ancak iptal hükmü, hukuksal boşluk yaratılmaması ve Maliye Bakanlığına yeni bir düzenleme yapabilmesi için zaman tanımak adına iptal kararının Resmi Gazete'de yayınlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girecektir. Bu nedenle mükelleflerin Maliye Bakanlığının yapacağı düzenlemeleri yakından takip etmeleri gerekmektedir.

1.14 Kar Dağıtımının Vergilendirilmesi

Kar dağıtımının vergilendirilmesi, kar dağıtımını gerçekleştiren kurum açısından ve kar payını alanlar açısından, dağıtıma konu edilen karın hangi yıllara ait olduğuna bağlı olarak farklı vergisel sonuçlar doğurmaktadır. Kurumlarda karın dağıtımına ilişkin vergisel özellikler; 1999 öncesi, 1999 - 2002 dönemi ve sonraki dönemler olmak üzere aşağıda takip eden bölümlerde değerlendirilmiştir.

1.14.1 1998 ve Öncesi Yıllara Ait Karların Nakden Dağıtımı veya Sermayeye Eklenmesi

01.01.1999 tarihinden önceki vergilendirme rejiminde, dağıtılsın veya dağıtılmasın dağıtılabılır dönem kazancı kurum bünyesinde gelir vergisi stopajına tabi tutulmaktaydı. Yürürlükte olan

GVK Geçici 62/1-a maddesine göre; 1998 ve önceki dönemlere ait dağıtılmamış karların daha sonraki dönemlerde dağıtımı veya sermayeye eklenmesi durumunda kurum bünyesinde ayrıca stopaja tabi tutulmayacaktır. Kar payını elde eden kişilerce de menkul sermaye iradı olarak beyan edilmeyecek, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde de söz konusu tutar dikkate alınmayacaktır.

Kar dağıtımının hangi yıla ait dağıtılmamış karlardan yapılacağı konusunda şirket genel kurullarının belirleme yetkisi olduğu dikkate alındığında; nakdi kar dağıtımlarının 1999 öncesi dağıtılmamış karlardan (hem kar dağıtımını yapan şirket hem de elde edenler için vergi yükümlülüğü doğmadığından), sermayeye ilave işlemlerinin ise 1999 ve sonraki yıllar karlarından yapılmasına karar verilmesi suretiyle, mevcut düzenlemede yer alan 1999 öncesine ait dağıtılmamış karlarla ilgili vergi avantajlarından yararlanılabilmektedir.

1.14.2 1999 ve 2002 Yıllarına Ait Karların Nakden Dağıtımı veya Sermayeye Eklenmesi

1- Karın Nakden Dağıtımı ve Özellik Arz Eden Durumlar

a- Normal Kazançların Nakden Dağıtımı

Kurum kazançları üzerinden % 20 oranında kurumlar vergisi hesaplandıktan sonra kalan vergi sonrası kara mahsuben nakit dağıtım yapıldığı takdirde, bu dağıtımın için öngörülen tarihin isabet ettiği ay itibariyle kurum bünyesinde gelir vergisi stopajı yapma yükümlülüğü doğmaktadır (GVK 94/6). Bu stopajın oranı; tüm kurumlar için %15'tir. (1)

Gerçek kişilerce elde edilen brüt kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisnadır. Diğer yarısı ise gelir vergisi beyanamesine intikal ettirilecektir. (beyannameye intikal ettirilen tutar 2009 yılı için 22.000 TL'yi aşması halinde beyan edilir.) Bu gelirler ile ilgili olarak yıllık beyanname verilmesi halinde, beyannameye intikal ettirilen tutar üzerinden hesaplanan gelir vergisinden daha önce dağıtımını yapan kurum bünyesinde tevkif edilen stopaj tutarı mahsup edilir (GVK 22-2. madde uyarınca vergilendirilecektir).

b- İstisna Kazançlara İlişkin Karların Nakden Dağıtımı

1999 - 2002 dönemlerine ait dağıtılacak karlarını; KV'dan istisna kazançlardan olması veya 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na 4842 Sayılı Kanun'un 17. maddesi ile eklenen Geçici 61. maddesi kapsamında %19,8 stopaja tabi tutulan kazançlardan olması durumunda gelir vergisi stopajı yapılmayacaktır.

Geçici Madde 62/3 gereğince, bu dönemlere ilişkin olarak kar payı elde eden gerçek kişiler açısından 1 numaralı fıkranın b ve c bendi kapsamında elde edilen kar paylarının (zamanında üzerinden tevkifat yapılmış istisna kazançlardan dolayı oluşan karlar) net tutarına elde edilen kar payının 1/9'u eklendikten sonra, bulunan tutarın yarısı vergiye tabi gelir olarak dikkate alınır. (2009 yılı için 22.000 TL'yi aşması halinde beyan edilir.) Bu gelirler ile ilgili olarak yıllık beyanname

(1) 23.07.2006 tarih ve 26237 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006 /10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile

verilmesi halinde, beyannameye intikal ettirilen tutarın 1/5'i beyanname üzerinden hesaplanan GV'den mahsup edilmek suretiyle vergilendirilir.

2- Karın Sermayeye İlavesi ve Özellik Arz Eden Durumlar

İç kaynaklardan sermaye arttırımı yapılması halinde kullanılabilir bir kaynak da dağıtılmamış karlardır. Bu tür sermaye arttırımı esas sermaye rakamını yükseltmekten ibarettir. Bu bakımdan iç kaynaklardan sermaye arttırımında nominal bir artırım söz konusudur.

Karın sermayeye eklenmesi durumunda, vergisel açıdan özellikli iki durum ortaya çıkmaktadır:

- Karın sermayeye eklenmesinin "GV Stopajı" karşısındaki durumu,
- Karın sermayeye eklenmesinin, gerçek kişi ortaklar açısından " menkul sermaye iradı" olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceğidir.

Bilindiği üzere, 193 sayılı GVK'nın 94. maddesinin ilk fıkrasının 6 numaralı bendinin (b/i) alt bendi hükmü, 29.09.1998 tarih ve 23471 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4369 sayılı Kanun'un 48. maddesi ile değiştirilerek, kurumların KV'den istisna edilmemiş kazançları üzerinden yapacakları tevkifatı, bu kazançların dağıtılması şartına bağladıktan sonra, bu alt bende "**karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz**" şeklinde parantez içi hüküm konulmuştur. Sermayeye ilaveye ilişkin bu hüküm 4842 sayılı Kanun ile de korunmuştur. 1999 hesap dönemi kurum kazançlarından başlamak üzere, karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmayacak ve GV stopajı yapılmayacaktır.

1.14.3 2003 ve Sonraki Yıllara Ait Karların Nakden Dağıtımı veya Sermayeye Eklenmesi

4842 sayılı Kanun 24.04.2003 tarihinde yürürlüğe girmiş ve kar dağıtımına ilişkin yeni düzenlemeleri uygulamaya geçirmiştir. Bu değişikliklerden başlıcaları aşağıda özetlenmiştir:

- Normal kazanç - istisna kazanç ayırımına son verilmiş ve 24.04.2003 tarihinden itibaren kurum kazançlarından sadece dağıtım aşamasında stopaj yapılması öngörülmüştür.
- Kar dağıtımına ilişkin tevkifat hesaplamasında, halka açık şirket-halka açık olmayan şirket ayırımına son verilmek suretiyle farklı stopaj uygulamasından vazgeçilmiştir.
- Tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef kurumlara ve yabancı kurum şubelerine dağıtılan kar paylarından stopaj yapılmayacaktır. Dar mükellef kurumlar tarafından elde edilen kar paylarının sadece ana merkeze aktarılan kısmı üzerinden %15 oranında stopaj yapılacaktır.
- Kar payına bağlı olarak yapılacak stopaj; tam veya dar mükellef gerçek kişi, dar mükellef kurum, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmayan veya bu vergilerden muaf olan kişi ve kuruluşlara kar payı dağıtıldığı anda yapılacaktır.
- GVK 94/6-b-i gereğince; tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75. maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kar payları, %15 oranında tevkifata tabi tutulacaktır. Anılan maddede; karın sermayeye eklenmesi kar dağıtımı

sayılmadığından, tam mükellef kurumların dönem karını sermayeye ilave etmeleri halinde vergi tevkifatı yapılmayacaktır.

1.15 Gelir Vergisi Hesaplaması ve Tarifesi

GVK'nın 104. maddesinde, "Yıllık Gelir Vergisi, vergiye tabi gelirlerin yıllık toplamından 31. maddedeki indirimler düşüldükten sonra 103. maddedeki nispetler uygulanmak suretiyle hesaplanır." hükmü yer almıştır.

29.12.2009 tarih ve 27447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 273 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile, Gelir Vergisi Kanunu'nun 103. maddesinde yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife, 2010 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir:

"**MADDE 103** - Gelir Vergisine tabi gelirler;

8.800 TL'ye kadar	%15
22.000 TL'nin 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası	%20
50.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL, fazlası	%27
50.000 TL'den fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL, fazlası	%35

oranında vergilendirilir."

08.01.2010 tarih ve 27456 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/144 sayılı Anayasa Mahkemesi kararı ile GVK'nın 103. maddesinde tanımlanan vergilendirme tarifesi son dilimi ücret geliri elde edenler lehine olmak üzere iptal edilmiştir. Ancak iptal hükmü, hukuksal boşluk yaratılmaması ve Maliye Bakanlığına yeni bir düzenleme yapabilmesi için zaman tanımak adına iptal kararının Resmi Gazete'de yayınlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girecektir. Bu nedenle mükelleflerin Maliye Bakanlığının yapacağı düzenlemeleri yakından takip etmeleri gerekmektedir.

1.16 GVK'da Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları

1.16.1 Yıllık Beyanname

Bir takvim yılına ait gelir vergisi beyanname, izleyen yılın **Mart ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar**, gelirin sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan ibaret olması halinde izleyen yılın **Şubat ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar**, tam mükellefiyette vergiyi tarha yetkili vergi dairesine, dar mükellefiyette Türkiye'de vergi muhatabı mevcutsa onun Türkiye'de oturduğu yerin, Türkiye'de vergi muhatabı yoksa işyerinin, işyeri birden fazla ise bu işyerlerinden herhangi birisinin bulunduğu yer vergi dairesine verilir veya taahhütlü olarak posta ile gönderilir.

Şubat ayı içerisinde verilmesi gereken beyanname ile bildirilen gelir üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisi Şubat ve Haziran aylarında;

Mart ayı içerisinde verilmesi gereken beyanname ile bildirilen gelir üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisi Mart ve Temmuz aylarında;

olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

Yıllık gelir vergisi beyannamesine konu işlem olmasa dahi, şirket tasfiye oluncaya kadar yıllık beyanname verilmeye devam edilmelidir. 30.01.2004 tarih ve GVK-12/2004-4 Yıllık Beyannameler sayılı 12 no.lu GV Sirküleri ile **yıllık beyannamelerin süresinden önce verilebilmesi** ile ilgili gerekli açıklamalara yer verilmiştir.

Yıllık gelir vergisi beyannamesi; geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan ibaret olan mükelleflerce takip eden yılın 1-25 Şubat, diğer gelir vergisi mükelleflerince 1-25 Mart tarihleri içinde verilmesi gerekmektedir. Kurumlar vergisi beyannamesi ise, hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın ilk yirmibeş günü içinde (1-25 Nisan) verilecektir.

Söz konusu beyannameler yukarıda belirtilen sürelerden önce de verilebilir. Beyannamelerin süresinden önce verilmesi halinde, vergi dairelerince tahakkuk fişi düzenlenerek mükellef nüshası mükellefe verilecek veya posta adresine gönderilecektir. Bu beyannameler üzerinden hesaplanan vergiler beyannamelerin yasal verilme süresi içinde tahakkuk edeceğinden, düzenlenen tahakkuk fişinde anılan beyannamelerin verilme süresinin ilk günü, tahakkuk tarihi olarak ayrıca belirtilecektir.

Mükelleflerce kanuni süresinden önce verilen beyannameler ile ilgili olarak mahsup veya iade talebinde bulunulması halinde, bu talepler beyanname vermeye ilişkin kanuni süre başladıktan sonra yerine getirilecektir.

1.16.2 Aylık Muhtasar Beyannameler:

Aylık muhtasar beyannameler vergilendirme dönemini takip eden ayın **yirmüçüncü** günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine verilecek ve **yirmialtıncı** günü akşamına kadar da ödenecektir.

Maliye İdaresi, stopaj beyanının, tahakkukun yapıldığı yer vergi dairesine verilebileceğini kabul etmekte fakat bunun için ödemenin de tahakkukun yapıldığı yerde gerçekleşmesini şart koşmaktadır.

Bu konuda Ankara Defterdarlığınca verilmiş olan 16.02.2004 tarih ve 1391 sayılı muktezanın metni şöyledir :

“193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 98. maddesinin birinci fıkrasında: “94. madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içerisinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdur. Yıl sonlarında tahakkuk ettirilen mevduat faizlerinden kesilecek vergilerin bildirilmesi için bu süre bir ay uzatılır.

Aynı belediye hudutları içinde muhtelif yerlerde yapılan ödeme ve tahakkuklar ile bunlara ait vergilerin bir merkezden bildirilmesi caizdir.” Hükmü yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, şirket merkezinin bulunduğu yer dışında çalışan personelin ücretlerinin, işyeri kira ödemelerinin, avukat vekalet ücretlerinin ve tevkifata tabi diğer ödemelerin, merkezinizden tahakkuk ettirilerek ilgililerin her birine banka havalesi ile gönderilmesi veya hesabına yatırılması halinde, bu ödemelere ait muhtasar beyannamenin merkezinizin bağlı bulunduğu vergi dairesine verilmesi gerekir.”

Görüldüğü gibi Maliye İdaresi açık kanun hükmüne rağmen tahakkuk ile yetinmemekte, muhtasar beyannamenin tahakkukun yapıldığı yerde verilebilmesi için ödemenin de banka yoluyla tahakkukun yapıldığı yerden gerçekleşmiş olması şartını aramaktadır.

Türkiye'nin muhtelif yerlerinde muhtasar beyanname vermekte olan ve bu işlemi merkezileştirmek isteyen firmalar, stopaj gerektiren tüm ödemelerini merkezden yapacakları banka havaleleri suretiyle her bir istihkak sahibinin banka hesabına göndermeye başlamaları ve diğer vergi dairelerine dilekçe yazarak belli bir aydan itibaren stopajların hangi vergi dairesine beyan edileceğini ve stopaj gerektiren ödemelerin ilgililere merkezden banka yoluyla yapılacağını belirterek mükellefiyetlerinin kapatılmasını talep etmeleri mümkündür.

Maliye İdaresi merkez dışındaki şehirlerde bulunan işyerlerinde çalışan personelin ücret netlerinin merkezden bir mutemedin banka hesabına havale edilmesi ve ücret netlerinin mutemetçe ücretlilere dağıtılması halinde dahi, bu ücretlere ilişkin muhtasar beyannamenin ücretin dağıtıldığı yer vergi dairesine verilmesi gerektiği görüşündedir. Dolayısıyla muhtasar beyanların tek yere verilebilmesi için ücret netlerinin her bir ücretli adına açılmış banka hesaplarına merkezden havale edilmesi istenmektedir.

1.16.3 Üç Aylık Muhtasar Beyanname:

Üçer aylık dönemleri (Ocak-Şubat-Mart, Nisan-Mayıs-Haziran, Temmuz-Ağustos-Eylül, Ekim-Kasım-Aralık) kapsayan muhtasar beyannameler, bu dönemleri izleyen ayın **yirmiüçüncü** günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine verilecek ve varsa ödemesi, ilgili ayın **yirmialtıncı** günü akşamına kadar yapılacaktır.

Belli bir muhtasar dönemde (aylık ya da üçer aylık dönemlerde) muhtasar beyannameye konu bir tahakkuk ve ödeme bulunmaması halinde muhtasar beyannamenin verilmesine gerek bulunmamaktadır.

1.16.4 Geçici Vergi Beyannamesi:

Üçer aylık geçici vergi beyannameleri, geçici vergi dönemini izleyen ikinci ayın **ondördüncü** günü akşamına kadar verilir ve aynı ayın **onyedinci** günü akşamına kadar ödenir.

Geçici vergi beyannamesine konu işlem olmasa dahi, şirket tasfiye sürecine girinceye kadar geçici vergi beyannamesini vermeye devam etmelidir.

2. KURUMLAR VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir:

2.1 Kurumlar Vergisine Tabi Kazançlar

KVK'nın 1. maddesi uyarınca; aşağıda sayılan kurumların kazançları kurumlar vergisine tabidir:

- a) Sermaye şirketleri
- b) Kooperatifler
- c) İktisadi kamu kuruluşları
- d) Dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler
- e) İş ortaklıkları

kurum kazancı, gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluşur.

2.2 Kurumlar Vergisinden İstisna Kazançlar

KVK'nın İstisnalar başlıklı 5. maddesi uyarınca; aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır:

a) Kurumların;

1) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılmaları nedeniyle elde ettikleri kazançlar (Fonların katılma belgeleri ile yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç),

2) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun karına katılma imkanı veren kurucu senetleri ile diğer intifa senetlerinden elde ettikleri kar payları.

b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri aşağıdaki şartları taşıyan iştirak kazançları;

1) İştirak payını elinde tutan şirketin, yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az %10'una sahip olması,

2) Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla iştirak payının kesintisiz olarak en az bir yıl süreyle elde tutulması (Rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle veya yurt dışı iştirakin iç kaynaklarından yapılan sermaye artırımları nedeniyle elde edilen iştirak payları için sahip olunan eski iştirak paylarının elde edilme tarihi esas alınır.),

3) Yurt dışı iştirak kazancınının kar payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az %15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması; iştirak edilen şirketin esas faaliyet konusunun, finansal kiralama dahil finansman temini veya sigorta hizmetlerinin sunulması ya da menkul kıymet yatırımı olması durumunda, iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması,

4) İştirak kazancınının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi.

Yurt dışındaki inşaat, onarım, montaj işleri ve teknik hizmetlerin yapılabilmesi için ilgili ülke mevzuatına göre ayrı bir şirket kurulmasının zorunlu olduğu durumlarda, özel amaç için kurulduğunun ana sözleşmelerinde belirtilmesi ve fiilen bu amaç dışında faaliyetinin bulunmaması şartıyla, söz konusu şirketlere iştirak edilmesinden elde edilen kazançlar için bu bentte belirtilen şartlar aranmaz.

Bu bent uyarınca vergi yükü, kanuni veya iş merkezinin bulunduğu ülkede ilgili dönemde tahakkuk eden ve kar payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil olmak üzere toplam gelir ve kurumlar vergisi benzeri verginin, bu dönemde elde edilen toplam dağıtılabılır kurum kazancı ile tahakkuk eden gelir ve kurumlar vergisi toplamına oranlanması suretiyle tespit edilir.

c) Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla aralıksız en az bir yıl süreyle nakit varlıklar (Nakit ve benzeri varlıklar olarak; şirketin kasasında veya bankada bulunan nakit varlıklar, şirket tarafından alınan çekler, altın, Devlet tahvili, Hazine Bonosu, Toplu Konut İdaresince çıkarılan veya İMKB'de işlem gören hisse senetleri, tahvil ve bonoların anlaşılması gerekmektedir) dışında kalan aktif toplamının %75 veya daha fazlası, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim veya limited şirket niteliğindeki şirketlerin her birinin sermayesine en az %10 oranında iştiraktan oluşan tam mükellefiyete tabi anonim şirketlerin, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan yurt dışı iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kurum kazançları.

ç) Anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları payların bedelinin itibari değeri aşan kısmı.

d) Türkiye'de kurulu;

1) Menkul kıymetler yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,

2) Portföyü Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören altın ve kıymetli madenlere dayalı

yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,

- 3) Girişim sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları,
- 4) Gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları,
- 5) Emeklilik yatırım fonlarının kazançları,
- 6) Konut finansmanı fonları ile varlık finansmanı fonlarının kazançları.

e) Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı.

Bu istisna, satışın yapıldığı dönemde uygulanır ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulur. Ancak satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi şarttır. Bu süre içinde tahsil edilmeyen satış bedeline isabet eden istisna nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.

İstisna edilen kazançtan beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Aynı süre içinde işletmenin tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Bedelsiz olarak veya rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle itibari değeriyle elde edilen hisse senetlerinin elde edilme tarihi olarak, sahip olunan eski hisse senetlerinin elde edilme tarihi esas alınır.

Devir veya bölünme suretiyle devralınan taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının satışında iki yıllık sürenin hesabında, devir olunan veya bölünen kurumda geçen süreler de dikkate alınır.

Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ve kiralınmasıyla uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdukları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır.

İstisna uygulamasında özellikle fon hesabına alınacak kazancın gelir tablosunda gösterilmesi ve fon hesabına alınma tarihi önem arz etmektedir. Konu hakkında 3 seri no.lu KVK Genel Tebliği ile 1 seri no.lu tebliğin 5.6.2.3.2. bölümünde değişiklik yapılmıştır.

Tebliğ hükmü uyarınca istisna uygulamasında kazancın tamamı (%75 istisna dahil) sonuç hesaplarına aktarılacak ve istisna tutarı beyanname üzerinde ilgili bölüme yazılmak suretiyle istisna uygulanacaktır. Diğer taraftan istisna edilen tutarın en geç kazancın oluştuğu yılın kurumlar vergisi beyannamesinin verilme tarihine kadar dönem karından çıkarılarak "549 Özel Fonlar"

hesabında izlenmesi gerekmektedir.

f) Bankalara borçları nedeniyle kanuni takibe alınmış veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna borçlu durumda olan kurumlar ile bunların kefillerinin ve ipotek verenlerin sahip oldukları taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının, bu borçlara karşılık bankalara veya bu Fona devrinden sağlanan hasılatın bu borçların tasfiyesinde kullanılan kısmına isabet eden kazançların tamamı ile bankaların bu şekilde elde ettikleri söz konusu kıymetlerin satışından doğan kazançların %75'lik kısmı.

g) Kurumların yurt dışında bulunan iş yerleri veya daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri aşağıdaki şartları taşıyan kurum kazançları;

1) Bu kazançların, doğduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az %15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması,

2) Kazançların elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması,

3) Ana faaliyet konusu, finansal kiralama dahil finansman temini, sigorta hizmetlerinin sunulması veya menkul kıymet yatırımı olan kurumlarda, bu kazançların doğduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması.

Bu bent uyarınca toplam vergi yükü, birinci fıkranın (b) bendindeki tanıma göre tespit edilir.

h) Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançlar.

i) Okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okulları ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere bağlı rehabilitasyon merkezlerinin işletilmesinden, ilgili Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığının belirleyeceği usuller çerçevesinde beş hesap dönemi itibarıyla elde edilen kazançlar (İstisna, belirtilen okulların ve rehabilitasyon merkezlerinin faaliyete geçtiği hesap döneminden itibaren başlar).

i) Kooperatif ortaklarının yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak iade edilen kısımlar ile aşağıda belirtilen kooperatiflerin ortakları için;

1) Tüketim kooperatiflerinde, ortakların kişisel ve ailevi gıda ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak için satın aldıkları malların değerine,

2) Üretim kooperatiflerinde, ortakların üreterek kooperatife sattıkları veya kooperatiften üretim faaliyetinde kullanmak üzere satın aldıkları malların değerine,

3) Kredi kooperatiflerinde, ortakların kullandıkları kredilere,

göre hesapladıkları risturnlar.

Bu risturnların ortaklara dağıtımı, kar dağıtımı sayılmaz. Risturnun nakden veya aynı değerde mal ile ödenmesi istisnanın uygulanmasına engel değildir.

Ortaklardan başka kimselerle yapılan işlemlerden doğan kazançlar ile ortaklarla ortaklık statüsü dışında yapılan işlemlerden doğan kazançlar hakkında risturnlara ilişkin istisna hükmü uygulanmaz. Bunların genel kazançtan ayrılmasında, ortaklarla yapılan iş hacminin genel iş hacmine olan oranı esas alınır.

İştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri hariç olmak üzere, kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmez.

2.3 Zarar Mahsubu

KVK'nın Zarar Mahsubu başlıklı 9. maddesi uyarınca; Kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesinde her yıla ilişkin tutarlar ayrı ayrı gösterilmek şartıyla aşağıda belirtilen zararlar indirim konusu yapılır:

a) Beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararlar. Kanun'un 20. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde devralınan kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararları ile 20. maddenin ikinci fıkrası kapsamında gerçekleştirilen tam bölünme işlemi sonucu bölünen kurumdaki öz sermayesinin devralınan tutarını geçmeyen ve devralınan kıymetle orantılı zararların indirilmesinde aşağıdaki şartlar ayrıca aranır:

1) Son beş yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanunî süresinde verilmiş olması.

2) Devralınan kurumun faaliyetine devir veya bölünmenin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle devam edilmesi.

Bu şartların ihlali halinde, zarar mahsupları nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için vergi ziyayı doğmuş sayılır.

b) Türkiye'de kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili olanlar hariç olmak üzere, beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar;

1) Faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre beyan edilen vergi matrahlarının zarar dahil, her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması,

2) Bu raporun aslı ile tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı, halinde indirim konusu yapılır.

Denetim kuruluşlarınca hazırlanacak raporun ekinde yer alan vergi beyanlarının, bilânço ve gelir tablosunun, o ülkedeki yetkili malî makamlarca onaylanması zorunludur. Faaliyette bulunulan

ülkede denetim kuruluşu olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesinin, o ülke yetkili makamlarından alınan birer örneğinin mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı mahiyetteki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı yeterlidir.

Türkiye'de indirim konusu yapılan yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi veya gider yazılması halinde, Türkiye'deki beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsup veya gider yazılmadan önceki tutardır.

2.4 Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Yer Alan İndirim, Bağış ve Yardımlar

KVK'nın Diğer İndirimler başlıklı 10. maddesi uyarınca; kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından sırasıyla aşağıdaki indirimler yapılır:

a) Mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının **%100**'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge indirimi".

Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan giderlerden ve tamamen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmayan amortisman tabii iktisadi kıymetler için hesaplanan amortisman tutarlarından verilen paylar üzerinden Ar-Ge indirimi hesaplanmaz. Matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devreder. Ar-Ge indiriminden yararlanılacak harcamaların kapsamını ve uygulamadan yararlanılabilmesi için gerekli belgeler ile usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

b) 21.05.1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.06.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının sözü edilen kanunlar uyarınca tespit edilen amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için **%50**'si.

c) Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait kurum kazancının **%5**'ine kadar olan kısmı.

İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki **[Ticari bilanço karı - (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)]** tutardır.

Bakanlar kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerin listesi kitabımızın 16.12 ve 16.13 bölümlerinde bulunmaktadır.

ç) (c) bendinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarına bağışlanan okul, sağlık tesisi, 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak kaydıyla öğrenci yurdu ile

çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve aynı bağış ve yardımların tamamı.

d) Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen;

1) Kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin ticari olmayan ulusal veya uluslararası organizasyonların gerçekleştirilmesine,

2) Ülkemizin uygarlık birikiminin kültürü, sanatı, tarihi, edebiyatı, mimarisi ve somut olmayan kültürel mirası ile ilgili veya ülke tanıtımına yönelik kitap, katalog, broşür, film, kaset, CD ve DVD gibi manyetik, elektronik ve bilişim teknolojisi yoluyla üretilenler de dahil olmak üzere görsel, işitsel veya basılı materyallerin hazırlanması, bunlarla ilgili derleme ve araştırmaların yayınlanması, yurt içinde ve yurt dışında dağıtımı ve tanıtımının sağlanmasına,

3) Yazma ve nadir eserlerin korunması ve elektronik ortama aktarılması ile bu eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılmasına,

4) 21.07.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı, yaşatılması, rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri yapılması ve nakil işlerine,

5) Kurtarma kazıları, bilimsel kazı çalışmaları ve yüzey araştırmalarına,

6) Yurt dışındaki taşınmaz Türk kültür varlıklarının yerinde korunması veya ülkemize ait kültür varlıklarının Türkiye'ye getirilmesi çalışmalarına,

7) Kültür envanterinin oluşturulması çalışmalarına,

8) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınır kültür varlıkları ile güzel sanatlar, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki ürün ve eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığınca koleksiyonuna kazandırılması ve güvenliklerinin sağlanmasına,

9) Somut olmayan kültürel miras, güzel sanatlar, sinema, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki üretim ve faaliyetler ile bu alanlarda araştırma, eğitim veya uygulama merkezleri, atölye, stüdyo ve film platosu kurulması, bakım ve onarımı, her türlü araç ve teçhizatının tedariki ile film yapımına,

10) Kütüphane, müze, sanat galerisi ve kültür merkezi ile sinema, tiyatro, opera, bale ve konser gibi kültür ve sanat faaliyetlerinin sergilendiği tesislerin yapımı, onarımı veya modernizasyon çalışmalarına,

ilişkin harcamalar ile makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların %100'ü. Bakanlar Kurulu, bölgeler ve faaliyet türleri itibarıyla bu oranı, yarısına kadar indirmeye veya kanuni seviyesine kadar getirmeye yetkilidir.

e) Bakanlar Kurulunca yardım kararı alınan doğal afetler dolayısıyla Başbakanlık aracılığı ile makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı.

f) (5904 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle eklenen fıkra. Yürürlük; 03.07.2009) İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış veya yardımların tamamı.

Bağış ve yardımların nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu oluşturan mal veya hakkın maliyet bedeli veya kayıtlı değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonlarınca tespit edilecek değeri esas alınır.

2.5 KVK'da İndirilebilecek ve İndirilmeyecek Giderler

KVK'da indirilebilecek Giderler Kanun'un 8. maddesinde, İndirilemeyecek Giderler de 11. maddesinde düzenlenmiştir.

2.5.1 İndirilecek Giderler

Ticari kazanç gibi hesaplanan kurum kazancının tespitinde, mükellefler aşağıdaki giderleri de ayrıca hasıllattan indirebilirler:

- a)** Menkul kıymet ihraç giderleri.
- b)** Kuruluş ve örgütlenme giderleri.
- c)** Genel kurul toplantıları için yapılan giderler ile birleşme, devir, bölünme, fesih ve tasfiye giderleri.
- ç)** Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde komandite ortağın kar payı.
- d)** Katılım bankalarının katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları.
- e)** Sigorta ve reasürans şirketlerinde bilanço gününde hükmü devam eden sigorta sözleşmelerine ait olup, aşağıda belirtilen teknik karşılıklar;
  - 1)** Muallak hasar ve tazminat karşılıkları; tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş hasar ve tazminat bedelleri veya bu hesap yapılmamışsa hasar ve tazminatın ve bunlarla ilgili tüm masrafların tahmini değerleri ile gerçekleşmiş, ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri ve bunlara ilişkin masraflardan, reasürör payı düşüldükten sonra kalan tutar ile saklama payına isabet eden muallak hasar karşılığı yeterlilik farklarından oluşur.
  - 2)** Kazanılmamış prim karşılıkları; yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri için tahakkuk

etmiş primlerden, komisyonlar düşüldükten sonra kalan tutarın gün esasına göre bilanço gününden sonraya sarkan kısmından, aynı esasa göre hesaplanan reasürör payının düşülmesinden sonra kalan tutardır. Ancak bu tutar, nakliyat emtia sigortalarında, yıllık primin komisyon düşüldükten sonraki tutarından şirketlerin kendi saklama paylarında kalanının % 25'ini geçemez. Kazanılmamış prim karşılığının gün esasına göre hesaplanması mümkün olmayan reasürans ve retrosesyon işlemlerinde 1/8 yöntemi uygulanabilir.

3) Hayat sigortalarında matematik karşılıklar, her sözleşme üzerinden ayrı ayrı hesaplanır. Karşılıkların, gelirleri vergiden istisna edilmiş olan menkul kıymetlere yatırılan kısmına ait faiz ve kar payları, giderler arasında gösterilemez.

4) (5766 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle değişen bent, Yürürlük; 2008 yılı kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde) Dengeleme karşılığı; takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve katastrofik riskleri karşılamak üzere sadece deprem ve mühendislik sigorta branşlarında verilen deprem teminatı için hesaplanan dengeleme karşılıklarından oluşur.

5) Bir bilanço döneminde ayrılan sigorta teknik karşılıkları, ertesi bilanço döneminde aynen kara eklenir.

2.5.2 Kabul Edilmeyen İndirimler

Kurum kazancının tespitinde aşağıdaki indirimlerin yapılması kabul edilmez:

- a)** Öz sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faizler.
- b)** Örtülü sermaye üzerinden ödenen veya hesaplanan faiz, kur farkları ve benzeri giderler.
- c)** Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar.
- ç)** Her ne şekilde ve ne isimle olursa olsun ayrılan yedek akçeler (Türk Ticaret Kanununa, kurumların kuruluş kanunlarına, tüzüklerine, ana statülerine veya sözleşmelerine göre safi kazançlardan ayırdıkları tüm yedek akçeler ile Bankacılık Kanununa göre bankaların ayırdıkları genel karşılıklar dahil).
- d)** Bu Kanuna göre hesaplanan kurumlar vergisi ile her türlü para cezaları, vergi cezaları, 21.07.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizler ile Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizleri.
- e)** Kanunlarla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak tespit edilen hadler saklı kalmak kaydıyla, menkul kıymetlerin itibarî değerlerinin altında ihracından doğan zararlar ile bu menkul kıymetlere ilişkin olarak ödenen komisyonlar ve benzeri her türlü giderler.
- f)** Kiralama yoluyla edinilen veya işletmede kayıtlı olan; yat, kotra, tekne, sürat teknesi gibi

motorlu deniz taşıtları ile uçak, helikopter gibi hava taşıtlarından işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayanların giderleri ve amortismanları.

g) Sözleşmelerde ceza şartı olarak konulan tazminatlar hariç olmak üzere kurumun kendisinin, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının suçlarından doğan maddi ve manevi zarar tazminat giderleri.

h) Basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddi ve manevi zararlardan dolayı ödenen tazminat giderleri.

ı) Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderlerinin %50'si. Bakanlar Kurulu bu oranı %100'e kadar artırmaya veya sifıra kadar indirmeye yetkilidir.

Ayrıca; 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde "Kurumların yönetim kurulu başkan ve üyelerine verilen temettü ikramiyeleri" ile, 3 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'ne eklenen "Kanunen yasaklanmış (rüşvet gibi) fiiller nedeniyle katlanılan giderler" de kurum kazancının tespitinde indirilemeyecek giderler arasında sayılmıştır.

2.6 Örtülü Sermaye

KVK'nın Örtülü Sermaye başlıklı 12. maddesi uyarınca;

1) Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır.

2) Yukarıda belirtilen karşılaştırma sırasında, sadece ilişkili şirketlere finansman temin eden kredi şirketlerinden yapılan borçlanmalar hariç olmak üzere, ana faaliyet konusuna uygun olarak faaliyette bulunan ve ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılan banka veya benzeri kredi kurumlarından yapılan borçlanmalar %50 oranında dikkate alınır.

3) Bu maddenin uygulanmasında;

a) Ortakla ilişkili kişi, ortağın doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında ortağı olduğu veya en az bu oranda oy veya kar payı hakkına sahip olduğu bir kurumu ya da doğrudan veya dolaylı olarak, ortağın veya ortakla ilişkili bu kurumun sermayesinin, oy veya kar payı hakkına sahip hisselerinin en az %10'unu elinde bulunduran bir gerçek kişi veya kurumu,

b) Öz sermaye, kurumun Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit edilmiş hesap dönemi başındaki öz sermayesini,

ifade eder.

4) Kurumların İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisselerinin edinilmesi

durumunda, söz konusu hisse nedeniyle ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılanlardan temin edilen borçlanmalarda en az %10 ortaklık payı aranır.

5) Yukarıda belirtilen oranlar, borç veren ortaklar ve ortakların ilişkide bulunduğu kişiler için topluca dikkate alınır.

6) Aşağıda sayılan borçlanmalar örtülü sermaye sayılmaz:

a) Kurumların ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin sağladığı gayrinakdi teminatlar karşılığında üçüncü kişilerden yapılan borçlanmalar.

b) Kurumların iştiraklerinin, ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin, banka ve finans kurumlarından ya da sermaye piyasalarından temin ederek aynı şartlarla kısmen veya tamamen kullandığı borçlanmalar.

c) 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na göre faaliyette bulunan bankalar tarafından yapılan borçlanmalar.

ç) 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamında faaliyet gösteren finansal kiralama şirketleri, 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında faaliyet gösteren finansman ve faktoring şirketleri ile ipotek finansman kuruluşlarının bu faaliyetleriyle ilgili olarak ortak veya ortakla ilişkili kişi sayılan bankalardan yaptıkları borçlanmalar.

7) Örtülü sermaye üzerinden kur farkı hariç, faiz ve benzeri ödemeler veya hesaplanan tutarlar, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının uygulanmasında, gerek borç alan gerekse borç veren nezdinde, örtülü sermaye şartlarının gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, tam mükellef kurumlar nezdinde yapılacak düzeltmede örtülü sermayeye ilişkin kur farklarını da kapsayacak şekilde, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilir. Şu kadar ki, bu düzeltmenin yapılması için örtülü sermaye kullanan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şarttır.

Kurumların ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden almış olduğu borçlardan, örtülü sermaye kabul edilen kısmına ilişkin olarak kayıtlarına intikal ettirdiği faiz gideri, kur farkı gideri "Kanunen Kabul Edilmeyen Gider" olarak dikkate alınmalıdır.

Örtülü sermaye kabul edilen tutara ilişkin olarak ödenen faiz vb. ödemeler borç alan ve borç veren kurumlar nezdinde ilgili hesap dönemi sonunda dağıtılmış kar payı (Dar mükellefler açısından da ana merkeze aktarılan tutar) olarak sayılacaktır.

Borç alan kurum açısından ilgili faiz vb. gider ödemeleri net kar payı olarak dikkate alınacak ve borç verenin hukuki statüsüne göre brütleştirilerek gelir vergisi stopajı hesaplanacaktır. Borç veren kurum açısından ise elde edilen faiz geliri iştirak kazancı istisnası olarak dikkate alınacaktır.

Örtülü sermaye olarak değerlendirilen dövizli borçlanmalara ilişkin olarak ortaya çıkan kur farkı

giderleri “Kanunen Kabul Edilmeyen Gider” olarak dikkate alınacağından, tersi durumlarda kur farkı gelirlerinin söz konusu olması halinde de, bu tür gelirler kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmayacaktır.

2.7 Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı

KVK'nın Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı başlıklı 13. maddesi uyarınca;

1) Kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır. Alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

2) İlişkili kişi; kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder. Ortakların eşleri, ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoy ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır. Kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk vergi sisteminin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkânı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Bakanlar Kurulunca ilan edilen ülkelerde veya bölgelerde bulunan kişilerle yapılmış tüm işlemler, ilişkili kişilerle yapılmış sayılır.

3) Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade eder. Emsallere uygunluk ilkesi doğrultusunda tespit edilen fiyat veya bedellere ilişkin hesaplamalara ait kayıt, cetvel ve belgelerin ispat edici kağıtlar olarak saklanması zorunludur.

4) Kurumlar, ilişkili kişilerle yaptığı işlemlerde uygulayacağı fiyat veya bedelleri, aşağıdaki yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanarak tespit eder:

a) Karşılaştırılabilir fiyat yöntemi: Bir mükellefin uygulayacağı emsallere uygun satış fiyatının, karşılaştırılabilir mal veya hizmet alım ya da satımında bulunan ve aralarında herhangi bir şekilde ilişki bulunmayan gerçek veya tüzel kişilerin birbirleriyle yaptıkları işlemlerde uygulayacağı piyasa fiyatı ile karşılaştırılarak tespit edilmesini ifade eder.

b) Maliyet artı yöntemi: Emsallere uygun fiyatın, ilgili mal veya hizmet maliyetlerinin makul bir brüt kar oranı kadar artırılması suretiyle hesaplanmasını ifade eder.

c) Yeniden satış fiyatı yöntemi: Emsallere uygun fiyatın, işlem konusu mal veya hizmetlerin aralarında herhangi bir şekilde ilişki bulunmayan gerçek veya tüzel kişilere yeniden satılması

halinde uygulanacak fiyattan, makul bir brüt satış karı düşülerek hesaplanmasını ifade eder.

ç) Emsallere uygun fiyata yukarıdaki yöntemlerden herhangi birisi ile ulaşma olanağı yoksa mükellef, işlemlerin mahiyetine uygun olarak kendi belirleyeceği diğer yöntemleri kullanabilir.

5) İlişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanacak fiyat veya bedelin tespitine ilişkin yöntemler, mükellefin talebi üzerine Maliye Bakanlığı ile anlaşarak belirlenebilir. Bu şekilde belirlenen yöntem, üç yılı aşmamak üzere anlaşmada tespit edilen süre ve şartlar dahilinde kesinlik taşır.

6) Tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazanç, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının uygulamasında, bu maddedeki şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilir. Şu kadar ki, bu düzeltmenin yapılması için örtülü kazanç dağıtan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şarttır.

7) (5766 sayılı Kanun'un 21. Maddesi ile eklenen fıkra, Yürürlük; 2008 yılı kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde) Tam mükellef kurumlar ile yabancı kurumların Türkiye'deki işyeri veya daimi temsilcilerinin aralarında ilişkili kişi kapsamında gerçekleştirdikleri yurt içindeki işlemler nedeniyle kazancın örtülü olarak dağıtıldığı kabulü Hazine zararının doğması şartına bağlıdır. Hazine zararından kasıt, emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen fiyat ve bedeller nedeniyle kurum ve ilişkili kişiler adına tahakkuk ettirilmesi gereken her türlü vergi toplamının eksik veya geç tahakkuk ettirilmesidir.

Transfer Fiyatlandırması mevzuatı ile ilgili diğer yasal düzenlemeler; 18.11.2007 tarih ve 26704 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri no.lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ, 22.04.2008 tarih ve 26855 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 seri no.lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ ve son olarak 20.11.2008 tarih ve 27060 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3 seri no.lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin 5 no.lu bölümü ile yapılmıştır.

2.8 Kurumlar Vergisi Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları

Kurumlar vergisi beyanname hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın **birinci gününden yirmibeşinci günü akşamına kadar** mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilir ve beyannamenin verildiği ayın sonuna kadar da ödenir.

Vergi tevkifatı yapanlar bir ay içinde nakden veya hesaben ödedikleri veya tahakkuk ettirdikleri kazanç ve iratlar ile bunlardan kestikleri kurumlar vergisini müteakip ayın **yirmiüçüncü günü akşamına kadar** bağlı buldukları vergi dairesine muhtasar beyanname ile bildirirler. Ödemesi ise beyannamenin verildiği ayın **yirmialtıncı günü akşamına kadar** ilgili vergi dairesine yapılır.

Dar mükellefiyete giren yabancı kurumların vergiye tabi kazancının Gelir Vergisi Kanunu'nun 80. maddesinde yazılı diğer kazanç ve iratlarından (telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı,

alameti farika ve benzeri gayri maddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında alınan bedeller hariç) ibaret bulunması halinde, yabancı kurum veya Türkiye'de namına hareket eden kimse bu gibi kazançları iktisap tarihinden itibaren **onbeş gün içinde** anılan Kanun'un 27. maddesinde belirtilen vergi dairelerine beyanname ile bildirmeye ve aynı süre içinde ödemeye mecburdurlar.

Dar mükellefiyette vergi muhatabının Türkiye'yi terk etmesi halinde kurumlar vergisi beyanamesi memleketi terke tekaddüm eden onbeş gün içinde verilir.

Tasfiye ve birleşme halinde, tasfiye edilen veya birleşen kurumlar adına tasfiye veya birleşme kararı üzerinden tarh olunan vergiler, tasfiye veya birleşme nedeniyle infisah eden kuruma ait kurumlar vergisi beyanamesinin verilme süresi içinde ödenir. Tasfiye edilen veya birleşen kurumların bu Kanun'a göre tahakkuk etmiş olup, henüz vadeleri gelmemiş bulunan vergileri de aynı süre içinde ödenir.

2.9 Kurumlar Vergisi Tevkifat Oranları

2.9.1 KVK Madde 15 ve GKV Geçici Madde 67 Kapsamında Tam Mükellef Kurumların Kazançlarından Yapılacak Vergi Kesintisi Oranları

2010 yılında uygulanacak olan tevkifat oranları aşağıdaki tablodaki gibidir:

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
32	Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden	KVK 15/1-a	3
42	Kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden	KVK 15/1-b	20
83	01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden (Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tâbi tutulmaz); a) 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet	KVK 15/1-c	

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere sağlanan gelirlerden		0 (Sıfır)
	b) 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen diğer menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden		10
65	Vergiden muaf olan kurumlara dağıtılan (Karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz) GVK'nın 75. maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerindeki kar payları üzerinden	KVK 15/2	15
53,54,55	Emeklilik yatırım fonlarının kazançları hariç olmak üzere, kanunun 5. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yazılı kazançlardan dağıtılsın veya dağıtılsın, kurum bünyesinde	KVK 15/3	0 (Sıfır)
	01.01.2006 tarihinden itibaren iktisap edilen, tam mükellef kurumlara ait olup, İMKB'de işlem gören ve bir yıldan daha kısa süre elde tutulan hisse senetlerinin Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar aracılığıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar (Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin satışı dahil)	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır)
	Menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar	GVK Geçici 67/1	10
	Menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerinin ilgili fona iadesinden sağlanan gelirlerden (A tipi yatırım fonlarının bir yıldan fazla süre ile elde tutulan katılma belgelerinin fona iadesinde stopaj yapılmaz)	GVK Geçici 67/1	10
	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen her nevi tahvil ve hazine bonolarının (Euro Bond'lar hariç) Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar kanalıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlardan	GVK Geçici 67/1	10
82	01.01.2006 tarihinden itibaren Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler	GVK Geçici 67/1,2	10

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	Hisse senetlerine veya hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden, Diğer vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden	GVK Geçici 67/14	0 (Sıfır)
82	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen her nevi tahvil ve hazine bonolarının (Euro Bond'lar hariç) faizlerinden	GVK Geçici 67/2	10
101-102	Mevduat faizlerinden (TL ve yabancı para cinsinden)	GVK Geçici 67/4	15
111	Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından		
111	Kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kar paylarından		
121	Repo gelirlerinden		
52, 56	Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançları üzerinden; - Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için - Yukarıda sayılanlar dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile ortaklıkları için	GVK Geçici 67/8	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)
52, 56	Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının GVK'nın Geçici 67. maddesinin 1, 2, 3 ve 4 numaralı fıkralarında belirtilen gelirleri üzerinden; - Borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları için - Yukarıda sayılanlar dışında kalan menkul kıymet yatırım fonları ile ortaklıkları için	GVK Geçici 67/8	0 (Sıfır) 0 (Sıfır)

2.9.2 KVK Madde 30 ve GVK Geçici Madde 67 Kapsamında Dar Mükellef Kurumların Kazançlarından Yapılacak Vergi Kesintisi Oranları

2010 yılında uygulanacak olan tevkifat oranları aşağıdaki tablodaki gibidir:

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü (Dar mükellef yabancı kurumlara yapılan ödemeler)	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
221	Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden	KVK 30/I-a	3
231	Petrol arama faaliyetleri için yapılan serbest meslek kazancı ödemelerinden	KVK 30/I-b	5
232	Diğer serbest meslek kazancı ödemelerinden (Ücret ödemeleri dahil)	KVK 30/I-b	20
241	Finansal kira ödemelerinden	KVK 30/I-c	1
242	Diğer gayrimenkul sermaye iratlarından	KVK 30/I-c	20
252	01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen her nevi tahvil (İpotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerden (Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tabi tutulmaz); a) 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere sağlanan gelirlerden b) 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen diğer menkul kıymetlerden sağlanan gelirlerinden	KVK 30/I-ç	0 (Sıfır) 10

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü (Dar mükellef yabancı kurumlara yapılan ödemeler)	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
262	Her nevi alacak faizlerinden • Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı bankalardan ya da bulunduğu ülkede mutad olarak kredi vermeye yetkilendirilmiş olup sadece ilişkili bulunduğu kurumlara değil tüm gerçek ve tüzel kişilere kredi veren kurumlardan alınan her türlü krediler için ödenecek faizlerden (katılım bankalarının kendi usullerine göre yurt dışından sağladıkları fonlar ve benzeri kaynaklar için ödedikleri kar payları dahil) (2009/14593 sayılı BKK madde 1/5-a)	KVK 30/1-ç	0 (Sıfır)
263	• Bankaların 541 I sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca uygun görülen ikincil sermaye benzeri kredileri ile bankaların ve diğer kurumların bir akım veya varlık portföyüne dayalı olarak yurt dışında menkul kıymetleştirme yöntemiyle temin ettikleri kredileri için ödenecek faizlerden (2009/14593 sayılı BKK madde 1/5-b)	KVK 30/1-ç	1
264	• Katılım bankaları tarafından ödenen kar payları hariç olmak üzere, mal tedarikinden kaynaklanan vade farkları üzerinden (2009/14593 sayılı BKK madde 1/5-c)	KVK 30/1-ç	5
265	• Diğerlerinden (2009/14593 sayılı BKK madde 1/5-d)	KVK 30/1-ç	10
256	GVK'nın 75/10. maddesinde yazılı menkul sermaye iratları (Her çeşit senetlerden iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri - yurtdışında mukim factoring kuruluşlarına ödenen faizler)	KVK 30/1-ç	10
281	Ticari veya Zirai Kazanca dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakten veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden	KVK 30/2	20
271	Tam mükellef kurumlar tarafından, Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kâr payı elde edenler hariç olmak üzere dar mükellef kurumlara	KVK 30/3	15

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	veya kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan (karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz) ve GVK'nın 75. maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan kar paylarından (5520 sayılı Kanun'un 15. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi kesintisine tabi tutulan kazançlar hariç)		
282	Türkiye'de işyeri ve daimi temsilcisi bulunmayan mükelleflerin, yetkili makamların izniyle açılan sergi ve panayırılarda yaptıkları ticari faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar üzerinden	KVK 30/5	0
272	Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden	KVK 30/6	15
283	Kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk Vergi Sistemi'nin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Bakanlar Kurulunca ilan edilen ülkelerde yerleşik olan veya faaliyette bulunan kurumlara (tam mükellef kurumların bu nitelikteki ülkelerde bulunan iş yerleri dahil) nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılan kurumun mükellef olup olmadığına bakılmaksızın	KVK 30/7	30
	01.01.2006 tarihinden itibaren iktisap edilen, tam mükellef kurumlara ait olup, İMKB'de işlem gören ve bir yıldan daha kısa süre elde tutulan hisse senetlerinin Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar aracılığıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar (Gayrimenkul ve menkul kıymet yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin satışı dahil)	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır)

Muhtasar Kod No	Ödemenin Türü	İlgili Madde No	Stopaj Oranı (%)
	Menkul kıymet yatırım fonu katılma belgelerinin ilgili fona iadesinden sağlanan gelirlerden (A tipi yatırım fonlarının bir yıldan fazla süre ile elde tutulan katılma belgelerinin fona iadesinde stopaj yapılmaz)	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır)
	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen her nevi tahvil ve hazine bonolarının (Euro Bond'lar hariç) Türkiye'de faaliyette bulunan banka veya aracı kurumlar kanalıyla elden çıkarılmasından sağlanan kazançlardan	GVK Geçici 67/1	0 (Sıfır)
251	01.01.2006 tarihinden itibaren Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler	GVK Geçici 67/1,2	0 (Sıfır)
	Hisse senetlerine veya hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirlerden,	GVK Geçici 67/1,14	0 (Sıfır)
	Diğer vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirler		0 (Sıfır)
251	01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen her nevi tahvil ve hazine bonolarının faizlerinden	GVK Geçici 67/2	0 (Sıfır)
253	Mevduat faizlerinden (TL ve yabancı para cinsinden)		
254	Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından	GVK Geçici 67/4	15
254	Kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kar paylarından		
257	Repo gelirlerinden		

Anayasa mahkemesi, GVK'nın Geçici 67. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar için bu oran % 0 olarak uygulanır." hükmünü 08.01.2010 tarih ve 27456 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/145 sayılı kararı ile iptal etmiştir. Ancak iptal hükmü, hukuksal boşluk yaratılmaması ve Maliye Bakanlığına yeni bir düzenleme yapabilmesi için zaman tanımak adına iptal kararının Resmi Gazete'de yayınlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girecektir. Bu nedenle mükelleflerin Maliye Bakanlığının yapacağı düzenlemeleri yakından takip etmeleri gerekmektedir.

2.10 Kurumlarda Tasfiye Dönemi ve Beyannamesi

2.10.1 Tasfiye Dönemi

Her ne sebeple olursa olsun, tasfiye haline giren kurumların vergilendirilmesinde hesap dönemi yerine tasfiye dönemi geçerli olur.

Tasfiye, kurumun tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihte başlar ve tasfiye kararının tescil edildiği tarihte sona erer. Başlangıç tarihinden aynı takvim yılı sonuna kadar olan dönem ile bu dönemden sonraki her takvim yılı ve tasfiyenin sona erdiği dönem için ilgili takvim yılı başından tasfiyenin bitiş tarihine kadar olan dönem bağımsız bir tasfiye dönemi sayılır.

Tasfiyenin başladığı takvim yılı içinde sona ermesi halinde tasfiye dönemi, kurumun tasfiyeye girdiği tarihten başlar ve tasfiyenin bittiği tarihe kadar devam eder.

Tasfiyenin zararlar kapanması halinde tasfiye sonucu, önceki tasfiye dönemlerine doğru düzeltilir ve anılan dönemlerde fazla ödenen vergi mükellefe iade edilir.

Bir yıldan fazla süren tasfiyelerde tarh zamanaşımı, tasfiyenin sona erdiği dönemi izleyen yıldan itibaren başlar.

Tasfiyeden vazgeçilmesi halinde, kurum hakkında tasfiye hükümleri uygulanmaz. Böyle bir durumda, tasfiyeden vazgeçme kararı, bu kararın alındığı dönemin başından itibaren geçerli olur. Tasfiyeden vazgeçme kararının alındığı tarihe kadar verilen tasfiye dönemi beyannameleri, normal faaliyet beyannamelerinin yerine geçer. Tasfiyesinden vazgeçilen kurumun geçici vergiyle ilgili yükümlülükleri, tasfiyeden vazgeçilmesine ilişkin kararın alındığı tarihi kapsayan geçici vergilendirme dönemi başından itibaren başlar.

2.10.2 Tasfiye Beyannamesi (KV Beyannamesi)

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Tasfiye" başlıklı 17. maddesi gereğince; Tasfiye beyannameleri, tasfiye memurları tarafından tasfiye dönemlerinin sonundan itibaren Kanun'un 14. maddesinde yazılı sürelerde; tasfiyenin sona erdiği döneme ilişkin tasfiye beyannamesi ise tasfiyenin sonuçlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde kurumun bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

Bu madde gereğince verilecek olan beyannamelere, bilanço ve gelir tablosu ile tasfiye bilançosuna göre ortaklara dağıtılan paralar ve diğer değerlerin ayrıntılı bir listesi eklenir.

2.10.3 Tasfiye Karı

Tasfiye halindeki kurumların vergi matrahı tasfiye karıdır. Tasfiye karı, tasfiye döneminin sonundaki servet değeri ile tasfiye döneminin başındaki servet değeri arasındaki olumlu farktır.

a) Tasfiye karı hesaplanırken;

1) Ortaklara veya kurum sahiplerine tasfiye esnasında avans olarak veya diğer şekillerde yapılan her türlü ödemeler tasfiyenin sonundaki servet değerine,

2) Mevcut sermayeye ilave olarak ortaklar veya sahipleri tarafından yapılan ödemeler ile tasfiye esnasında elde edilen ve vergiden istisna edilmiş olan kazanç ve iratlar tasfiye döneminin başındaki servet değerine,

eklenir.

b) Hisselerine mahsuben ortaklara dağıtılan, satılan, devredilen veya kurum sahibine iade olunan iktisadi kıymetlerin değerleri, Kanun'un 13. maddesine göre ve dağıtımın, satışın, devrin veya iadenin yapıldığı gün itibarıyla belirlenir.

c) Bu maddeye göre tasfiye kararının hesaplanması sırasında, Kanun'un 8, 9, 10 ve 11. madde hükümleri de ayrıca dikkate alınır.

2.10.4 Geçici Vergi Beyannamesi

Tasfiye döneminde sadece geçici vergi mükellefiyeti sona ermektedir. Bu nedenle tasfiye süresince geçici vergi beyannamesinin verilmesine gerek bulunmamaktadır.

2.10.5 KDV ve Muhtasar Vergisi Beyannameleri

KDV ve Muhtasar beyanname mükellefiyetleri aynen devam etmekte olup, tasfiye döneminde beyannameler aynen verilmeye devam olunur. Tasfiyeye giriş tarihi ay ortasında olsa dahi o ay için yalnız bir beyanname verilir. Örneğin tasfiyeye giriş tarihi 13.01.2010 ise Ocak /2010 dönemi için tek KDV beyannamesi düzenlenir ve 24.02.2010 tarihine kadar ilgili beyanname verilmeli, ödeme olması durumunda 26.02.2010 tarihine kadar da ödemesi yapılmalıdır.

2.11 İndirimli Kurumlar Vergisi

28.02.2009 tarih ve 27155 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 9. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na İndirimli Kurumlar Vergisi başlıklı 32/A maddesi eklenmiştir.

Bu maddeye göre;

(1) Finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, taahhüt işleri, 16.07.1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun ile 08.06.1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun kapsamında yapılan yatırımlar ile rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar hariç olmak üzere, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulur.

(2) Bu maddenin uygulanmasında yatırıma katkı tutarı, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise yatırıma katkı oranını ifade eder.

Bakanlar Kurulu;

a) İstatistiki bölge birimleri sınıflandırması ile kişi başına düşen milli gelir ve sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerini dikkate almak suretiyle illeri gruplandırmaya ve gruplar itibarıyla teşvik edilecek sektörleri ve bunlara ilişkin yatırım ve istihdam büyüklüklerini belirlemeye,

b) Her bir il grubu için yatırıma katkı oranını **(5904 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesine göre 31.12.2010 tarihine kadar başlayan yatırımlar için %60. Yürürlük; 03.07.2009)** % 25'i, yatırım tutarı 50 milyon Türk Lirasını aşan büyük ölçekli yatırımlarda ise **(5904 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesine göre 31.12.2010 tarihine kadar başlayan yatırımlar için %70. Yürürlük; 03.07.2009)** % 45'i geçmemek üzere belirlemeye, kurumlar vergisi oranını % 90'a kadar indirimli uygulamaya,

c) Yatırım harcamaları içindeki arsa, bina, kullanılmış makine, yedek parça, yazılım, patent, lisans ve know-how bedeli gibi harcamaların oranlarını ayrı ayrı veya topluca sınırlandırmaya,

yetkilidir.

(3) İkinci fıkraya göre yatırıma katkı ve vergi oranı farklı illerde aynı mükellef tarafından yapılan yatırımlarda, toplam yatırımın her bir ile isabet eden oranına göre ilgili ilin yatırıma katkı oranı ve indirimli vergi oranı uygulanır.

(4) Tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, indirimli oran bu kazanca uygulanır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınır. İndirimli oran uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlanır.

(5) Hesap dönemi itibarıyla ikinci fıkrada belirtilen şartların sağlanmadığının tespit edilmesi halinde, söz konusu vergilendirme döneminde indirimli vergi oranı uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

(6) Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde, devralan kurum, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranından yararlanır.

- (7)** Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde indirimli vergi oranından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla yatırıma katkı tutarının kalan kısmı için yararlanır.
- (8)** Bu madde gelir vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

3. VERGİ USUL KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Kanuni ve İdari Süreler

VUK'un Kanuni ve İdari Süreler başlıklı 14. maddesi uyarınca; Vergi muamelelerinde süreler vergi kanunları ile belli edilir. Kanun'da açıkça yazılı olmayan hallerde **15 günden** aşağı olmamak şartıyla bu süreyi, tebliği yapacak olan idare belirler ve ilgiliye tebliğ eder.

3.2 İkmalen ve Re'sen Vergi Tarhı

VUK'un İkmalen Vergi Tarhı başlıklı 29. maddesi ile Re'sen Vergi Tarhı başlıklı 30. maddesi uyarınca;

İkmalen vergi tarhı, her ne şekilde olursa olsun bir vergi tarh edildikten sonra bu vergiyi müteallik olarak meydana çıkan ve defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak miktarı tespit olunan bir matrah veya matrah farkı üzerinden alınacak verginin tarh edilmesidir. Özel kanunlarında ikmalen tarhiyata ilişkin olarak yer alan hükümler saklıdır.

Re'sen vergi tarhı, vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitine imkan bulunmayan hallerde takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden vergi tarh olunmasıdır. İnceleme raporunda bu maddeye göre belirlenen matrah veya matrah farkı re'sen takdir olunmuş sayılır.

Aşağıdaki hallerden herhangi birinin bulunması durumunda, vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitinin mümkün olmadığı kabul edilir:

1. Vergi beyannamesi kanuni süresi geçtiği halde verilmemişse,
2. Vergi beyannamesi kanuni veya ek süreler içinde verilmekle beraber beyannamede vergi matrahına ilişkin bilgiler gösterilmemiş bulunursa,
3. Bu kanuna göre tutulması mecburi olan defterlerin hepsi veya bir kısmı tutulmamış veya tasdik ettirilmemiş olursa veya vergi incelenmesi yapmaya yetkili olanlara herhangi bir sebeple ibraz edilmezse,
4. Defter kayıtları ve bunlarla ilgili vesikalar, vergi matrahının doğru ve kesin olarak tespitine imkan vermeyecek derecede noksan, usulsüz ve karışık olması dolayısıyla ihticaca salih bulunmazsa,

5. Tutulması zorunlu olan defterlerin veya verilen beyannamelerin gerçek durumu yansıtmadığına dair delil bulunursa,

6. Bu Kanunun mükerrer 227. maddesi uyarınca 3568 sayılı Kanun'a göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatırma mecburiyeti getirilen beyanname ve ekleri imzalatırılmazsa veya tasdik kapsamına alınan konularda yeminli mali müşavir tasdik raporu zamanında ibraz edilmezse,

Yukarıdaki 2. bentte yazılı halin vukuunda mükellefe Takdir Komisyonu tarafından 15 günden az olmamak üzere bir mühlet verilerek vergi matrahına ilişkin bilgileri vermeye ve kanuni defterlerini ibraz etmeye davet olunur. Bu davet üzerine mükellef istenilen bilgileri verir ve kanuni defterlerini ibraz ederse, defter ve vesikalar ihticaca salih bulunmak şartıyla, mükellefe takdir olunacak matrah defter ve vesikaları kayıtlarına göre tespit olunacak miktardan fazla olamaz.

Vergi beyannamesini kanuni süresi geçtikten sonra vermiş olanlara bu beyannamede gösterdikleri matrah üzerinden re'sen gerekli tarhiyat yapılır ve bu beyannameler re'sen takdir için takdir komisyonuna sevk edilmez. Ancak, vergi incelemesine başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevk edilmesinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler için bu hüküm uygulanmaz.

Yukarıdaki bentlerin hükümlerine göre re'sen vergi tarihini gerektiren bir sebep yanında ikmalen vergi tarihini da lüzumlu kılan bir durum mevcut ise re'sen takdir sonucu beklenmeksizin gerekli ikmal tarhiyatı yapılır. Re'sen takdir sırasında ikmal tarhiyatına mesnet olan matrah farkı nazara alınmışsa vergi tarihi sırasında evvelce tarh edilmiş olan vergi indirilir.

3.3 İşe Başlamayı Bildirme

VUK'un İşe Başlamayı Bildirme başlıklı 153. maddesi uyarınca; aşağıda yazılı mükelleflerden işe başlayanlar keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar:

1. Vergiye tabi ticaret ve sanat erbabı,
2. Serbest meslek erbabı,
3. Kurumlar vergisi mükellefleri,
4. Kollektif ve adi şirket ortaklarıyla komandit şirketlerin komandite ortakları.

Ticaret sicili memurlukları, kurumlar vergisi mükellefi olup da Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 30. maddesi uyarınca tescil için başvuran mükelleflerin başvuru evraklarının bir suretini ilgili vergi dairesine intikal ettirir. Bu mükelleflerin işe başlamayı bildirme yükümlülükleri yerine getirilmiş sayılır. Bildirim yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyen ticaret sicili memurları hakkında işe başlamanın zamanında bildirilmemesine ilişkin usulsüzlük cezası hükümleri uygulanır.

3.4 Adres, İş ve İşletme Değişikliklerinin Bildirilmesi

VUK'un Adres Değişikliklerinin Bildirilmesi başlıklı 157. maddesi uyarınca; 101. maddede

yazılı bilinen iş veya ikamet yeri adreslerini değiştiren mükellefler, yeni adreslerini vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

VUK'un İş Değişikliklerinin Bildirilmesi başlıklı 158. maddesi uyarınca; işe başladıklarını bildiren mükelleflerden:

- a) Yeni bir vergiye tabi olmayı;
- b) Mükellefiyet şeklinde değişikliği;
- c) Mükellefiyetten muaflığa geçmeyi;

gerektirecek surette işlerinde değişiklik olanlar, bu değişiklikleri vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

VUK'un "İşletmede Değişikliğin Bildirilmesi" başlıklı 159. maddesi uyarınca; aynı teşebbüs veya işletmeye dahil bulunan işyerlerinin sayısında vukua gelen artış veya azalışları mükellefler vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

3.5 İşe Başlama, Bırakma ve Diğer Bildirimlerde Süre

VUK'un Süre başlıklı 168. maddesi uyarınca; bildirmeler aşağıda yazılı süre içinde yapılır:

1. Gerçek kişilerde işe başlama bildirimleri, işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde kendilerince veya 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na göre ruhsat almış avukatlar veya 3568 sayılı Kanun'a göre yetki almış meslek mensuplarınca, şirketlerin kuruluş aşamasında işe başlama bildirimleri ise işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde ticaret sicili memurluğunca ilgili vergi dairesine yapılır. Şirketlerin işe başlama bildirimleri dışında yapılacak bildirimler ile işi bırakma ve değişiklik bildirimleri, bildirilecek olayın vukuu tarihinden itibaren bir ay içerisinde mükellef tarafından vergi dairesine yapılır.

2. Bina ve arazi değişikliklerinde bildirme; yeni inşaatta inşaatın bittiği ve kısmen kullanılmaya başlanılmışsa her kısmın kullanılmaya başlandığı ve diğer değişikliklerde (müstesnalığın sukutu dahil) tadili gerektiren halin vukuu tarihinden başlayarak iki ay.

3.6 Defter Tutmakla Yükümlü Olan ve Olmayan Mükellefler

VUK'un Defter Tutacaklar başlıklı 172. maddesi uyarınca; aşağıda yazılı gerçek ve tüzel kişiler bu kanunun esaslarına göre defter tutmaya mecburdurlar:

- 1. Ticaret ve sanat erbabı;
- 2. Ticaret şirketleri;
- 3. İktisadi kamu müesseseleri;

4. Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler,
5. Serbest meslek erbabı;
6. Çiftçiler,

İktisadi kamu müesseseleriyle dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler defter tutma bakımından tüccarların tabi oldukları hükümlere tabidirler.

VUK'un İstisnalar başlıklı 173. maddesi uyarınca; defter tutma mecburiyeti aşağıda yazılı gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanmaz.

1. Gelir vergisinden muaf olan esnaf ve gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler;
2. Gelir Vergisi Kanunu'na göre kazançları basit usulde tespit edilenler;
3. Kurumlar vergisinden muaf olan:
  - a) İktisadi kamu müesseseleri;
  - b) Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler.

Yukarıdaki istisna hükümlerinin gelir veya kurumlar vergilerinden muaf olmakla beraber diğer vergilerden birine tabi olan ve bu vergileri götürü usulde tespit edilmeyen mükelleflerin muaf olmadıkları vergiler için tutacakları defterlere şümulü yoktur.

3.7 Bilanço - İşletme Hesabı Esasına Göre Tutulacak Defterler ve Hadler

VUK'un Bilanço Esasında Tutulacak Defterler başlıklı 182. maddesi uyarınca; bilanço esasında aşağıdaki defterler tutulur:

1. Yevmiye defteri;
2. Defterikebir;
3. Envanter defteri;

Bilanço hesabı esasına göre defter tutma hadleri; 393 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (VUKGT) ve (RG 29.12.2009 - 27447) ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 177. maddesinde açıklanan bilanço esasına göre defter tutacak olan 1. sınıf tüccarlara ait hadler artırılmış olup yeni tutarlar aşağıdaki gibidir.

1- Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı 120.000 TL veya satışları tutarı 170.000 TL'yi aşanlar,

2- Birinci bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşıp da bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı 68.000 TL'yi aşanlar,

3- 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının 5 katı ile yıllık satış tutarının toplamı 120.000 TL'yi aşanlar.

25.02.2005 tarih ve 25741 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 345 sıra no.lu VUKGT ile 2005 hesap döneminden itibaren serbest bölgelerde ticari faaliyette bulunan bütün gerçek ve tüzel kişiler herhangi bir hadde bağlı kalmaksızın, VUK hükümlerine uygun olarak bilanço esasına göre defter tutacaklardır.

VUK'un "İşletme Hesabı Esasında Tutulacak Defterler" başlıklı 193. maddesi uyarınca; işletme hesabı esasında aşağıdaki defterler tutulur:

1. İşletme hesabı defteri (işletme hesabını ihtiva eden)

3.8 VUK'da Kayıt Nizamı ve Defter Tasdikine İlişkin Hükümler

VUK'un 215. maddesi uyarınca;

1. Bu Kanuna göre tutulacak defter ve kayıtların Türkçe tutulması zorunludur. Ancak, Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlerde başka dilden kayıt da yapılabilir. Bu kayıtlar vergi matrahını değiştirmeyecek şekilde tasdik ettirilecek diğer defterlere de yapılabilir.

2. a) Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir. Şu kadar ki yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz.

b) İlgili dönem defter tasdik tarihi itibarıyla ödenmiş sermayesi (yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye'ye ayrılan ödenmiş sermayesi) en az 100 milyon ABD Doları ya da muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası ve sermayesinin en az % 40'ı ikametgahı, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kişilere ait olan işletmelere, kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına Bakanlar Kurulunca izin verilebilir. Bakanlar Kurulu, bu had ve nispeti sektörler itibarıyla ayrı ayrı yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu şartların ihlal edildiği hesap dönemini izleyen hesap döneminden itibaren Türk para birimine göre kayıt tutma zorunluluğu başlar.

ba) Türk para birimiyle yapılan işlemler, işlemin gerçekleştiği günün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyula ilgili para birimine çevrilir. İktisadi kıymetlerin değerleri ile vergi matrahı kayıt yapılan para birimine göre tespit edilir, beyannamenin verilmesi gereken ayın ilk gününün kuruyula Türk parasına çevrilerek beyan edilir. Vergi ödeme, mahsup ve iade işlemlerinde de Türk Lirası tutarlar kullanılır.

bb) Bu mükellefler, diğer para birimleriyle kayıt tuttukları sürece mükerrer 298. maddenin (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesi yapamazlar. Türk para birimiyle kayıt yapmaya

başlamaları halinde ise üç yıl süreyle anılan madde hükmünden yararlanamazlar.

VUK'un 216. maddesi uyarınca; bu kanuna göre tutulması mecburi defterler mürekkeple veya makine ile yazılır. Kopya kağıdı kullanılması ve istampa ve sair damga aletleriyle kopya konulması da caizdir. Bilumum defterlerde hesaplar kapatılıncaya kadar toplamlar geçici olarak kurşun kalemi ile yapılabilir.

VUK'un 217. maddesi uyarınca; yevmiye defteri maddelerinde yapılan yanlışlar ancak muhasebe kaidelerine göre düzeltilebilir. Diğer bilumum defter ve kayıtlara rakam ve yazılar yanlış yazıldığı takdirde düzeltmeler ancak yanlış rakam ve yazı okunacak şekilde çizilmek, üst veya yan tarafına veya ilgili bulunduğu hesaba doğrusu yazılmak suretiyle yapılabilir. Defterlere geçirilen bir kaydı kazımak, çizmek veya silmek suretiyle okunamaz bir hale getirmek yasaktır.

VUK'un 218. maddesi uyarınca; defterlerde kayıtlar arasında usulen yazılmaya mahsus olan satırlar, çizilmeksizin boş bırakılamaz ve atlanamaz. Ciltli defterlerde, defter sayfaları ciltten koparılamaz. Tasdikli müteharrik yapraklarda bu yaprakların sırası bozulamaz ve bunlar yırtılamaz.

VUK'un 219. maddesi uyarınca; Muameleler defterlere zamanında kaydedilir. Şöyle ki:

a) Muamelelerin işin hacmine ve icabına uygun olarak muhasebenin intizam ve vuzuhunu bozmayacak bir zaman zarfında kaydedilmesi şarttır. Bu gibi kayıtların **10 günden** fazla geciktirilmesi caiz değildir.

b) Kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde, muamelelerin bunlara işlenmesi, deftere işlenmesi hükmündedir. Ancak bu kayıtlar, muamelelerin esas defterlere **45 günden** daha geç intikal ettirilmesine cevaz vermez.

c) Günlük kasa, günlük perakende satış ve hasılat defterleri ile serbest meslek kazanç defterine muameleler günü gününe kaydedilir.

VUK'un 220. maddesi uyarınca; aşağıda yazılı defterlerin bu bölümdeki esaslara göre tasdik ettirilmesi mecburidir.

1. Yevmiye ve envanter defterleri,
2. İşletme defteri,
3. Çiftçi işletme defteri,
4. İmalat ve İstihsal Vergisi defterleri; (Basit İstihsal Vergisi defteri dahil)
5. Nakliyat Vergisi defteri,
6. Yabancı nakliyat kurumlarının hasılat defteri,

7. Serbest meslek kazanç defteri,

Bu kanunla cevaz verilen hallerde yukarıda yazılı olanların yerine kullanılacak olan defterler de tasdike tabi tutulur.

VUK'un 221. maddesi uyarınca; bu kanunda yazılı defterleri kullanacak olanlar, bunları aşağıda yazılı zamanlarda tasdik ettirmeye mecburdurlar;

1. Ötedenberi işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;
2. Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;
3. Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;
4. Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce;

VUK'un 222. maddesi uyarınca; defterlerini ertesi yılda da kullanmak isteyenler Ocak ayı, hesap dönemleri Maliye Bakanlığınca tespit edilenler bu dönemin ilk ayı içinde tasdiki yeniletmeye mecburdurlar.

VUK'un 223. maddesi uyarınca; defterler, işyerinin, işyeri olmayanlar için ikametgahın bulunduğu yerdeki noter veya noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar, menkul kıymet ve kambiyo borsasındaki acentalar için borsa komiserliği tarafından tasdik olunur. Tasdik makamı, bu kanuna göre tasdike getirilen defterleri sosyal güvenlik ile ilgili kuruluşların mevzuat hükümlerine bağlı kalmaksızın tasdik eder.

Defterler anonim ve limited şirketlerin kuruluş aşamasında, şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili memuru veya noter tarafından tasdik edilir.

VUK'un 225. maddesi uyarınca; defterler aşağıdaki şekilde tasdik olunur:

- a) Ciltli defterlerin tasdik esnasında sayfalarının sıra numarasıyla teselsül ettiğine bakılarak, bu sayfalar teker teker tasdik makamının resmi mühürü ile mühürlenir.
- b) Müteharrik yapraklı yevmiye defteri kullanmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilen müesseseler bir yıl içinde kullanacaklarını tahmin ettikleri sayıda yaprağı yukarıdaki esaslara göre tasdik ettirirler. Tasdikli yapraklar bittiği takdirde, yeni yapraklar kullanılmadan evvel tasdike arz olunur.

Bunların sayfa numaraları tasdikli yaprakların sayfa numaralarını takiben teselsül ettirilir. Tasdik makamı, ilave yaprakların sayısını ilk tasdik şerhinin altına kaydeder ve bu kaydı usulüne göre

tasdik eder. Uygulamada işletmeler VUK uyarınca noter tasdiki zorunlu olan defterlerin (1. sınıf tacirler için, yevmiye ve envanter defteri gibi) tasdiklerini (aralık ayı içerisinde veya ara tasdik yapılacak ise Ocak ayı içerisinde) düzenli olarak yaptırılmaktadırlar.

Ancak ticari defterlerin ticaret mahkemesinde işletme lehine delil olarak kullanılabilmesi için TTK'nın ilgili maddeleri uyarınca açılış ve kapanış tasdiklerinin de mevcudiyeti aranmaktadır. Bu tasdiklerin eksik olması halinde mahkeme defterlerin sahibi lehine delil teşkil etmeyeceğini kabul etmektedir. Yevmiye defterinin kapanış tasdikinin **Ocak ayı sonuna** kadar, envanter defterinin kapanış tasdikinin de **Mart ayı sonuna** kadar yaptırılması gerekmekte olup aksi taktirde ilgili defterler ticari davalarda işletme lehine delil teşkil etmeyecektir.

3.9 Fatura Düzenleme Süresi

Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.

Vergi Usul Kanunu'nun 231. maddesinin 5 numaralı bendi uyarınca mal teslimi veya hizmetin yapılmasından itibaren on gün içinde düzenlenmesi gereken faturanın düzenlenme süresi 5035 sayılı Kanun'un 48. maddesiyle 01.01.2004 tarihinden geçerli olmak üzere **yedi (7) güne indirilmiştir.**

3.10 VUK'da Değerleme Ölçüleri

213 Sayılı VUK'da değerlendirme ölçüleri 261. madde de düzenlenmiş olup, değerlendirme ölçülerine ilişkin açıklamalara 262 - 268. maddeler de yer verilmiştir.

Değerleme, iktisadi kıymetin nevi ve mahiyetine göre, aşağıdaki ölçülerden biri ile yapılır:

1. Maliyet bedeli
2. Borsa rayici
3. Tasarruf değeri
4. Mukayyet değer
5. İtibari değer
6. Vergi değeri
7. Rayiç bedel
8. Emsal bedeli ve ücreti

3.11 VUK Uyarınca Maliyet Bedeli Kavramı

Uygulamada işletmelerin gerek stokların gerekse maddi duran varlıkların maliyet bedellerinin tespitinde bazı yanlışlıklar yaptığı görülmektedir. Son düzenlemeler ışığında bu iki önemli kalemin maliyet bedellerinin oluşumu özetle aşağıda gösterilmiştir.

3.11.1 Stokların Maliyet Bedelinin Tespiti

Genel olarak stoklar maliyet bedeli ile değerlendirilmektedir.

- İşletme bünyesinde üretim söz konusu ise VUK'un 274. ve 275. madde hükümleri,
- Ürünlerin satın alınması veya ithal edilmesi durumlarında ise VUK'un 262. ve 274. madde hükümleri geçerli olacaktır.

VUK'un 262. maddesi uyarınca (Maliyet Bedeli): İktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetleriyle yapılan ödemelerle bunlara ilişkin tüm giderlerinin toplamından oluşur. Diğer bir anlatımla, stokların işletme ambarına girinceye kadar yapılan tüm masraflar maliyet olarak dikkate alınmalı, gider yazılmamalıdır (özellikle nakliye giderleri, ithalat masraflarından belli kısımlar uygulamada gider olarak dikkate alınmaktadır).

VUK'un 274. maddesi uyarınca (Ticari Malların Değerlemesi): Emtia, maliyet bedeli ile değerlendirilir. Emtianın maliyet bedeline nazaran değerlendirme günündeki satış bedelleri % 10 ve daha fazla bir düşüklük gösterdiği hallerde mükellef, maliyet bedeli yerine 267. maddenin ikinci sırasındaki usul hariç olmak üzere, emsal bedeli ölçüsünü tatbik edebilir. Bu hüküm 275. maddede yazılı mamuller için de uygulanabilir.

VUK'un 275. maddesi uyarınca (Üretilen Mamullerin Maliyet Bedeli): Üretilen mamullerin maliyetini oluşturan unsurlar;

- Direkt ilk madde malzeme (710),
- Direkt işçilik (720),
- Genel üretim giderlerinden (730) mamule düşen pay,
- Genel idare giderlerinden (770) mamule düşen pay (tercih tüm GYG'ni kapsamalıdır) ve
- Ambalajlı olarak piyasaya sürülmesi zorunlu mamüllerde ambalaj bedeli mamulün maliyetine dahil edilir.

238 No.lu VUKGT Uyarınca Kur Farklarının Durumu; Emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarının maliyete intikal ettirilmesi zorunludur. Stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının ise, ilgili buldukları yıllarda gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Faiz Giderlerinin Durumu; işletmelerin finansman temini maksadıyla bankalardan veya benzeri kredi müesseselerinden aldıkları krediler için ödedikleri faiz ve komisyon giderlerinden dönem sonu stoklarına pay vermeleri zorunlu bulunmamaktadır. Buna göre mükellefler söz konusu ödemelerini doğrudan gider olarak kaydedebilecekleri gibi, diledikleri takdirde stokta bulunan emtiya isabet eden kısmı maliyete dahil edebileceklerdir.

3.11.2 Maddi Duran Varlıkların Maliyet Bedellerinin Tespiti

Bilindiği gibi VUK'un 269. maddesi gereğince, iktisadi işletmelere dahil gayrimenkullerin, makine, tesis ve demirbaşların maliyet bedeli ile değerlendirilmesi gerekir. 163 ve 234 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile 187 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliğine (GVKGT) göre, sabit kıymetlerin aktifleştirildiği yılın sonuna kadar doğan kur farklarının ve kredi faizlerinin maliyete dahil edilmesi zorunludur. Sonraki yıllarda doğan kur farkı ve faizlerin ise, maliyete atılması ile gider yazılması konusunda mükellefler serbesttir.

Maliye Bakanlığı VUK ile ilgili bazı konularda oluşan tereddütleri gidermek ve uygulama birliği sağlamak amacıyla 334 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile bazı açıklama ve düzenlemeler yapmıştır.

Bu tebliğe göre, lehte oluşan kur farklarının (646 Kur Farkı Gelirleri Hesabında izlenmeyerek) da, aktifleştirme işleminin gerçekleştiği dönemin sonuna kadar oluşan kısmının maliyetle ilişkilendirilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiş, aktifleştirme yılından sonraki yıllarda oluşanların ise kambiyo geliri olarak değerlendirilmesi veya maliyetten düşülmek suretiyle amortismanına tabi tutulması gerekeceği (yani bu konuda mükelleflerin seçimlik haklarının bulunduğu) ifade edilmiştir. Tebliğde seçimlik olarak hangi hak kullanılmışsa, sonraki dönemlerde aynı yöntemle göre işlem yapılmasına devam edilmesi gerektiği de belirtilmiştir.

Tebliğde, izleyen yıllarda gelir yazılmayıp maliyetten düşülme alternatifinin tercih edilmesi halinde, yatırım indirimi ve amortisman uygulamasının bundan etkilenip etkilenmeyeceği açıklanmamıştır.

Konuya ilişkin farklı görüşler bulunmakta olup, yasal düzenlemeler takip edilmelidir.

Ancak, vergisel risk taşımak istemeyen mükellefler bu konuda mukteza talep etmeli ve alınacak cevap doğrultusunda işlem yapmalıdırlar.

3.12 VUK Uyarınca Reeskont İşlemleri

VUK'un 281. ve 285. maddelerine göre bankalar, bankerler ve sigorta şirketleri, senede bağlı alacak ve borçlarını reeskonta tabi tutmak zorundadırlar. Ancak bankalar, bankerler ve sigorta şirketleri dışında kalan ve bilanço esasına göre defter tutan vergi mükellefleri vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlarını reeskonta tabi tutup tutmamak konusunda VUK'a göre seçimlik hakka sahiptirler.

Alacaklara ilişkin olarak ayrılan reeskont tutarları, gelir tablosunda "DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR"; "borçlara ilişkin reeskont tutarları ise, "DİĞER FAALİYETLERDEN

OLAĞAN GELİRLER VE KARLAR” hesap gruplarında muhasebeleştirilir.

Vergi Usul Kanunu'nun 280, 281 ve 285. maddelerine göre vadesi henüz gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar değerlendirme gününün kıymetine irca olunabilir. Bu takdirde, senette faiz nispeti açıklanmış ise bu nispet, açıklanmamışsa yabancı para cinsinden olan alacaklar için LIBOR (Londra Bankalar Arası Faiz Oranı), TL cinsinden olan alacaklar için ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının resmi iskonto haddi uygulanır.

22.12.2009'dan itibaren geçerli olacak kısa vadeli avans faiz oranı yıllık %16'dır (RG. 22.12.2009 - 27440). Bu durumda yapılacak reeskont işlemlerinde senette herhangi bir faiz oranı yok ise TL cinsinden olan alacak ve borçlar için bu faiz oranının uygulanması gerekmektedir.

SPK mevzuatında ise reeskont oranı ile ilgili hüküm; Reeskont işleminde söz konusu alacak ve borçlar için öngörülen faiz oranı, bu yoksa T.C.M.B. iskonto oranı uygulanır. Aracı kurumlar, bankalar ile sigorta şirketleri, alacakları ile borçlarını Merkez Bankasının iskonto oranı veya muamelelerinde uyguladıkları faiz oranı ile değerlendirme günü kıymetine dönüştürürler. (SPK Seri XI, Tebliğ No:1 Md. 26) Reeskont hesaplanmasında iç iskonto yöntemi kullanılır.

İç iskonto yönteminde, reeskonta konu edilecek senedin net bugünkü (hali hazır değeri) değeri esas alınarak hesaplama yapılır. Bunun için önce senedin hali hazır değerinin bulunması daha sonra bu değere iskonto oranının uygulanması gerekir.

İç iskonto formülü şöyledir.

$F = A \cdot n \cdot t / 360$, Burada F: İskonto tutarını, A: Senedin değerini, n: Faiz oranını ve t:senedin vadesini ifade etmektedir.

Bu formülü yazılı bir şekilde iç iskonto yöntemine göre açarsak; bu formül şu şekli almaktadır.

$$\text{Reeskont Tutarı} = \frac{\text{Nominal Değer} \times \text{Faiz Oranı} \times \text{Gün Sayısı}}{36.000 + (\text{Faiz Oranı} \times \text{Gün Sayısı})}$$

Aşağıda reeskont uygulamasına ilişkin önem arz eden hususlar özetlenmiştir.

- VUK uyarınca senede bağlı alacak ve borçların reeskonta tabi tutulması ihtiyaridir. (Bankalar, Bankerler ve Sigorta Şirketleri hariç) MSUGT uyarınca da reeskont işlemi ihtiyaridir. SPK uyarınca ise reeskont işlemi zorunludur.
- Alacak senetlerini reeskonta tabi tutan işletmeler borç senetlerini de reeskonta tabi tutmak zorundadırlar.
- Alınan vadeli çek reeskontundan kaynaklanan, vadesi üç aydan uzun senetsiz alacakların reeskontundan kaynaklanan ve tahmin yöntemiyle hesaplanan şüpheli alacak karşılık giderleri KKEG olarak dikkate alınırlar.

- Verilen vadeli çek reeskontundan kaynaklanan gelirler, vadesi üç aydan uzun olan borçların reeskontundan kaynaklanan gelirler vergiye tabi olmayan gelirlerdir.
- Buna mukabil alacak senetleri reeskontu giderleri kabul edilir giderlerdir. Keza borç senetleri reeskontu gelirleri vergiye tabi gelirdir.
- Reeskont hesaplanmasında iç iskonto yönteminin kullanılması gerekir.
- Alacak ve borç senetlerinde faiz oranı belirtilmemişse, TL senetlerde; bu takdirde reeskont faiz oranı T.C. Merkez Bankasınca tespit edilen kısa vadeli avans oranı olan % 16'dır. Döviz cinsinden düzenlenen senetlerde ise LIBOR kullanılır.
- Şüpheli alacak karşılığı ayrılmış senetli alacaklar için reeskont hesaplanamaz. Yapılan hesaplamalar KKEG olarak dikkate alınırlar.
- Hatır senetleri, müflisten olan senetli alacaklar, vadeli satışlar dolayısıyla edinilen senetler ile vade içermeyen senetler için reeskont yapılamaz, yapıldığı takdirde KKEG olarak dikkate alınırlar.

3.13 Finansal Kiralama İşlemlerinin Muhasebesi ve Vergisel Özellikler

VUK'un Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme başlıklı Mükerrer 290. maddesi uyarınca; bu madde kapsamında finansal kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi, amortisman uygulaması, maliyet bedelinin tespiti gibi önemli konular ile ilgili özet bilgilere aşağıdaki bölümlerde yer verilmiştir.

Bu madde kapsamında, 01.07.2003 tarihinden itibaren finansal kiralama bedellerinin faturalandığı dönemde gider yazılması uygulaması kaldırılmıştır. Bunun yerine, kiracı tarafından finansal kiralama işleminden doğan toplam borç, kiralamaya konu iktisadi kıymetin kullanım hakkı ve finansal kiralama borçlanma maliyeti olarak ayrıştırılmaktadır.

Kullanım hakkının tutarı, iktisadi kıymetin rayiç bedeli veya sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı olarak tespit edilmektedir. Mükerrer 290/2 uyarınca; kiracı tarafından aktifleştirilen finansal kiralamaya konu iktisadi kıymeti kullanma hakkı, bu Kanunun mükerrer 298. maddesi ve üçüncü kitabının üçüncü kısmının birinci bölümünde kiralama konusu iktisadi kıymet için belirlenmiş esaslar çerçevesinde yeniden değerlemeye ve amortismanına tabi tutulur.

Dolayısı ile kiracı tarafından aktifleştirilen finansal kiralamaya konu iktisadi kıymeti kullanma hakkı, enflasyon düzeltmesine (345 no.lu VUKGT uyarınca, kiracılar 302 ve 402 sayılı "Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar" hesaplarında görünen tutarları, parasal kabul edip düzeltme konusu yapmayacaklardır) ve amortismanına tabi tutulabilmektedir. Dolayısı ile amortisman oranının tespitinde finansal kiralama süresine göre değil, amortismanına tabi iktisadi kıymetin ekonomik ömrüne göre hareket edilmelidir. Ancak, finansal kiralama konusu iktisadi kıymete ilişkin yatırım indirimi hakkından kiralayan yararlanabilir.

Kiracı tarafından, finansal kiralamanın gerçekleştiği hesap döneminde ödenen faiz ve ortaya çıkan kur farklarının direkt gider olarak mı yazılacağı veya "kullanım hakkı" olarak tespit edilen tutarla mı (maliyet olarak) ilişkilendirileceği konusunda uygulamada tereddütler oluşmuştur.

3.11.2 no.lu bölümde açıkladığımız üzere, 163 ve 334 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yer alan açıklamalar uyarınca, sabit kıymetlerin iktisap edildiği veya aktifleştirildiği dönemde tahakkuk eden kur farkı ve kredi faizleri sabit kıymetin maliyeti ile ilişkilendirilmektedir. Sonraki dönemlerde ise tahakkuk eden kur farkı ve kredi faizlerinin iktisadi kıymetin maliyeti ile ilişkilendirilmesi veya doğrudan gelir tablosu hesaplarına aktarılması yükümlülerin tercihine bırakılmıştır.

Ancak Maliye Bakanlığının çeşitli tarihlerde verdiği muktezalarda (İstanbul Defterdarlığının 09.05.2005 tarih ve 3668 sayılı muktezası ve 03.05.2005 tarih ve 2545 sayılı muktezası):

VUK'un mükerrer 290. maddesi kapsamında edinilen iktisadi kıymetlere ilişkin olarak ortaya çıkan kur farklarının (gerek finansal kiralama sözleşmesinin imzalandığı yılda gerekse diğer yıllarda) finansal kiralama konusu kıymetin maliyetine intikal ettirilmesi ve maliyete eklenen bu kur farklarının ilgili kıymetin amortisman süresi içinde itfa edilmesini öngörmüştür.

Dolayısıyla Maliye Bakanlığı, daha önceki yıllarda tebliğ bazında yaptığı ve yukarıda yer alan bölümlerde özetlediğimiz genel yaklaşımından farklı bir uygulama sergilemektedir. Ayrıca finansal kiralama işlemlerinde ortaya çıkan faizlerin ne şekilde dikkate alınabileceği de halen belirsiz olan konulardan biridir.

Özetle finansal kiralamaya konu iktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği dönem sonuna kadar oluşan faizler ve kur farkları kesinlikle maliyet bedeli ile ilişkilendirilmelidir. Vergisel risk alınmak istenmiyorsa sonraki yıllara ilişkin kur farklarının da verilen muktezalar doğrultusunda maliyet bedeli ile ilişkilendirilmesi sağlanmalıdır.

11 No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) ile finansal kiralama işlemlerinde kullanılacak hesaplar belirlenmiştir.

- Muhasebeleştirmede aşağıdaki hesapların kullanılması öngörülmüştür.

124 KAZANILMAMIŞ FİNANSAL KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ (-)	(Kısa Vadeli)
224 KAZANILMAMIŞ FİNANSAL KİRALAMA FAİZ GELİRLERİ (-)	(Uzun Vadeli)
301 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR	(Kısa Vadeli)
401 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR	(Uzun Vadeli)
302 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MAL.	(-) (Kısa Vadeli)
402 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MAL.	(-) Uzun Vadeli)

Bunlardan ilk iki hesap kiralayan tarafından son dört hesap ise kiracı tarafından kullanılacak hesaplardır. Finansal kiralamaya konu bir iktisadi kıymet aldığımızda, 301 ve 401 no.lu hesaplarda, hem finansal kiralamaya konu kullanım hakkı hem de gelecek dönemlerde ödenecek faizlerin toplamı muhasebeleştirilirken, 302 ve 402 no.lu hesaplarda sadece gelecek dönemlerde ödenecek faizler muhasebeleştirilmeli ve kullanım hakkı da bilançonun aktifinde maddi olmayan duran varlıklar hesap grubunda muhasebeleştirilmek suretiyle muhasebe kaydı tamamlanmalıdır.

3.14 VUK Uyarınca Amortismanlar

VUK'un 313. maddesi uyarınca: İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269. madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.

İlgili mevzuat gereğince sözleşme süresinden sonra bedelsiz olarak devlete veya devletçe tensip olunan bir teşekküle veya belediyeye intikali öngörülen amortisman tabi iktisadi kıymetlerden, sözleşme süresinde yenilenmesi gerekenler hariç, sermayenin veya özel maliyet bedellerinin itfası hükümlerine göre amortisman tabi tutulanlar, genel hükümler uyarınca ayrıca amortisman tabi tutulamazlar.

Değeri 2010 yılı için fatura kesme sınırı olan 680 TL'yi aşmayan peştemallıklar ile alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortisman tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu had topluca dikkate alınır.

VUK'un 314. maddesi uyarınca: Boş arazi ve boş arsalar amortisman tabi değildir.

Ancak:

1. Tarım işletmelerinde vücuda getirilen meyvalık, dutluk, fındıklık, zeytinlik ve güllüklerle incir bahçeleri ve bağlar gibi tarım tesisleri;
2. İşletmede inşa edilmiş olan her nev'i yollar ve harklar; amortisman tabi tutulur.

VUK'un 315. maddesi uyarınca: Mükellefler amortisman tabi iktisadi kıymetlerini Maliye Bakanlığının tespit ve ilan edeceği oranlar üzerinden itfa ederler. İlan edilecek oranların tespitinde iktisadi kıymetlerin faydalı ömürleri dikkate alınır.

Yeni amortisman oranları ile ilgili olarak sırasıyla 333, 339, 365 ve 389 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği yayımlanmıştır.

333 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin 1-6 bölümleri arasındaki sınıflamalar, tüm mükellefler için ortak hükümler içermekte ve bu iktisadi kıymetler genel olarak tüm sektörlerde ana faaliyete ilişkin aşamaların dışında kullanılan iktisadi kıymetlerden oluşmaktadırlar. Sektörel sınıflamalarda yer alan iktisadi kıymetler ise mükelleflerin faaliyet konuları dikkate alınarak tespit

edilen ve bizzat üretim, imalat, hizmet vb. aşamalarda kullanılan iktisadi kıymetlerdir. Böylece, mükellefler öncelikle faaliyette buldukları sektörü tespit ederek hangi iktisadi kıymetin hangi sınıflamaya dahil olduğunu belirleyeceklerdir. İlgili sektörde ismen belirtilmeyen ancak 1-6 bölümleri arasında yer alan iktisadi kıymetler ise 1-6 bölümünde gösterilmiş olan faydalı ömürleri üzerinden amortismanına tabi tutulacaklardır.

339 no.lu Tebliğ ekinde yer alan listede, 333 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki listede yer almayan amortismanına tabi iktisadi kıymetler için yeni bölümler açılmış, bunların faydalı ömürleri de tespit edilerek bu tebliğ ekinde gösterilmiştir.

333 ve 339 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerine ekli listede yer alan ve birden fazla sektöre ilişkin işlerde kullanılan veya birden fazla ürünün imalatında yada üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler için söz konusu tebliğlerle tespit edilen en yüksek faydalı ömre ve en düşük amortisman oranına sahip olan sektöre ait faydalı ömür ve amortisman oranı üzerinden amortisman uygulaması yapılacaktır.

Son olarak da 27.12.2008 tarih ve 27093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 389 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde yer alan liste ile; 339 ve 365 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğleriyle değişik 333 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki listede yer almayan bazı yeni iktisadi kıymetlere yer verilmiş ve bazı iktisadi kıymetlerin ise faydalı ömürleri ile amortisman oranlarında değişiklik yapılmıştır.

339 ve 365 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğleriyle değişik 333 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki listede ilan edilmiş olan faydalı ömür ve amortisman oranlarına göre amortismanına tabi tutulmakta iken 365 ve 389 sıra numaralı Tebliğler ile faydalı ömürleri değiştirilen iktisadi kıymetlerin net defter değerlerinin (iktisadi kıymetin Vergi Usul Kanunu'nun değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen değerinden birikmiş amortismanların tenzili yoluyla bulunan değeri), ilgili iktisadi kıymete ilişkin olarak 365 ve 389 sıra numaralı tebliğler ile ilan edilen yeni faydalı ömür süresinden, anılan liste uyarınca amortisman ayrılmış olan sürenin tenzili suretiyle kalan amortisman süresi esas alınarak itfa edilmesi gerekmektedir. Söz konusu iktisadi kıymetler için geçmiş hesap dönemlerinde herhangi bir düzeltme yapılmayacaktır.

Azalan Bakiyeler Usulüyle Amortisman başlıklı Mükerrer 315. maddesi uyarınca:

Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerden dileyenler, amortismanına tabi iktisadi değerlerini, azalan bakiyeler üzerinden amortisman usulü ile yok edebilirler.

Bu usulün tatbikinde;

1. Her yıl, üzerinden amortisman hesaplanacak değer, evvelce ayrılmış olan amortismanlar toplamının tenzili suretiyle tespit olunur.

Enflasyon düzeltmesi yapılan dönemlerde, üzerinden amortisman ayrılacak değer, amortismanına tabi iktisadi kıymetin düzeltilmiş değerinden daha evvel ayrılmış olan amortismanların toplamının taşınmış değerleri indirilmek suretiyle tespit edilir.

2. Bu usulde uygulanacak amortisman oranı % 50'yi geçmemek üzere normal amortisman oranının iki katıdır.

3. Bu usulde amortisman süresi normal amortisman nispetlerine göre hesaplanır.

Bu sürenin son yılına devreden bakiye değer, o yıl tamamen yok edilir.

VUK'un 316. maddesi uyarınca: İşletme sebebiyle içindeki cevherin azalmasından dolayı maddi değerini kaybeden madenlerin ve taş ocaklarının imtiyaz veya maliyet bedelleri, ilgililerin, müracaatları üzerine bunların büyüklük ve mahiyetleri gözönünde tutulmak ve her maden veya taş ocağı için ayrı ayrı olmak üzere Maliye ve Sanayi Bakanlıklarınca belli edilecek nispetler üzerinden yok edilir.

VUK'un 317. maddesi uyarınca: Amortisman tabi olup:

1. Yangın, deprem, su basması gibi afetler neticesinde değerini tamamen veya kısmen kaybeden;
2. Yeni icatlar dolayısıyla teknik verim ve kıymetleri düşerek tamamen veya kısmen kullanılmaz bir hale gelen;
3. Cebri çalışmaya tabi tutuldukları için normalden fazla aşınma ve yıpranmaya maruz kalan;

Menkul ve gayrimenkullerle haklara, mükelleflerin müracaatları üzerine ve ilgili bakanlıkların mütalaası alınmak suretiyle, Maliye Bakanlığınca her işletme için işin mahiyetine göre ayrı ayrı belli edilen "Fevkalade ekonomik ve teknik amortisman nispetleri" uygulanır.

VUK'un 318. maddesi uyarınca: Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunan amortisman nispetleri ilanların yapıldığı, ayrı ayrı tespit edilen nispetlerin ilgililerin müracaatta bulunduğu hesap döneminden muteberdir.

Maliye Bakanlığı tespit ve ilan ettiği amortisman nispetlerini gerektiğinde değiştirmeye ve amortismanlarla ilgili diğer hususları tespite yetkilidir.

VUK'un 320. maddesi uyarınca: Amortisman süresi, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için (1) rakamı mükellefçe uygulanan nispete bölünür.

Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobilleri hariç olmak üzere, işletmelere ait binek otomobillerinin aktife girdiği hesap dönemi için ay kesri tam ay sayılmak suretiyle kalan ay süresi kadar amortisman ayrılır. Amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değer, itfa süresinin son yılında tamamen yok edilir.

Her yılın amortismanı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir.

Amortismanın herhangi bir yıl yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresi uzatılmaz.

VUK'un Mükerrer 320. maddesi uyarınca:

1. İktisadi ve teknik bakımdan bir bütün teşkil eden değerler için normal veya azalan bakiyeler usulü ile amortisman usullerinden yalnız birisi uygulanabilir.
2. Bir iktisadi değer üzerinden normal amortisman usulüne göre amortisman ayrılmasına başlandıktan sonra bu usulden dönülemez.
3. Bir iktisadi değer üzerinden azalan bakiyeler usulüne göre amortisman ayrılmaya başlandıktan sonra normal amortisman usulüne geçilebilir. Bu suretle usul değiştirenler keyfiyeti beyannamelerinde veya eski bilançolarda belirtmeye mecburdurlar. Kabul edilen yeni usul bu bildirim yapıldığı beyannamenin taalluk ettiği dönemden itibaren nazara alınır. Bu takdirde henüz yok edilmemiş olan değer kısmı, bakiye amortisman süresine bölünmek suretiyle eşit miktarlarla yok edilir.

“VUK'un Amortisman Uygulama Süresi” başlıklı 319. maddesi 5024 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle 01.01.2004 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan madde şöyledir. “Mükellefler, usulüne göre tespit edilen nispetleri aşmamak şartıyla, amortismanları diledikleri nispetler üzerinden hesaplayabilirler; şu kadar ki, uygulamaya başladıkları amortisman nispetlerini müteakip faaliyet yıllarında değiştiremezler.”

Dolayısı ile 319. maddenin yürürlükten kaldırılması ve 315. madde de Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek oranların kullanılması gerektiğinin belirtilmesi sebebiyle, mükelleflerin tespit ve ilan edilen amortisman oranlarından daha düşük oranlar kullanmak suretiyle iktisadi kıymetlerin ekonomik ömürlerini uzatmaları vergi incelemelerinde tenkit edilebileceğinden ilgili tebliğlerde ilan edilen amortisman oranları kullanılmalıdır.

3.15 Değersiz, Şüpheli ve Vazgeçilen Alacaklar

3.15.1 Değersiz Alacaklar

VUK'un 322. maddesine göre; Bir alacağın tahsil kabiliyetini kaybederek değersiz hale gelebilmesi için kanun iki durumu kabul etmiştir.

- 1- Alacak kazai bir hükme göre tahsil kabiliyetini kaybetmiş olmalıdır. Kazai bir hükümden de anlaşılması gereken, alacaklar için kanun yollarına başvurulmuş, icra takipleri yapılmış, bu müracaatlar ve takipler sonunda, alacağın ödenemeyeceği yargıç kararı ile tespit edilmiş olmalıdır.
- 2- Bir alacağın değersiz sayılabilmesi için kanaat verici bir vesikaya bağlanması gerekir. Kanaat verici bir vesika teriminden ödemeyi imkansız hale getirmiş hal ve sebepler sonucu ortaya çıkmış belgeler anlaşılmalıdır.

VUK'un 322. maddesine göre değersiz alacaklar, bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerini kaybederler ve mukayyet (kayıtlı) kıymetleriyle zarara geçirilerek yok edilirler.

Değersiz alacakların bu hale geldikleri yılda nazara alınması gerekmektedir. İgili yılda zarara geçirilmeyen değersiz alacağın, sonraki yıllarda zarara geçirilmesine imkan yoktur. İdarenin aciz vesikasına bağlanan alacaklar konusundaki görüşü, bunların değersiz değil, şüpheli alacak sayılacağı yolundadır.

3.15.2 Vazgeçilen Alacaklar

Konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar alacaklı yönünden değersiz alacaktır. Alacaklı yönünden vazgeçilen alacaklar değersiz alacak sayılacağından değersiz alacaklar gibi tasarruf değerlerini kaybederler ve mukayyet kıymetleriyle 689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR hesabına geçirilerek yok edilirler. Bazı İnceleme elemanları bu görüşe katılmadıklarından bu tür vazgeçilen alacakların, alacaklısı açısından gider yazılamayacağını (KKEG olacağını) savunmaktadırlar.

Konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar, borçlunun defterlerinde özel bir karşılık hesabına alınır. Bu hesabın muhteviyatı alaktan vazgeçildiği yılın sonundan başlayarak üç yıl içinde zararlar itfa edilmediği takdirde kar hesabına naklolunur.

3.15.3 Şüpheli Ticari Alacaklar

1- Tekdüzen Muhasebe Sistemi Açısından (MSUGT): MSUGT çerçevesinde aşağıdakilerden birisinin varlığı halinde alacak şüpheli hale gelir ve karşılık ayrılması gerekir.

Ödeme süresi geçen bir alacağın;

- En az iki defa vadesi uzatılmış veya
- Protesto edilmiş veya
- Yazı ile en az iki defa istenmiş olması,
- İcra safhasına aktarılmış olması halinde söz konusu alacak şüpheli hale gelmiştir.

Bunun için karşılık ayrılması zorunludur.

2- VUK Açısından: VUK'un 323. maddesine göre ise bir alacağın şüpheli bir alacak haline gelebilmesi için, ticari ve zirai kazancın elde edilebilmesi ve idame ettirilmesiyle ilgili olmak şartıyla,

- Dava ve icra safhasında bulunması,
- Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük bir alacak olması şartı aranmaktadır.

3- SPK Açısından: (Seri XI, Tebliğ No: 1, Md. 27) Şüpheli alacaklar, çeşitli nedenlerle tahsil edilme imkanlarının güçleşmiş olduğu tahmin edilen alacakları ifade eder. İşletmelerin makul bir gerekçeye dayanarak şüpheli alacaklarını tahmin etmesi ve bu alacaklar için karşılık ayırması şarttır.

Ayrıca, 334 no.lu VUK Genel Tebliği'nin 5. bölümünde, KDV nin ekonomik faaliyetlerin doğal bir sonucu olarak ortaya çıktığı ve işletmenin alışları sırasında ödendiği, işletme alacaklarının bir unsurunu oluşturduğu ve doğrudan doğruya mal veya hizmet teslim veya ifasından kaynaklanan bir alacak olduğu belirtilerek, alacağın ilgili dönem kayıtlarına girmesi ve KDV beyannamelerinde beyan edilmesi koşuluyla KDV'den kaynaklanan alacak için de karşılık ayrılabilceği belirtilmektedir.

3.15.4 Değersiz, Şüpheli ve Vazgeçilen Alacakların Karşılaştırılması

Üç tür alacağın benzer yanı, her üçünün de değersiz, veya şüpheli duruma geldikleri ya da vazgeçtikleri yılda zarar yazılabilmeleridir. Farkları ise; değersiz ve vazgeçilen alacakların tahsil edilebilme olanaklarının yok olmasından dolayı doğrudan doğruya 689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR hesabına devredilerek kayıtlardan silinmesi ve bilançoda görülmemesi, buna karşılık tahsil olanakları şüpheli olan alacakların hem 654 KARŞILIK GİDERLERİ hesabına devredilmesi hem de bir hesap döneminden ötekine aktarılarak bilançoda gözükmemesidir.

3.16 VUK'da Yer Alan Had ve Tutarlarda Yapılan Değişiklikler

29.12.2009 Tarih ve 27447 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 393 sıra no.lu VUKGT uyarınca VUK'un aşağıda yer alan maddelerine ilişkin had ve tutarlar yeniden belirlenmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 414. maddesinin üçüncü fıkrasında; "Bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve miktarların yüzde beşini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, bu suretle tespit edilen had ve miktarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye, nispi hadleri ise iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye veya tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, Vergi Usul Kanunu'nun 104, mükerrer 115, 177, 232, 252, 313, 343, 352 (Kanuna Bağlı Cetvel), 353 ve Mükerrer 355. maddelerinde yer alıp 2009 yılında uygulanan miktarların ve hadlerin, 2009 yılı için % 2,2 olarak tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle belirlenen ve 01.01.2010 tarihinden itibaren uygulanacak olan miktarlar ve hadler sayfanın devamında yer alan listede gösterilmiştir.

**Vergi Usul Kanunu'nda Yer Alan ve 01.01.2010 Tarihinden Geçerli
Olmak Üzere Uygulanacak Olan Had ve Miktarlar**

Madde	Açıklamalar	2009 (TL)	2010 (TL)
104	İlanın Şekli		
	1- İlanın vergi dairesinde yapılması	1.500	1.500
	2- İlanın;		
	- Vergi dairesinin bulunduğu yerde yayımlanan bir veya daha fazla gazetede yapılması	1.500 - 150.000	1.500 - 150.000
	- Türkiye genelinde yayımlanan gazetelerden birinde ayrıca yapılması	150.000 ve aşması halinde	150.000 ve aşması halinde
Mük. 115	Tahakkuktan Vazgeçme	17,90	18,00
177	Bilanço hesabı esasına göre defter tutma hadleri		
	1- Yıllık alımların tutarı	119.000	120.000
	Yıllık satışların tutarı	168.000	170.000
	2- Gayrisafi iş hasılatı	67.000	68.000
	3- İş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı	119.000	120.000
232	Fatura Kullanma Mecburiyeti	670	680
252	Muhtarların Karne Tasdikiinde Aldığı Harç	1,80	1,80
313	Doğrudan Gider Yazılacak Alet, Edevat, Mefruşat Ve Demirbaşlar İle Peştamallıklar	670	680
343	En az ceza haddi		
	- Damga Vergisinde	7,60	7,70
	- Diğer Vergilerde	16	16
352	Usulsüzlük Dereceleri ve Cezaları (Kanuna bağlı cetvel)		
	Birinci Derece Usulsüzlükler		
	1- Sermaye şirketleri	89	90
	2- Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	56	57
	3- İkinci sınıf tüccarlar	28	28

Madde	Açıklamalar	2009 (TL)	2010 (TL)
	4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	14	14
	5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	7,60	7,70
	6- Gelir Vergisinden muaf esnaf	3,50	3,50
	İkinci Derece Usulsüzlükler		
	1- Sermaye şirketleri	50	50
	2- Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	28	28
	3- İkinci sınıf tüccarlar	14	14
	4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	7,60	7,70
	5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	3,50	3,50
	6- Gelir vergisinden muaf esnaf	2	2
353	Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması		
	1/a Fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu verilmemesi, alınmaması	160	160
	1/b Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek toplam ceza	76.000	76.000
	2/a Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenleme zorunluluğu getirilen belgelerin düzenlenmemesi, kullanılmaması veya bulundurulmaması	160	160
	2/b Her bir belge nev'ine ilişkin olarak her bir tespit için toplam ceza	7.600	7.700
	2/c Her bir belge nev'ine ilişkin bir takvim yılı içinde kesilecek toplam ceza	76.000	76.000
	4- Maliye Bakanlığı'nca tutulma ve günü gününe kayıt edilme mecburiyeti getirilen defterlerin; bulundurulmaması, günü gününe kayıt yapılmaması, yetkililere ibraz edilmemesi ile levha bulundurma ve asma mecburiyetine uyulmaması	160	160

Madde	Açıklamalar	2009 (TL)	2010 (TL)
	6- Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uyulmaması	3.500	3.500
	7- Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerde kullanılma zorunluluğu getirilen vergi numarasını kullanmaksızın işlem yapanlara	190	190
	8- Belge basımı ile ilgili bildirim görevini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine	560	570
	9- 4358 Sayılı Kanun uyarınca vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getirilen kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri belirlenen standartlarda ve zamanda yerine getirmeyenlere	760	770
	10-127. maddenin (d) bendi uyarınca Maliye Bakanlığının özel işletmeli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına	560	570
Mük. 355	Bilgi vermekten çekinenler ile 256, 257 ve mükerrer 257. madde hükmüne uymayanlar için ceza		
	1- Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	1.000*	1.000
	2- İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	500*	500
	3- Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	250*	250

* 01.08.2009 tarihinden itibaren geçerli tutarlar.

3.17 Vergi Beyannamelerinin Elektronik Ortamda Gönderilmesine İlişkin Uygulamalar

Konuya ilişkin düzenlemeler sırasıyla 340, 346, 351, 357, 367, 368, 373, 376 ve 386 seri no.lu VUK Genel Tebliği ile yapılmıştır.

Genel Tebliğ bazında yapılan düzenlemeler ile, başlangıçta süresinde verilmeyen beyannamelerin elektronik ortamda süresi geçtikten sonra da verilebilmesine imkan sağlanmıştır. Sonraki düzenlemeler ile de bazı beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi zorunlu kılınmış ve düzeltme beyannamelerinin de elektronik ortamda gönderilmesi uygulamasına başlanmıştır. Bu genel tebliğler ile yapılan açıklamalar çerçevesinde:

I. Elektronik Ortamda Gönderilmesi Zorunlu Beyannameler:

Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 257. maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden, aşağıda belirtilen beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi mecburiyeti getirilmiştir.

- a) Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi,
- b) Kurumlar Vergisi Beyannamesi,
- c) Geçici Vergi Beyannamesi,
- d) Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi (2/a beyannamesi hariç),
- e) Özel İletişim Vergisi Beyannamesi,
- f) Şans Oyunları Vergisi Beyannamesi,
- g) Hizmet Vergisi (Banka Muameleleri Vergisi, Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesi,
- h) Katma Değer Vergisi Beyannamesi,
- ı) Muhtasar Beyannamesi.

2. Beyannameleri Elektronik Ortamda Göndermek Zorunda Olan Mükellefler ve Ceza Uygulaması:

Ticari, zırai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usülde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükellefleri hiçbir hadle sınırlı olmaksızın yukarıda yazılı beyannameleri elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

İstanbul ilinde kurulan Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükellefleri yukarıda yer almamakla birlikte göndermekle yükümlü oldukları beyannameleri de (Damga Vergisi Beyannamesi vb.) elektronik ortamda göndermek mecburiyetindedir.

21.07.2005 ve 25882 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5398 sayılı Kanun'la, VUK'nun mükerrer 355. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Elektronik ortamda beyanname verilmesi mecburiyetine uyulmaması halinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, beyannamenin kanuni süresinin sonundan başlayarak elektronik ortamda 15 gün içinde verilmesi halinde 1/4 oranında, bu sürenin dolmasını takip eden 15 gün içinde verilmesi halinde ise 1/2 oranında uygulanır.”

Dolayısı ile elektronik ortamda gönderilmesi zorunlu beyannamelerin, kağıt olarak verilmesi ya da kanuni süresini takip eden bir aydan sonra verilmesi hallerinde özel usulsüzlük cezası tam

uygulanacaktır.

Son olarak 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5904 sayılı Kanun'la VUK'un mükerrer 355. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Elektronik ortamda beyanname ile bildirim ve form verme mecburiyetine uymayanlara bu maddeye göre ceza kesilmesi halinde, 352 nci maddenin birinci derece usulsüzlüklerle ilgili (1) numaralı bendi ile ikinci derece usulsüzlüklerle ilgili (7) numaralı bendi uyarınca ayrıca ceza kesilmez."

Eklenen fıkra ile elektronik beyanname verme mecburiyetine uymayanlara hem 352. madde hem de mükerrer 355. maddeye göre ceza kesilmeyeceği belirtilmiştir.

3. Diğer Düzenlemeler:

346 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin taahhütname verilmesi zorunluluğuna ilişkin kuralları Danıştay 7. Dairesinin 13.11.2007 tarih ve 2005/1204 esas no.lu ve 2007/4633 karar no.lu kararı ile iptal edilmiştir.

Bu çerçevede, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 257. maddesinin birinci fıkrasının 5228 sayılı Kanun'un 8. maddesiyle değişen numaralı bendinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden, 22.08.2008 tarih ve 26975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 386 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 340 ve 346 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde önemli bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerden meslek mensuplarını da yakından ilgilendirdiğini düşündüğümüz en önemli değişiklik aşağıdaki gibidir:

"Elektronik beyanname gönderme aracılık yetkisi verilmiş Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler, mükelleflerle aralarında düzenlemiş oldukları hizmet sözleşmeleri gereğince, **mükelleflerin beyannamelerinde yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkacak vergi ziyayı ve buna bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden mükelleflerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.**"

"Sadece aracılık hizmeti alan mükellefler veya kanuni temsilcileri, beyannameye yansımaya gereken her türlü bilgiyi aracılık hizmeti veren gerçek ve tüzel kişilere, tam ve doğru olarak sunmakla yükümlüdürler. Aracılık hizmeti veren gerçek ve tüzel kişiler de verilen bu bilgiler doğrultusunda elektronik beyanname formatına uygun olarak beyannameleri düzenlemek zorundadırlar. Bu bilgilerin elektronik ortamda gönderilerek onaylanan beyannameye doğru yansıtılmaması halinde, ortaya çıkacak vergi ziyayı ve buna bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden mükelleflerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar."

3.18 Vergi Ziyai, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme

VUK'un Vergi Ziyai, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme başlıklı 376. maddesinde; ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi veya vergi farkını ve aşağıda gösterilen indirimlerden arta kalan vergi ziyai, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarını mükellef veya vergi sorumlusu ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili vergi dairesine başvurarak vadesinde veya 6183 sayılı Kanunda belirtilen türden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren üç ay içinde ödeyeceğini bildirirse;

- 1- Vergi ziyai cezasında birinci defada yarısı, müteakiben kesilenlerde üçte biri,
- 2- Usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezalarının üçte biri indirilir.

Mükellef veya vergi sorumlusu ödeyeceğini bildirdiği vergi ve vergi cezasını yukarıda yazılı süre içinde ödemez veya dava konusu yaparsa bu madde hükmünden faydalandırılmaz.

Yukarıdaki hükümler vergi aslına tabi olmaksızın kesilen usulsüzlük cezaları hakkında da uygulanır.

VUK'un Mükellef ve Vergi Sorumlusu başlıklı 8. maddesinde; mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüp eden gerçek veya tüzel kişidir. Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir.

Maddedeki "Birinci defa" tabirinin anlamı konusunda beliren tereddütlere binaen keyfiyet Bakanlıkça tetkik edilmiş ve anılan Kanun'un mer'iyetinden sonra kesilen ilk kusur veya kaçakçılık cezasının muhatabına tebliğinden önce işlenmiş bütün kusur veya kaçakçılık fiillerine ait cezalar için, maddedeki şartların tahakkuku halinde üçte iki indirim uygulanması gerektiği sonucuna varılmıştır. (VUK GT 60).

3.19 VUK'da Uzlaşma Mevzuatı

VUK'un Uzlaşmanın Konusu, Kapsamı, Komisyonlar ve Şekli başlıklı Ek Madde 1 gereğince; mükellef tarafından, ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergilerle bunlara ilişkin vergi ziyai cezalarının (359. maddede yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde tarh edilen vergi ve kesilen ceza ile bu fiillere iştirak edenlere kesilen ceza hariç) tahakkuk edecek miktarları konusunda vergi ziyasına sebebiyet verilmesinin kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten ya da 369. maddede yazılı yanılmadan kaynaklandığının veya bu Kanunun 116, 117 ve 118. maddelerinde yazılı vergi hataları ile bunun dışında her türlü maddi hata bulunduğu veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idare bu bölümde yer alan hükümler çerçevesinde mükellefler ile uzlaşabilir.

Uzlaşma konusu verginin matrah farkları itibariyle bölünebildiği durumlarda uzlaşma sadece toplam matrah farkının bu bölümüne isabet eden vergi kısmı için de yapılabilir. **Uzlaşma talebi vergi ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılır.** Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz. Uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa idarenin nihai teklifi yazılır. Mükellef dava açma süresinin sonuna

kadar teklif edilen vergi ve cezayı kabul ettiğini yazılı olarak bildirirse bu takdirde uzlaşma sağlanmış sayılır. Mükellef, uzlaşma görüşmelerinde, bağlı olduğu meslek odasından bir temsilci ve 3568 sayılı Kanun'a göre kurulan meslek odasından bir meslek mensubu bulundurabilir.

VUK'un Ödeme başlıklı Ek Madde 8 gereğince; uzlaşma konusu yapılan vergi ve cezalar:

1. Uzlaşma vaki olduğu takdirde, uzlaşma tutanağı vergi ve cezaların ödeme zamanlarından önce ilgiliye tebliğ edilmişse kanuni ödeme zamanlarında; ödeme zamanları kısmen veya tamamen geçtikten sonra tebliğ edilmişse ödeme süreleri geçmiş olanlar uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde

2. Uzlaşma vaki olmadığı takdirde, bu Kanunun 112. ve 368. maddeleri hükümleri ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinin 8 numaralı bendi hükmü dairesinde ödenir.

VUK'un Tarhiyat Öncesi Uzlaşma başlıklı Ek Madde 11 gereğince; Maliye Bakanlığı, vergi incelemesine dayanılarak tarh edilecek vergilerle kesilecek cezalarda (359. maddede yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde tarh edilecek vergi ve kesilecek ceza ile bu fiillere iştirak edenlere kesilecek ceza hariç) tarhiyat öncesi uzlaşma yapılmasına izin verebilir.

Tarhiyattan önce uzlaşmaya varılması halinde tutanakla tespit edilen bu husus hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz. (3505 sayılı Kanunun 10. maddesiyle eklenen hüküm) Uzlaşılan vergi miktarı üzerinden, bu Kanunun 112. maddesine göre gecikme faizi hesaplanır. Tarhiyat öncesi uzlaşmanın temin edilememiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılmamış olması halinde mükellefler veya ceza muhatabı olanlar verginin tarhından ve cezanın kesilmesinden sonra uzlaşma talep edemezler. Tarhiyat öncesi uzlaşmaya ilişkin esas ve usuller Yönetmelikte belirtilir.

Yukarıda da yazılı olduğu gibi, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile cezalara ilişkin uzlaşma taleplerinin incelenmesi için kurulan uzlaşma komisyonlarının uzlaşabilecekleri en çok vergi miktarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili bulunmaktadır. Maliye bakanlığı bu tutarları 22.10.2005 tarih ve 26974 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uzlaşma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değiştirmiştir. Daha sonrada sırasıyla 352, 356, 360 ve 372 Seri No.lu VUKGT ile muhtelif değişiklikler yapmıştır. Tarhiyat sonrası uzlaşma komisyonlarının yetki sınırları ile ilgili tablo ve açıklayıcı bilgilere sayfanın devamında yer verilmiştir.

TARHİYAT SONRASI UZLAŞMA KOMİSYONLARININ YETKİ SINIRLARI

Vergi Dairesi Başkanlığı kurulan illerde

İller	Vergi, Resim ve Harçlar (TL)			
	Vergi Dairesi Başkanlığı Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonu	İL MERKEZİNDEKİ Vergi Dairesi Müdürlüğü'nde Kurulan Uzlaşma Komisyonları (büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir mücavir alan sınırları içinde)	İLÇE VERGİ DAİRESİ Müdürlüğü Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonları	Mal Müdürlükleri Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonları
İstanbul Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı	2.000.000			
İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı	900.000	35.000	35.000	
Ankara, İzmir	750.000	12.500	30.000	6.000
Adana, Antalya, Bursa, Kocaeli, Konya, Mersin	600.000	7.500	25.000	5.000
Aydın, Balıkesir, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Manisa, Muğla, Samsun, Tekirdağ	450.000	5.000	20.000	4.000
Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Malatya, Kahramanmaraş, Sakarya, Trabzon, Şanlıurfa, Zonguldak	300.000	3.000	15.000	3.000

- Vergi Dairesi Başkanlığı kurulan yerlerdeki Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Mal Müdürlükleri bünyesinde oluşturulan uzlaşma komisyonlarınının 352 ve 356 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen yetki sınırlarını aşan fakat Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonları için 352 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen limit içinde kalan uzlaşma talepleri, ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonunca,

- Vergi dairesi başkanlığı kurulmayan yerlerdeki Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Mal Müdürlükleri bünyesinde oluşturulan Uzlaşma Komisyonlarının 352 ve 356 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen yetki sınırlarını aşan fakat defterdarlık uzlaşma komisyonları için 360 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen limit içinde kalan uzlaşma talepleri, ilgili defterdarlık uzlaşma komisyonunca,
- Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonlarının 352 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, Defterdarlık Uzlaşma Komisyonlarının ise 360 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirtilen yetki sınırlarını aşan uzlaşma taleplerinden Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu için 3.000.000 TL'ye kadar olanlar, Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonunca incelenip sonuçlandırılacaktır.
- Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamuya yararlı derneklere ait iktisadi işletmeler hakkındaki tarhiyatlara karşı yapılan uzlaşma talepleri, Merkezi Uzlaşma Komisyonunun yetkisine girenler hariç olmak üzere, herhangi bir miktara bağlı kalımsız Vergi Dairesi Başkanlığı Uzlaşma Komisyonları veya Defterdarlık Uzlaşma Komisyonlarına intikal ettirilecek ve bu Komisyonlarca incelenip sonuçlandırılacaktır.

VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI KURULMAYAN İLLERDE

İlgili Komisyon	Vergi, Resim ve Harçlar (TL)
Defterdarlık Uzlaşma Komisyonu	50.000
İl Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu	3.000
İlçe Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu	15.000
Mal Müdürlüğü Uzlaşma Komisyonu	3.000

Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamuya yararlı derneklere ait iktisadi işletmeler hakkındaki tarhiyatlara karşı yapılan uzlaşma talepleri, **Merkezi Uzlaşma Komisyonunun yetkisine girenler hariç olmak üzere**, herhangi bir miktara bağlı kalımsız Defterdarlık Uzlaşma Komisyonlarına intikal ettirilecek ve bu Komisyonlarca incelenip sonuçlandırılacaktır.

Vergi Dairesi Başkanlığı kurulmayan yerlerde ise Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Mal Müdürlükleri Uzlaşma Komisyonlarının yetki sınırlarını aşan fakat Defterdarlık Uzlaşma Komisyonları için tanınan limitler içinde kalan uzlaşma talepleri, ilgili Defterdarlık Uzlaşma Komisyonunca incelenip sonuçlandırılacaktır.

VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI KURULMAYAN İLLERDE VERGİ DAİRELERİ KOORDİNASYON UZLAŞMA KOMİSYONLARI

İlgili Komisyon	Vergi, Resim ve Harçlar (TL)
VERGİ DAİRELERİ KOORDİNASYON UZLAŞMA KOMİSYONU	3.000.000

3.000.000 TL'yi aşarsa Merkezi Uzlaşma Komisyonunca incelenip sonuçlandırılacaktır. İstanbul Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığının yetkisini aşan uzlaşma talepleri Merkez Uzlaşma Komisyonunca sonuçlandırılacaktır.

Vergi Daireleri Koordinasyon uzlaşma komisyonun yukarıda belirtilen yetki sınırlarını aşan uzlaşma talepleri ile Vergi Dairesi Başkanlığının yetki sınırlarını aşan uzlaşma talepleri Gelir İdaresi Başkanlığına intikal ettirilecektir.

DİĞER HUSUSLAR

- Uzlaşma Komisyonları, Vergi Usul Kanunu kapsamına giren ve ikmalen, re'sen veya idarece tarh ve tebliğ edilmiş bütün vergi, resim ve harçlar ile bunlara ilişkin olarak kesilip tebliğ olunan vergi ziyai cezalarına (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ile Vergi Usul Kanunu'nun 344. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi ziyai cezası kesilen tarhiyata ilişkin vergi ve ceza hariç) ilişkin uzlaşma taleplerini inceleyip sonuçlandıracaklardır.
- Kanuni süresinden sonra verilen beyannameler ile Vergi Usul Kanunu'nun 371. maddesine göre pişmanlık talepli olarak kabul edilen ancak şartların ihlali nedeniyle kanuni süresinden sonra verilen beyanname olarak işleme tabi tutulan beyannameler üzerinden tahakkuk fişi ile tahakkuk ettirilen vergilere ilişkin kesilen vergi ziyai cezaları da uzlaşma konusu yapılabilecektir.
- İkmalen veya re'sen yapılan tarhiyatlarda mahsup dönemi geçmiş geçici verginin de bulunması ve bu tarhiyata karşı uzlaşma talep edilmesi halinde, uzlaşmanın vaki olması sonucu düzenlenen uzlaşma tutanaklarında mahsup dönemi geçmiş geçici vergi asıllarına da yer verilecek, uzlaşılan tutarlar uzlaşma tutanaklarına yazılacak ve uzlaşılan tutar için mahsup dönemine kadar gecikme faizi hesaplanacaktır.

3.20 Yıllar İtibariyle Yeniden Değerleme Oranları

YENİDEN DEĞERLEME

ORANLARI (%)

392 No.lu VUKGT Uyarınca 2009 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	2,2
387 No.lu VUKGT Uyarınca 2008 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	12
377 No.lu VUKGT Uyarınca 2007 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	7,2
363 No.lu VUKGT Uyarınca 2006 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	7,8
353 No.lu VUKGT Uyarınca 2005 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	9,8
341 No.lu VUKGT Uyarınca 2004 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	11,2
325 No.lu VUKGT Uyarınca 2003 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	28,5
310 No.lu VUKGT Uyarınca 2002 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	59
301 No.lu VUKGT Uyarınca 2001 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	53,2
288 No.lu VUKGT Uyarınca 2000 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	56
279 No.lu VUKGT Uyarınca 1999 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	52,1
267 No.lu VUKGT Uyarınca 1998 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	77,8
259 No.lu VUKGT Uyarınca 1997 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	80,4
252 No.lu VUKGT Uyarınca 1996 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	72,8
245 No.lu VUKGT Uyarınca 1995 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	99,5
233 No.lu VUKGT Uyarınca 1994 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	107,6

3.21 Tahsilat - Ödeme Sınırının Aşılması

Konuya ilişkin olarak 320, 323, 324, 332 ve 337 Seri No.lu VUKGT yayımlanmıştır. 8.000.- TL'lik Tahsilat - Ödeme sınırını aşan bir hareket, banka ya da finansal kurumlar dışında (tahsilat - tediye makbuzları vb.) gerçekleştirildiğinde bu tür işlem yapanlara Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 355. maddesi gereğince birinci sınıf tüccarlar (dolayısıyla kurumlar) ile serbest meslek erbabı için bundan böyle 2010 yılında her bir işlem için, 1.000 TL'den az olmamak üzere, işleme konu tutarın % 5'i nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilecektir. Bu cezanın uygulanmasında, mükellef bazında yıllık üst limit yoktur. (1.000 TL olan asgari maktû ceza tutarı, izleyen yıllarda yeniden değerlendirilme oranında artarak uygulanacaktır.)

Ayrıca kasa hesabımızda işletme faaliyetleri ile örtüşmeyen büyük tutarların bulunması, tahsilat ya da ödemelerin yapılması halinde olası incelemelerde dikkat çekecek konulardan biri haline gelebilecek olduğundan dönem sonlarında kasa hesabının bakiyesi gözden geçirilmelidir.

Vadeli Satışlarda: Örnek: Mükellef A, 30.000 TL bedelindeki bir malını satmış ve bunun faturasını düzenlemiştir. Ancak malın bedeli 5 taksit halinde ödenecektir. Fatura bedeli belirlenen limiti aştığından taksit tutarları banka, özel finans kurumları ve PTT aracılığıyla ödenecektir.

Cari Hesap Kullanılmasında: İşletmelerin kendi ortakları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerle olan ve herhangi bir ticari içeriği olmayan nakit hareketlerinde işlem tutarı 8.000 TL'yi aşıyor ise bunlar da tevsik kapsamında olacağından banka, özel finans kurumları veya PTT aracılığıyla tahsilat ve ödemeler yapılacaktır.

Örnek: A işletmesi ortağı olan B işletmesinden nakit olarak borç almıştır. Bu borç ticari bir içeriği olmamakla beraber nakit hareketi söz konusu olduğundan bedelin 8.000 TL'yi aşması halinde tahsilat ve ödemeler banka, özel finans kurumları ve PTT aracılığıyla yapılacaktır.

Burada belirsiz olan konu cari hesaplarda mahsup yapılması halinde (tahsilat ya da ödemenin söz konusu olmadığı hallerde) bu tür limiti geçen hareketlerinde bankalar üzerinden gerçekleştirilmesinin zorunlu olup olmadığıdır.

3.22 Dava Açma Süreleri

Vergi - Ceza İhbarnamesine	Vergi Mahkemesine	Tebliğden İtibaren 30 Gün İçinde
İtirazi Kayıtlı Verilen Beyannameye Ait Tahakkuk Fişine	Vergi Mahkemesine	Tahakkuk Tarihinden İtibaren 30 Gün İçinde
Ödeme Emrine	Vergi Mahkemesine	Tebliğden İtibaren 7 Gün İçinde
Haciz Varakasına	Vergi Mahkemesine	Haciz Tarihinden İtibaren 7 Gün İçinde
İhtiyati Tahakkuka	Vergi Mahkemesine	İhtiyati Tahakkukun Bildirim Tarihinden İtibaren 7 Gün İçinde
İhtiyati Hacze	Vergi Mahkemesine	Haciz Tarihinden İtibaren 7 Gün İçinde
Temyiz Davası Açma	Danıştaya	Kararın Tebliğinden İtibaren 30 Gün

3.23 Kara Listede Yer Alan Kodların Açıklamaları

Kod - 1: Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge (SMİYB)Düzenlediği Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen Mükellefler ile Bunların Ortakları ve Kanuni Temsilcilerinin Kurdukları veya Ortak Oldukları Şirketler

Kod - 2: SMİYB Kullandığı Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen Mükellefler

Kod - 3: SMİYB Düzenlediği Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Kanuni Temsilcileri ve Düzenleme Fiiliyle İlgisi Olduğu Tespit Edilen Ortakları

Kod - 4: Bastırdıkları Yasal Belgelerin Zayi Olduğunu, Kaybolduğunu veya Çalındığını Bildiren Mükellefler

Kod - 5: Vergi Daireleri Tarafından Yapılan Tespitler Sonucunda;

1- Haklarında Rapor Bulunmamakla Birlikte SMİYB Düzenlediği Konusunda Tespit Bulunan Mükellefler

2- Haklarında Rapor Bulunmamakla Birlikte SMİYB Kullandığı Konusunda Tespit Bulunan Mükellefler

3- Yapılan Yoklamalarda Bilinen Adreslerinde Bulunamayan ve Yeni Adresleri Tespit Edilemeyen Mükellefler

4- Defter, Belge İbraz Etmeyen veya İncelemeye Sevk Edilenler ile Birden Fazla Döneme İlişkin Olarak KDV Beyannamesini (Süresinden Sonra Verenler Hariç) Vermeyen Mükellefler

Kod - 6: Kendisi Hakkında Herhangi Olumsuz Bir Tespit veya Rapor Bulunmadığı Halde, Belgeleri Taklit Edilen Mükellefler

Kod - 7: Mükellefiyetleri Bulunmayan Ancak Üçüncü Kişiler veya Diğer Tüzel Kişilikler Vasıtasıyla Sahte Belge Organizasyonu İçerisinde Bulunan ve Sahte Fatura Ticareti Yapanlar

Kod - 8: Yapılan Yoklamalarda Adreslerinde Bulunmadıkları Tespit Edildiğinden 2004/13 Seri Numaralı "Uygulama İç Genelgesi" Gereğince Mükellefiyeti Re'sen Terk Ettirilen Mükellefler

Kod - 9 /1: SMİYB Düzenlediği Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen ve Haklarında "Form 11" Düzenlendiği için VEDOP Ortamında Bakanlık Listesinde Yer Alan Mükellefler

Kod - 9 /2: SMİYB Kullandığı Vergi İnceleme Raporu ile Tespit Edilen Ve Haklarında "Form 11" Düzenlendiği için VEDOP Ortamında Bakanlık Listesinde Yer Alan Mükellefler

3.24 Ba ve Bs Formları

Ba ve Bs bildirim formları ile ilgili son düzenleme 04.02.2010 tarihinde 27483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 396 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılmıştır.

04.02.2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 396 sıra no.lu VUKGT uyarınca bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin mal ve hizmet alımları ile mal ve hizmet satışlarının 2010 yılı ve müteakip yıllarda bildirilmesinde uygulanacak usul ve esaslara aşağıda yer verilmiştir.

1. Bildirimlerin Dönemi ve Verilme Zamanı

Mükellefler bildirim formlarını aylık dönemler halinde düzenleyerek, **takip eden ayın birinci gününden itibaren son günü akşamı saat 24:00'e kadar** vermekle yükümlüdürler (Örneğin; bir mükellef 2010 yılı Mart ayına ait Ba-Bs bildirimlerini 01 Nisan 2010 gününden itibaren 30 Nisan 2010 tarihi akşamına kadar verebilecektir). Özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerin de, Ba ve Bs bildirim formlarını tabi oldukları özel hesap dönemi itibarıyla değil, aylık dönemler halinde düzenlemeleri gerekmektedir.

2. Bildirilere İlişkin Hadler

2010 yılı ve takip eden yıllara ilişkin mükelleflerin mal ve/veya hizmet alımları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had **5.000 TL** (Türk Lirası) olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç **5.000 TL** (Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alımları, "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç **5.000 TL** (Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirilecektir.

Söz konusu hadlerin uygulanmasında, özel matrah şekline tabi mal ve/veya hizmet alış/satışlarında katma değer vergisi, özel tüketim vergisine tabi işlemlerde ise özel tüketim vergisi dahil tutarlar dikkate alınacaktır.

Belgelerde gelir vergisi tevkifatına da yer verilen hallerde tevkifattan önceki brüt tutarlar dikkate alınacaktır.

Belirlenen hadlerin altında kalan alış ve satış bedellerinin bildirildiği, "Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı" (Tablo III) bölümü Ba-Bs bildirim formlarından çıkartılmıştır.

3. Bildirimleri Elektronik Ortamda Vermesi Gereken Mükellefler

Bilanço esasına göre defter tutan ve 376 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'ne göre beyannamesini elektronik ortamda vermek zorunda olan mükellefler, Ba ve Bs bildirim formlarını da elektronik ortamda **<https://e-beyanname.mb-ggm.gov.tr>** adresinden vermek zorundadırlar.

Bildirim formlarını elektronik ortamda vermek zorunda olan mükellefler, kesinlikle kağıt ortamında bir daha bildirim formu vermeyeceklerdir. Vergi daireleri kağıt ortamında verilen (elden veya

posta ile) bildirim formlarını hiçbir şekilde kabul etmeyecektir.

Bildirimlerin verileceği tarihten önce bağlı oldukları vergi dairesi değişen mükellefler bildirim formlarını en son bağlı oldukları vergi dairesine göndereceklerdir.

4. Kendilerine Özel Hesap Dönemi Tayin Olunan Mükellefler

Kendilerine özel hesap dönemi tayin olunan mükellefler de, Ba ve Bs bildirim formlarını, tabi oldukları özel hesap dönemi itibari ile değil takvim yılı itibari ile düzenlerler.

5. Cezai Yaptırım

Bildirimlerin Süresinde veya Tam Olarak Verilmemesi

Bildirim formlarını bu Tebliğde belirlenen süreler içinde vermeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355. maddesi hükmü uyarınca cezai işlem uygulanacaktır. Söz konusu cezai işlemin uygulanmasında, Ba ve Bs bildirim formları tek bir form olarak değerlendirilecek ve tek özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Bildirimlerin Düzeltilmesi

Mükellefler elektronik ortamda gönderip onayladıktan sonra, bildirimlerinde hata veya eksiklik bulunduğunu tespit etmeleri halinde, bunları yeniden düzenleyerek göndermek suretiyle düzeltme yapabilirler.

Ba ve Bs bildirim formlarından herhangi birinde hata yapıldığının belirlenmesi halinde, sadece hata yapılan bildirim formunun düzeltilerek gönderilmesi gerekmektedir.

Düzeltilme işlemlerinde, hatalı veya eksik olarak düzenlenmiş bulunan bildirim formları tamamen iptal edilmekte ve düzeltmeleri içerecek şekilde düzenlenerek verilen bildirim formu geçerli kabul edilmektedir. Dolayısıyla, düzeltme amacıyla düzenlenen bildirim formlarının, daha önce bildirimde bulunulmamış gibi tüm alış-satış bilgilerini içerecek şekilde doldurulması gerekmektedir.

Bildirimlerin verilme süresi içerisinde yapılan düzeltmelerde herhangi bir ceza uygulanmayacak olup, bu süre geçtikten sonra yapılan düzeltmelerde ise, düzeltilen her bir form için ayrı ayrı olmak üzere Vergi Usul Kanununun mükerrer 355. maddesi hükmü uyarınca işlem yapılacaktır.

4. KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile ilgili 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

4.1 Yürürlükteki Katma Değer Vergisi Oranları

Mal teslimleri ile hizmet ifalarına uygulanacak katma değer vergisi oranları;

- a) Ekli listelerde yer alanlar hariç olmak üzere, vergiye tabi işlemler için, **%18**
- b) (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için, **%1**
- c) (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için, **%8**

olarak tespit edilmiştir.

Finansal kiralama işlemlerinde, işleme konu olan malın tabi olduğu katma değer vergisi oranı uygulanır.

(I) SAYILI LİSTE (%1'E TABİ MAL VE HİZMETLER)

- 1- Kuru üzüm, kuru incir, kuru kayısı, ceviz, fındık, antep fıstığı, çam fıstığı, yer fıstığı, kestane, leblebi, ayçiçeği çekirdeği, kabak çekirdeği
- 2- a) Mazı, palamut, kendir tohumu, kanola (kolza), kitle
  - b) Meyan kökü, meyan balı, meyan hülasesi, çöven, sumak yaprağı, defne yaprağı, ıhlamur, kekik, adaçayı, mahlep, kimyon, susam, anason, haşhaş tohumu, rezene tohumu, süpürge teli ve tohumu ile bunlardan mamul süpürgeler, kapari (kebere), harnup (keçiboynuzu), harnup çekirdeği, zerdali çekirdeği, kayısı çekirdeği, kişniş, acıbadem, kuzu göbeği mantar, şeker pancarı
- 3- Buğday, arpa, mısır, yulaf, çavdar, darı, çeltik, soya, kuru fasulye, kuru barbunya, kuru bakla, nohut, mercimek, patates, kuru soğan, sarımsak, zeytin, zeytinyağı, küçük ve büyükbaş hayvanlar (arılar dahil)
- 4- Buğday unu, buğday unundan imal edilen ekmekler (kepekli olanlar dahil, diğer katkı maddeliler hariç), yufka

- 5- Buğday, arpa, mısır, çeltik, fasulye, yer fıstığı, ayçiçeği, soya, şeker pancarı, patates, pamuk, nohut, yonca, korunga, adi ve diğer fiğler, sorgum, sudan otu ve sorgum-sudan melezinin sertifikalı tohumlukları ile sertifikalı meyve fidanları
- 6- 24.06.1995 tarihli ve 552 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye göre toptancı hallerinde faaliyette bulunanlara ve bunlar tarafından gerçek usule tabi katma değer vergisi mükelleflerine yapılan taze sebze ve meyve (mamulleri hariç) teslimleri
- 7- Suni dölllenme için dondurulmuş hayvan spermaları
- 8- Gazete ve dergiler (21.06.1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanların tesliminde bu Kararın 1. maddesinin (a) bendinde öngörülen vergi oranı uygulanır.)
- 9- Aşağıda tanımları yapılan motorlu taşıtlardan yalnız **"kullanılmış"** olanlar

"Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 8701.90.50.00.00 kullanılmış olanlar ile 87.03 pozisyonundaki binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil). [(Yalnız binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları, jipler, vb., motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar, "8703.10.11.00.00 özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar", "8703.10.18.00.00 diğerleri"), [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, para arabaları, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar hariç.] (Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30/b maddesine göre binek otomobillerinin alımında yüklenen katma değer vergisini indirim hakkı bulunan mükelleflerin, bu araçları tesliminde bu Kararın 1. maddesinin (a) bendinde öngörülen vergi oranı uygulanır. Ancak 06.04.2008 tarih ve 26839 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008 / 13426 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30. maddesinin (b) bendine göre binek otomobillerinin alımında yüklenen katma değer vergisini indirim hakkı bulunan mükelleflerin, kiralamak veya çeşitli şekillerde işletmek üzere iktisap ettikleri ve 31.12.2007 tarihi itibarıyla aktiflerinde veya envanterlerinde bulunan binek otomobillerinin iktisap tarihinden itibaren 2 yıl geçtikten sonra teslimine konu olması halinde bu teslimde % 1 katma değer vergisi oranı uygulanır.)

- 10- Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2713.20.00.00.11 pozisyonunda yer alan penetrasyon asfalt cut-back asfaltlar hariç) teslimi
- 11- Net alanı 150 m²'ye kadar konut teslimleri ile belediyeler, il özel idareleri, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve bunların % 51 veya daha fazla hissesine ya da yönetiminde oy hakkına sahip oldukları işletmeler tarafından konut yapılmak üzere projelendirilmiş arsaların (sosyal tesisler için ayrılan bölümler dahil) net alanı 150 m²'nin altındaki konutlara isabet eden kısmı
- 12- Konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri

13- Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ve belediyelere yapılan sadece net alanı 150 m²'ye kadar konutlara ilişkin inşaat taahhüt işleri

14- Cenaze hizmetleri

15- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca teslimleri katma değer vergisinden istisna olan araçların, faaliyetleri kısmen veya tamamen bu araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere kiralanması hizmeti

(I) sayılı listenin 2/a sırasında yer alan ürünlerin perakende safhadaki teslimlerinde bu maddenin (a) bendinde öngörülen vergi oranı, 1, 2/b ve 3. sıralarında yer alan ürünlerin perakende safhadaki teslimlerinde ise (c) bendinde öngörülen vergi oranı uygulanır.

Perakende safhadaki teslimden maksat; teslimi yapılan ürünlerin aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar ile işletmelerinde kullanacak olanlar dışındakilere satılmasıdır. Ürünleri, aynen ya da işlendikten sonra satanlar ile işletmesinde kullanacak olanların gerçek usulde katma değer vergisi mükellefi olmamaları halinde bunlara yapılan teslimler de perakende teslim sayılır.

(I) sayılı listenin 9. sırasında yer alan "kullanılmış" deyimi, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa göre özel tüketim vergisine tabi olmayan taşıtları ifade eder.

(II) SAYILI LİSTE (%8'E TABİ MAL VE HİZMETLER)

A) GIDA MADDELERİ

22.12.2006 tarihli ve 2006/11437 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

1- a) 01.01, 01.02, 01.03, 01.04, 01.05 pozisyonlarında yer alan hayvanlar ile 01.06 pozisyonunda yer alan (yalnız tavşanlar, geyikler, dağ keçisi, keklik, devekuşu, bıldırcın, çulluk, yabani ördek ve kazlar, sülün, beç tavuğu) hayvanlar

b) 2 no.lu faslında yer alan mallar, (Etler ve yenilen sakatat)

c) 3 no.lu faslında yer alan mallar (0301.10 pozisyonunda yer alan süs balıkları hariç), (Balıklar ve kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar)

2- 4 no.lu faslında yer alan mallar (0408.11.20.00.00 (insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan kurutulmuş yumurta sarıları), 0408.19.20.00.00 (insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan diğer kurutulmuş yumurta sarıları), 0408.91.20.00.00, 0408.99.20.00.00 pozisyonlarında yer alan mallar hariç), (Süt ürünleri, kuş ve kümes hayvanlarının yumurtaları, tabii bal, tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan yenilebilir hayvansal menşeli ürünler)

- 3-** 5 no.lu faslın 0504.00 pozisyonunda yer alan mallar, [Tam veya parça halinde hayvan bağırsakları, mesaneleri ve mideleri (balıklara ait olanlar hariç) (taze, soğutulmuş, dondurulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, kurutulmuş veya tütsülenmiş)]
- 4-** 6 no.lu faslın 0601.20.10.00.11 (Hindiba bitkisi), 0601.20.10.00.12 (Hindiba kökleri), 0602.10 (Köklendirilmemiş çelik ve daldırmalar), 0602.20 (Meyvaları veya sert kabuklu meyvaları yenilen ağaçlar, çalılar, 0602.90.10.00.00 (Mantar miselleri), 0602.90.20.00.00 (Ananas fidanı), 0602.90.30.00.00 (Sebze ve çilek fideleri) pozisyonlarında yer alan mallar
- 5-** 7 no.lu faslında yer alan mallar, (Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular)
- 6-** 8 no.lu faslında yer alan mallar, (Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler; turunçgillerin ve kavunların ve karpuzların kabukları)
- 7-** 9 no.lu faslında yer alan mallar, (Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat)
- 8-** 10 no.lu faslında yer alan mallar, (Hububat)
- 9-** 11 no.lu faslında yer alan mallar, (Değirmencilik ürünleri; malt, nişasta, inülin, buğday gluteni)
- 10-** 12 no.lu faslında yer alan mallar (yalnız; sebze ve meyveler, bunların tohum, çekirdek ve sporları, nane, şeker kamışı, pamuk tohumu ve çiğiti, yağlı tohum ve meyvelerin un ve kaba unları)
- 11-** 15 no.lu faslında yer alan yağlardan insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olanlar ile bunların üretiminde kullanılmaya elverişli olan ham yağlar
- 12-** 16 no.lu faslında yer alan mallar, (Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları)
- 13- a)** 17 no.lu faslında yer alan mallar (1704.90.30.00.00 pozisyonunda yer alanlar hariç), (Şeker ve şeker mamülleri)
- b)** 1704.90.30.00.00 pozisyonunda yer alan mallar, (Beyaz çikolata)
- 14-** 18 no.lu faslında yer alan mallar, (Kakao ve kakao müstahzarları)
- 15-** 19 no.lu faslında yer alan mallar, (Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları; pastacılık ürünleri)
- 16-** 20 no.lu faslında yer alan mallar, (Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar)
- 17-** 21 no.lu faslında yer alan mallar, (Yenilen çeşitli gıda müstahzarları)

18- 22 no.lu faslında yer alan mallardan yalnız;

a) 22.01 (Sular (tabii ve suni mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmamış veya lezzetlendirilmemiş); buz ve kar), 2202.10.00.00.19 (Sade gazozlar, meyvalı gazozlar ve kolalı gazozlar dışındaki ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve lezzetlendirilmiş sular), 2202.90 (Diğerleri), 2204.30 (Diğer üzüm şıraları), 2209.00.91.00.00 (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olan sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler), 22.09.00.99.00.00 (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olan sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler) pozisyonlarında yer alanlar

b) 2202.10.00.00.11 (Sade gazozlar), 2202.10.00.00.12 (Meyvalı gazozlar), 2202.10.00.00.13 (Kolalı gazozlar) pozisyonlarında yer alanlar

19- 23 no.lu faslın 2306.90.11.00.11 (Zeytinyağı oranı %3 veya daha az olan zeytin küspesi (pirina)), 2306.90.11.00.19 (Zeytinyağı oranı %3 veya daha az olan diğer artıklar), 2306.90.19.00.11 (Zeytinyağı oranı %3'ten fazla olan zeytin küspesi(pirina)), 2306.90.19.00.19 (Zeytinyağı oranı %3'ten fazla olan diğer artıklar) pozisyonlarında yer alan mallar

20- 25 no.lu faslın 2501.00.91.00.11 (Normal sofraya tuzu), 2501.00.91.00.12 (Rafine sofraya tuzu), 2501.00.91.00.19 (Diğer sofraya tuzları) pozisyonlarında yer alan mallar.

Bu bölümdeki malların (I) sayılı listede de yer alması halinde, (I) sayılı listede belirlenen oranlar uygulanır.

B) DİĞER MAL VE HİZMETLER

- 1-** Kütlü ve elyaf pamuk, linter pamuk, pamuk lifi döküntüleri, natürel veya tops haldeki tiftik, yün ve yapağı
- 2-** Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 41.01 pozisyonundaki sığır ve atların, 41.02 pozisyonundaki koyun ve kuzuların (astragan veya karakul, persaniye, breitschwanz ve benzerleri, Hint, Çin, Moğolistan ve Tibet kuzuları hariç), 41.03 pozisyonundaki keçi ve oğlakların (Yemen, Moğolistan ve Tibet keçi ve oğlakları hariç) ham post ve derileri
- 3-** İplikler ve iplik imali için hazırlanan her nevi filamentler, lifler, vb. (Pamuktan, yünden, tiftikten, hayvan kıllarından, ipekten, sentetikten, suni maddelerden, dokumaya elverişli her nevi maddelerden veya bunların karışımlarından elde edilenler.)
- 4-** Pamuklu, yünlü, ipekli, sentetik, suni veya bunların karışımlarından örme dahil her nevi mensucat (pamuk, keten, ipek, sentetik, suni, kauçuk iplik, lif ve benzerleriyle, hayvan kıllarıyla, dokumaya elverişli maddelerle veya bunların karışımları ile birlikte; el tezgahlarında veya diğer şekillerde dokunmuş dokunmasın, ağartılmış, boyanmış, baskılı vb. şekillerde olsun olmasın), emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokumaya elverişli mensucat, dokunmamış mensucat, vatka, keçe ile her nevi dantela, kordela, kordon ve işlemler

- 5- Yukarıdaki 4 numaralı sırada yazılı mensucat, votka, keçe ve dantela, kordela, kordon ve işlemlerden mamul; iç ve dış giyim eşyası (şapka, kravat, kaşkol, kemer, çorap, eldiven vb. dahil), havlu, bornoz, perde, çarşaf, yastık, yorgan, battaniye, uyku tulumu, her türlü kılıf ve örtüler ile bunların benzeri ev tekstil ürünleri (taşıtlarda kullanılanlar dahil) (yataklar hariç)
- 6- **a)** İşlenmiş post, deri ve köseleler ile bunların taklitleri ve bunlardan mamul giyim eşyası (şapka, kemer, kravat, eldiven ve benzerleri dahil),
- b)** 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin "4302.19.95.00.19 Diğerleri" pozisyonunda yer alan eşyalardan yalnız sığırların (bufalo dahil) dabaklanmış ve aprelenmiş kürkleri
- 7- Her nevi maddeden mamul ayakkabı, terlik, çizme ve benzerleri
- 8- Her nevi maddeden mamul çanta, bavul, valiz ve benzerleri
- 9- Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları
- 10- Fason olarak yapılan tekstil ve konfeksiyon işleri
- 11- 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun kapsamına giren ödeme kaydedici cihaz teslimleri
- 12- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 64. maddesine göre otobüs, kamyon ve çekici türü taşıtlarda bulundurulması ve kullanılması zorunlu olan takoğraf cihazı teslimleri
- 13- Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 4801.00 pozisyonunda yer alan gazete kağıdı (rulo veya tabaka halinde) ile 48.02 pozisyonunda yer alan baskı ve yazı kağıtlarının teslimi
- 14- Kitap ve benzeri yayınlar (21.06.1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanların tesliminde bu Kararın 1. maddesinin (a) bendinde öngörülen vergi oranı uygulanır.), kurşun kalem, boya kalemleri, sulu boya ve pastel boyalar, okul defterleri, silgi, kalemtırış, cetvel, pergel, gönye, iletke
- 15- Üniversite ve yüksekokullar ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükümünde Kararname kapsamında verilen eğitim ve öğretim hizmetleri, "Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği" kapsamında verilen öğrenci taşıma servis hizmetleri ile "Özel Öğrenci Yurtları Yönetmeliği" hükümlerine tabi yurtda verilen hizmetler
- 16- Sinema, tiyatro, opera, operet, bale, müze giriş ücretleri
- 17- İnsan gıdası olarak kullanılan mamular, insan ve hayvan sağlığı için kullanılan antiserumlar, immunglobulinler, kan ve kan komponentleri ile kan ürünleri, aşular

- 18-** Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen beşeri tıbbi ürünler
- 19-** 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 0106.90.00.90.14 pozisyonunda yer alan biyolojik mücadelede kullanılan parazit ve predatörler ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından zirai mücadelede kullanılmak üzere ruhsatlandırılan bitki koruma ürünleri
- 20-** Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veteriner ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar (veteriner kozmetikleri hariç)
- 21-** İlgili Bakanlıklar ya da kanunlarla izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından yerine getirilen insan veya hayvan sağlığına yönelik koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (hayvan ırkının ıslahına yönelik hizmetler dahil), ambulans hizmetleri
- 22-** 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

2520.20.90.10.00	Dişçilikte kullanılan alçılar
2520.20.90.90.11	Tıpta kullanılan alçılar
2804.40.00.00.00	Oksijen
2844.40.20.00.11	Radyoaktif iyot
2844.40.20.00.12	Radyoaktif fosfor
2844.40.20.00.13	Radyoaktif karbon
2844.40.20.00.14	Radyoaktif kobalt
2844.40.20.00.19	Diğerleri
2844.40.30.00.00	Suni radyoaktif izotopların bileşikleri (EURATOM)
30.01	Tedavide kullanılan kurutulmuş guddeler ve diğer organlar (toz haline getirilmiş olsun olmasın); guddelerin veya diğer organların veya bunların salgılarının tedavide kullanılan hülusalaları; heparin ve tuzları; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanmış tarifenin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen insan veya hayvan menşeli diğer maddeler
30.05	Tıpta, cerrahide, dişçilikte veya veterinerlikte kullanılan eczacılık maddeleri emdirilmiş veya kaplanmış veya perakende satılacak şekilde hazırlanmış veya ambalajlanmış pamuklar, gaz bezleri, bandajlar ve benzeri maddeler (sargılar, sparadralar, hardal yakıları gibi)

30.06	Bu fasılın 4 no.lu notunda belirtilen eczacılık eşyası ve müstahzarları
33.06	Ağız veya diş sağlığını korumaya mahsus müstahzarlar (takma dişleri temizlemeye ve onları ağızda sabit tutmaya mahsus pat ve tozlar dâhil); diş aralarını temizlemekte kullanılan iplikler (diş iplikleri), bireysel kullanıma mahsus ambalajlarda perakende satılacak hale getirilmiş
3307.90.00.90.11	Kontakt-lens veya suni göz solüsyonları
3407.00.00.10.00	Dişçilikte kullanılan alçı esaslı diğer müstahzarlar
3407.00.00.90.11	Dişçi mumu
3407.00.00.90.13	Elastomer esaslı ölçü maddeleri (dişçilikte kullanılan)
3407.00.00.90.14	Çinko oksit-öjenol esaslı ölçü maddeleri (dişçilikte kullanılan)
3701.10.10.00.00	Tıpta, dişçilikte veya veterinerlikte kullanılanlar
3701.20.00.90.12	Seluloitten veya diğer plastik maddelerden sağlık işlerinde kullanılanlar
3821.00.00.00.00	Mikroorganizmaların (virüsler ve benzerleri), bitkilerin, insan veya hayvan hücrelerinin geliştirilmesine veya idamesine mahsus müstahzar kültür ortamları
3822.00	Bir mesnet üzerinde bulunan laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan reaktifler, bir mesned üzerinde olsun olmasın laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan müstahzar reaktifler (30.02 veya 30.06 pozisyonlarında yer alanlar hariç); standart (referans) maddeleri
39. Fasıl	Plastikler ve mamulleri (Yalnız idrar torbaları, kolostomi torbaları, aseptik dolum torbaları, her nevi eldivenler, her nevi kan alma tüpleri ve prezervatifler)
40. Fasıl	Kauçuk ve kauçuktan eşya (Yalnız idrar torbaları, kolostomi torbaları, aseptik dolum torbaları, her nevi eldivenler, her nevi kan alma tüpleri ve prezervatifler)
7015.10.00.00.00	Numaralı gözlük camları
8419.20	Tıbbi, cerrahi veya laboratuvar sterilizatörleri
8421.29.00.00.11	Diyalizör
8509.80.00.00.19	Diğerleri (Yalnız elektrikli - pilli diş fırçaları)

90.11	Kombine haldeki optik mikroskoplar (fotomikrografi, sinefotomikrografi veya mikroprojeksiyon mikroskopları dâhil) (Aksam, parça ve aksesuarlar hariç)
90.18	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar (Sintigrafi cihazları, diğer elektromedikal cihazlar ve göz testine mahsus cihazlar dahil) (Aksam ve parçalar hariç)
90.19	Mekanoterapi cihazları; masaj cihazları; psikotekni cihazları; ozonoterapi, oksijenoterapi, aeroterapi, suni teneffüs veya diğer terapik teneffüs cihazları (Aksam ve parçalar hariç)
9020.00	Diğer teneffüs cihazları ve gaz maskeleri (Mekanik parçaları ve değiştirilebilen filtreleri olmayan koruyucu maskeler hariç) (Aksam, parça ve aksesuarlar hariç)
90.21	Ortopedik cihazlar (Koltuk değnekleri, cerrahi kuşaklar ve fitik bağları dahil); cebireler, gudyerler ve kırıklara mahsus diğer cihazlar; protez organlar; sağırın işitmesini kolaylaştırmaya mahsus cihazlar ve vücut kusur veya noksanlığını gidermek amacıyla üstte veya elde taşınan veya vücudun içine yerleştirilen diğer cihazlar (Aksam, parça ve aksesuarlar hariç)
9022.12.00.00.00	Bilgisayarlı tomografi cihazları
9022.13.00.00.00	Diğerleri (dişçiliğe mahsus olanlar)
9022.14	Diğerleri (tıbbi, cerrahi veya veterinerlik amaçlı kullanımlar için)
9022.21	Tıbbi, cerrahi, dişçilik veya veterinerlik amaçlı kullanımlar için
9027.80	Diğer alet ve cihazlar (Yalnız PCR cihazı, kan sayım, nefelometre vb. analiz ve ölçüm cihazları, biokimya, idrar ve eliza cihazları)
9402.10.00.00.11	Dişçi koltukları
9402.90	Diğerleri (Aksam ve parçalar hariç)
9506.91.90.00.00	Diğerleri (Yalnız yürüteç barı vb.)
9603.21.00.00.00	Diş fırçaları
9001.30.00.00.00	Kontak lensler (Yalnız görme kusurunun giderilmesine mahsus olanlar)
9001.40	Camdan gözlük camları (Yalnız görme kusurunun giderilmesine mahsusları)

90.03	Gözlüklere veya benzeri eşyaya ait çerçeveler ve bunların aksam ve parçaları (Kıymetli metallerden veya kıymetli metallere kaplama metallere olan gözlük çerçeveleri ve gözlük benzeri eşyaya ait çerçeveler ile bunların aksam ve parçaları hariç)
9004.10.10.00.00	Optik tarzda işlenmiş camlı olanlar (Çerçevesi kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere olanlar hariç)
9004.90	Diğerleri (Çerçevesi kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere olanlar hariç)

pozisyonlarında yer alan eşyaların teslimi ile bunlardan makine ve cihaz niteliği taşıyanların kiralanması hizmetleri

- 23-** Küşpe, (18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2303.10 pozisyonunda yer alan nişastacılık artıkları ve benzeri artıklar ile 2303.30.00.00.00 pozisyonunda yer alan biracılık ve damıtık içki sanayiinin posa ve artıkları hariç) tam yağlı soya (fullfat), kepek, razmol, balık unu, et unu, kemik unu, kan unu, tapiyoka (manyok), sorgum ve her türlü fenni karma yemler, (kedi-köpek mamaları hariç) saman, yem şalgamı, hayvan pancarı, kök yemler, kuru ot, yonca, fiğ, korunga, hasıl ve slajlık mısır, üçgül, yemlik lahana, yem bezelyesi ve benzeri hayvan yemleri (yeşil ve kuru kaba yemler ve bunların pellet şeklinde veya mevsimsel ihtiyaçlara göre bir bağlayıcı kullanılarak veya kullanılmadan işlem görmüş olanları dahil)
- 24-** Gazino, açık hava gazinosu, bar, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, birahane, kokteyl salonu ve benzeri yerler hariç olmak üzere kahvehane, kır kahvesi, çay bahçesi, çay ocağı, kiraathane, kafeterya, pastane, ayakta yemek yenilen yerler, yemeği pakette satan veya diğer şekillerde yemek hizmeti sunan yerler, lokanta, içkili lokanta, kebabçı ve benzeri yerlerde (birinci sınıf lokanta ruhsatı ya da işletme belgesine sahip olan yerler ile üç yıldız ve üzeri oteller, tatil köyleri ve benzeri tesislerin bünyesindeki lokantalar hariç) verilen hizmetler (bu yerlerde verilen hizmetlerin alkollü içeceklere isabet eden kısmı hariç)
- 25-** Otel, motel, pansiyon, tatil köyü ve benzeri konaklama tesislerinde sunulan geceleme hizmeti (1618 sayılı Kanun hükümlerine göre Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan işletme belgesi almış seyahat acenteleri tarafından müşteriye aktarılan geceleme hizmet tutarı ve bu hizmete ilişkin aracılık bedellerine de konaklama tesislerinde geceleme hizmetlerinin ait olduğu oran uygulanır. Konaklama tesislerinde geceleme hizmetinden yararlanmayanlara verilen tüm hizmetler ile geceleme hizmetiyle beraber verilen ancak ayrıca belgelendirilen ya da geceleme hizmetine ait belgede ayrıca fiyatlandırılan hizmetler bu sıra kapsamında yer almamaktadır. Ancak geceleme hizmeti kapsamında verilmesi ve geceleme bedeline dahil edilmesi mutad olan diğer hizmetler bu sıra kapsamında yer almakla birlikte bu şekilde belirlenen geceleme bedeli içinde sunulan alkollü içeceklere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi tutarları, hizmeti sunanlar tarafından indirim konusu yapılamaz.)
- 26-** Yaşlı, sakat ve düşkünler için bakım ve huzurevleri ile yetimhanelerde verilen hizmetler

27- Belediyeler veya bunların iktisadi işletmeleri tarafından verilen atık su hizmetleri

28- 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Karamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

8424.81	Tarıma ve bahçeciliğe ait olanlar (sıvı veya toz halindeki maddeleri püskürtmeye, dağıtmaya veya pülverize etmeye mahsus mekanik cihazlar)
8428.20.30.90.00	Diğerleri (tarımda kullanılmak üzere özel olarak imal edilmiş pnömatik elevatörler ve konveyörler)
8428.90.71.00.00	Zirai traktörlere takılmak üzere imal edilenler (tarımda kullanılmak üzere özel olarak imal edilmiş yükleyiciler)
8428.90.95.90.11	Zirai traktörler için hidrolik kaldırıcılar
8432.10	Pulluklar
8432.21.00.00.00	Diskli tırmıklar (diskorolar)
8432.29	Diğerleri: (tırmıklar, skarifikatörler, kültivatörler, zararlı otları ayıklayan makinalar, çapa makinaları)
8432.30	Ekim ve dikim makinaları
8432.40	Gübreleme makina ve cihazları
8433.20	Çayır biçme makinaları (traktörlere monte edilen parmaklı biçme makinaları dahil)
8433.30	Ot hazırlama makina ve cihazları
8433.40	Ot ve saman balyalama makina ve cihazları (ot ve samanları toplayıp demet veya balya yapmaya mahsus olanlar dahil)
8433.51.00.00.00	Biçer döverler
8433.52	Diğer harman makina ve cihazları
8433.53	Kök ve yumru sökme makinaları
8433.59.11.00.00	Kendinden hareketli olanlar (silaj makinası)
8433.59.19.00.00	Diğerleri (silaj makinası)

8433.59.30.00.11	Orak makinaları (biçerler)
8433.59.30.00.12	Biçer toplarlar
8433.59.30.00.13	Biçer bağlarlar
8433.59.80.00.11	Pamuk hasat makinası
8433.59.80.00.12	Mısır hasat makinası
8433.59.80.00.13	Mısır toplama ve daneleme makinaları
8433.59.80.00.19	Diğerleri (diğer hasat ve harman makina ve cihazları)
8433.90	Aksam ve parçalar (84.33 pozisyonundaki makina ve cihazlara ait olanlar)
8434.10.00.00.00	Süt sağma makinaları
8436.10.00.00.00	Hayvan yemleri hazırlamaya mahsus makina ve cihazlar
8436.80.91.00.00	Otomatik yalıklar
8436.80.99.00.11	Arıcılığa mahsus bal mumunu petek yapan makina ve cihazlar
8436.80.99.00.12	Arıcılığa mahsus diğer makine ve cihazlar
8436.80.99.00.13	Mekanik hayvan kırkma makinaları (elle çalışanlar hariç)
8510.20.00.00.12	Hayvan kırkma makinaları
8701.10.00.00.00	Motokültörler
8701.90.11.00.00	Motor gücü 18 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.20.00.00	Motor gücü 18 kw.ı geçen fakat 37 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.25.00.00	Motor gücü 37 kw.ı geçen fakat 59 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.31.00.00	Motor gücü 59 kw.ı geçen fakat 75 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.35.00.00	Motor gücü 75 kw.ı geçen fakat 90 kw.ı geçmeyenler (traktörler)
8701.90.39.00.00	Motor gücü 90 kw.ı geçenler (traktörler)

8716.20.00.00.00 Tarımda kullanılmaya mahsus kendinden yüklemeli veya boşaltmalı römork ve yarı römorklar

Gümrük tarife istatistik pozisyon numaralarında yer alan mallar.

29- 18.12.2007 tarihli ve 2007/13007 sayılı Kararnamenin eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

84.29.52.10.00.00 Paletli ekskavatörler (kulesi 360 derece dönebilen)

84.29.52.90.00.11 Lastik tekerlekli olanlar (kulesi 360 derece dönebilen makina ve cihazlar)

84.29.59.00.10.11 Beko loder

84.47 Örgü makinaları, dikiş-trikotaj makinaları ve gipe edilmiş iplik, tül, dantela, işleme, şeritçi ve kaytancı eşyası veya file imaline mahsus makina ve cihazlar ve püskül, ponpon makina ve cihazları

84.52.10 Ev tipi dikiş makinaları

84.52.21.00.00.00 Otomatik üniteler (diğer dikiş makinaları)

84.52.29.00.00.00 Diğerleri (diğer dikiş makinaları)

84.58 Metal işleme mahsus torna tezgahları (tornalama merkezleri dahil)

84.59 Metalleri talaş kaldırmak suretiyle delmeye, raybalamaya, frezelemeye, diş açmaya veya vida yuvası açmaya mahsus takım tezgahları (kızaklı işlem üniteleri dahil) [84.58 pozisyonundaki torna tezgahları (tornalama merkezleri dahil) hariç]

Gümrük tarife istatistik pozisyon numaralarında yer alan mallar.

4.2 KDV'nin Konusunu Teşkil Eden İşlemler

KDV Kanunu'nun Verginin Konusunu Teşkil Eden İşlemler başlıklı 1. maddesi uyarınca Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler Katma Değer Vergisine tabidir:

1. Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler
2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı
3. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler:
  - a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri

- b)** Her türlü şans ve talih oyunlarının tertiplenmesi ve oynanması
- c)** Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi, gösterilmesi
- d)** Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar ile 10.02.2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu'na göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimi
- e)** Boru hattı ile ham petrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınmaları
- f)** Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri
- g)** Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri
- h)** Rekabet eşitsizliğini gidermek amacıyla isteğe bağlı mükellefiyetler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler

4.3 KDV Açısından Teslim ve Hizmet Sayılan Haller

KDV Kanunu'nun Teslim Sayılan Haller başlıklı 3. maddesi uyarınca aşağıdaki haller teslim sayılır:

- a)** Vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi
- b)** Vergiye tabi malların, üretilip teslimi vergiden istisna edilmiş olan mallar için her ne suretle olursa olsun kullanılması veya sarfı
- c)** Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyedliğin devri

KDV Kanunu'nun Hizmet Sayılan Haller başlıklı 5. maddesi uyarınca da: vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılması hizmet sayılır.

4.4 Katma Değer Vergisi'nin Mükellefi

KDV Kanunu'nun Mükellef başlıklı 8. maddesi uyarınca Katma Değer Vergisinin Mükellefi:

- a)** Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanlar

- b)** İthalatta mal ve hizmet ithal edenler
- c)** Transit taşımalarda gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar
- d)** PTT İşletme Genel Müdürlüğü ve radyo ve televizyon kurumları
- e)** Her türlü şans ve talih oyunlarını tertip edenler
- f)** 1. maddenin 3. fıkrasının (c) bendine giren hallerde bunları tertipleyenler veya gösterenler
- h)** Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde belirtilen mal ve hakları kiraya verenler
- ı)** İsteğe bağlı mükellefiyette talepte bulunanlardır.

Vergiye tabi bir işlem sözkonusu olmadığı veya katma değer vergisini fatura veya benzeri vesikalarda göstermeye hakkı bulunmadığı halde; düzenlediği bu tür vesikalarda katma değer vergisi gösterenler, bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Bu husus kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren mükellefler için de geçerlidir. Bu gibi sebeplerle fazla ödenen vergiler, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre ilgililere iade edilir.

4.5 Katma Değer Vergisinde Vergiyi Doğuran Olay

KDV Kanunu'nun Vergiyi Doğuran Olayın Meydana Gelmesi başlıklı 10. maddesi uyarınca Vergiyi Doğuran Olay:

- a)** Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması
- b)** Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi
- c)** Kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması
- d)** Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda, malların alıcıya teslimi
- e)** Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesine başlanması veya nakliyeciyi veya sürücüye tevdi
- f)** Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi
- g)** İthalatta, Gümrük Kanununa göre gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başlaması, gümrük vergisine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescili

- h)** İkametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta gümrük bölgesine girilmesi veya gümrük bölgesinden çıkılması
- ı)** 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu'na göre düzenlenen ürün senetlerinin temsil ettiği ürünlerin depodan çekilmesi

anında meydana gelir.

4.6 Hizmet İhracatının KDV'den İstisna Olabilmesi İçin Gerekli Şartlar

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11. maddesine göre, mal ihracatı yanında hizmet ihracatı da katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Söz konusu kanunun 12. maddesine göre, hizmet ihracatının KDV'den istisna olabilmesi için gerekli şartlar 31.12.1987 tarih 19681 no.lu Resmi Gazete'de Yayımlanan 26 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nde düzenlenmiş olup, bu tebliğ uyarınca;

- a)** Hizmet Türkiye'de yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır
- b)** Fatura veya benzeri nitelikteki belge yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmiş olmalıdır
- c)** Hizmet bedeli, döviz olarak Türkiye'ye getirilmelidir
- d)** Hizmetten yurt dışında yararlanılmalıdır

06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 5766 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 12/e maddesiyle, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11/a maddesine "Serbest Bölgelerdeki Müşteriler İçin Yapılan Fason Hizmetler" ibaresi eklenmiştir. Böylece 06.06.2008 tarihinden itibaren serbest bölgelerdeki işletmeler için yapılan fason hizmetler de ihracat istisnası kapsamına alınmıştır.

Fason hizmetlerin serbest bölgelerdeki müşterilere yapılmış sayılması için aşağıdaki şartların yerine getirilmiş olması gerekmektedir.

- a)** Fason hizmet serbest bölgelerde faaliyet gösteren müşteriler için yapılmış olmalıdır
- b)** Fason hizmetten serbest bölgelerde faydalanılmalıdır

4.7 Düşük Oranda KDV'ye Tabi Mal ve Hizmet Teslimlerine İlişkin Olarak KDV Kanunu'nun 29/2. Maddesi Gereğince İade ve Mahsup İşlemleri

3065 sayılı Kanun'un 29. maddesinin (2) no.lu fıkrası aşağıdaki şekildedir:

2. Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tabi

işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki, 28. madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sınırı aşan vergi, bu mükelleflerin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli idareler ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin % 51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsuben ödenir. Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mükellefin yukarıda sayılan borçlarına mahsuben iade edilir. Bakanlar Kurulu, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, iade hakkını kısmen veya tamamen ya da amortisman tabii iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenen katma değer vergisi ile sınırlı olmak üzere kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

19.07.2008 tarih ve 26941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008 / 13903 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 20.07.2008 tarihinden itibaren konaklama tesislerini işleten mükelleflerin indirimli orana tabii KDV iadelerinin hesabında, amortisman tabii iktisadi kıymetler dolayısıyla yükledikleri katma değer vergisi iade edilemeyecektir.

KDV Kanunu'nun 29/2. maddesine dayalı olarak uygulanan yıllık KDV iadelerinde, iade tutarının belli bir haddi aşması esası vardır. Ancak bu haddi aşan kısmın iadesi talep edilebilmektedir. Bu had her yıl bir önceki yıldaki haddin yeniden değerlendirilme katsayısıyla artırılmış hali olarak hesaplanmakta olup bu şekilde yapılacak hesaplamada, 50 TL ve daha düşük tutarlar dikkate alınmayacak, 50 TL'den fazla olan tutarlar ise 100 TL'nin en yakın katına yükseltilecektir. 111 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nde belirtildiği üzere 2009 yılına ilişkin KDV iadeleri açısından söz konusu had 13.000 TL'dir. Buna göre, **2010 yılına ait had (13.000 x 1,022=) 13.300 TL'dir. (05.12.2009 tarih ve 27423 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 113 seri no.lu KDVGT)**

Yukarıda bahsi geçen son düzenlemeler ışığında, düşük orana sahip (%1 - %8) mal veya hizmet tesliminde bulunan mükellefler yıl içinde mahsuben iade alabilecek, yıl içinde mahsuben iade edilemeyen vergiler ise mükelleflere nakden iade edilebilecektir. (eski düzenlemede yalnızca yıllık olarak iade alma imkanı vardı)

Yapılan düzenleme ile, KDV Kanunu'nun 28. maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sınırı aşan vergi, mükelleflerin:

- Vergi borçlarına
- Sosyal sigorta prim borçlarına
- Elektrik ve doğalgaz borçlarına
- Genel ve katma bütçeli idareler ile belediyelere olan borçlarına ya da

- Döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin % 51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsuben ödenir.

4.8 KDV Kanunu'nda Beyanname Verme ve Ödeme Zamanları

Beyanname Verme Zamanları:

Mükellefler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takip eden ayın **yirmidördüncü günü** akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler.

Katma değer vergisi beyanının gümrük giriş beyannamesi veya özel beyanname ile yapılması gerektiği hallerde bu beyannameler vergi mükellefiyetinin başladığı anda ilgili gümrük idaresine verilir.

İşi bırakan mükellefin katma değer vergisi beyannamesi, işin bırakıldığı tarihi izleyen ayın **yirmidördüncü günü** akşamına kadar verilir.

Ödeme Zamanları:

Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler ile vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar, bir vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verecekleri ayın **yirmialtıncı günü** akşamına kadar ödemeye mecburdurlar.

İthalde alınan katma değer vergisi, gümrük vergisi ile birlikte ve aynı zamanda ödenir.

Gümrük vergisine tabi olmayan ithalata ve ikametgahı, kanuni merkezi ve iş merkezi yurt dışında bulunanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait katma değer vergisi, bu işlemlere ait özel beyannamelerin verilme süresi içinde ödenir.

Beyanname vermek mecburiyetinde olmayan mükelleflerin katma değer vergisi, tarh süresi içinde ödenir.

Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin katma değer vergisi, Gelir Vergisi Kanunu'nun götürü vergilendirmeye ilişkin usul ve esasları ile vergilendirme dönemine ait hükümleri çerçevesinde tarh ve tahakkuk ettirilerek, götürü gelir vergisinin ödeme süreleri içinde ödenir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, işlemin mahiyetini göz önünde tutarak katma değer vergisinin işlemde önce ödenmiş olması şartını koymaya yetkilidir.

4.9 KDV Tevkifat Sorumluluğunda Son Düzenlemeler

4.9.1 Hizmet İfalarında KDV Tevkifatı

91 seri no.lu KDV Kanunu Genel Tebliği ile bazı mükelleflerin almış oldukları bazı hizmet ifaları karşısında katma değer vergisini tevkifata tabi tutmaları uygun görülmüştür. Tevkifat yapacak kuruluşlar, tevkifat uygulanacak işlemler ve bu işlemlere ait tevkifat oranları 91 seri no.lu KDV Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiştir. 19.01.2005 tarih ve 25705 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 93 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile yapı denetim hizmetleri tevkifat uygulanacak işlemler arasına alınmış, 03.07.2005 tarih ve 25864 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 95 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile de tevkifat yapacak kuruluşların kapsamı genişletilmiş ve tevkifat uygulanacak işlemlere ait oranlar değiştirilmiştir. Hizmet ifaları ile ilgili son olarak 104 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile, 91 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nde sayılan kurum ve kuruluşların yanı sıra bütün KDV mükelleflerine verilen özel güvenlik hizmetleri tevkifat uygulaması kapsamına alınmış ve bu hizmetlerin tamamında tevkifat oranının 4/5 olarak uygulanması uygun görülmüştür. (95 seri no.lu KDVGT'de oran 1/2 olarak uygulanmakta idi.)

Yukarıda yazılı tebliğler uyarınca:

Sorumlu Tayin Edilen ve Tevkifat Yapacak Kuruluşlar Şunlardır:

- Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve bunların teşkil ettikleri birlikler
- Döner sermayeli kuruluşlar
- Kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
- Üniversiteler (vakıf üniversiteleri hariç)
- Kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları
- Bankalar ve özel finans kurumları
- Kamu iktisadi teşebbüsleri (Kamu İktisadi Kuruluşları, İktisadi Devlet Teşekkülleri)
- Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar
- Organize sanayi bölgeleri ile menkul kıymetler, vadeli işlemler borsaları dahil bütün borsalar
- (95 seri no.lu KDV GT ile eklenen ibare, Yürürlük: 01.08.2005) Hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına kote edilmiş şirketler (bunlar yalnızca "yapım işleri", "temizlik, çevre ve

bahçe bakım hizmetleri”, “özel güvenlik hizmetleri” ile “yemek servis hizmetleri”ne ait katma değer vergisini tevkifata tabi tutacaklardır.)

- Yarıdan fazla hissesi doğrudan yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlara ait olan (tek başına ya da birlikte) kurum, kuruluş ve işletmeler

birbirlerine karşı ifa ettikleri hariç olmak üzere, aşağıda belirtilen hizmetlerde katma değer vergisi tevkifatı yapmakla zorunludurlar.

Ayrıca tüm KDV mükellefleri sadece özel güvenlik hizmetleri ve yapı denetim hizmetleri için aşağıda belirtilen oranlarda katma değer vergisi tevkifatı yapmak zorundadırlar.

Tevkifat Uygulanacak İşlemler ve Tevkifat Oranları

- Bahçe ve çevre bakım hizmetleri, (Tevkifat Oranı 1/2)
- Temizlik hizmetleri, (Tevkifat Oranı 2/3)
- Özel güvenlik hizmetleri, (Tevkifat Oranı 4/5)
- Makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri, (Tevkifat Oranı 1/3)
- Her türlü yemek servisi, (Tevkifat Oranı 1/2)
- Danışmanlık ve denetim hizmetleri, (Tevkifat Oranı 1/2)
- Yapım işleri, (Tevkifat Oranı 1/6)
- Yapı denetimi, (Tevkifat Oranı 1/2)

alımlarına ait bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisinin yukarıda belirtilen oranlara göre belirlenecek kısmı bu kurum ve kuruluşlarca sorumlu sıfatıyla beyan edilmek ve ödenmek üzere tevkifata tabi tutulacaktır.

İlgili kurum ve kuruluşlara yukarıda yer verilen “hizmetler” için tevkifat uygulaması söz konusu olup, bu kurum ve kuruluşların mal alımlarına ilişkin bir tevkifat uygulaması söz konusu değildir.

Tevkifat uygulamasında sınır; 2010 yılının sonuna kadar katma değer vergisi hariç **680 TL**’yi geçmeyen işlemler için tevkifat uygulanması söz konusu değildir. Ancak, tespit edilen tutarı aşan işlemlere ait katma değer vergisinin tevkifat zorunluluğundan kaçınmak amacıyla bedel parçalara ayrılmayacak, aynı işleme ait bedellerin toplamı üzerinden tevkifat yapılacaktır.

4.9.2 İşgücü Temininde KDV Tevkifatı

Katma değer vergisi mükellefi bazı işletmeler mal veya hizmet üretimlerine ilişkin olarak ihtiyaç

duydukları işgücünü kendilerine hizmet akdi ile bağlı ücretli statüsünde hizmet erbabı çalıştırarak temin etmek yerine, alt işverenlerden veya bu alanda faaliyette bulunan diğer kurum, kuruluş veya organizasyonlardan satın almaktadırlar.

18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 96 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile, bu tebliğin yayımını izleyen ay başından geçerli olmak üzere katma değer vergisi mükelleflerinin alt işverenlerden veya bu konuda faaliyette bulunan diğer işletmelerden temin ettikleri işgücü hizmetine ait katma değer vergisinin %90'ının tevkifata tabi tutulması ve bunlar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi uygun görülmüştür. 31.12.2005 tarih ve 26040 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 97 seri no.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ile işgücü hizmeti alımlarında tevkifat uygulayacak kuruluşlar kapsamına bu tebliğin yayımını izleyen 5. günde başlamak üzere, KDV mükelleflerinin yanı sıra, KDV mükellefi olmasalar dahi 91 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nin (A/2) bölümünde sayılan kurum, kuruluş ve işletmelerin de dahil edilmesi uygun görülmüştür. Buna göre, gerçek usulde vergilendirilen KDV mükellefleri ile KDV mükellefi olmasalar dahi 91 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nin (A/2) bölümünde sayılan kurum, kuruluş ve işletmelerin faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili işlemlerde kullanacakları işgücü temin hizmeti alımlarında % 90 oranında tevkifat uygulanacaktır.

91 seri no.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nin (A) bölümüne göre hizmet alımlarında tevkifat uygulaması gereken kurum, kuruluş ve işletmelerin bu bölümde belirtilen türden işgücü hizmeti vermeleri halinde işgücü hizmet bedelleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tevkifata tabi olmayacaktır.

Sözü edilen düzenleme, eleman temini şeklindeki hizmetleri kapsamaktadır. Eleman temin hizmeti dışındaki hizmet ifaları, bu bölümde düzenlenen tevkifat uygulaması kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ancak, diğer genel tebliğlere göre tevkifat kapsamına alınmış olan hizmet ifalarında, ilgili genel tebliğler uyarınca tevkifat uygulanacağı tabiidir.

96 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nin (5.1) bölümünde düzenlenen işgücü temini hizmetlerinde tevkifat uygulamasına ilişkin açıklayıcı örnekler aşağıdadır.

Örnek 1:

İmalatçı (A) firması, üretim faaliyetinde çalıştırmak üzere (B) firmasından, ürünlerin ambalajlama işlerinde çalıştırmak üzere (C) firmasından eleman temin etmiştir. (B) ve (C) firmalarından yapılan bu eleman tedariki işgücü hizmet alımı mahiyetinde olduğundan tevkifata tabi olacaktır.

Örnek 2:

(A) firması, ürünlerinin pazarlama ve tanıtımını, müşteri ile birebir temas kuran elemanlar aracılığıyla yapmaktadır. Firma bu işi;

- kendisiyle ücret akdi bulunan
- kişisel başvuruları üzerine anlaşmaya varılan
- (B) firmasından temin edilen, elemanlar aracılığıyla yürütmektedir.

İlk iki gruba giren elemanlar bakımından tevkifatın söz konusu olmayacağı tabiidir. (B) firmasından yapılan eleman temini işgücü hizmet alımı mahiyetinde olduğundan yani elemanların sevk, idare ve kontrolü fiilen (A) firmasında bulunduğundan tevkifat kapsamında işlem yapılacaktır.

Örnek 3:

(A) firması, işyeri merkezinin farklı bir binaya taşınması için (B) firması ile anlaşma yapmış, (B) firması taşıma işini 6 eleman kullanarak sözleşme şartlarına uygun olarak yerine getirmiştir.

Bu işlemde işgücü temin hizmeti değil taşıma hizmeti alınması söz konusu olduğundan tevkifat uygulanmayacaktır. Ancak (B) firması, taşıma işinde kullanacağı elemanları (C) firmasından temin etmişse, taşıma işinde kullanılacak elemanların sevk ve idaresi (B) firmasında olduğundan söz konusu elemanların (C) firmasından temini tevkifata tabi olacaktır.

Örnek 4:

(A) bankası ile mali müşavirlik hizmeti sunmak üzere anlaşması bulunan (B) mali müşavirlik işletmesinin bazı elemanları, belirli dönemlerde kayıtlarını tutmak üzere (A) bankasının mekanlarında çalışmaktadır. Eleman tahsisi şeklindeki bu hizmet, mali müşavirlik hizmetinin tamamlayıcısı olarak sunuluyor ve bedeli de mali müşavirlik bedeli içinde tahsil ediliyorsa tevkifata tabi olmayacaktır. Ancak muhasebe kayıtlarının tutulması işini yapan elemanlar, 3568 sayılı Kanunun 2. maddesinde belirtilen mesleki hizmetlere ilişkin anlaşma bulunmayan herhangi bir firmadan temin ediliyorsa tevkifat uygulanacaktır.

4.9.3 Bakır, Alüminyum ve Çinko Ürünlerinde KDV Tevkifatı

18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 96 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile, bu tebliğin yayımını izleyen ayın başından itibaren bakır ve bakır alaşımlarından mamul; anot, katot, her çeşit takoz (biyet), slab, platina, kütük, granül, filmaşın, levha, boru, prinç çubuk, lama, her türlü tel ve benzerlerinin tesliminde % 90 oranında tevkifat uygulanarak alıcılar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi uygun görülmüştür.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/1. maddesinde sayılan kurum ve kuruluşların (tarımsal amaçlı kooperatifler hariç), sermayelerinin % 51 veya daha fazlası kamuya ait işletmelerin ve özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar ile bu ürünlerin ilk üreticilerinin (cevherden üretim yapanlar) bu kapsamdaki teslimlerinde tevkifat uygulanmayacaktır. 31.12.2005 tarih ve 26040 (4. Mükerrer) tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 97 seri no.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ile ithalatçıların yurt içindeki teslimlerinde tevkifat uygulanması uygun görülmüştür. Yine aynı tebliğde bakır telin plastik, cam, kağıt, emaye, vernik ve benzeri izolasyon malzemeleri ile kaplanması suretiyle elde edilen "izoleli iletken" teslimleri bu kapsamda mütalaa edilemeyeceğinden tevkifata tabi tutulmayacaktır.

Tevkifat uygulaması ve bu uygulamadan doğan katma değer vergisi alacaklarının nakden ve mahsuben iadesi, metal, cam, plastik ve kağıt hurda ve atıklarında tevkifat uygulamasını düzenleyen daha önceki Genel Tebliğlerdeki açıklamalar çerçevesinde yürütülecektir.

104 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile, 96 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nin (5.3.) numaralı bölümünün başlığı "5.3. Bakır, Alüminyum ve Çinko Ürünlerinde Tevkifat Uygulaması" olarak, bu bölümde yer alan "... bakır ve bakır alaşımlarından mamul; ..." ibaresi, "... bakır ve alaşımlarından, çinko ve alaşımlarından, alüminyum ve alaşımlarından mamul; ..." şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca, 95 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nin (7) numaralı bölümünün başlığı, "7. Hurdadan Elde Edilenler Dışındaki Bakır, Alüminyum ve Çinko Külçelerinde Tevkifat Uygulaması" olarak, bu bölümde yer alan, "... hurda metallere elde edilenler dışındaki bakır külçelerinin..." ibaresi, "... hurda metallere elde edilenler dışındaki bakır, çinko ve alüminyum külçelerinin ..." şeklinde değiştirilmiştir.

Böylelikle tevkifat uygulamasının kapsamı genişletilerek bakır mamüllerinin yanına alüminyum ve çinko mamulleri de eklenmiştir.

4.9.4 Hurda Teslimlerinde KDV Tevkifatı

KDV Kanunu'nun 5228 ve 5766 sayılı Kanunlar'la değişik 17/4-g maddesine göre metal, plastik, lastik, kauçuk, kağıt, cam hurda ve atıklarının teslimi katma değer vergisinden müstesnadır.

Ancak mükelleflerin bu teslimlerle ilgili olarak istisnaden vazgeçmesi halinde tevkifat kapsamında işlem yapılması gerekmektedir. Burada uygulanacak olan tevkifat oranı da **%90** olacaktır.

Ancak, 97 seri no.lu KDVG'T'de yapılan açıklamalar ışığında; plastik hurda ve atıklarının çeşitli işlemlerden geçirilip işlenmesi sonucunda elde edilen ve genellikle plastik esaslı malzeme imalatında hammadde olarak kullanılan pet kırıkları, plastik çapak, plastik granül ve benzeri ürünler, hurda ve atık niteliğini kaybederek imalat sektöründe hammadde olarak kullanılan bir mamul haline gelmeleri nedeniyle KDV Kanunu'nun sözü edilen 17/4-g maddesinde düzenlenen istisna kapsamına girmemektedir.

Genel oranda vergiye tabi olan bu ürünlerin (hurda metal, hurda plastik, atık kağıt ve hurda veya atık cam) tesliminde istisnadan vazgeçilmesi halinde 86 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nin (B/1) bölümü gereğince **%90** oranında tevkifat uygulanmaktadır.

31.12.2005 tarih ve 26040 (4. Mükerrer) tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 97 seri no.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nin yayımını izleyen 5. günde başlamak üzere, tevkifat kapsamına giren işlemlerde faturada gösterilen işlem bedelinin hesaplanan KDV ile birlikte, Vergi Usul Kanunu'nun 232. maddesine göre belirlenen fatura düzenleme sınırının altında olması halinde tevkifat uygulanmaması uygun görülmüştür.

İmalathane ya da fabrikalarda, imalat sırasında elde edilen metal kırıntı, döküntü ve talaşların teslimi KDV Kanunu'nun 17/4-g maddesine göre vergiden müstesnadır. Aynı Kanun'un 30/a ve 32. maddelerine göre bu işlem kısmi istisna kapsamına girmektedir.

Yukarıda belirtilen imalat artıkları, işletmelerin asıl üretim konusunu teşkil etmemekte, asıl ürünlerin imalatı sırasında fire veya atık olarak ortaya çıkmaktadır. Satışa konu olsalar dahi,

işletmenin amacı bu fire ve atıkları imal etmek olmadığından, gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında bunlara ayrıca bir maliyet izafe edilmemektedir.

Bu durumda, yukarıda sayılan imalat artıkları için yüklenilen bir KDV de söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle sözü edilen imalat artıkları için, "Yüklenilen KDV" hesaplanmak suretiyle teslim edildikleri dönemde KDV Beyannamesinin 30. satırında beyan yapılmasına gerek bulunmayacağı 97 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nde açıklanmaktadır.

4.9.5 Fason Olarak Yaptırılan Tekstil ve Konfeksiyon İşlerinde KDV Tevkifatı

04.01.2008 tarihinde yayımlanan 107 seri no.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ile 105 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nin (A/1) bölümü yürürlükten kaldırılarak 51, 53 ve 58 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nde kapsamı ile uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlenen fason tekstil ve konfeksiyon işlerinde tevkifat uygulamasına tekrar dönülmüş olup, bu tebliğin yayımını izleyen günden itibaren düzenlenecek faturalarda uygulanacak tevkifat oranı da **(1/2)** olarak belirlenmiştir.

4.9.6 Diğer İşlemlerde KDV Tevkifat Oranları

Tevkifata Tabi Mal veya Hizmet	Tevkifat Oranı	Tevkifat Yapacak Olanlar	KDV G.T.NO
KDV mükellefi olanların, KDV mükellefi olmayanlardan, ticari işletmeye dahil olmayan (KDV Kanunu'nun 17-4/d) ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde sayılan mal ve hakları kiralama işlemleri (Gayrimenkuller hariç)	İşlem üzerinden hesaplanan KDV'nin Tamamı	<ul style="list-style-type: none"> Kiraya verenin başka faaliyetleri nedeniyle gerçek usulde KDV mükellefiyetinin bulunmaması Kiralayanın gerçek usulde KDV mükellefi olması, şartlarının birlikte varolması halinde, kiralayan tarafından 	30, 31
Gerçek usulde KDV mükellefi olanların profesyonel veya amatör spor kulüplerine oyuncularının formalarında gösterilmek, şahıslara veya kuruluşlara ait bina, arsa, arazi gibi yerlerde duvarlara yazılmak, pano olarak yerleştirilmek, dergi, kitap gibi yazılı eserlerde yayınlanmak vb. şekillerde reklam vermeleri	İşlem üzerinden hesaplanan KDV'nin Tamamı	<p>Reklam verenler tarafından</p> <p>(Reklamı verenin gerçek usulde KDV mükellefiyeti bulunması ve reklamı alanın gerçek usulde KDV mükellefiyeti olmaması şartıyla)</p>	30
Akaryakıt işi ile devamlı olarak uğraşmayanlardan (mutad depo kapsamında yurt dışından akaryakıt getirip satanlardan) akaryakıt alınması işlemi	İşlem bedeli üzerinden hesaplanan KDV'nin % 90'ı	Alım Yapanlar	68, 85

Tevkifata Tabi Mal veya Hizmet	Tevkifat Oranı	Tevkifat Yapacak Olanlar	KDV G.T.NO
<p>Kütlü ve elyaf pamuk, linter pamuk, pamuk lifi döküntüleri, natürel veya tops haldeki tiftik, yün ve yapağı ile Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 41.01 pozisyonundaki siğir ve atların, 41.02 pozisyonundaki koyun ve kuzuların (astragan veya karakul, persaniye , breitschwanz ve benzerleri, Hint, Çin, Moğolistan ve Tibet kuzuları hariç), 41.03 pozisyonundaki keçi ve oğlakların (Yemen, Moğolistan ve Tibet keçi ve oğlakları hariç) ham post ve derilerinin teslimi</p> <p>(KDV Kanununun 17/1 maddesinde sayılan kurum ve kuruluşların (tarımsal amaçlı kooperatifler hariç), sermayelerinin % 51 veya daha fazlası kamuya ait işletmelerin ve özelleştirme kapsamındaki kuruluşların teslimlerinde tevkifat uygulanmayacaktır.)</p>	Hesaplanan KDV'nin % 90'	Alım Yapanlar	107, 108
<p>Büyük ve Küçükbaş Hayvanların etlerinin (sakatat ve bağırsak dahil) teslimi</p> <p>(KDV Kanununun 17/1 maddesinde sayılan kurum ve kuruluşların (tarımsal amaçlı kooperatifler hariç), sermayelerinin % 51 veya daha fazlası kamuya ait işletmelerin ve özelleştirme kapsamındaki kuruluşların teslimlerinde tevkifat uygulanmayacaktır.)</p>	Hesaplanan KDV'nin 1/2'si	Alım Yapanlar	108, 110
<p>Turizm acente, rehber vb. lerinin turist kafiilelerini alışveriş etmeleri için belirli dükkânlara/mağazalara götürmeleri</p>	Hesaplanan KDV'nin 2/3'ü	Hizmeti alan işletmeler	110

4.10 Hızlandırılmış KDV İadesi Sistemi (HİS)

11.04.2008 tarih ve 26844 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 109 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile KDV İadesi uygulamasına Hızlandırılmış KDV İadesi Sistemi (HİS) getirilmiştir.

Tebliğe göre aşağıdaki şartları taşıyan mükelleflere bağlı oldukları Vergi Dairesi Başkanlığı / Defterdarlık tarafından HİS sertifikası verilecektir.

1. Başvuru tarihinden önceki son 5 tam yıl itibariyle vergi mükellefiyetinin bulunması
2. Başvuru tarihinden önce vergi dairesine vermiş olduğu son yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde yer alan bilançoya göre en az;
  - a) Aktif toplamının 400.000.000 TL
  - b) Maddi duran varlıkları toplamının 100.000.000 TL
  - c) Öz sermaye tutarının 200.000.000 TL
  - d) Net satışlarının 500.000.000 TL
 olması
3. Başvurudan önceki takvim yılında vergi dairesine vermiş olduğu muhtasar beyannamelere göre aylık ortalama çalıştırılan kişi sayısının 750 ve daha fazla olması
4. Başvuru tarihinden önceki son 5 yıl içinde;
  - a) Mücbir sebep sayılan haller dışındaki nedenlerle, defter ve belgelerin ibrazından imtina edilmemiş olması
  - b) Farklı vergilerin her birine ait beyanname verme ödevinin birden fazla dönem için aksatılmamış olması (süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler hariç)
  - c) Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma fiili nedeniyle hakkında olumsuz rapor düzenlenmemiş olması, (Raporun, son 5 yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili ve öngördüğü tarhiyatın tamamının nihai yargı kararıyla iptal edilmemiş olması gerekmektedir.)
5. Başvuru tarihi itibariyle;
  - a) KDV iade taleplerinde özel esaslara tabi olmayı gerektiren bir durumunun bulunmaması,
  - b) Ödenmesi gereken vergi borcunun bulunmaması (verginin tecil edilmiş olması bu şartın ihlali sayılmaz).
 gerekmektedir.

Bu şartları birlikte taşıyan mükelleflerin bağlı oldukları vergi dairesi başkanlığına/defterdarlığa bir dilekçe ile başvurması halinde yukarıdaki şartları taşıdığı anlaşılanlara başvuru tarihini izleyen 15 gün içinde HİS Sertifikası verilecektir.

HİS sertifikası sahibi mükelleflerin nakden ve/veya mahsuben iade talepleri tutarına bakılmaksızın, teminat, inceleme raporu veya YMM tasdik raporu aranılmadan yerine getirilecektir. İade talebi bir dilekçe ile yapılacaktır. Talep, beyanname ve dilekçenin verilmiş olması şartıyla, ilgili genel tebliğlerde iade için öngörülen belgelerin tamamlandığı tarihte geçerlik kazanacaktır. Bu

mükelleflerin nakden iade talepleri, belgelerin tamamlandığı tarihi izleyen 5 iş günü içinde yerine getirilecek, mahsuben iade talepleri ise belgelerin tamamlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade edecektir.

Tamamı ibraz edilen belgelerde şekil veya muhteviyat yönünden vergi dairesince eksiklik veya yanlışlık tespit edilmesi halinde iade talepleri yerine getirilmekle birlikte, bu hususlar belgelerin ibraz edildiği tarihi izleyen 15 gün içinde mükellefe tebliğ edilecektir. Mükelleflerin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde eksiklikleri tamamlamamaları halinde, durum ilgili vergi dairesi başkanlığına/defterdarlığa bildirilecektir.

Hakkında olumsuz rapor olmaması şartıyla, mükellefle ilgili olumsuz tespit ortaya çıkması veya olumsuz rapor bulunanlardan mal ya da hizmet aldığı tespit edilmesinde de iade talebi yerine getirilmekle birlikte bu durum kendisine ve ilgili vergi dairesi başkanlığına/defterdarlığa bildirilecektir.

4.1.1 Uygulamada Sıklıkla Karşılaşılan İşlemlerde KDV İade ve Mahsuplara Ait Pratik Bilgiler

4.1.1.1 Mal ve Hizmet İhracı İle İhraç Kayıtlı Teslimlere Ait KDV İade ve Mahsup İşlemleri (KDVK Mad. 11/1-a ve c)

1. Teminatsız ve Raporsuz Nakit İade Sınırı

Mal ve hizmet ihracı ile ihraç kayıtlı teslimlerde bulunan mükelleflerin **4.000 TL**'yi (KDV Kanunu 84 ve 92 no.lu Genel Tebliği) geçmeyen KDV iade talepleri inceleme raporu ve teminat aranmaksızın nakden yerine getirilir.

2. İadenin Teminatsız ve Raporsuz Olarak Mükellefin Vergi Borçlarına Mahsubuna İlişkin Sınır

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 84 ve 107 seri no.lu Genel Tebliği'ne göre; iadenin teminatsız ve raporsuz olarak mükellefin vergi borçlarına mahsubunda herhangi bir sınırlama yoktur. Yani mükellefler isterlerse **sınırsız** olarak iadelerini kendi vergi borçlarına mahsup edebilirler.

3. İade Talep Eden Mükelleflerin Kendi SGK Prim Borçları ile İthalat Vergilerine Mahsup İmkânı

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 84 ve 107 seri no.lu Genel Tebliği'ne göre; dileyen mükellefler, iade taleplerini kendi SGK prim borçları ile ithalde alınanlar dahil vergi borçlarına herhangi bir **sınır olmaksızın** teminatsız ve inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler.

4. İade Talep Eden Mükelleflerin Adi, Kollektif ve Komandit Şirketlerde Ortaklık Payı ile Orantılı Olmak Üzere Ortakların (Komandit Şirketlerde Sadece Komandite Ortakların) İthalde Alınanlar Dahil Vergi Borçları ve SGK Prim Borçlarına Teminatsız ve Raporsuz Mahsup İmkânı

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 84 ve 107 seri no.lu Genel Tebliği'ne göre; dileyen mükellefler, iade taleplerini yukarıda yazılı ortaklarının ithalde alınanlar dahil vergi borçları ile SGK prim borçlarına herhangi bir **sınır olmaksızın** teminatsız ve inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler.

İade alacağı öncelikle mükellefin ithalde alınanlar dışındaki vergi borçlarına mahsup edilir. Artan bir miktar olursa mükellefin isteğine bağlı olarak; kendisinin ve yukarıda belirtilen ortakların ithalde alınanlar dahil vergi borçlarına veya SGK prim borçlarına mahsup yapılır.

5. YMM Tasdik Raporu ile İade

Mükellefler, iadelerini KDV İadesi YMM tasdik raporu ile de alabilirler. İadelerin YMM Tasdik Raporu'na göre yapılmasında süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi varsa üst iade sınırı bulunmamakta, süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi yoksa üst sınır 01.01.2010'dan itibaren **306.000 TL**'dir.

4.11.2 İndirimli Orana Tabi Mal ve Hizmetlerde KDV İade ve Mahsup İşlemleri (KDVK Mad. 29/2 Yıllık İade)

1. Teminatsız ve Raporsuz Nakit İade Sınırı

İndirimli orana tabi mal ve hizmet teslimlerinde bulunan mükelleflerin **4.000 TL**'yi (KDVK 74, 76, 85 ve 99 seri no.lu Genel Tebliği) geçmeyen KDV iade talepleri inceleme raporu ve teminat aranmaksızın nakden yerine getirilir.

2. İadenin Teminatsız ve Raporsuz Olarak Mükellefin Vergi Borçlarına Mahsubuna İlişkin Sınır

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 74 ve 99 seri no.lu Genel Tebliği'ne göre; iadenin teminatsız ve raporsuz olarak mükellefin vergi borçlarına mahsubunda **4.000 TL**'lik bir sınır bulunmaktadır. 4.000 TL'yi aşan kısım banka teminat mektubu veya inceleme raporu veya YMM raporu karşılığı mahsup edilmektedir.

3. İade Talep Eden Mükelleflerin Kendi SGK Prim, Elektrik ve Doğalgaz Borçları İle İthalat Vergilerine Mahsup İmkânı

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 99 ve 107 seri no.lu Genel Tebliği'ne göre; dileyen mükellefler iade taleplerini kendi SGK prim, elektrik ve doğalgaz borçları ile ithalat vergilerine mahsubunda **4.000 TL**'lik bir sınır bulunmaktadır. 4.000 TL'yi aşan kısım banka teminat mektubu veya inceleme raporu veya YMM raporu karşılığı mahsup edilmektedir.

4. İade Talep Eden Mükelleflerin Komandit Şirketlerde Ortaklık Payı ile Orantılı Olmak Üzere Ortakların (Komandit Şirketlerde Sadece Komandite Ortakların) İthalde Alınanlar Dahil Vergi Borçları ve SGK Prim Borçlarına Mahsup İmkânı

İndirimli orana tabi işlemlere ait KDV iadelerinin ortakların ithalde alınanlar dahil vergi borçları ile SGK prim borçlarına mahsup imkanı bulunmamaktadır.

5. YMM Tasdik Raporu ile İade

Mükellefler, iadelerini KDV İadesi YMM tasdik raporu ile de alabilirler. İadelerin YMM Tasdik Raporuna göre yapılmasında süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi varsa üst iade sınırı bulunmamakta, süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi yoksa üst sınır 01.01.2010'dan itibaren **611.000 TL**'dir.

4.11.3 Transit Taşımacılık İşlerinde KDV İade ve Mahsup İşlemleri (KDVK Mad.14)

1. Teminatsız ve Raporsuz Nakit İade Sınırı

Transit taşımacılık faaliyetinde bulunan mükelleflerin **1.000 TL**'yi (KDVK 81 ve 92 no.lu Genel Tebliği) geçmeyen KDV iade talepleri inceleme raporu ve teminat aranmaksızın yerine getirilir.

2. İadenin Teminatsız ve Raporsuz Olarak Mükellefin Vergi Borçlarına Mahsubuna İlişkin Sınır

İadenin teminatsız ve raporsuz olarak mükellefin vergi borçlarına mahsubunda herhangi bir sınırlama yoktur. Yani mükellefler isterlerse **sınırsız** olarak iadelerini kendi vergi borçlarına mahsup edebilirler.

3. İade Talep Eden Mükelleflerin Kendi SGK Prim Borçları ile İthalat Vergilerine Mahsup İmkânı

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 84 ve 107 seri no.lu Genel Tebliği'ne göre; dileyen mükellefler, iade taleplerini kendi SGK prim borçları ile ithalde alınanlar dahil vergi borçlarına herhangi bir **sınır olmaksızın** teminatsız ve inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler.

4. İade Talep Eden Mükelleflerin Adi, Kollektif ve Komandit Şirketlerde Ortaklık Payı ile Orantılı Olmak Üzere Ortakların (Komandit Şirketlerde Sadece Komandite Ortakların) İthalde Alınanlar Dahil Vergi Borçları ve SGK Prim Borçlarına Teminatsız ve Raporsuz Mahsup İmkânı

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 84 ve 107 seri no.lu Genel Tebliği'ne göre; dileyen mükellefler, iade taleplerini yukarıda yazılı ortaklarının ithalde alınanlar dahil vergi borçları ile SGK prim borçlarına herhangi bir **sınır olmaksızın** teminatsız ve inceleme raporsuz mahsup etmek üzere yerine getirebilirler.

5. YMM Tasdik Raporu ile İade

Mükellefler, iadelerini KDV İadesi YMM tasdik raporu ile de alabilirler. İadelerin YMM Tasdik

Raporuna göre yapılmasında süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi varsa üst iade sınırı bulunmamakta, süresinde yapılmış tam tasdik sözleşmesi yoksa üst sınır 01.01.2010'dan itibaren **306.000 TL** dir.

Not: 107 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile KDV iadesi uygulamasında mal ve hizmet alınan mükelleflerin vergi ve SGK prim borcuna mahsup uygulamasından vazgeçilmiştir.

5. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile ilgili 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

5.1 Özel Tüketim Vergisi'nin Konusu

ÖTV Kanunu'nun Verginin Konusu başlıklı 1. maddesi uyarınca:

1. Bu Kanuna ekli;
  - a) (I) sayılı listedeki malların ithalatçıları veya rafineriler dahil imal edenler tarafından teslimi,
  - b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların ilk iktisabı,
  - c) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar ile (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların ithalatı veya imal ya da inşa edenler tarafından teslimi,
  - d) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanların özel tüketim vergisi uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı,

bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tabidir.

2. Kanuna ekli listelerde yer alan mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalardır. Bu malların tarife numaralarında veya tanımlarında bu Kanuna ekli listeler dışında yapılacak değişiklikler Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun uygulanmasında hüküm ifade etmez. Bu Kanuna ekli listelerdeki malların tarife numaralarında veya tanımlarındaki değişikliğin mahiyetini, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yapılan değişikliklere bağlı olarak açıklamaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

5.2 Özel Tüketim Vergisi'nde Teslim ve Teslim Sayılan Haller

ÖTV Kanunu'nun Tanımlar, Teslim ve Teslim Sayılan Haller başlıklı 2. maddesi uyarınca:

1. Bu Kanunun uygulanmasında;
  - a) **İthalat:** Verginin konusuna giren malların Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girişini,
  - b) **İlk iktisap:** (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, müzayede yoluyla veya kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre iade edilenler de dahil motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktifte alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini,

c) Kayıt ve tescil: Motorlu taşıtların ilgili mevzuat gereğince trafik, belediye, liman ile Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce tutulan sivil hava vasıtaları siciline yapılan kayıt ve tescilini,

d) Motorlu araç ticareti yapanlar: (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenleri,

e) Teslim: Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesini,

ifade eder.

2. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyen ya da sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir. Kap veya ambalajların geri verilmesinin mutat olduğu hallerde teslim, bunların içinde bulunan mallar itibarıyla yapılmış sayılır.

3. Aşağıdaki haller de teslim sayılır:

a) Vergiye tâbi malların, vergiye tâbi olan malların imali dışında her ne suretle olursa olsun kullanılması, sarfı, işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi,

b) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyetliğin devri.

5.3 Özel Tüketim Vergisi'nde Vergiyi Doğuran Olay

ÖTV Kanunu'nun Vergiyi Doğuran Olay başlıklı 3. maddesi uyarınca vergiyi doğuran:

a) Mal teslimi veya ilk iktisap hallerinde malın teslimi veya ilk iktisabı,

b) Malın tesliminden önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,

c) Kısım kısım mal teslim edilmesi mutat olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi,

d) Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda malların alıcıya teslimi,

e) İthalatta, 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre gümrük yükümlülüğünün doğması, ithalat vergilerine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescilidir.

Bu Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan malların 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan veya 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinden Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen zorunlu standartlara uymayanlarının rafinerilere teslim edilmesi halinde vergiyi doğuran olay, bu malların rafineriler tarafından tesliminde gerçekleşir ve verginin mükellefi bu teslimi gerçekleştirenlerdir.

5.4 Özel Tüketim Vergisi'nde Mükellef ve Vergi Sorumlusu

ÖTV Kanunu'nun Mükellef ve Vergi Sorumlusu başlıklı 4. maddesi uyarınca:

1. Özel tüketim vergisinin mükellefi, bu Kanuna ekli;
  - a) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanları imal, inşa veya ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler,
  - b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlar için; motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerdir.
2. Mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanuni ve iş merkezlerinin bulunmaması halleri ile gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı, vergi alacağına emniyet altına alınması amacıyla vergiye tâbi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir.
3. Fiili veya kaydı envanter sırasında bu Kanuna ekli listelerdeki malların belgesiz olarak bulundurulduğunun tespiti halinde, belgesiz mal bulunduran mükelleflere, bu malların alışı belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alışı belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen malın tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi, alışını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Tarh edilecek özel tüketim vergisi, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergiden az olamaz. Bu tarhiyata vergi ziyai cezası uygulanır.

Ancak, belgesiz mal bulunduran mükelleflere bu malları satanlara, bu satışları ile ilgili vergi inceleme raporuna dayanılarak özel tüketim vergisi tarhiyatı yapıldığı takdirde, ayrıca alıcıdan özel tüketim vergisi ve buna ilişkin ceza aranmaz.

5.5 Özel Tüketim Vergisi'nde İstisnalar

5.5.1 İhracat İstisnası

1. Bu Kanuna ekli listelerdeki malların ihracat teslimleri aşağıdaki şartlarla vergiden müstesnadır.
  - a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye yapılmalıdır. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezleri yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin, yurt dışında faaliyet gösteren şubelerini ifade eder.

b) Teslim konusu mal, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinden çıkmış olmalıdır. Malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket edenlere veya bizzat alıcıya işlenmek ya da herhangi bir şekilde değerlendirilmek üzere yurt içinde teslimi ihracat sayılmaz.

2. İhraç edilen malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi ihracatçıya iade edilir. Maliye Bakanlığı, ihraç edilen mallara ait verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

5.5.2 Diplomatik İstisna

Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı listelerde yer alan malların, karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve uluslararası anlaşmalarla vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları tarafından kendi ihtiyaçları için ilk iktisabı, ithali veya bunlara teslimi vergiden müstesnadır.

5.5.3 Diğer İstisnalar

Bu Kanuna ekli;

1. (I) sayılı listede yer alan malların;

a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı için bu kuruluşlara veya bunların gerek göstermeleri üzerine ve işlemlerin bu kuruluşlar adına yapılması koşuluyla akaryakıt ikmalini yapanlara teslimi,

b) 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama ve istihsal faaliyetlerinde kullanılmak üzere bu faaliyetleri yapanlara teslimi,

c) 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinin tabii afetler, bulaşıcı hastalıklar ve benzeri olağanüstü durumlarda genel ve katma bütçeli dairelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi,

2. (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tabi mallardan;

a) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, sakatlık derecesi % 90 veya daha fazla olan malul ve engelliler tarafından,

b) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla sakatlığına uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

c) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bu bendin (a) ve (b) alt

bentlerinde belirtilen malûl ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu G.T.İ.P. numaralarında yer alan malları hurdaya çıkaran malûl ve engelliler tarafından,

beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı,

3. a) (II) sayılı listede yer alan mallardan; uçak ve helikopterlerin Türk Hava Kurumu tarafından ilk iktisabı,

b) (II) sayılı listede yer alan malların, Başbakanlık merkez teşkilatı tarafından ilk iktisabı,

4. (IV) sayılı listedeki 9302.00 ve 93.03 tarife pozisyonunda yer alan malların Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Milli İstihbarat Teşkilâtı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğüne teslimi veya bunlar tarafından ithali,

5. (IV) sayılı listede yer alan malların genel ve katma bütçeli dairelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve bunların teşkil ettikleri birliklere bedelsiz teslimi veya bunlar tarafından bedelsiz olarak ithali,

6. Kanuna ekli listelerdeki mallardan 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 167. maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (7) numaralı fıkrası hariç], geçici ithalat ve hariçte işleme rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri kapsamında gümrük vergisinden muaf veya müstesna olan eşyanın ithali (Bu Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen ihracat istisnası ile 8. maddesinin (2) numaralı fıkrasında düzenlenen ihraç kaydıyla teslimlerde verginin tecil ve terkin edilmesi uygulamasından yararlanılarak ihraç edilen, ancak 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 168, 169 ve 170. maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşya ile ilgili olarak ihracat istisnasından veya tecil-terkin uygulamasından faydalanılan miktarın gümrük idaresine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi şarttır.),

7. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun transit, gümrük antrepo, dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tâbi tutulanlar ile serbest bölgeler ve geçici depolama yerleri hükümlerinin uygulandığı mallar,

vergiden müstesnadır.

5.6 Özel Tüketim Vergisi'nde Vergileme Ölçüleri ve Verginin Matrahı

ÖTV Kanunu'nun Vergileme Ölçüleri ve Matrah başlıklı 11. maddesi uyarınca :

1. (I) sayılı listedeki mallar için belirlenen maktu vergi tutarları kilogram, litre, metreküp, standart metreküp, kilokalori veya bunların alt ve üst birimleri ile gerektiğinde büyüklükleri de dikkate alınarak kap, ambalaj veya adet olarak uygulanabilir.

2. (III) sayılı listedeki mallar için asgari maktu vergi tutarları;

- a)** (A) cetvelindeki mallardan, 2203.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için bir litredeki her bir alkol derecesi, 22.04, 22.05 (2205.10.90.00.12 hariç) ve 2206.00 G.T.İ.P. numaralı mallar için her bir litre, diğer mallar için içerdiği alkolün her bir litresi itibarıyla,
- b)** (B) cetvelindeki mallar için perakende satışa sunulan sigaraların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı itibarıyla,

uygulanır.

- 3.** (II), (III) [(B) cetvelindekiler hariç] ve (IV) sayılı listelerdeki mallar için verginin matrahı; bunların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder.
- 4.** (III) sayılı listenin (B) cetvelindeki mallar için verginin matrahı; bunların nihai tüketicilere perakende satış fiyatıdır.
- 5.** (III) sayılı listedeki mallar için asgari maktu vergi tutarlarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere yalnızca nispi vergi uygulanır.

5.7 Özel Tüketim Vergisi'nin Beyanı, Tarihi ve Ödemesi

Özel tüketim vergisi, mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarh olunur. Şu kadar ki, adi ortaklıklarda verginin ödenmesinden ortakların tamamı müteselsilen sorumlu olmak üzere ortaklardan herhangi birisi tarhiyata muhatap tutulur. Bu vergi, beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi takip eden yedi gün içinde tarh edilir. Vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Vergilendirme dönemi; bu Kanuna ekli (I) sayılı listedeki mallar için her ayın ilk onbeş günlük birinci ve kalan günlerinden oluşan ikinci dönem, (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olmayanların tesliminde, faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir. Beyanname, (I) sayılı listedeki mallar için vergilendirme dönemini **izleyen onuncu günü**, diğer mallar için vergilendirme dönemini **izleyen ayın onbeşinci günü** akşamına kadar mükellefin katma değer vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

(II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tâbi mallara ait özel tüketim vergisi beyannamesi, ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce bu işlemlerin yapıldığı yer vergi dairesine verilir ve vergi aynı günde ödenir.

İthalatta alınan vergi, ilgili gümrük idaresince hesaplanır ve gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyanname veya diğer belgeler üzerine imza alınmak suretiyle mükellefe, kanuni temsilcisine veya gümrük müşavirine tebliğ edilir. Bu tebliğ üzerine ortaya çıkacak ihtilaflar için ithalat vergilerinin tabi olduğu usul ve esaslar uygulanır.

Bu vergi, ithalat vergileri ile aynı zamanda ödenir. İthalat vergilerine tâbi olmayan mallara ait vergi, gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyannamenin veya diğer belgelerin tescili tarihinde,

bu tarihteki oran veya tutarlar üzerinden hesaplanarak tahsil edilir.

6. DAMGA VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 53 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği (DVKGT) ile yapılan düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun mükerrer 30. maddesinin 5281 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle değişik birinci fıkrasında, "...Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu vergiler (Maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu suretle hesaplanan vergi tutarlarının 10 Kuruşa kadarki kesirleri dikkate alınmaz.", üçüncü fıkrasında "...Bakanlar Kurulu, bu Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yer alan maktu vergileri (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) ile nispi vergileri birlikte veya ayrı ayrı, maktu vergilerde on katına, nispi vergilerde ise bir katına kadar artırmaya, uygulanmakta olan maktu vergileri yarısına kadar, nispi vergileri ise bu fıkra ile artırılmadan önceki seviyelerine indirmeye, bu had ve miktarlar arasında yeni had, miktar ve nispetler tespit etmeye yetkilidir." denilmiş; 14. maddesinin 5281 sayılı Kanun'un 43/2. maddesiyle değişik birinci fıkrasında ise, "Kağıtların Damga Vergisi bu Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yazılı nispet veya miktarlarda alınır. Şu kadar ki her bir kağıt için hesaplanacak vergi tutarı (1) sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 800 bin Türk lirasını aşamaz. Bir önceki yılda uygulanan bu azami tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır." hükmü yer almıştır.

2009 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 2,2, (iki virgöl iki) olarak tespit edilmiş ve 392 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiş bulunmaktadır.

Bakanlar Kurulu, kanunun verdiği yetkiyi 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kullanmış ve Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtlar için 2009 yılında uygulanan nispi vergi oranları ve yeniden değerlendirme oranı dahil olmak üzere maktu vergi tutarlarını %10 oranında artırmıştır.

Buna göre, Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan nispi vergi oranları ve 51 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile tespit edilen maktu vergiler 01.01.2010 tarihinden itibaren uygulanmak üzere %10 oranında artırılarak sayfanın devamında yer alan tabloda gösterilmiştir.

Diğer taraftan, anılan Kanun'un 14. maddesinin birinci fıkrasında yer alan her bir kağıttan alınacak damga vergisine ilişkin üst sınır yeniden değerlendirme oranında artırılmış ve **01.01.2010 tarihinden itibaren 1.161.915,90 Türk Lirası olmuştur.**

6.1 Damga Vergisine Tabi Kağıtlara İlişkin (I Sayılı Tablo) Maktu ve Nispi Hadler (01.01.2010 Tarihinden İtibaren Geçerli)

Damga Vergisine Tabi Kağıtlar (I SAYILI TABLO) (01.01.2010 Tarihinden İtibaren Geçerli Tarife)

I. AKİTLERLE İLGİLİ KAĞITLAR :	
A. Belli Parayı İhtiva Edenler	
1. Mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknameler	(Binde 8,25)
2. Kira mukavelenameleri (Mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden)	(Binde 1,65)
3. Kefalet, teminat ve rehin senetleri	(Binde 8,25)
4. Tahkimnameler ve sulhnameler	(Binde 8,25)
5. Fesihnameler (Belli parayı ihtiva eden bir kağıda taalluk edenler dahil)	(Binde 1,65)
6. (Değişik: 5766/10-b md.) (Yürürlük: 06.06.2008) Karayolları Trafik Kanunu uyarınca kayıt ve tescil edilmiş ikinci el araçların satış ve devrine ilişkin sözleşmeler	(Binde 1,65)
B. Belli Parayı İhtiva Etmeyenler	
1. Tahkimnameler ve sulhnameler	(27,90 TL)
2. Turizm işletmeleri ile seyahat acentelerinin aralarında düzenledikleri kontenjan sözleşmeleri (Belli parayı ihtiva edenler dahil)	(156,20 TL)
II. KARARLAR VE MAZBATALAR :	
1. Meclislerden, resmi heyetlerden ve idari davalarla ilgili olmayarak Danıştay'dan verilen mazbata, ilam ve kararlarla hakem kararları:	
a) Belli parayı ihtiva edenler	(Binde 8,25)
b) Belli parayı ihtiva etmeyenler	(27,90 TL)
2. (Değişik: 5766/10-c md.) (Yürürlük: 06.06.2008) İhale kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları	
	(Binde 4,95)
III. TİCARİ İŞLEMLERDE KULLANILAN KAĞITLAR :	
I. Ticari ve mütedavil senetler :	
a) Emtia senetleri :	
1. Resepise (makbuz senetleri)	(9,90 TL)
2. Varant (rehin senedi)	(5,90 TL)
3. İyda senedi	(1,20 TL)
4. Taşıma senedi	(0,55 TL)
b) Konşimentolar	(5,90 TL)
c) Deniz ödöncü senedi	(Binde 8,25)
d) İpotekli borç senedi, irat senedi	(Binde 8,25)
2. Ticari belgeler :	
a) Menşe ve Mahreç şahadetnameleri	(9,90 TL)
b) Resmi dairelere ve bankalara ibraz edilen bilançolar ve işletme hesabı özetleri	
1. Bilançolar	(21,55 TL)
2. Gelir tabloları	(10,55 TL)
3. İşletme hesabı özetleri	(10,55 TL)
c) Barnameler	(1,20 TL)
d) Tasdikli manifesto nüshaları	(4,40 TL)
e) Ordinalar	(0,55 TL)
f) Gümrük idarelerine verilen özet beyan formları	(4,40 TL)

Damga Vergisine Tabi Kağıtlar (1 SAYILI TABLO) (01.01.2010 Tarihinden İtibaren Geçerli Tarife)

IV. MAKBUZLAR VE DİĞER KAĞITLAR	
1. Makbuzlar :	
a) Resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle, kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtlar	(Binde 8,25)
b) Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisaz zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (Ek: 5766/10-ç md.) (Yürürlük: 06.06.2008) (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tedavi olunduğu takdirde nakli veya tediyeyi temin eden kağıtlar.	(Binde 6,6)
c) Ödünç alınan paralar için verilen makbuzlar veya bu mahiyetteki senetler.	(Binde 6,6)
d) İcra dairelerince resmi daireler namına şahıslara ödenen paralar için düzenlenen makbuzlar.	(Binde 6,6)
2. Beyannameler : (Bu beyannamelerin sadece bir nüshası vergiye tabidir)	
a) Yabancı memleketlerden gelen posta gönderilerinin gümrüklenmesi için postanelerce gümrüklere verilen liste beyannamelerde yazılı her gönderi maddesi için	(0,55 TL)
b) Vergi Beyannameleri	
1. Yıllık gelir vergisi beyannameleri	(27,90 TL)
2. Kurumlar vergisi beyannameleri	(37,25 TL)
3. Muhtasar beyannameler	(18,55 TL)
4. Katma değer vergisi beyannameleri	(18,55 TL)
5. Diğer vergi beyannameleri (damga vergisi beyannameleri hariç)	(18,55 TL)
c) Gümrük idarelerine verilen beyannameler	(37,25 TL)
d) Belediye ve il özel idarelerine verilen beyannameler	(13,75 TL)
e) Sosyal Güvenlik Kurumlarına verilen sigorta prim bildirimleri	(13,75 TL)
f) (Ek:5838/15 md.)(Yürürlük: 28.02.2009) Elektronik ortamda birlikte verilen muhtasar beyanname ve sigorta prim bildirgesinden sadece muhtasar beyanname için	(22,00 TL)
3. Tabloda yazılı kağıtlardan aslı 1,00 Türk Lirasından fazla maktu ve nispi vergiye tabi olanların resmi dairelere ibraz edilecek özet, suret ve tercüme	(0,55 TL)

6.2 Damga Vergisinden İstisna Edilen Kağıtlar (2 Sayılı Tablo)

I - Resmi işlerle ilgili kağıtlar:

(A) Resmi daireler arasında kullanılan kağıtlar:

- Resmi daireler arasındaki işlemleri kapsayan her türlü kağıtlarla bu dairelerin soruları üzerine kişiler tarafından yazılan cevaplar ve ekleri
- Kişilerin işlemleri ile ilgili olarak resmi dairelerce görülecek lüzum üzerine yazılacak şerhler veya çıkarılacak suret, özet ve tercüme
- Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunun uygulanmasında yapılacak müracaatlara ait her türlü kağıtlarla kurullarca verilecek kararlar

4. Türkiye atom enerjisi programının uygulanması için lüzumlu her türlü eşyanın ithali sırasında düzenlenen kağıtlar
5. Yabancı elçilik ve konsoloslukların mühür veya imzasını ihtiva eden resmi kağıtlarla yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen ve fakat elçilik ve konsolosluklar dışında kullanılmıyan kağıtlar (Bu fıkradaki istisna mütekabiliyet şartıyladır.)
6. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış imtiyaz sözleşmeleri ve andlaşmalarla damga resminden, bu tarihten sonra yapılacak imtiyaz sözleşmeleri ve andlaşmalarla da damga vergisinden istisna edilmiş olan kağıtlar
7. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında aktedilen anlaşmalar gereğince ithal olunacak zirai ve gıdai maddelerin ithaliyle ilgili kağıtlar
8. Basmayazı ve Resimleri Derleme Kanunu gereğince derlenen eserler için ilgili dairelerce verilecek makbuzlar
9. Resmi daireler lehine yapılan istimlaklerde düzenlenen kağıtlar

B) Resmi dairelerden kişilere verilen kağıtlar:

1. Resmi dairelerin işe ihtiyaçları için satın alınacak ayniyatın, bedelleri 100 Türk Lirasına (100 Türk Lirası dahil) kadar olanlarının, ayniyat tesellüm makbuzları
2. İcra dairelerinin, alınan harç ve masrafın müfredatını göstermek üzere ilgililere verdikleri makbuzlar
3. Vergi, resim ve harçlarla sair bilcümle gelirlere ve kamu yararına müteallik olarak resmi dairelerden kişilere tebliğ olunan kararlar, Sayıştay ilam ve kararları ve vergi karneleri
4. Köy ihtiyar heyetlerince verilecek mazbatalar
5. İcra ve İflas Kanununa göre icra dairelerince isteyen alacaklılara takip talebinde bulduklarına ve tevdi ettikleri belgelere ve verdikleri masraflara dair verilen makbuzlar
6. Noter Kanununa göre noterlerin aldıkları her nevi harç ve ücretin müfredatını göstermek üzere ilgililere verdikleri makbuzlar
7. Resmi dairelerin kumpanya ve acentalara gönderecekleri ordinolar

C) Kişilerden resmi dairelere verilen kağıtlar:

1. Hükümetçe akdolunan avans ve istikraz mukavelenameleri, Hazine Bonoları, Yatırımlar Finansman Fonu Teşkil ve Tasarruf Bonoları İhracı hakkındaki Kanun gereğince çıkarılan tasarruf bonoları ve tedavüle çıkarılacak Hükümet ve Türkiye Emlak Kredi Bankası istikrazlarına ait geçici

veya kati tahvillerle bunların bedel, faiz ve ikramiyelerinin ödenmesine ve bu husustaki diğer muamelelere ilişkin kağıtlar

2. Yabancı memleketlerde düzenlenen ve doğrudan doğruya resmi daireler ad ve hesabına gönderilen her türlü kağıtlarla doğrudan doğruya yabancı memleketlerden mübayaaya olunarak resmi dairelere gönderilen malların ihale kararları ile tesellüm makbuzları
3. Ankara`da inşa edilecek sefarethane ve konsoloshaneler için yabancı memleketlerden getirilecek inşaat malzemesinin ithali ile ilgili kağıtlar
4. Kadastro ve Tapu Tahriri Kanunu gereğince kadastro mahkemeleri ile kadastro tahrir komisyonlarına verilen beyannameler
5. Resmi dairelere emaneten bırakılan para, hisse senedi, tahvil ve eşyanın ret ve iadesinde verilen makbuz ve ibra senetleri
6. Otel, pansiyon, ticarethane ve sair umumi müesseselerde oturan ve çalışanların hüviyet varakası vermeleri mecburiyetine dair Kanun ile Yabancıların Türkiye`de İkamet ve Seyahatleri hakkındaki Kanun hükümleri gereğince zabıta amirlerine verilecek beyannameler
7. Emekli, dul ve yetim maaş ve ikramiyeleri tahsisine ve alındığına dair her türlü kağıtlar
8. Hizmet süreleri emekli ve yetim aylığı bağlanmasına elverişli olmayanlarla yetimlerine bir defaya mahsus olmak üzere verilen paraların ödenmesine ait kağıtlar
9. Türkiye`ye giren ve çıkan yolculardan Türk Parasının Kıymetini Koruma hakkındaki Kanun gereğince gümrüklerce alınacak beyannameler
10. Bir şehir içinde görev dolayısıyla sarf olunan tramvay, vapur, tren ve otobüs gibi taşıt ücretlerine münhasır olmak üzere memur ve müstahdemler tarafından verilen beyannameler
11. Kişiler tarafından hariçte düzenlenerek imza ve tarihleri tasdik veyahut, suret ve tercümelerinin verilmesi için noterlere getirilen kağıtların noter dairelerinde çıkarılarak saklanacak örnekleri
12. Evlenme işlerinde kullanılan kağıtlar
13. Umumi hayata müessir afetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanundan faydalanacak kişiler tarafından verilecek taahhütname, beyanname ve aktedilecek mukaveleler, yabancı memleketlerden İmar ve İskan Bakanlığınca ithal olunacak her türlü alet, edevat ve malzemenin ithalinde düzenlenen kağıtlar, bağış ve yardım makbuzları
14. İstiklal Madalyası verilmiş bulunanlara vatani hizmet tertibinden bağlanan şeref aylıklarının ödenmesine ait her türlü kağıtlar
15. Sosyal ve Kültürel bakımdan yurdumuzu tanıtmak üzere ilgili Bakanlığın izni ile yarışmalara

katılacak, sergilenecek, gösterilecek veya benzeri nedenlerle geçici olarak yurt dışına çıkarılacak tablo, pul, film, seramik ve bu mahiyetteki sanat eserleri ve sair eşya ile ilgili olarak kambiyo mercilerine verilecek beyanname ve taahhütnameler

16. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 11. maddesi gereğince noterde düzenlenen şahsi kefaletle ilgili kağıtlar

17. Gümrük kapılarından bir gece konaklamayı kapsayan sürede giriş-çıkış yapan taşıtlarla ilgili olarak alınan Taahhüt Giriş-Çıkış Formu eki taahhütnameler

18. Çiftçiler tarafından zirai faaliyetleri ile ilgili olarak resmi dairelere verilen taahhütnameler

19. Yurt dışında hayatını kaybeden kişilerin cenazesinin Türkiye'ye girişi sırasında düzenlenerek gümrük idaresine verilen kağıtlar

II - Öğrenciler ve askerlerle ilgili kağıtlar:

1. Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu kapsamındaki çıraklık sözleşmeleri ile öğrenim kredisi ve burs almak, öğrenci yurduna girmek ve öğrenim, staj, ihtisas ve benzeri gayelerle öğrencilerle velileri tarafından okul ve yurt idarelerine veya ilgili kuruluşlara verilen taahhütnameler ve bunlarla ilgili kefaletnameler

2. Öğrenciler ve velileri tarafından okul idarelerine verilen beyannameler

3. Resmi ve özel her türlü okullarda öğrenciler tarafından kurulan istihsal ve istihlak kooperatiflerine ait ve damga vergisi bunlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

4. Erlerle, ihtiyaçları Devlet tarafından deruhte ve temin olunan onbaşı ve çavuşların aşağıda gösterilen kağıtları,

a) Askerliğe giden veya terhis edilenlerin askeri iş ve maaşlarına ve ölüm dolayısıyla dul ve yetimlerine maaş bağlanmasına ait her türlü kağıtlar

b) Askerlikte bulunanların gerek askerlik, gerek özel işleri için verecekleri beyannameler

c) Askerler tarafından veya askerler için verilen paralar karşılığında postaneler veya bankalarca düzenlenen kağıtlar

5. Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Kanununun uygulanması ile ilgili işlemler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar

III - İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kağıtlar:

1. Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununa göre düzenlenen Münferit ve Kollektif İş Sözleşmeleri ve Yüksek Hakem Kurulunun ve İl Hakem Kurullarının kararları, Yüksek Uzlaştırma

Kurulunun ve diğer kurulların Toplu İş Sözleşmeleri hükmündeki kararları ile İş Kanunu gereğince işverenin iş şartlarını göstermek üzere işçiye verdiği taahhütnameler ve işveren tarafından İş Kanununa göre verilen beyannameler

2. İş ve İşçi Bulma Kurumunun işçilere iş ve işlere işçi bulmak üzere düzenlediği kağıtlar
3. Toprakaltı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihali ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışan işçilerin yeraltındaki çalıştıkları günlere ait ücretleri ve primlerinin ödenmesinde düzenlenen kağıtlar
4. Çiftçi mallarının korunması hakkındaki kanunun uygulanması dolayısıyla düzenlenecek kağıtlar
5. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasıncı çiftçiye, Tarım Kredi ve Satış Kooperatifleri ile birliklerine açılacak kredilerle bunlara ait gayrimenkul ipotek ve menkul rehin muameleleri ve muhtaç çiftçiye yapılacak dağıtmalarla ilgili her türlü kağıtlar
6. Çiftçiyi topraklandırma hakkındaki kanunun uygulanması ile ilgili kağıtlar
7. Göçmenlerle nakledilenlere ve Muhtaç Çiftçilere Tohumluk ve Yemeklik Dağıtılması Hakkındaki Kanun'un uygulanması ile ilgili kağıtlar
8. Göçmen ve mültecilerle bir yerde yurtlandırılan göçebeler ve bir bölgeden diğer bölgeye Hükümetçe naklolunanlara yapılacak iskan yardımı ve gümrük ve tabiiyet, nüfus, tapu ve nakil işlemleri ile ilgili her türlü kağıtlar
9. 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu uyarınca düzenlenen menşe şahadetnameleri

IV - Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar:

1. Ticari veya mütedavil kağıtlar üzerine yazılan ciro, kabul ve tesellümü mutazammın şerhler
2. Hisse senetleri ve her türlü tahvillerin temettü ve faiz kuponları
3. Çıkarılacak hisse senedi ve tahvillere talip olanlar tarafından bu maksatla verilecek iştirak taahhütnameleri
4. Sigorta mukavelenameleri, sigorta ücretine ait makbuzlar ve sigortanın tecdit ve temdidi ile temin olunan meblağın tezyidi halinde verilen beyanname ve avönanlar
5. Posta çekleri
6. Gayrimenkullerin, aynı hakların ve gemilerin ferağ ve intikal zabıtları
7. Sabit istihsal araçlarına ait kira mukavelenameleri

8. Gerek Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu ile Türk Hava Kurumu tarafından verilen, gerek yabancı memleketlerin benzeri teşkilatı tarafından verilip Türkiye'de ibraz edilen veya hükmünden faydalanılan Triptik ve gümrük geçiş karneleri
9. Okullara, kamu menfaatlerine yararlı derneklere ve muhtaçlara verilen ianelere ait makbuzlar
10. Mektup ve diğer kağıtların alındığına dair verilen imzalarla posta idarelerinin defterleri üzerine gönderilenler tarafından yazılan alındı şerhleri
11. Müstahsil makbuzunun tüccar veya alıcı çiftçi tarafından müstahsile verilen nüshası
12. Gider pusulasının tüccar, serbest meslek erbabı ve çiftçiler tarafından işi yapana veya malı satana verilen nüshası
13. Damızlığa elverişli olduğuna dair şahadetnameyi haiz bulunan hayvanların ithali ile ilgili kağıtlar
14. Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketler ile yatırım fonlarının kuruluşlarına, sermaye artırımlarına ve süre uzatımlarına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar
15. Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan birleşme, devir ve bölünmeler nedeniyle düzenlenen kağıtlar
16. Bankalar arasında, bankanın taraf olduğu veya bankalar aracılığıyla yapılan, belirli bir vadede önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergeye dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve döviz alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile bu sözleşmelere ilişkin olarak düzenlenen diğer kağıtlar
17. Faktoring şirketlerinin müşterileriyle yaptıkları faktoring sözleşmeleri ile bu sözleşmelere ilişkin olarak düzenlenen diğer kağıtlar
18. Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının münhasıran gayrimenkul portföylerine ilişkin alım satım sözleşmeleri ile gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri
19. Kıymetli madenler borsalarında kıymetli madenlerin ödünç işlemlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar
20. Bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilerin temini ve geri ödenmesi amacıyla düzenlenecek kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhler (kredilerin kullanımları hariç)
21. Devlet dış borçları ile ilgili kredi anlaşmalarında öngörülen bütün ödemeler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar (dış proje kredileri çerçevesinde yapılacak ödemeler dahil, kredilerin kullanımları hariç)

- 22.** 28.03.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanununun 12. maddesinin üçüncü fıkrasında tanımlanan nakit işlemleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına çıkarılacak likidite senetlerine (veya bu mahiyetteki kağıtlara) ilişkin işlemler dolayısıyla düzenlenen kağıtlar
- 23.** Kredi kartı üyelik sözleşmeleri
- 24.** Yüksek öğretim kurumlarınınca yaptırılan bilimsel araştırma projeleriyle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar
- 25.** 2985 sayılı Toplu Konut Kanununa 10.05.1990 tarihli ve 3645 sayılı Kanunla eklenen ek 2. maddesi kapsamında kullanılacak kredilere ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar
- 26.** Kambiyo senetleri ve kambiyo senetlerine benzeyen senetler üzerine konulan aval ve kefalet şerhleri ile bu mahiyetteki diğer şerhler
- 27.** 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 10. maddesi çerçevesinde tüketici finansman şirketlerince kullanılacak tüketici kredilerinin temini ve geri ödenmesi amacıyla düzenlenecek kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhler (kredilerin kullanımları hariç)
- 28.** Dernek ve vakıflarca yerleşim yeri, gerçek kişilerce mesken olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadi işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri
- 29.** Gelir vergisinden muaf esnaf, muaf serbest meslek erbabı ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından işyeri olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadi işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri
- 30.** Ekici ile alıcı arasında düzenlenen tütün alım satımı mukavelenameleri ile bunlara ilişkin rehin senetleri
- 31.** Ticari, zirai veya mesleki faaliyetlere ilişkin olmamak şartıyla gerçek kişiler arasında düzenlenen akitlerle ilgili kağıtlar (Söz konusu kağıtlar, resmi dairelere veya noterlere ibraz edildikleri takdirde bu tarih itibarıyla vergiyeye tabi tutulur ve ibraz edenlerce ödenir.) ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. maddesinde belirtilen ücretlere ilişkin kağıtlar
- 32.** 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8. maddesinin birinci fıkrasının (12) numaralı bendi kapsamındaki işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlar
- 33.** Sermaye piyasası araçlarının ihracına ilişkin olarak düzenlenen makbuz ve kağıtlar, konut finansmanı kuruluşlarının konut finansmanı işlemleri ve bu kuruluşların ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlık finansmanı fonlarının temsilen menkul kıymet ihracı ve bu ihraca konu teminatlarla ilgili olarak düzenlenen makbuz ve kağıtlar
- 34.** 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uyarınca, idare ile istekli arasında imzalanan çerçeve anlaşması ve bu anlaşmaya esas ihale kararı ile isteklilerin dinamik alım sistemine kabul edilmesine ilişkin kararlar

35. Kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlar tarafından gerçekleştirilecek olan ülke incelemeleri, araştırma, proje ve benzeri faaliyetler nedeniyle düzenlenen kağıtlar

36. Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca satışı yapılan ve net alanı 80 m²'yi geçmeyen konutlara ilişkin olarak, İdare ile alıcı arasında imzalanan satış sözleşmeleri ve bu satışa ilişkin diğer kağıtlar

37. 10.02.2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu çerçevesinde, mudi ile lisanslı depo işletmesi arasında düzenlenen mukavelenameler ve ürün senedi

V - Kurumlarla ilgili kağıtlar:

1. İktisadi Devlet Teşekkülleriyle Müesseseleri ve İştirakler hakkındaki Kanuna tabi kurumlarla genel ve özel bütçeli daireler, il özel idareleri ve belediyelere bağlı tüzel kişiliği bulunan kurumlara özel kanunları gereğince Hazinece ödenmesi gereken sermaye, iştirak hissesi ve yardım ödeneklerinin ödenmesine ait kağıtlar

2. İktisadi Devlet Teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakler hakkındaki kanuna tabi kurum ve ortaklıklara vukubulacak devir ve kuruluş ile ilgili kararlar

3. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun Milli Savunma Bakanlığına veya memleketimizin de dahil bulunduğu Milletlerarası Savunma Teşkilatına teslim edeceği her türlü malzeme, teçhizat ve vasıtalarla yedek parçalarının imalinde ilk madde veya işletme malzemesi olarak kullanılmak üzere kurum tarafından yabancı memleketlerden getirtilecek maddelerin (Miktarı ve memleket içinde ihtiyaca yeter derecede tedarikinin mümkün bulunmadığı Maliye, Ticaret ve Sanayi Bakanlıklarının müşterek teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit ve kabul edilmek kaydıyla) ithali sırasında düzenlenen kağıtlar

4. Toprak Mahsulleri Ofisinin müstahsilden yapacağı alımlar ve menkul rehini işlemlerine ilişkin kağıtlarla Ofisin teşkil edeceği müessese ve şirketlerin kuruluşu ile ilgili kağıtlar

5. Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından ithal edilecek hububat ve unlarla bunların naklinde kullanılacak her nevi malzemenin ithali sırasında düzenlenen kağıtlar

6. Türkiye Zirai Donatım Kurumu müessese ve şubelerinin kuruluş işlemleri ile ikraz, istikraz, menkul ve gayrimenkul alım ve satımı ve sair işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu kurum tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

7. Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün çiftçi ile münasebetlerinde tanzim edilecek borç senetleri ile borç ödeme makbuzları

8. Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığının her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

9. İşçi Sigortaları veya yerine kaim olacak kurumun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga

vergesi bu kurum tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

10. Devlet Yatırım Bankasının her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

11. Tasarruf Sandıkları Hakkındaki Kanun gereğince il özel idareleri ve belediyelerce kurulan tasarruf sandıklarının tüzüklerinde açıklanan işlemlerle ilgili kağıtlar

12. Ordu Yardımlaşma Kurumunun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu Kurum tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

13. Milli Piyango İdaresinin biletleri ile çekilişte kazananlara ödenecek ikramiye ve amortilerle ilgili kağıtlar

14. Devlet Tiyatrosunun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

15. Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin her türlü muamelelerinde düzenlenen ve damga vergisi bunlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

16. Çay yetiştirenlerin Türkiye'de çay ziraatini geliştirmek maksadiyle kuracakları kooperatiflerin her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu kooperatifler tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

17. Genel menfaatlere yararlı derneklerin her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu teşekküller tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

18. Türkiye Halk Bankasının, esnaf kefalet ve küçük sanat kooperatifleri ve ortakları ve bu kooperatiflerin kendi ortakları ile münasebetlerinde tanzim olunacak borç senetleri, borç ödeme makbuzları, ipotek ve rehin senetleri

19. Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş işlemlerinde düzenlenen her türlü kağıtlarla, Türk Silahlı Kuvvetlerini (Jandarma Genel Komutanlığı dahil) güçlendirmek amacıyla kurulmuş vakıfların her türlü işlemlerinde düzenlenen kağıtlar

20. İktisadi Devlet Teşekküllerine ve sermayesinin yarısından fazlası Devlete veya İktisadi Devlet Teşekküllerine ait olan Kamu İktisadi Teşebbüslerine Hazinece yapılacak ikrazlara ait işlemlerle ilgili kağıtlar

21. Sigorta ve emeklilik şirketleri ile emeklilik yatırım fonlarının kuruluşları dahil her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

22. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 7. maddesinin (24) numaralı bendinde belirtilen kurumların kredi teminatlarına ilişkin işlemlerinde düzenlenen kağıtlar

23. İpotek finansmanı kuruluşları ile konut finansmanı fonlarının kuruluş ve ipotekli sermaye

piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlık finansmanı fonlarını temsil eden menkul kıymetlerin ihracı ve ihraca konu teminatlardan kaynaklananlar dahil her türlü işlemleri ile ilgili olarak düzenlenen ve damga vergisi bu kuruluşlar veya fonlar tarafından ödenmesi gereken makbuz ve kağıtlar

6.3 Damga Vergisinde Ödeme Şekilleri

5281 Sayılı Kanun'un 1. maddesi ile yapılan değişiklik ile, damga vergisinde asıl ödeme şekli olan pul yapıştırılması suretiyle ödeme şekli tamamen kaldırılmış ve damga vergisinin üç ayrı şekilde ödenmesi esasına dönmüştür;

- **İstihkaktan kesinti yapılması:** Genel bütçeli daireler dışında kalan ve istihkaktan kesinti yapmak durumunda bulunan daire ve müesseseler tarafından bir ay içinde kesilen damga vergisi, ertesi ayın **yirmiüçüncü** günü akşamına kadar ödemenin yapıldığı yer vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve **yirmialtıncı** günü akşamına kadar ödenir.
- **Bu Kanun'da gösterilen hallerde basılı damga konulması:** (Açıklama için DVK 17. madde) Konuya ilişkin Damga Vergisi Kanunu'nun 21. maddesi uyarınca da, basılı damga konulacak kağıtların vergisi, yüzde beş noksanı ile peşin olarak ödenir.
- **Makbuz verilmesi (kaşe vurmak suretiyle):** Makbuz karşılığı ödemelerde damga vergisi; (bu ödeme şekli asıl ödeme olarak belirlenmiştir)
  - a) Maliye Bakanlığınca belirlenen mükellefler, kurum ve kuruluşlar tarafından bir ay içinde düzenlenen kağıtların vergisi, ertesi ayın **yirmiüçüncü** günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve **yirmialtıncı** günü akşamına kadar ödenir.
  - b) (a) bendi dışındaki hallerde, kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen **onbeş gün** içinde vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içinde ödenir.

6.4 Sürekli Damga Vergisi Mükellefiyeti Devam Eden - Etmeyen Kurum ve Kuruluşlar

Damga Vergisi Kanunu'nun 22. maddesinin son fıkrasının verdiği yetkiye istinaden Bakanlık tarafından, daha önce yayımlanan 16 seri no.lu Damga Vergisi Genel Tebliği'nde sayılan aşağıdaki kurum ve kuruluşların sürekli damga vergisi mükellefiyetinin devam etmesi uygun görülmüştür.

- 1- Katma Bütçeli İdareler
- 2- İl Özel İdareleri-Belediyeler
- 3- Döner Sermayeli Kuruluşlar
- 4- Bankalar
- 5- Kamu İktisadi Teşebbüsleri
- 6- Devlet ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri İştirakleri
- 7- Özerk Kuruluşlar
- 8- Diğer Kamu Kurumları
- 9- **Anonim Şirketler**

32 Seri Nolu DVKGT ile Yapılan Eklèmeler

10- 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na Tabi Diğer Mükellefler

11- Kollektif ve Adi Komandit Şirketler

12- 213 Sayılı VUK Hükümleri Çerçevesinde Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar

43 Seri Nolu DVKGT ile Yapılan Eklèmeler

13- 213 Sayılı VUK Hükümleri Çerçevesinde İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar

44 Seri Nolu DVKGT ile Yapılan Eklèmeler

14- Serbest Meslek Erbabı

12, 32 ve 43 seri no.lu Damga Vergisi Genel Tebliğleri'nde, sürekli damga vergisi mükellefiyeti olan veya ihtiyarilik kapsamında olup sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettiren mükelleflerin, kanuni süresi içinde beyan etmeleri gereken damga vergisi bulunmaması halinde damga vergisi beyannameyi vermelerine gerek bulunmadığı ancak keyfiyetin bir yazı ile vergi dairesine bildirilmesi gerektiği belirtilmiştir. 22.06.2006 tarih ve 26206 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 46 seri no.lu Damga Vergisi Genel Tebliği ile sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettiren mükelleflerin vermek zorunda olduğu söz konusu bildirim uygulamasının; gerek vergi dairelerinin gerekse mükelleflerin iş yükünü arttırdığı ve çeşitli ihtilaflara sebebiyet verdiği gerekçesiyle kaldırılmasına karar verilmiştir.

Ayrıca, 16 seri no.lu DVKGT'de belirtilen ve yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların eskiden olduğu gibi damga vergisi defteri tutması ve bu defteri notere tasdik ettirmesi uygulamasına devam etmelidirler.

Ancak, Damga Vergisi Kanunu'nun 32 seri no.lu Genel Tebliği'nde sayılan kurum ve kuruluşlar ile listeye 43 seri no.lu tebliğ ile yeni eklenenlerin sürekli damga vergisi **mükellefiyeti tesis ettirmesi ve defter tutmaları ihtiyaridir**. Sürekli mükellefiyet tesis ettirmek istemeyen bu mükelleflerin, damga vergisine ilişkin kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre tutmak zorunda oldukları defterlerinde ayrıntılı olarak göstermek şartı ile ayrıca damga vergisi defteri tutmalarına gerek bulunmamaktır.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde 16 seri no.lu Damga Vergisi Genel Tebliği dışında kalan ve ihtiyarilik hakkını kullanarak sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeyen mükellefler, düzenledikleri veya taraf oldukları kağıtlara ilişkin damga vergilerini 488 sayılı Kanunun 22/b bendine göre kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen onbeş gün içinde ilgili vergi dairesine (gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri bağlı buldukları vergi dairesine vermelidirler) damga vergisi beyannameyi ile bildirecek ve aynı süre içinde ödeyeceklerdir.

Diğer taraftan, bankalar, anonim şirketler gibi merkezleri dışında başka il veya ilçelerde faaliyet gösteren şubelerin düzenledikleri kağıtlara ait damga vergileri ise, şubeler tarafından, muhtasar beyannamelelerinin verildiği vergi dairelerine sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirerek

beyan edilip ödenecektir.

Son olarak da, Noterliklerde düzenlenen veya tasdik için noterlere getirilen kağıtların damga vergilerinin noterler tarafından tahsil edilmesi uygulamasına devam edilecektir. 5281 sayılı kanunla 488 sayılı Kanun'un 27. maddesinde yapılan değişiklikle, Noterlerin damga vergisi ödenmemiş veya noksan ödenmiş kağıtları vergi ve cezası usulüne göre ilgili vergi dairesine ödenmedikçe tasdik edemeyecekleri veya bunların suretlerini çıkarıp veremeyecekleri; bu hükme aykırı olarak işlem yapılması halinde, mükellef hakkında Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanmakla birlikte, noterlerden de tasdik ettikleri veya üzerinde işlem yaptıkları her kağıt için kanunen alınması gereken cezası ayrıca alınacağı hükme bağlanmıştır.

7. SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

7.1 Sigortalı Sayılanlar, Kısmen Sigortalı Sayılanlar ve Sigortalı Sayılmayanlar

7.1.1 Sigortalı Sayılanlar

5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinde sigortalılar; 4/A (SSK), 4/B (BAĞKUR), 4/C (KAMU GÖREVLİLERİ) olarak sınıflandırılmıştır.

a) 4/A (SSK) SİGORTALILARI

- Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar

Yukarıda sayılanlara ilaveten özel düzenlemelerle 4/A sigortalısı sayılanlar aşağıdaki gibidir:

- İşçi sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenler
- Bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan; film, tiyatro, sahne, gösteri, ses ve saz sanatçıları ile müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzeri diğer uğraşları içine alan bütün güzel sanat kollarında çalışanlar ile düşünürler ve yazarlar
- Mütakabiliyet esasına dayalı olarak uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülke uyruğunda olanlar hariç olmak üzere, yabancı uyruklu kişilerden hizmet akdi ile çalışanlar
- 02.07.1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanuna göre çalıştırılanlar
- 24.04.1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununda belirtilen umumi kadınlar
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar, kamu idarelerinde ders ücreti karşılığında görev verilenler ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinin (C) bendi kapsamında çalıştırılanlar

b) 4/B (BAĞKUR) SİGORTALILARI

Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan ise;

- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar (Avukatlar, Noterler...)
- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlar
- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları
- Tarımsal faaliyette bulunanlar
- 10.07.1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörler

c) 4/C (KAMU GÖREVLİLERİ) SİGORTALILARI

Kamu idarelerinde;

- 4/(a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar
- Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86. maddesi uyarınca açıktan vekil atanalar
- Kuruluş ve personel kanunları veya diğer kanunlar gereğince seçimle veya atama yoluyla kamu idarelerinde göreve gelenlerden; bu görevleri sebebiyle kendilerine ilgili kanunlarında Devlet memurları gibi emeklilik hakkı tanınmış olanlardan hizmet akdi ile çalışmayanlar
- Başbakan, bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, belediye başkanları, il encümeninin seçimle gelen üyeleri
- Birinci fıkranın (c) bendi kapsamında iken, bu kapsamdaki kişilerin kurduğu sendikalar ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerden aylıksız izne ayrılanlar
- Harp okulları ile fakülte ve yüksek okullarda, Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adaylar
- Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrenciler

7.1.2 Kısmen Sigortalı Sayılanlar

Kısa ve uzun vadeli sigorta kolları bakımından aşağıda sayılan kişiler hakkında uygulanacak sigorta kolları şunlardır:

- a) Hizmet akdi ile çalışmamakla birlikte, **ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular** hakkında, iş kazası ve meslek hastalığı ile analık sigortası uygulanır ve bunlar, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar
- b) 05.06.1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda belirtilen **aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler** hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; **meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler** ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 46. maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82. maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır ve bu bentte sayılanlar, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.
- c) Harp malülleri ile 12.04.1991 tarihli ve 3713 sayılı **Terörle Mücadele Kanunu**, 03.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı **Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre vazife malüllüğü aylığı bağlanmış malüllerden**, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların aylıkları kesilmez. 3713 sayılı Kanun'a göre aylık bağlanmış malüller ile aynı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malüllüğü aylığı alan er ve erbaşların, 4. maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmaları halinde de aylıkları kesilmez. Aylıkları kesilmeksizin 4. maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanlar hakkında uzun vadeli sigorta kolları, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanır. İş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulananların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde, bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren, haklarında uzun vadeli sigorta kolları da uygulanır. Bu fıkra kapsamına girenlerden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.
- d) Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen **meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler**, 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanır.
- e) **Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri** 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır ve bunlar hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu sigortalıların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmak istemeleri halinde, 50. maddenin ikinci fıkrasındaki Türkiye'de yasal olarak ikamet etme şartı ile aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen şartlar aranmaksızın haklarında isteğe bağlı sigorta hükümleri uygulanır. Bu kapsamda, isteğe bağlı sigorta hükümlerinden yararlananlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz

7.1.3 Sigortalı Sayılmayanlar

Bu Kanun'un kısa ve uzun vadeli sigorta kolları hükümlerinin uygulanmasında;

- a) İşverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşi
- b) Aynı konutta birlikte yaşayan ve üçüncü derece dahil bu dereceye kadar hısımlar arasında ve aralarına dışardan başka kimse katılmaksızın, yaşadıkları konut içinde yapılan işlerde çalışanlar
- c) Ev hizmetlerinde çalışanlar (ücretle ve sürekli olarak çalışanlar hariç)
- d) Askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencileri
- e) Yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler ile Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanlar
- f) Resmi meslek ve sanat okulları ile yetkili resmi makamların izniyle kurulan meslek veya sanat okullarında ve yüksek okullarda fiilen normal eğitim süreleri içinde yapılan, tatbiki mahiyetteki yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler
- g) Sağlık hizmet sunucuları tarafından işe alıştırılmakta olan veya rehabilite edilen, hasta veya malûller
- h) 4. maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri gereği sigortalı sayılması gerekenlerden 18 yaşını doldurmamış olanlar
- ı) Kamu idareleri hariç olmak üzere, tarım işlerinde veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz işlerde çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan; tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, bu Kanun'da tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu belgeleyenler
- j) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlardan, aylık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu belgeleyenler
- k) Kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen ve temsilciliğin bulunduğu ülkede sürekli ikamet izni veya bu devletin vatandaşlığını da haiz bulunan Türk uyruklu sözleşmeli personelden, bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumunda sigortalı olduğunu belgeleyenler ile kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen sözleşmeli personelin uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde ve temsilciliğin bulunduğu ülkenin ilgili mevzuatının zorunlu kıldığı hallerde, işverenleri tarafından bulunulan ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar

sigortalı sayılmaz

7.2 İşsizlik Sigortası Prim Oranları

Bilindiği üzere, 4447 sayılı kanunla ihdas edilen İşsizlik Sigortası Primleri söz konusu kanun ile işçi için % 2, işveren için % 3, devlet için % 2 olarak tespit edilmiş bulunmaktadır. Ancak, daha sonradan yapılan düzenleme ile işsizlik sigortası primleri ;

- İşçi (Sigortalı) İçin : % 1
- İşveren İçin : % 2
- Devlet Katkısı : % 1

olarak uygulanacaktır.

7.3 İşçi ve İşverenler Açısından Sosyal Sigorta ve Genel Sağlık Sigortası Prim Oranları (4/A Kapsamındakiler)

İşçi ve işverenler açısından sigorta primine konu prim türleri aşağıda gösterilmiştir.

- Kısa Vadeli Sigorta Kolları (İş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortası)
- Genel Sağlık Sigortası
- Uzun Vadeli Sigorta Kolları (Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortası)
- İşsizlik sigortası

Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı, yapılan işin iş kazası ve meslek hastalığı bakımından gösterdiği tehlikenin ağırlığına göre %1 ila % 6,5 oranları arasında olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenecektir.

SİGORTA KOLLARI	İŞVEREN PAYI (%)	İŞÇİ PAYI (%)	TOPLAM
Kısa Vadeli Sigorta Kolları	1 - 6,5	-	1 - 6,5
Genel Sağlık Sigortası	7,5	5	12,5
Uzun Vadeli Sigorta Kolları	11	9	20
İşsizlik sigortası	2	1	3
TOPLAM	21,5 - 27	15	36,5 - 42

Sosyal Güvenlik Destek Primi bordrosuna tabi çalışan işçilerden prim payı olarak % 7,5, işveren hissesi prim payı olarak da % 23,5 ila %29 arası SGDP ödenmektedir.

SİGORTA KOLLARI	İŞVEREN PAYI (%)	İŞÇİ PAYI (%)	TOPLAM
Kısa Vadeli Sigorta Kolları	1 - 6,5	-	1 - 6,5
Sosyal Güvenlik Destek Primi	22,5	7,5	30
TOPLAM	23,5 - 29	7,5	31 - 36,5

7.4 Dönemler İtibariyle Sigorta Primine Esas Taban - Tavan Ücret Sınırları

ALT SINIR (TABAN)	(TL / AY)	ÜST SINIR (TAVAN)	(TL / AY)
01.01.2000'den itibaren	120.000.000	01.01.2000'den itibaren	360.000.000
01.04.2000'den itibaren	150.000.000	01.04.2000'den itibaren	450.000.000
01.08.2000'den itibaren	200.000.000	01.08.2000'den itibaren	600.000.000
01.04.2001'den itibaren	210.000.000	01.04.2001'den itibaren	1.050.000.000
01.04.2002'den itibaren	277.872.000	01.04.2002'den itibaren	1.389.360.000
01.07.2002'den itibaren	327.583.290	01.07.2002'den itibaren	1.637.916.450
01.04.2003'den itibaren	393.099.960	01.04.2003'den itibaren	1.965.499.800
01.07.2003'den itibaren	458.015.820	01.07.2003'den itibaren	2.290.079.100
01.01.2004'ten itibaren	549.630.000	01.01.2004'ten itibaren	2.748.150.000
01.07.2004'ten itibaren	444.150.000	01.07.2004'ten itibaren	2.886.975.000
01.01.2005'ten itibaren	488,70	01.01.2005'ten itibaren	3.176,70
01.01.2006'dan itibaren	531,00	01.01.2006'dan itibaren	3.451,50
01.01.2007'den itibaren	562,50	01.01.2007'den itibaren	3.656,40
01.07.2007'den itibaren	585,00	01.07.2007'den itibaren	3.802,50
01.01.2008'den itibaren	608,40	01.01.2008'den itibaren	3.954,60
01.07.2008'den itibaren	638,70	01.07.2008'den itibaren	4.151,70
01.01.2009'dan itibaren	666,00	01.01.2009'den itibaren	4.329,00
01.07.2009'dan itibaren	693,00	01.07.2009'dan itibaren	4.504,50
01.01.2010'dan itibaren	729,00	01.01.2010'dan itibaren	4.738,50
01.07.2010'dan itibaren	760,50	01.07.2010'dan itibaren	4.943,25

31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/1 no.lu Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı ile 2010 yılında geçerli olacak asgari ücret tutarları belirlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun'un 82. maddesi ile:

"Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır."

7.5 İşyerinin ve Sigortalı Çalışanların Bildirimi

İşyeri Bildirgesi (tescil) 5510 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca; işveren, örneği Kurumca hazırlanacak işyeri bildirgesini en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte, Kuruma vermekle yükümlüdür. şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracığı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini, ticaret sicili memurluklarına bildiren işverenlerin, bu bildirimleri Kuruma yapılmış sayılır. Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildiri en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır.

Sigortalı İşe Giriş Bildirgesine (tesciline) ilişkin 5510 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca;

İşverenler, 5510 sayılı Kanun'un 4/A maddesi kapsamında sigortalı sayılan kişileri, **sigortalılık başlangıç tarihinden önce**, sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Ancak işveren tarafından sigortalı işe giriş bildirgesi;

- a) İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar için, en geç çalışmaya başlatıldığı gün,**
- b) Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarına sefer esnasında alınarak çalıştırılanlar ile Kuruma ilk defa işyeri bildirgesi verilecek işyerlerinde; ilk defa sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihten itibaren bir ay içinde çalışmaya başlayan sigortalılar için, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç söz konusu **bir aylık sürenin dolduğu tarihe kadar,****
- c) Kamu idarelerince istihdam edilen 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel ile kamu idarelerince yurt dışı görevde çalışmak üzere işe alınanların, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren **bir ay içinde,****

Kuruma verilmesi halinde, sigortalılık başlangıcından önce bildirilmiş sayılır.

7.6 Sigorta Primine Tabi Olan - Olmayan Muhtelif Ücret Ödemeleri ve Personele Sağlanan Menfaatler

5510 sayılı Kanun'un 80. maddesinde; 4/A kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları aşağıdaki şekilde belirlenir.

Prime esas kazançların hesabında;

- Sigortalıların o ay için hak ettikleri ücretlerin (Md.80/a-1),
- Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarların (Md.80/a-2),
- İdare veya yargı mercilerince verilen karar gereğince (a) ve (b) fıkralarında yazılı kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin (Md.80/a-3).

brüt toplamı esas alınır.

Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin

% 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz.

Yukarıda belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur. Diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınmaz.

a- Yemek Paraları:

506 sayılı Kanunun yukarıda açıklanan madde hükmünün uygulanmasında, sigortalılara yemek parası adı altında yapılan ödemelerin işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi şartıyla fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak **16 yaşından büyükler için her yıl belirlenen günlük asgari ücretin % 6'sının** yemek verilecek olan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla bu tutardan sigorta primi kesilmemesi,

	Günlük Brüt Asgari Ücret	Günlük İstisna Tutarı
01.01.2010 - 30.06.2010 :	24,30 TL x % 6 =	1,46 TL
01.07.2010 - 31.12.2010 :	25,35 TL x % 6 =	1,52 TL

olarak bulunacaktır.

b- Çocuk Zammı:

15.01.2010 tarihinden itibaren vergiden müstesna olarak ödenecek çocuk zammı tutarı aşağıdaki gibidir:

0-6 Yaş Grubunda Yer Alan Çocuklara İlişkin Çocuk Zammı (TL) (Her bir çocuk için)	Daha Büyük Çocuklara İlişkin Çocuk Zammı (TL) (Her bir çocuk için)
500 x 0,057383 = 28,69	250 x 0,057383 = 14,35

c- Aile Zammı:

Sigortalılara aile zammı adı altında yapılacak ödemelerin, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın, sigortalının eşinin 5510 sayılı Kanuna tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmaması ve Kurumdan gelir veyahut aylık almaması durumunda, her yıl 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin % 10'u oranındaki tutarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla söz konusu miktardan sigorta primi kesilmemesi uygun görülmüştür.

01.01.2010 - 30.06.2010 :	729,00 x %10 = 72,90 TL
01.07.2010 - 31.12.2010 :	760,50 x %10 = 76,05 TL

7.7 Prim Borçlarına Halef olma, Gecikme Cezası Gecikme Zammı ile İadesi Gereken Primler

Sigortalının çalıştırıldığı işyeri aktif veya pasifi ile birlikte devralınır veya intikal ederse ya da başka bir işyerine katılır veya birleşirse eski işverenin Kuruma olan prim ile gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarından, aynı zamanda yeni işveren de müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu hükme aykırı sözleşme hükümleri Kuruma karşı geçersizdir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir.

Kurumun prim ve diğer alacakları süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmı sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her bir ay için %3 oranında gecikme cezası uygulanarak artırılır. Ayrıca, her ay için bulunan tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak, ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır. Bakanlar Kurulu, ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına kadar artırmaya veya bu oranı % 1 oranına kadar indirmeye, yeniden kanuni oranına getirmeye ve uygulama tarihini belirlemeye yetkilidir. Dava ve icra takibi açılmış olsa bile, prim ve diğer Kurum alacaklarının ödenmemiş kısmı için gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilir.

Yanlış veya yersiz alınmış olduğu tespit edilen primler, alındıkları tarihten on yıl geçmemiş ise, hisseleri oranında işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara veya genel sağlık sigortalılarına veya hak sahiplerine kanuni faizi ile birlikte geri verilir. Kanuni faiz, primin Kuruma yatırıldığı tarihi takip eden ay başından, iadenin yapıldığı ayın başına kadar geçen süre için hesaplanır. Ancak Borçlar Kanunu'nun 65. maddesi hükmü saklıdır.

Prim iadesi nedeniyle sigortalıların, isteğe bağlı sigortalıların, genel sağlık sigortalılarının aylık, gelir, ödenek ve sağlık hizmetlerinden yararlanma şartlarını yitirmeleri durumunda, bu Kanuna göre ödenen aylık, gelir ve ödenekler ile sağlanan sağlık hizmetleri durdurulur. Yanlış veya yersiz yapılan masraflar 96. madde hükümlerine göre ilgililerden geri alınır.

7.8 İdari Para Cezaları (01.01.2010 Tarihinden İtibaren Geçerli Olmak Üzere)

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesi uyarınca 01.01.2010 tarihinden itibaren uygulanacak idari para cezaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

No	İdari Para Cezası Uygulanacak Fiiller	Uygulanacak Ceza	Ceza Tutarı (TL) 2010 / I	Ceza Tutarı (TL) 2010 / II
I	a) Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi ile Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesini 5510 sayılı Kanun'da belirtilen süre içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında her bir sigortalı için	Bir aylık asgari ücret	729,00	760,50

No	İdari Para Cezası Uygulanacak Fiiller	Uygulanacak Ceza	Ceza Tutarı (TL) 2010 / I	Ceza Tutarı (TL) 2010 / II
	b) Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi'nin yasal süresi içinde Kuruma verilmediğinin, mahkeme kararından veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için	İki aylık asgari ücret	1.458,00	1.521,00
	c) İşyeri esas alınmak suretiyle Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi'nin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde (I-b) de sayılan durumlardan biriyle tekrar bildirge verilmediğinin anlaşılması halinde, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için	Beş aylık asgari ücret	3.645,00	3.802,50
2	İşyeri Bildirgesi'ni, Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya bu Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenlerden göndermeyenler veya bu Kanun'da belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenlerden			
	a) Kamu idareleri ile bilanço esasına göre defter tutanlara	Üç aylık asgari ücret	2.187,00	2.281,50
	b) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlara	İki aylık asgari ücret	1.458,00	1.521,00
	c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlara	Bir aylık asgari ücret	729,00	760,50
3	Prim Belgelerini, Kurumca belirlenen şekilde ve usulde vermeyenler ya da Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya belirlenen süre içinde vermeyenlere her bir fiil için;			
	a) Belgenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/5'i	145,80	152,10
	b) Belgenin ek olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/8'i	91,13	95,06
	c) Ek belgenin Kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Asgari ücretin 1/2'si	364,50	380,25

No	İdari Para Cezası Uygulanacak Fiiller	Uygulanacak Ceza	Ceza Tutarı (TL) 2010 / I	Ceza Tutarı (TL) 2010 / II
	d) Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın	İki aylık asgari ücret	1.458,00	1.521,00
4	Kurumun defter ve belge incelemeye yetkili denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurları tarafından veya serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlerce düzenlenen raporlara istinaden, Kuruma bildirilmediği tespit edilen eksik işçilik tutarının mal edildiği her bir ay için	İki aylık asgari ücret	1.458,00	1.521,00
5	İşyeri defter, kayıt ve belgelerini ibraz etme yükümlülüğünü Kurumca yapılan yazılı ihtar rağmen 15 gün içinde mücbir sebep olmaksızın yerine getirmeyenlere;			
	a) Bilanço esasına göre defter tutanlara	Oniki aylık asgari ücret	8.748,00	9.126,00
	b) Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlara	Altı aylık asgari ücret	4.374,00	4.563,00
	c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlara	Üç aylık asgari ücret	2.187,00	2.281,50
	d-1) Tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla; defter ve belgelerin tümünü verilen süre içinde ibraz etmekle birlikte; kanunî tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı, işçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler; sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkan vermeyecek şekilde usulsüz, karışık veya noksan tutulmuş defterler; herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması halinde, o aya ait defter kayıtları geçerli sayılmaz ve bu geçersizlik hallerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için	Asgari ücretin 1/2'si	364,50	380,25

No	İdari Para Cezası Uygulanacak Fiiller	Uygulanacak Ceza	Ceza Tutarı (TL) 2010 / I	Ceza Tutarı (TL) 2010 / II
	d-2) Kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz tutulmuş olan defterler geçerli sayılmaz ve tutmakla yükümlü bulunulan defter türü dikkate alınarak	(5.a) ve (5.b) bentlerine göre ceza uygulanır		
	d-2) Vergi Usul Kanunu gereğince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve bu fiilleri işleyenlere	(5.a) bendine göre ceza uygulanır		
	e) İşverenler tarafından ibraz edilen aylık ücret tediye bordrosunda; işyerinin sicil numarası, bordronun ilişkin olduğu ay, sigortalının adı, soyadı, sigortalının sosyal güvenlik sicil numarası, ücret ödenen gün sayısı, sigortalının ücreti, ödenen ücret tutarı ve ücretin alındığına dair sigortalının imzasının bulunması zorunludur. Belirtilen unsurlardan herhangi birini ihtiva etmeyen (imza şartı yönünden makbuz mukabilinde veya banka kanalıyla yapılan ödemeler hariç) ücret tediye bordroları geçerli sayılmaz ve her bir geçersiz ücret tediye bordrosu için	Asgari ücretin 1/2'si	364,50	380,25
6	Aylık sigorta prim ve hizmet belgesini işyerine süresinde asmayanlara	İki aylık asgari ücret	1.458,00	1.521,00
7	a) Sigortalıların çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç bir ay içinde sigortalı olarak çalışmaya başladıklarını Kuruma bildirmesi; köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların sigortalılığının sona erdiğinin Kuruma bildirilmesi; Kamu idarelerince vazife malüllüğüne sebep olayların kuruma bildirilmesi ve Kamu İdareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar ile kanun ile kurulan kurum ve kuruluşların ihale yoluyla yaptırdıkları her türlü işi üstlenenleri ve bunların adreslerini 15 gün içinde Kuruma bildirmesi yükümlülüklerini yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere,	Bir aylık asgari ücret	729,00	760,50
	b) Kamu idareleri ile bankaların, Kurumca sağlanacak elektronik alt yapıdan yararlanmak suretiyle, Kurumca belirlenecek işlemlerde, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmeyen ya da sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri Kuruma bildirmeyen Kamu idareleri ile bankalara	Asgari ücretin 1/10'u	72,90	76,05
8	Şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracığı sigortalı sayısının ve bunların işe başlama tarihinin Ticaret Sicil Memurluklarına bildirilmesi durumunda Ticaret Sicil Memurluklarınınca buna bağlı yapılması gereken bildirimlerin; Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat			

No	İdari Para Cezası Uygulanacak Fiiller	Uygulanacak Ceza	Ceza Tutarı (TL) 2010 / I	Ceza Tutarı (TL) 2010 / II
	niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bildirimlerin yasal süresi içinde Kuruma verilmemesi halinde yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için	Bir aylık asgari ücret	729,00	760,50
9	Kurumun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarının; a) Bu Kanunun uygulanmasından doğan inceleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmeleri sırasında işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler görevlerini yapmasına engel olamazlar; engel olanlar hakkında eylemleri başka bir suç oluştursa dahi b) Görevlerini yapmasını engellemek amacıyla cebir ve tehdit kullanan işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde Türk Ceza Kanunu'nun 265. maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılır. Bu suçlu işleyenler hakkında ayrıca	Beş aylık asgari ücret	3.645,00	3.802,50
		On aylık asgari ücret	7.290,00	7.605,00
10	Kurum tarafından kişilerin sosyal güvenliğinin sağlanması, 6183 sayılı Kanuna göre Kurum alacaklarının takip ve tahsili ile bu Kanun kapsamında verilen diğer görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgenin; a) Kurum tarafından bu Kanun'un 100. maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri belirlenen süre içinde mücbir sebep olmaksızın vermeyen kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında b) Kurum tarafından bu Kanun'un 100. maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri mücbir sebep olmaksızın belirlenen süreden geç veren kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında	Beş aylık asgari ücret	3.645,00	3.802,50
		İki aylık asgari ücret	1.458,00	1.521,00
11	Bu Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalılığı sona erenlere ilişkin bildirim ile 506 sayılı Kanun'un geçici 20. maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirim, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için	Bir aylık asgari ücret	729,00	760,50

No	İdari Para Cezası Uygulanacak Fiiller	Uygulanacak Ceza	Ceza Tutarı (TL) 2010 / I	Ceza Tutarı (TL) 2010 / II
12	Kanun'un 100. maddesinin altıncı fıkrasına göre genel sağlık sigortalılarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere ait bilgi girişlerini süresinde yapmayanlar ile bakmakla yükümlü olunan kişi olmayanlara ait bilgi girişi yapanlara	Asgari ücretin 1/2'si	364,50	380,25
	Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliklerinden verilmesi halinde	(2) de belirtilen cezalar 2/3 oranında uygulanır		

8. İŞ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

4857 Sayılı İş Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

8.1 Asgari Ücretten Yapılan Kesintiler, Net Ücretin Hesaplanması ve Kayıtlara Alınması

4857 sayılı İş Kanunu'nun 39. maddesi gereğince; Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından tespit edilen yeni asgari ücret 31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.01.2010 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından İş Kanunu'nun 39. maddesinde belirtilen işçiler, gemi adamları ve gazeteciler ile tarım ve orman işçileri için, milli seviyede tek asgari ücret tespit edilmiş olup, yeni asgari ücret tutarı aşağıdaki gibidir:

	Günlük Brüt (TL)		Aylık Brüt (TL)	
	01.01.10-30.06.10	01.07.10-31.12.10	01.01.10-30.06.10	01.07.10-31.12.10
16 yaşını doldurmuş olanlar için	24,30	25,35	729,00	760,50
16 yaşını doldurmamış olanlar için	20,70	21,60	621,00	648,00

01.01.2010 Tarihinden Geçerli Asgari Ücret ve Yapılacak Kesintiler

	16 yaşından büyükler	16 yaşından küçükler
Brüt Ücret	729,00	621,00
SSK Primi İşçi Hissesi (%14)	102,06	86,94
İşsizlik Sigortası Primi İşçi Hissesi (%1)	7,29	6,21
Gelir Vergisi Matrahı	619,65	527,85
Gelir Vergisi (% 15)	92,95	79,18
Damga Vergisi (%0,66)	4,81	4,10
Kesintiler Toplamı	207,11	176,43
Net Ücret	521,89	444,57

SSK İşveren payının hesaplanmasında İşyeri Tehlike Sınıfının 1 olduğu ve Gelir Vergisi Tarifesi ilk dilimin % 15 oranında olduğu varsayılmıştır.

16 yaşından büyük bir asgari ücretlinin elde edeceği net 521,89 TL, 2010 yılında Asgari Geçim İndirimi uygulaması sebebiyle, bekar bir asgari ücretlide 576,57 TL'ye çıkacaktır.

Çalışanların medeni durumlarına göre elde edecekleri asgari geçim indirimi tutarlarına ilişkin örnek hesaplamalar aşağıdaki gibidir:

Medeni durum	Aylık gelir (TL)
Bekar	54,68
Evli, eşi çalışan, çocuksuz	54,68
Evli, eşi çalışan, 1 çocuklu	62,88
Evli, eşi çalışan, 2 çocuklu	71,08
Evli, eşi çalışan, 3 çocuklu	76,55
Evli, eşi çalışan, 4 çocuklu	82,01
Evli, eşi çalışmayan, çocuksuz	65,61
Evli, eşi çalışmayan, 1 çocuklu	73,81
Evli, eşi çalışmayan, 2 çocuklu	82,01
Evli, eşi çalışmayan, 3 çocuklu	87,48
Evli, eşi çalışmayan, 4 çocuklu	92,95

8.2 Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru Çalıştırma Zorunluluğu

26.05.2008 tarih ve 26887 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2. maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30. maddesi başlığı ile birlikte değiştirilerek **özel sektör işyerlerinde eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma zorunluluğu kaldırılmıştır.**

4857 Sayılı Kanunun yeni 30. maddesi gereğince;

"Özürlü ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu"

MADDE 30 - İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde **yüzde üç özürlü**, kamu işyerlerinde ise **yüzde dört özürlü** ve **yüzde iki eski hükümlü** işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.

Bu kapsamda çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde belirli ve belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiler esas alınır. Kısmi süreli iş sözleşmesine göre çalışanlar, çalışma süreleri dikkate alınarak tam süreli çalışmaya dönüştürülür. Oranın hesaplanmasında yarıya kadar kesirler dikkate alınmaz, yarım ve daha fazla olanlar tama dönüştürülür. İşyerinin işçisi iken sakatlananlara öncelik tanınır.

İşverenler çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri Türkiye İş Kurumu aracılığı ile sağlarlar. Bu kapsamda çalıştırılacak işçilerin nitelikleri, hangi işlerde çalıştırılabilecekleri, bunların işyerlerinde

genel hükümler dışında bağlı olacakları özel çalışma ile mesleğe yöneltilmeleri, mesleki yönden işverence nasıl işe alınacakları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yer altı ve su altı işlerinde özürlü işçi çalıştırılmaz ve yukarıdaki hükümler uyarınca işyerlerindeki işçi sayısının tespitinde yer altı ve su altı işlerinde çalışanlar hesaba katılmaz.

Bir işyerinden malulen ayrılmak zorunda kalıp da sonradan maluliyeti ortadan kalkan işçiler eski işyerlerinde tekrar işe alınmalarını istedikleri takdirde, işveren bunları eski işleri veya benzeri işlerde boş yer varsa derhal, yoksa boşalacak ilk işe başka isteklilere tercih ederek, o andaki şartlarla işe almak zorundadır. Aranan şartlar bulunduğu halde işveren iş sözleşmesi yapma yükümlülüğünü yerine getirmezse, işe alınma isteğinde bulunan eski işçiye altı aylık ücret tutarında tazminat öder.

Özel sektör işverenlerince bu madde kapsamında çalıştırılan 17.07.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi özürlü sigortalılar ile 01.07.2005 tarihli ve 5378 sayılı Kanun'un 14. maddesinde belirtilen korumalı işyerlerinde çalıştırılan özürlü sigortalıların, aynı Kanunun 72. ve 73. maddelerinde sayılan ve 78. maddesiyle belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı, kontenjan fazlası özürlü çalıştıran, yükümlü olmadıkları halde özürlü çalıştıran işverenlerin bu şekilde çalıştırdıkları her bir özürlü için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin yüzde ellisi Hazinece karşılanır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu fıkraya göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

Bu maddeye aykırılık hallerinde 101. madde uyarınca tahsil edilecek cezalar, özürlülerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işini kurmaları, özürünün iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri ve bu gibi projelerde kullanılır. Tahsil edilen cezaların kullanımına ilişkin hususlar, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün koordinatörlüğünde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Sakatlar Konfederasyonu ile en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların birer temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından karara bağlanır. Komisyonun çalışma usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

8.3 İş Kanunu'na Tabi Olan - Olmayan İşler ve İş İlişkileri

10.06.2003 tarih ve 25134 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4857 Sayılı İş Kanunu'nun İstisnalar başlıklı 4. maddesi uyarınca:

MADDE 4 - Aşağıda belirtilen işlerde ve iş ilişkilerinde bu Kanun hükümleri uygulanmaz;

- a) Deniz ve hava taşıma işlerinde,
- b) 50'den az işçi çalıştırılan (50 dahil) tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde veya işletmelerinde,
- c) Aile ekonomisi sınırları içinde kalan tarımla ilgili her çeşit yapı işleri,
- d) Bir ailenin üyeleri ve 3. dereceye kadar (3. derece dahil) hısımları arasında dışardan başka biri katılmayarak evlerde ve el sanatlarının yapıldığı işlerde,
- e) Ev hizmetlerinde,
- f) İş sağlığı ve güvenliği hükümleri saklı kalmak üzere çıraklar hakkında,
- g) Sporcular hakkında,
- h) Rehabilite edilenler hakkında,
- ı) 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu'nun 2. maddesinin tarifine uygun üç kişinin çalıştığı işyerlerinde.

Şu kadar ki;

- a) Kıyılarda veya liman ve iskelelerde gemilerden karaya ve karadan gemilere yapılan yükleme ve boşaltma işleri,
- b) Havacılığın bütün yer tesislerinde yürütülen işler,
- c) Tarım sanatları ile tarım aletleri, makine ve parçalarının yapıldığı atölye ve fabrikalarda görülen işler,
- d) Tarım işletmelerinde yapılan yapı işleri,
- e) Halkın faydalanmasına açık veya işyerinin eklentisi durumunda olan park ve bahçe işleri,
- f) Deniz İş Kanunu kapsamına girmeyen ve tarım işlerinden sayılmayan, denizlerde çalışan su ürünleri üreticileri ile ilgili işler

bu Kanun hükümlerine tabidir.

8.4 Kıdem ve İhbar Tazminatı Uygulaması

8.4.1 Kıdem Tazminatı

4857 Sayılı İş Kanunu'nda kıdem tazminatı için bir kıdem tazminatı fonu kurulacağı belirtilmiştir. Kıdem tazminatı fonuna ilişkin Kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar işçilerin kıdemleri için 1475 Sayılı İK'nın (eski Kanunun) 14. maddesi hükümleri geçerli olacaktır.

İş Kanunu'nda yer alan ilgili maddelere istinaden iş sözleşmesi feshedilen ve en az bir yıllık kıdeme sahip olan çalışana işverence, her bir yıllık çalışma karşılığı olarak kıdem tazminatı tavanını aşmamak kaydıyla (GV kesintisi yapılmaması için) giydirilmiş aylık brüt ücret tutarı karşılığı kıdem tazminatı ödenir.

31.12.2009 Tarih ve 27449 Sayılı 1. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 5944 Sayılı 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 21. maddesi ile, 01.01.2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere maaş katsayıları ve memuriyet taban aylığı katsayıları belirlenmiştir. Bu katsayılardan hareketle yapılan hesaplamalar sonucunda, 2010 yılı içerisinde kıdem tazminatı almaya hak kazanan çalışanlara ödenecek **Kıdem Tazminatı tavanı:**

01.01.2010 - 30.06.2010 dönemi için: 2.423,88 TL

8.4.2 İhbar Tazminatı

İş Kanunu'nun Süreli Fesih başlıklı 17. maddesi uyarınca:

Belirsiz süreli iş sözleşmelerinin feshinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerekir. İş sözleşmeleri;

a) İş altı aydan az sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak **iki hafta sonra**,

b) İş altı aydan birbuçuk yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak **dört hafta sonra**,

c) İş birbuçuk yıldan üç yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak **altı hafta sonra**,

d) İş üç yıldan fazla sürmüş işçi için, bildirim yapılmasından başlayarak **sekiz hafta sonra**,

feshedilmiş sayılır. Bu süreler asgari olup sözleşmeler ile artırılabilir. **Bildirim şartına uymayan taraf, bildirim süresine ilişkin ücret tutarında tazminat ödemek zorundadır.** İşveren bildirim süresine ait ücreti peşin vermek suretiyle iş sözleşmesini feshedebilir.

İşverenin bildirim şartına uymaması veya bildirim süresine ait ücreti peşin ödeyerek sözleşmeyi feshetmesi, bu Kanun'un 18, 19, 20 ve 21. maddesi hükümlerinin uygulanmasına engel olmaz.

18. maddenin birinci fıkrası uyarınca bu Kanun'un 18, 19, 20 ve 21. maddelerinin uygulanma alanı dışında kalan işçilerin iş sözleşmesinin, fesih hakkının kötüye kullanılarak sona erdirildiği durumlarda işçiye bildirim süresinin üç katı tutarında tazminat ödenir. Fesih için bildirim şartına da uyulmaması ayrıca dördüncü fıkra uyarınca tazminat ödenmesini gerektirir.

Bu maddeye göre ödenecek tazminatlar ile bildirim sürelerine ait peşin ödenecek ücretin hesabında 32. maddenin birinci fıkrasında yazılan ücrete ek olarak işçiye sağlanmış para veya para ile ölçülmesi mümkün sözleşme ve Kanun'dan doğan menfaatler de göz önünde tutulur.

Konuya ilişkin İK'da yer alan ilgili maddeler:

İK'nın Feshin Geçerli Sebebe Dayandırılması başlıklı 18. maddesine göre; Otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işveren, işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır.

İşçinin altı aylık kıdemi, aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde geçen süreler birleştirilerek hesap edilir. İşverenin aynı işkolunda birden fazla işyerinin bulunması halinde, işyerinde çalışan işçi sayısı, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre belirlenir.

İşletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili ve yardımcıları ile işyerinin bütününe sevk ve idare eden ve işçiyi işe alma ve işten çıkarma yetkisi bulunan işveren vekilleri hakkında bu madde, 19 ve 21. maddeler ile 25. maddenin son fıkrası uygulanmaz.

İK'nın Sözleşmenin Feshinde Usul başlıklı 19. maddesine göre; İşveren fesih bildirimini yazılı olarak yapmak ve fesih sebebini açık ve kesin bir şekilde belirtmek zorundadır.

Hakkındaki iddialara karşı savunmasını almadan bir işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesi, o işçinin davranışı veya verimi ile ilgili nedenlerle feshedilemez. Ancak, işverenin 25. maddenin (II) numaralı bendi şartlarına uygun fesih hakkı saklıdır.

İK'nın Fesih Bildirimine İtiraz ve Usulü başlıklı 20. maddesine göre; İş sözleşmesi feshedilen işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildirimiminin tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde iş mahkemesinde dava açabilir.

Feshin geçerli bir sebebe dayandığını ispat yükümlülüğü işverene aittir. İşçi, feshin başka bir sebebe dayandığını iddia ettiği takdirde, bu iddiasını ispatla yükümlüdür. Dava seri muhakeme usulüne göre iki ay içinde sonuçlandırılır. Mahkemece verilen kararın temyizi halinde, Yargıtay bir ay içinde kesin olarak karar verir.

İK'nın Geçersiz Sebep Yapılan Feshin Sonuçları başlıklı 21. maddesine göre; İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise, işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur.

Mahkeme veya özel hakem feshin geçersizliğine karar verdiğinde, işçinin işe başlatılmaması halinde ödenecek tazminat miktarını da belirler. Kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer hakları ödenir. İşçi işe başlatılırsa, peşin olarak ödenen bildirim süresine ait ücret ile kıdem tazminatı, yukarıdaki fıkra hükümlerine göre yapılacak ödemeden mahsup edilir. İşe başlatılmayan işçiye bildirim süresi verilmemiş veya bildirim süresine ait ücret peşin ödenmemişse, bu süreler için ücret tutarı ayrıca ödenir.

İşçi kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunmak zorundadır. İşçi bu süre içinde başvuruda bulunmaz ise, işverence yapılmış olan fesih geçerli bir fesih sayılır ve işveren sadece bunun hukuki sonuçları ile sorumlu olur. Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri sözleşmeler ile hiçbir suretle değiştirilemez; aksi yönde sözleşme hükümleri geçersizdir.

8.5 İşçi ve İşverenlerin Haklı Nedenlere Dayanak Teşkil Eden Fesih Hakları

8.5.1 İşçinin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı

İK'nın İşçinin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı başlıklı 24. maddesine göre;

Süresi belirli olsun veya olmasın işçi, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemeden feshedebilir:

I. Sağlık sebepleri:

- a) İş sözleşmesinin konusu olan işin yapılması için niteliğinden doğan bir sebeple işçinin sağlığı veya yaşayışı için tehlikeli olursa.
- b) İşçinin sürekli olarak yakından ve doğrudan buluşup görüştüğü işveren yahut başka bir işçi bulaşıcı veya işçinin işi ile bağdaşmayan bir hastalığa tutulursa.

II. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri:

- a) İşveren iş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından biri hakkında yanlış vasıflar veya şartlar göstermek yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler vermek veya sözler söylemek suretiyle işçiyi yanıltırsa,
- b) İşveren işçinin veya ailesi üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak şekilde sözler söyler, davranışlarda bulunursa veya işçiye cinsel tacizde bulunursa,
- c) İşveren işçiye veya ailesi üyelerinden birine karşı sataşmada bulunur veya gözdağı verirse, yahut işçiyi veya ailesi üyelerinden birini kanuna karşı davranışa özendirir, kışkırtır, sürükler, yahut işçiye ve ailesi üyelerinden birine karşı hapsi gerektiren bir suç işlerse yahut işçi hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ağır isnad veya ithamlarda bulunursa,
- d) İşçinin diğer bir işçi veya üçüncü kişiler tarafından işyerinde cinsel tacize uğraması ve bu

durumu işverene bildirmesine rağmen gerekli önlemler alınmazsa,

e) İşveren tarafından işçinin ücreti kanun hükümleri veya sözleşme şartlarına uygun olarak hesap edilmez veya ödenmezse,

f) Ücretin parça başına veya iş tutarı üzerinden ödenmesi kararlaştırılıp da işveren tarafından işçiye yapabileceği sayı ve tutardan az iş verildiği hallerde, aradaki ücret farkı zaman esasına göre ödenerek işçinin eksik aldığı ücret karşılanmazsa, yahut çalışma şartları uygulanmazsa.

III. Zorlayıcı sebepler:

İşçinin çalıştığı işyerinde bir haftadan fazla süre ile işin durmasını gerektirecek zorlayıcı sebepler ortaya çıkarsa.

8.5.2 İşverenin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı

İK'nın İşverenin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı başlıklı 25. maddesine göre;

Süresi belirli olsun veya olmasın işveren, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemezsizin feshedebilir:

I- Sağlık sebepleri:

a) İşçinin kendi kastından veya derli toplu olmayan yaşayışından yahut içkiye düşkünlüğünden doğacak bir hastalığa veya sakatlığa uğraması halinde, bu sebeple doğacak devamsızlığın ardı ardına üç gününü veya bir ayda beş iş gününden fazla sürmesi,

b) İşçinin tutulduğu hastalığın tedavi edilemeyecek nitelikte olduğu ve işyerinde çalışmasında sakınca bulunduğu Sağlık Kurulunca saptanması durumunda,

(a) alt bendinde sayılan sebepler dışında işçinin hastalık, kaza, doğum ve gebelik gibi hallerde işveren için iş sözleşmesini bildirimsiz fesih hakkı; belirtilen hallerin işçinin işyerindeki çalışma süresine göre 17. maddedeki bildirim sürelerini altı hafta aşmasından sonra doğar. Doğum ve gebelik hallerinde bu süre 74. maddedeki sürenin bitiminde başlar. Ancak işçinin iş sözleşmesinin askıda kalması nedeniyle işine gidemediği süreler için ücret işlemez.

II- Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri:

a) İş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından biri için gerekli vasıflar veya şartlar kendisinde bulunmadığı halde bunların kendisinde bulunduğunu ileri sürerek, yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler veya sözler söyleyerek işçinin işvereni yanıltması,

b) İşçinin, işveren yahut bunların aile üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak sözler sarfetmesi veya davranışlarda bulunması, yahut işveren hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnadlarda bulunması,

- c) İşçinin işverenin başka bir işçisine cinsel tacizde bulunması,
- d) İşçinin işverene yahut onun ailesi üyelerinden birine yahut işverenin başka işçisine sataşması veya 84. maddeye aykırı hareket etmesi,
- e) İşçinin, işverenin güvenini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışlarda bulunması,
- f) İşçinin, işyerinde, yedi günden fazla hapisle cezalandırılan ve cezası ertelenmeyen bir suç işlemesi,
- g) İşçinin işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardı ardına iki işgünü veya bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki iş günü, yahut bir ayda üç işgünü işine devam etmemesi,
- h) İşçinin yapmakla ödevli bulunduğu görevleri kendisine hatırlatıldığı halde yapmamakta ısrar etmesi,
- ı) İşçinin kendi isteği veya savsaması yüzünden işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, işyerinin malı olan veya malı olmayıp da eli altında bulunan makineleri, tesisatı veya başka eşya ve maddeleri otuz günlük ücretinin tutarıyla ödeyemeyecek derecede hasara ve kayba uğratması.

III- Zorlayıcı sebepler:

İşçiyi işyerinde bir haftadan fazla süre ile çalışmaktan alıkoyan zorlayıcı bir sebebin ortaya çıkması.

IV- İşçinin gözüaltına alınması veya tutuklanması halinde devamsızlığın 17. maddedeki bildirim süresini aşması.

İşçi feshin yukarıdaki bentlerde öngörülen sebeplere uygun olmadığı iddiası ile 18, 20 ve 21. madde hükümleri çerçevesinde yargı yoluna başvurabilir.

Konuya ilişkin, İK'nın Derhal Fesih Hakkını Kullanma Süresi başlıklı 26. maddesi uyarınca; 24. ve 25. maddelerde gösterilen ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan hallere dayanarak işçi veya işveren için tanınmış olan sözleşmeyi fesih yetkisi, iki taraftan birinin bu çeşit davranışlarda bulunduğunu diğer tarafın öğrendiği günden başlayarak altı iş günü geçtikten ve her halde fiilin gerçekleşmesinden itibaren bir yıl sonra kullanılamaz. Ancak işçinin olayda maddi çıkar sağlaması halinde bir yıllık süre uygulanmaz. Bu haller sebebiyle işçi yahut işverenden iş sözleşmesini yukarıdaki fıkrada öngörülen süre içinde feshedenlerin diğer taraftan tazminat hakları saklıdır.

8.6 Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve İzin Süreleri

İK'nın 53. maddesi uyarınca; işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez. Niteliklerinden ötürü bir yıldan az süren mevsimlik veya kampanya işlerinde çalışanlara bu Kanunun yıllık ücretli izinlere ilişkin hükümleri uygulanmaz.

İşçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi; hizmet süresi;

- a) Bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara **ondört** günden,
- b) Beş yıldan fazla onbeş yıldan az olanlara **yirmi** günden,
- c) Onbeş yıl (dahil) ve daha fazla olanlara **yirmialtı** günden az olamaz.

Ancak onsekiz ve daha küçük yaştaki işçilerle elli ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi **yirmi** günden az olamaz. Yıllık izin süreleri iş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile artırılabilir.

Yıllık Ücretli İzne Hak Kazanma ve İzni Kullanma Dönemi başlıklı 54. madde uyarınca, yıllık ücretli izine hak kazanmak için gerekli sürenin hesabında işçilerin, aynı işverenin bir veya çeşitli işyerlerinde çalıştıkları süreler birleştirilerek göz önüne alınır. Şu kadar ki, bir işverenin bu Kanun kapsamına giren işyerinde çalışmakta olan işçilerin aynı işverenin işyerlerinde bu Kanun kapsamına girmeksizin geçirmiş buldukları süreler de hesaba katılır.

Bir yıllık süre içinde 55. maddede sayılan haller dışındaki sebeplerle işçinin devamının kesilmesi halinde bu boşlukları karşılayacak kadar hizmet süresi eklenir ve bu suretle işçinin izin hakkını elde etmesi için gereken bir yıllık hizmet süresinin bitiş tarihi gelecek hizmet yılına aktarılır. İşçinin gelecek izin hakları için geçmesi gereken bir yıllık hizmet süresi, bir önceki izin hakkının doğduğu günden başlayarak gelecek hizmet yılına doğru ve yukarıdaki fıkra ve 55. madde hükümleri gereğince hesaplanır. İşçi yukarıdaki fıkralar ve 55. madde hükümlerine göre hesaplanacak her hizmet yılına karşılık, yıllık iznini gelecek hizmet yılı içinde kullanır.

Yıllık İzin Bakımından Çalışılmış Gibi Sayılan Haller başlıklı 55. maddesi uyarınca yapılan düzenleme de; aşağıda yer alan süreler yıllık ücretli izin hakkının hesabında çalışılmış olduğu kabul edilmektedir:

- a) İşçinin uğradığı kaza veya tutulduğu hastalıktan ötürü işine gidemediği günler (Ancak, 25. maddenin (1) numaralı bendinin (b) alt bendinde öngörülen süreden fazlası sayılmaz).
- b) Kadın işçilerin 74. madde gereğince doğumdan önce ve sonra çalıştırılmadıkları günler.
- c) İşçinin muvazzaf askerlik hizmeti dışında manevra veya herhangi bir kanundan dolayı ödevlendirilmesi sırasında işine gidemediği günler (Bu sürenin yılda 90 günden fazlası sayılmaz).
- d) Çalışmakta olduğu işyerinde zorlayıcı sebepler yüzünden işin aralıksız bir haftadan çok tatil edilmesi sonucu olarak işçinin çalışmadan geçirdiği zamanın onbeş günü (işçinin yeniden işe başlaması şartıyla).
- e) 66. maddede sözü geçen zamanlar.
- f) Hafta tatili, ulusal bayram, genel tatil günleri.

g) 3153 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan tüzüğe göre röntgen muayenehanelerinde çalışanlara pazardan başka verilmesi gereken yarım günlük izinler.

h) İşçilerin arabuluculuk toplantılarına katılmaları, hakem kurullarında bulunmaları, bu kurullarda işçi temsilciliği görevlerini yapmaları, çalışma hayatı ile ilgili mevzuata göre kurulan meclis, kurul, komisyon ve toplantılara yahut işçilik konuları ile ilgili uluslararası kuruluşların konferans, kongre veya kurullarına işçi veya sendika temsilcisi olarak katılması sebebiyle işlerine devam edemedikleri günler.

ı) İşçilerin evlenmelerinde üç güne kadar, ana veya babalarının, eşlerinin, kardeş veya çocuklarının ölümünde üç güne kadar verilecek izinler.

j) İşveren tarafından verilen diğer izinler ile 65. maddedeki kısa çalışma süreleri.

k) Bu Kanunun uygulanması sonucu olarak işçiye verilmiş bulunan yıllık ücretli izin süresi.

Yıllık Ücretli İzin Uygulanması başlıklı 56. maddede yapılan düzenleme ile, yıllık ücretli izin işveren tarafından bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bu izin 53. maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur. Ancak, 53. maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere en çok üçe bölünebilir.

İşveren tarafından yıl içinde verilmiş bulunan diğer ücretli ve ücretsiz izinler veya dinlenme ve hastalık izinleri yıllık izne mahsup edilemez. Yıllık ücretli izin günlerinin hesabında izin süresine rastlayan ulusal bayram, hafta tatili ve genel tatil günleri izin süresinden sayılmaz.

Yıllık ücretli izinleri işyerinin kurulu bulunduğu yerden başka bir yerde geçirecek olanlara istemde bulunmaları ve bu hususu belgelemeleri koşulu ile gidiş ve dönüşlerinde yolda geçecek süreleri karşılamak üzere işveren toplam dört güne kadar ücretsiz izin vermek zorundadır. İşveren, işyerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerini gösterir izin kayıt belgesi tutmak zorundadır.

8.7 İşyeri Hekimliği, İş Güvenliği Uzmanı, İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Kurallara Uyulmaması Halinde Uygulanacak Cezalar

İşyeri hekimliği, işçi sağlığı ve güvenliğine yönelik önlemlere ilişkin olarak, işverenlerce uyulması zorunlu olan kurallar ve kurallara uyulmaması halinde karşılaşılabilecek ceza hükümlerine ilişkin düzenlemelere aşağıda değinilmiştir.

09.12.2003 Tarih ve 25311 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği yönetmeliği; 4857 sayılı İK kapsamında yer alan tüm işyerlerini kapsar.

16.12.2003 tarih ve 25318 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında yönetmelik; 4857 Sayılı İK kapsamında yer alan ve devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran işyerlerinde uygulanır.

İK'nın İşverenlerin ve İşçilerin Yükümlülükleri başlıklı 77. maddesi uyarınca; işverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksatsız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler. İşverenler işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını denetlemek, işçileri karşı karşıya buldukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimini vermek zorundadırlar. İşverenler işyerlerinde meydana gelen iş kazasını ve tespit edilecek meslek hastalığını en geç iki iş günü içinde yazılı ile ilgili bölge müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar.

5763 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle değişen İK'nın İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri başlıklı 81. maddesi uyarınca; işverenler, devamlı olarak en az elli işçi çalıştırdıkları işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, işçilerin ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, işyerindeki işçi sayısı, işyerinin niteliği ve işin tehlike sınıf ve derecesine göre;

- a) İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturmakla,
  - b) Bir veya birden fazla işyeri hekimi ile gereğinde diğer sağlık personelini görevlendirmekle,
  - c) Sanayiden sayılan işlerde iş güvenliği uzmanı olan bir veya birden fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle,
- yükümlüdürler.

İşverenler, bu yükümlülüklerinin tamamını veya bir kısmını, bünyesinde çalıştırdığı ve bu maddeye dayanılarak çıkarılacak yönetmelikte belirtilen vasıflara sahip personel ile yerine getirebileceği gibi, işletme dışında kurulu ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak da yerine getirebilir. Bu şekilde hizmet alınması işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

İK'nın İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgili Hükümlere Aykırılık Başlıklı 105. maddesi uyarınca;

Bu Kanun'un;

- a) 78. maddesinde öngörülen yönetmeliklerdeki hükümlere uymayan işveren veya işveren vekiline, alınmayan her iş sağlığı ve güvenliği önlemi için **228 TL**, alınmayan önlemler için izleyen her ay aynı miktar,
- b) 86. maddesi uyarınca işçilere doktor raporu almayan işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için, 87. maddesi gereğince çocuklara doktor raporu almayan işveren veya işveren vekiline bu durumdaki her çocuk için **228 TL**,
- c) 77. maddesine aykırı hareket eden, 78. maddesi gereği işletme belgesi almadan işyeri açan veya belgelendirilmesi gereken işler veya ürünler için belge almayan, 79. maddesi gereğince

faaliyeti durdurulan işi izin almadan devam ettiren veya kapatılan işyerlerini izinsiz açan, 80. maddesinde öngörülen iş sağlığı ve güvenliği kurullarının kurulması ve çalıştırılması ile ilgili hükümlere aykırı davranan, iş sağlığı ve güvenliği kurullarınca alınan kararları uygulamayan, 81. maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen, 88 ve 89. maddelerinde öngörülen yönetmeliklerde gösterilen şartlara ve usullere uymayan işveren veya işveren vekiline **1.144'er TL**

idari para cezası verilir.

8.8 4857 Sayılı İş Kanunu'nda Yer Alan İdari Para Cezaları

10 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu'nda yer alan idari para cezaları ile ilgili tablo aşağıda yer almaktadır.

10 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu'nda yer alan idari para cezaları (TL)

Sıra No.	Kanun Md.	Ceza Md.	Fiil	2010 Ceza (TL)	Açıklama
1	3	98	İşyerinin açılışını ve kapanışını bildirmemek, işyerini bildirme yükümlülüğüne aykırı davranmak.	114(*)	(*)Maddenin 1. ve 2. Fıkralarına aykırı davranan işverene veya işveren vekiline çalıştırılan her işçi için
				1.144 (**)	(**) 85. Madde kapsamındaki işyerlerinde çalıştırılan her işçi için
				11.446 (***)	(***) işyerini muvazaalı olarak bildiren asıl işveren ile alt işveren vekillerine ayrı ayrı
2	5	99/a	İşçilere eşit davranma ilkesine aykırı davranmak	100	Bu durumdaki her işçi için
3	7	99/a	Geçici İş İlişkisine ilişkin yükümlülükler uymamak	100	Bu durumdaki her işçi için
4	8	99/b	Çalışma koşullarına ilişkin belgeyi vermemek	100	Bu durumdaki her işçi için
5	14	99/b	Çağrı üzerine çalışma hükümlerine aykırı davranmak	100	Bu durumdaki her işçi için
6	28	99/c	İşten ayrılan işçiye Çalışma Belgesi vermemek, belgeye gerçeğe aykırı bilgi yazmak	100	Bu durumdaki her işçi için
7	29	100	Madde hükmüne aykırı olarak işçi çıkartmak (toplu işçi çıkarma)	411	İşten çıkarılan her işçi için
8	30	101	Özürü ve Eski Hükümlü Çalıştırmamak	1.552	Çalıştırılmayan her özürü ve eski hükümlü ve çalıştırılmayan her ay için
9	32	102/a	Ücret ile bu kanundan doğan veya TİS'den ya da iş sözleşmesinden doğan ücreti kasten ödememek veya eksik ödemek, ücret vb. ödemelerin banka hesabına ödenmemesi	114	Bu durumdaki her işçi ve her ay için
10	37	102/b	Ücret hesap pusulası düzenlememek	411	
11	38	102/b	Yasaya aykırı ücret kesme cezası vermek veya kesintinin sebep ve hesabını bildirmemek	411	
12	39	102/a	Asgari ücreti ödememek veya eksik ödemek	114	Bu durumdaki her işçi ve her ay için
13	41	102/c	Fazla çalışma ücretini ödememek veya işçiye hak ettiği serbest zamanı altı ay içinde vermemek veya işçinin onayını almadan fazla çalışma yaptırmak	204	Bu durumdaki her işçi için
14	52	102/b	Yüzde ile ilgili belgeyi temsilciye vermemek	411	

Sıra No.	Kanun Md.	Ceza Md.	Fiiil	2010 Ceza (TL)	Açıklama
15	56	103	Yıllık ücretli izni yasaya aykırı şekilde bölmek,	204	Bu durumdaki her işçi için
16	57	103	İzin ücretini yasaya aykırı şekilde ödemek veya eksik ödemek	204	Bu durumdaki her işçi için
17	59	103	Sözleşmesi fesh edilen işçiye yıllık izin ücreti ödememek	204	Bu durumdaki her işçi için
18	60	103	Yıllık izin yönetmeliğinin esas usullerine aykırı olarak izni kullandırmamak veya eksik kullandırmak	204	Bu durumdaki her işçi için
19	63	104	Çalışma sürelerine ve buna dair yönetmelik hükümlerine uymamak	1.034	
20	64	104	Telaflı çalışması usullerine uymamak	204	Bu durumdaki her işçi için
21	65	104	Kısa çalışma ve kısa çalışma ödeneği düzenlemelerine uymamak	204	Bu durumdaki her işçi için
22	68	104	Ara dinlenmesini uygulamamak	1.034	
23	69	104	İşçileri geceleri 7.5 saatten fazla çalıştırmak, gece ve gündüz postalarını değiştirmemek	1.034	
24	71	104	Çocukları çalıştırma yaşına ve çalıştırma yaşağına aykırı davranmak	1.034	
25	72	104	Yer ve suatında çalıştırma yaşağına uymamak	1.034	
26	73	104	Çocuk ve genç işleri gece çalıştırmak veya ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı hareket etmek	1.034	
27	74	104	Doğum öncesi - sonrası sürelerde kadın işçiyi çalıştırmak veya ücretsiz izin vermemek	1.034	
28	75	104	İşçi Özlük dosyasını düzenlememek	1.034	
29	76	104	Çalışma sürelerine ilişkin yönetmeliklere muhalefet etmek	1.034	
30	77	105/C	İş sağlığı ve güvenliği hükümlerine aykırı davranmak	1.144	
31	78/1	105/A	İş sağlığı ve güvenliği tüzük ve yönetmeliklerine aykırı davranmak	228	Alınmayan her iş sağlığı ve güvenliği önlemi için ve alınmayan önlemler oranında izleyen her ay için aynı miktar
32	78/2	105/C	Kurma izni ve işletme belgesi almadan işyeri açmak	1.144	
33	79	105/C	Faaliyeti durdurulan işi izin almadan devam ettirmek, kapatılan işyerini izinsiz açmak	1.144	
34	80	105/C	İş sağlığı ve güvenliği kurullarının kurulması ve çalıştırılması ile ilgili hükümlere aykırı davranmak	1.144	
35	81	105/C	İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturma, işyeri hekimi çalıştırma yükümlülüklerine uymamak, İş güvenliği ile ilgili görevli mühendis veya teknik eleman görevlendirme yükümlülüğünü yerine getirmemek	1.144	
36	85/1	105/D	Mesleki eğitim almamış işçi çalıştırmak	572	
37	85/2	105/D	Ağır ve tehlikeli işlerde 16 yaşından küçükleri çalıştırmak veya yönetmelikte gösterilen yaş kayıtlarına aykırı işçi çalıştırmak.	1.144	
38	86	105/B	Ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlar için sağlık raporu almamak	228	Bu durumdaki her işçi için
39	87	105/B	18 yaşından küçük işçiler için sağlık raporu almamak	228	Bu durumdaki her çocuk işçi için
40	88	105/C	Gebe ve emzikli kadınlar hakkındaki yönetmelik hükümlerine uymamak	1.144	
41	89	105/C	İş sağlığı ve güvenliği yönetmeliklerine aykırı davranmak	1.144	
42	90	106	İş ve işçi bulmaya aracılık faaliyetini İş-Kurda izin almadan yürütmek	11.446	

Sıra No.	Kanun Md.	Ceza Md.	Fiiil	2010 Ceza (TL)	Açıklama
43	92/2	107/I-a	Teftiş sırasında davete gelmemek, ifade ve bilgi vermemek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermemek, İş Müfettişlerinin 92/I.fıkırada yazılı görevlerini yapmak için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermemek ve bu yoldaki emir ve isteklerini geciktirmek, yerine getirmemek.	9.157	
44	96/I-2	107/I-b	İfade ve bilgilerine başvurulan işçilere işverenlerce telkinlerde veya kötü davranışlarda bulunmak. İşçilerin denetim ve teftişin yapılmasını güçleştirmeleri, kötü niyetli davranışlarda bulunmaları	9.157	
45	107/2		İş Müfettişlerinin teftiş ve denetim görevlerinin yapılmasını ve sonuçlandırılmasını engellemek.	9.157	

9. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

9.1 Veraset ve İntikal Vergisinde İstisna Hadleri

29.12.2009 tarih ve 27447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 41 seri no.lu Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği (VİVKGT) gereğince, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun istisnalar ile ilgili 4. maddesinin ikinci fıkrasında, "(b), (d) ve (e) bentlerine göre, her bir takvim yılında uygulanacak istisna hadleri, önceki yılda uygulanan istisna hadlerine bu yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artış yapılmak suretiyle tespit olunur. Artırım sırasında 1 TL'ye kadar olan tutarlar dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmiştir.

2009 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 2,2 (iki virgül iki) olarak tespit edilmiş ve 392 sıra no'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiştir.

Buna göre, 01.01.2010 tarihinden itibaren Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 4. maddesinin (b), (d) ve (e) bentlerinde yer alan istisna tutarları aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir;

İlgili Bent Açıklamaları	İstisna Hadleri
- Evlatlıklar dahil, fûruğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde (fûruğ bulunmaması halinde eşe isabet eden miras hissesinde 220.073 TL). 4/b	(109.971 TL)
- İvazsız suretle meydana gelen intikallerde. 4/d	(2.535 TL)
- Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 14.03.2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da tanımlanan şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde. 4/e	(2.535 TL)

9.2 Veraset ve İntikal Vergisi Tarifesi

Anılan Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında "Vergi tarifesinin matrah dilim tutarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan dilim tutarlarının yüzden 5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz." denilmektedir.

Buna göre, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 16. maddesinde yer alan vergi tarifesi matrah dilim tutarları 01.01.2010 tarihinden geçerli olmak üzere yeniden değerlendirilme oranında artırılmak suretiyle tespit edilmiştir. Bu nedenle, 01.01.2010 tarihinden itibaren veraset yolu ile veya ivazsız surette meydana gelen intikallerde vergi, aşağıdaki tarifeye göre hesaplanacaktır.

Matrah	Veraset yoluyla intikallerde vergi oranı (%)	İvazsız intikallerde vergi oranı (%)
İlk 160.000 TL için	1	10
Sonra gelen 350.000 TL için	3	15
Sonra gelen 770.000 TL için	5	20
Sonra gelen 1.500.000 TL için	7	25
Matrahın 2.780.000 TL'yi aşan kısmı için	10	30

9.3 Veraset ve İntikal Vergisinde Beyanname ve Ödeme Zamanı

Veraset ve İntikal Vergisi Beyanname'si aşağıda yazılı zamanlarda verilir:

1. Veraset tarihiyle vukubulan intikallerde:

a) Ölüm Türkiye'de vukubulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, mükelleflerin yabancı bir memlekette bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden altı ay içinde;

b) Ölüm yabancı bir memlekette vukubulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takibeden altı ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu memlekette oldukları takdirde ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu yerin dışında başka bir yabancı memlekette oldukları takdirde de ölüm tarihini takibeden sekiz ay içinde;

c) Gaiplik halinde, gaiplik kararının ölüm siciline kaydolunduğu tarihi takibeden bir ay içinde;

2. Diğer suretle vaki intikallerde malların hukuken iktisabedildiği tarihi takibeden bir ay içinde.

Vergi Usul Kanununun 13, 15, 17 ve 18. maddeleri hükümleri mahfuzdur.

3. Gerçek veya tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunlarında, yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar.

Veraset ve İntikal Vergisi, tahakkukundan itibaren (3) yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere iki eşit taksitte (gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile 5602 sayılı Kanun'da tanımlanan şans oyunları dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler beyanname verme süresi içinde) ödenir.

10. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

10.1 MTV'ye Tabi Kara, Hava ve Deniz Araçları

MTVK'nın Verginin Mevzuu başlıklı 1. maddesi uyarınca; bu Kanun'un 5. ve 6. maddelerinde yazılı tarifelerde yer alan;

- a) Karayolları Trafik Kanununa göre trafik şube veya bürolarına kayıt ve tescil edilmiş bulunan motorlu kara taşıtları,
- b) Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne kayıt ve tescil edilmiş olan uçak ve helikopterler,

motorlu taşıtlar vergisine tabidir.

10.2 MTVK'da Yer Alan Önemli Tanımlar

197 sayılı MTVK'nın "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinde, 5897 Sayılı Kanun'un 3. maddesi ile bir takım değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler doğrultusunda **önemli bazı tanımlara** aşağıda yer verilmiştir.

- 1- Motorlu taşıt: Karada, havada insan, hayvan ve eşya taşımaya yarayan ve makine kuvvetiyle hareket eden taşıtlardır.
- 2- Otomobil: Yapısı itibarıyla, sürücüsü dahil en çok sekiz oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.
- 3- Motosiklet: İki veya üç tekerlekli sepetli veya sepetsiz motorlu araçlardır. Bunlardan karoserisi yük taşıyabilecek şekilde sandıklı veya özel biçimde yapılmış olan ve yolcu taşımalarında kullanılmayan üç tekerlekli motosikletlere yük motosikleti (triptör) denir.
- 4- Minibüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil dokuz ile onbeş oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.
- 5- Otobüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil en az onaltı oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir.
- 6- Kaptıkaçtı: Şoföründen başka, oturmaları şartıyla en çok yedi yolcu alabilen, insan taşımak için imal edilmiş olan ve bu maksatla kullanılan, yerle temas halinde dört tekerleği bulunan,

şekil ve yapılışı itibarıyla otomobilden farklı olan motorlu taşıtlardır (Carry-all, Travel-all, Jeep-station ve benzerleri bu sınıfa dahildir).

7- Arazi taşıtı: Karayollarında yolcu veya yük taşıyabilecek şekilde imal edilmiş olmakla beraber bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilen motorlu araçtır.

8- Panel van: Azami toplam ağırlığı 3500 kilogramı geçmeyen, kapalı kasalı (yandan camlı olanlar dahil), sürücü kısmından başka tek veya daha fazla sıralı oturma yeri bulunan, insan ve yük taşımak için imal edilmiş olan taşıtlardır.

9- Motorlu karavan (kamp taşıtı): Yük taşımada kullanılmayan, iç tasarımı tatil yapmaya uygun teçhizatlarla donatılmış, hizmet edebileceği kadar yolcu taşıyabilen motorlu taşıttır.

10- Kamyonet: İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3,5 tonu geçmeyen ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu araçtır.

11- Kamyon: İzin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3,5 tondan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu araçtır.

12- Çekici: Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve yük taşımayan motorlu araçtır.

Bu verginin uygulanmasıyla ilgili diğer terimler Karayolları Trafik Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Karayolları Trafik Yönetmeliği ve Türk Gümrük Tarife Cetveline göre tespit olunur.

10.3 MTV'de İstisna Uygulaması

197 Sayılı MTK'nın "İstisnalar" başlıklı 4. maddesine göre aşağıda yazılı motorlu taşıtlar vergiden müstesnadır.

a) Genel ve özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy tüzel kişilikleri ve Türkiye Kızılay Derneği adına kayıt ve tescil edilen taşıtlar (bu idarelere bağlı olup, ayrı tüzel kişiliği olan işletmeler ile özel kanunlarında malları Devlet malı sayılmış olan kuruluşların taşıtları hariç).

b) Karşılıklı olmak şartıyla, yabancı devletlerin Türkiye'de bulunan elçilik ve konsolosluklarıyla, elçi, maslahatgüzar ve konsoloslarına (Fahri konsoloslar hariç) ve o devletin uyuğunda bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarına ve merkezi Türkiye'de bulunan uluslararası kurullar ile bu kurulların yabancı uyruklu memurlarına ve resmi bir görev için yurda gelen delege ve heyetlere ve bu heyetlere mensup yabancı uyruklu kişilere ait taşıtlar.

c) Sakatlık dereceleri % 90 ve daha fazla olan malül ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtlar ile diğer malül ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtlar.

d) 18.06.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık

hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflas idarelerine ait taşıtlar.

Motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili muaflık ve istisna hükümleri, bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir. Bu Kanunda yer almayan istisna ve muaflıklar hükümsüzdür. Ancak, uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.

10.4 MTV Tarifesinde Yapılan Değişiklikler

Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri ile motosikletler MTKV'nın 5. maddesinde yer alan (I) sayılı tarifeye göre; (I) sayılı tarifede yazılı taşıtlar dışında kalan, motorlu kara taşıtları (II) sayılı tarifeye göre; uçak ve helikopterler (Türkkuşu, Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç) (IV) sayılı tarifeye göre vergilendirilirler. Zirai ilaçlama amacıyla kullanılmak üzere kayıt ve tescil edilmiş uçaklar için (IV) sayılı tarifede yer alan vergi tutarları yüzde 25 oranında uygulanır.

06.05.2009 tarihli 5897 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile MTKV'nın 6. maddesinde yer alan "özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler (III) sayılı tarifeye" ibaresi ile maddede yer alan (III) sayılı tarife MTKV'dan çıkarılmıştır.

MTKV'nın 5. ve 6. maddelerine göre;

- (I) sayılı tarifede yer alan Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri ile motosikletler motor silindir hacmi ve yaş kriterlerine göre,
- (II) sayılı tarifede yer alan minibüs, panelvan ve motorlu karavanlar "motor silindir hacmi ve yaş", otobüs ve benzerleri "oturma yeri ve yaş", kamyonet, kamyon, çekici ve benzerleri de "azami toplam ağırlık ve yaş" kriterlerine göre,
- (IV) sayılı tarifede yer alan uçak ve helikopterler, azami kalkış ağırlığı ve yaş kriterlerine göre

vergilendirilecektir.

31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 34 seri no.lu MTV Genel Tebliği ışığında MTKV'nın 5. ve 6. maddeleri uyarınca I, II, ve IV sayılı tarifelere ve gerekli açıklamalara aşağıda yer verilmiştir:

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 3946 sayılı Kanun'un 35. maddesi ile değiştirilen "Yetki" başlığını taşıyan 10. maddesinin birinci fıkrasında, "Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan vergi miktarları o yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır." hükmüne, aynı maddenin ikinci fıkrasında, "Bakanlar Kurulu, yeniden değerlendirme oranının % 50 fazlasını geçmemek, % 20'sinden az olmamak üzere yeni oranlar tespit etmeye yetkilidir" hükmüne yine aynı maddenin 5897 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (f) bendiyle değişik son fıkrasında ise, "Bu suretle hesaplanan ve

ödenmesi gereken vergi miktarlarında 1 Türk Lirasının altındaki tutarlar dikkate alınmaz.” hükmüne yer verilmiştir.

2009 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 2,2 (iki virgöl iki) olarak tespit edilmiş ve 392 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiştir.

Bakanlar Kurulu, Kanun'un kendisine verdiği yetkiyi 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kullanarak 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 5. ve 6. maddelerinde belirtilen (I), (II) ve (IV) sayılı tarifelerde yer alan taşıtlar için 2010 yılında uygulanacak olan motorlu taşıtlar vergisi tutarlarını, 2009 yılı tutarlarını % 3,3 (üç virgöl üç) oranında artırarak belirlemiştir.

Buna göre, 01.01.2010 tarihinden itibaren, motorlu taşıtların vergilendirilmesine ilişkin, 197 sayılı Kanun'un 5. ve 6. maddelerinde belirtilen (I), (II) ve (IV) sayılı tarifeler aşağıdaki gibidir:

(I) Sayılı Tarife

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 yaş	4-6 yaş	7-11 yaş	12-15 yaş	16 ve yukarı yaş
1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri					
1300 cm ³ ve aşağısı	405,00	283,00	160,00	120,00	45,00
1301-1600 cm ³ 'e kadar	648,00	486,00	283,00	200,00	78,00
1601-1800 cm ³ 'e kadar	1.140,00	893,00	526,00	322,00	127,00
1801-2000 cm ³ 'e kadar	1.793,00	1.384,00	814,00	486,00	194,00
2001-2500 cm ³ 'e kadar	2.690,00	1.955,00	1.221,00	731,00	291,00
2501-3000 cm ³ 'e kadar	3.750,00	3.262,00	2.039,00	1.099,00	405,00
3001-3500 cm ³ 'e kadar	5.711,00	5.139,00	3.096,00	1.547,00	570,00
3501-4000 cm ³ 'e kadar	8.976,00	7.752,00	4.567,00	2.039,00	814,00
4001 cm ³ ve yukarısı	14.689,00	11.015,00	6.525,00	2.935,00	1.140,00
2- Motosikletler					
100-250 cm ³ 'e kadar	78,00	61,00	45,00	29,00	13,00
251-650 cm ³ 'e kadar	160,00	120,00	78,00	45,00	29,00
651-1200 cm ³ 'e kadar	405,00	242,00	120,00	78,00	45,00
1201 cm ³ ve yukarısı	977,00	648,00	405,00	322,00	160,00

(II) Sayılı Tarife

Taşıt Cinsi ve Oturma Yeri/Azami Toplam Ağırlık	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)		
	1-6 yaş	7-15 yaş	16 ve yukarı yaş
1) Minibüs	486,00	322,00	160,00
2) Panelvan ve motorlu karavanlar (motor silindir hacmi)			
1900 cm ³ ve aşağısı	648,00	405,00	242,00
1901 cm ³ ve yukarısı	977,00	648,00	405,00
3) Otobüs ve benzerleri (oturma yeri)			
25 kişiye kadar	1.221,00	731,00	322,00
26-35 kişiye kadar	1.466,00	1.221,00	486,00
36-45 kişiye kadar	1.630,00	1.384,00	648,00
46 kişi ve yukarısı	1.955,00	1.630,00	977,00
4) Kamyonet, kamyon, çekici ve benzerleri (azami toplam ağırlık)			
1.500 kg'a kadar	437,00	291,00	144,00
1.501-3.500 kg'a kadar	879,00	511,00	291,00
3.501-5.000 kg'a kadar	1.319,00	1.099,00	437,00
5.001-10.000 kg'a kadar	1.466,00	1.245,00	585,00
10.001-20.000 kg'a kadar	1.759,00	1.466,00	879,00
20.001 kg ve yukarısı	2.200,00	1.759,00	1.024,00

(IV) Sayılı Tarife

Taşıt Cinsi ve Azami Kalkış Ağırlığı	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)			
	1-3 yaş	4-5 yaş	6-10 yaş	11 ve yukarı yaş
Uçak ve helikopterler				
1.150 kg'a kadar	8.159,00	6.525,00	4.894,00	3.915,00
1.151-1.800 kg'a kadar	12.241,00	9.791,00	7.343,00	5.874,00
1.801-3.000 kg'a kadar	16.321,00	13.057,00	9.791,00	7.833,00
3.001-5.000 kg'a kadar	20.403,00	16.321,00	12.241,00	9.791,00
5.001-10.000 kg'a kadar	24.484,00	19.586,00	14.689,00	11.750,00
10.001-20.000 kg'a kadar	28.565,00	22.852,00	17.137,00	13.707,00
20.001 kg ve yukarısı	32.646,00	26.116,00	19.586,00	15.669,00
(Türk kuşu, Türk Hava Kurumu'na ait olanlar hariç)				

10.5 Motorlu Kara Taşıtları Mükellefiyet Kaydı

5766 sayılı Kanun'un 18. maddesinin (a) bendiyle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 20. maddesinin (d) bendinde yapılan değişiklikle, tescil edilmiş motorlu kara taşıtlarının her türlü satış ve devirlerinin trafik tescil şube veya büroları tarafından yerine getirileceği hüküm altına alınmış, anılan maddenin yürürlük tarihi, 5795 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1. madde hükmüyle, 01.08.2008 tarihinden 01.01.2009 tarihine ertelenmiştir.

31.12.2008 tarih ve 27097 (7. mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 32 seri no.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliği ile 01.01.2009 tarihi 31.12.2009 olarak değiştirilmiştir.

Bu kez 31.12.2009 tarih ve 27449 (5. mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 35 seri no.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliği ile 31.12.2009 tarihi 01.05.2010 olarak değiştirilmiştir.

Buna göre, 01.05.2010 tarihinden itibaren trafik tescil şube veya büroları tarafından satış ve devri yapılan motorlu kara taşıtlarına ilişkin motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyet kaydı, satış ve devri yapılan taşıtın tescil plaka numarasının ait olduğu yer vergi dairesi tarafından yerine getirilecektir.

Tescil edilmiş araçların her çeşit satış ve devirleri, 01.05.2010 tarihinden itibaren trafik tescil şube veya bürolarında gerçekleştirileceğinden bu tarihten sonra düzenlenmiş olan noter satış senetlerine istinaden mükellefiyet tesisi veya son verme işlemi yapılmayacaktır.

10.6 MTV'nin Gider Açısından Değerlendirilmesi

197 sayılı MTKV'nın "Gider Kaydedilmeme Hali" başlıklı 14. maddesi uyarınca;

Bu Kanuna bağlı (I) ve (IV) sayılı tarifelerde yer alan taşıtlardan (Ticari maksatla kullanılan uçak ve helikopterler ile taşıt kiralama faaliyeti ile uğraşan işletmelerin bu amaçla kiraya verdikleri taşıtlar hariç) alınan vergi ve cezalar ile gecikme zamları gelir ve kurumlar vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez (Ödenen MTV kanunen kabul edilmeyen gider olarak karın tespitinde dikkate alınacaktır).

10.7 (I) Sayılı Tarifeye İlişkin Kasko Sigortası Değeri Uygulaması

27.12.2005 tarih ve 26036 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26 seri no.lu MTVGT uyarınca;

14.12.2004 tarih ve 2004/8327 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince; Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 5. maddesindeki (I) sayılı tarifede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzeri taşıtlar için, yıllar itibarıyla uygulanacak olan motorlu taşıtlar vergisi tutarları, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından her yılın Ocak ayında ilan edilen kasko sigortası değerlerinin % 5'ini aşması halinde, aynı yaş grubunda bulunan taşıtlara ait vergi tutarları, bir alt kademedeki taşıtlara isabet eden vergi tutarı olarak uygulanacaktır.

14.12.2004 tarihli ve 2004/8327 sayılı Bakanlar Kurulu kararına göre kasko sigortası değeri uygulamasının usul ve esasları 26 no.lu tebliğde açıklanmıştır.

Örnek: Motor silindir hacmi 4200 cm³ olan 1998 model 12 yaşında bir taşıtın kasko sigortasına esas olan değerinin 40.000 TL olması halinde, 2010 yılında ödenmesi gereken motorlu taşıtlar vergisi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Taşıtın kasko sigortasına esas değeri	40.000 TL
Taşıtın kasko sigortasına esas değerinin %5'i (40.000 x %5=)...	2.000 TL
2009 yılında ödenmesi gereken MTV tutarı	2.935 TL
Bir alt kademeye göre ödenmesi gereken MTV tutarı	2.039 TL

Örnekte görüldüğü üzere; motorlu taşıtlar vergisi tutarı kasko sigortası değerinin % 5'ini aştığından, taşıtın yer aldığı motor silindir hacmi 4001 cm³ yukarı ve 12-15 yaş grubunun, bir alt kademesinde yer alan 3501-4000 cm³ arası ve 12-15 yaş grubu için ödenmesi gereken motorlu taşıtlar vergisi tutarı (2.039 TL) olacaktır.

11. 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDAKİ KANUN'DA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

11.1 Amme Alacağında Tecil Faizi ve Gecikme Zammı

Amme alacaklarında uygulanacak olan gecikme faizi ve tecil faizi oranlarında en son değişiklik, Maliye Bakanlığının 21.11.2009 tarih ve 27413 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan sıra no:1, seri:C Tahsilat Genel Tebliği ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun değişik 51. maddesi uyarınca Bakanlar Kurulunca alınan ve 19.11.2009 tarih ve 27411 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15565 sayılı Kararname Eki Kararla yapılmıştır.

Bu bağlamda, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca yürütülecek işlemlere esas olmak üzere, tecil faizi ile gecikme zammı oranlarının değişikliğine ilişkin olarak yürütülecek işlemler aşağıda açıklanmıştır.

11.1.1 Tecil Faizi

6183 sayılı Kanun'un 48. maddesi uyarınca yapılan tecil ve taksitlendirme işlemlerinde uygulanmakta olan tecil faizi oranı, 21.11.2009 tarih ve 27413 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan sıra no:1, seri:C Tahsilat Genel Tebliği ile, **bu tebliğin yayımı tarihinden itibaren yıllık % 19'a düşürülmüş** bulunmaktadır.

Bundan böyle, söz konusu tebliğin yayım tarihi olan **21.11.2009** tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanun'un 48. maddesi uyarınca yapılacak tecil ve taksitlendirme işlemlerinde yıllık % 19 oranında tecil faizi uygulanacaktır.

Öte yandan, tecil faizi oranı ile ilgili yapılan değişiklik uyarınca, **bu tebliğin yayımı tarihinden (21.11.2009) önce tecil ve taksitlendirilen alacaklara; tecil tarihinden söz konusu tebliğin yayımı tarihine kadar geçen süre için geçerli oranlar, bu tebliğin yayımı tarihinden sonraki süre için ise yıllık % 19 oranında tecil faizi uygulanacaktır.**

11.1.2 Gecikme Zammı

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun değişik 51. maddesi uyarınca Bakanlar Kurulunca alınan ve 19.11.2009 tarih ve 27411 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15565 sayılı Kararname Eki Karar ile; **söz konusu kararın yayımı tarihinden geçerli olmak üzere vadesinde ödenmeyen amme alacaklarına uygulanacak gecikme zammı oranının her ay için ayrı ayrı % 1,95 olarak uygulanacağı öngörülmüştür.**

11.2 Yıllar İtibariyle Gecikme Zammı ve Tecil Faizi Oranları

Yürürlük Tarihlerine Göre Gecikme Zammı	İlgili BKK	Oranları (%) (Aylık)
31.08.1995 - 31.01.1996 Tarihleri Arasında	1995/7138 Sayılı BKK	10
01.02.1996 - 08.07.1998 Tarihleri Arasında	1996/7798 Sayılı BKK	15
09.07.1998 - 20.01.2000 Tarihleri Arasında	1998/11331 Sayılı BKK	12
21.01.2000 - 01.12.2000 Tarihleri Arasında	2000/7 Sayılı BKK	6
02.12.2000 - 28.03.2001 Tarihleri Arasında	2000/1555 Sayılı BKK	5
29.03.2001 - 30.01.2002 Tarihleri Arasında	2001/2175 Sayılı BKK	10
31.01.2002 - 11.11.2003 Tarihleri Arasında	2002/3550 Sayılı BKK	7
12.11.2003 - 01.03.2005 Tarihleri Arasında	2003/6345 Sayılı BKK	4
02.03.2005 - 20.04.2006 Tarihleri Arasında	2005/8551 Sayılı BKK	3
21.04.2006 - 18.11.2009 Tarihleri Arasında	2006/10302 Sayılı BKK	2,5
19.11.2009 Tarihinden İtibaren	2009/15565 Sayılı BKK	1,95

Yürürlük Tarihlerine Göre Tecil Faizi	İlgili Tahsilat GT	Oranları (%) (Aylık)
22.10.1996 - 09.07.1998 Tarihleri Arasında	397 Seri No.lu GT	10
10.07.1998 - 24.01.2000 Tarihleri Arasında	402 Seri No.lu GT	8
25.01.2000 - 20.12.2000 Tarihleri Arasında	409 Seri No.lu GT	4
21.12.2000 - 30.03.2001 Tarihleri Arasında	412 Seri No.lu GT	3
31.03.2001 - 01.02.2002 Tarihleri Arasında	416 Seri No.lu GT	6
02.02.2002 - 11.11.2003 Tarihleri Arasında	421 Seri No.lu GT	5
12.11.2003 - 03.03.2005 Tarihleri Arasında	429 Seri No.lu GT	3
04.03.2005 - 27.04.2006 Tarihleri Arasında	434 Seri No.lu GT	2,5
28.04.2006 - 20.11.2009 Tarihleri Arasında	438 Seri No.lu GT	2
21.11.2009 Tarihinden İtibaren	Sıra No:1, Seri:C GT	1,58

12. EMLAK VERGİSİ KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

12.1 Emlak Vergisi Oranları

Emlak Cinsi	5216 Sayılı Kanunun Uygulandığı Büyük Şehir Belediye Sınırları ve Mücavir Alanlarda (%)	Normal Oranlar (Diğer Yerlerde) (%)
Bina (Meskenler) (EVK Md.8)	0,2	0,1
Bina (Diğerleri) (EVK Md.8)	0,4	0,2
Arsa (EVK Md.18)	0,6	0,3
Arazi (EVK Md.18)	0,2	0,1

NOT: Büyükşehir Belediyesi olan iller; Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İçel, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Samsun, Sakarya.

12.2 Tarh - Tahakkuk ve Ödeme Süresi

EVK'nın Verginin Tarh ve Tahakkuku başlıklı 21. maddesi uyarınca; Arazi vergisi, ilgili belediye tarafından;

a) Dört yılda bir defa olmak üzere takdir işlemlerinin yapıldığı yılı takip eden yılın Ocak ve Şubat aylarında,

b) 33. maddenin (1) ila (7) numaralı fıkralarında yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerle bildirim verilmesi icabeden hallerde, vergi değerini tadil eden sebeplerin meydana geldiği bütçe yılını takip eden yılın Ocak ayı içinde, vergi değerini tadil eden sebep bütçe yılının son üç ayı içinde vuku bulmuş ve bildirim, vergi değerini tadil eden sebebin meydana geldiği bütçe yılını takip eden yılda verilmiş ise bildirim verilmediği tarihte,

c) 33. maddenin (8) numaralı fıkrasında yazılı hallerde, takdir işlemlerinin yapıldığı bütçe yılını takip eden yılın Ocak ve Şubat aylarında,

29. maddeye göre hesaplanan vergi değeri esas alınarak yıllık olarak tarh olunur. Bildirim posta ile gönderilmiş ise vergi, bildirim verme süresinin son gününü takip eden yedi gün içinde tarh olunur. Bu suretle tarh olunan vergiler, tarh edilen tarihte tahakkuk etmiş sayılır ve mükellefe bir yazı ile bildirilir.

Yapılan tarh ve tahakkuku takip eden yıllarda, 29. maddeye göre tespit edilen vergi değeri üzerinden hesaplanan arazi vergisi, her bütçe yılının başından itibaren o yıl için tahakkuk etmiş sayılır. Bir il veya ilçe sınırları içerisinde birden fazla belediye olması halinde, belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan araziye ait arazi vergisini tarha yetkili olacak belediye, ilgili valiler tarafından belirlenir.

EVK'nın Ödeme Süresi başlıklı 30. maddesi uyarınca da:

- Emlak Vergisi birinci taksiti, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında,
- İkinci taksiti Kasım ayı içinde olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

Maliye Bakanlığı ödeme aylarını, bölgelerin özelliklerine göre değiştirebilir.

Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş emlak vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15. günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.

12.3 Bina (Emlak) Vergisi Oranı Sıfıra İndirilen Kişiler

29.12.2006 tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 01.01.2007 tarihinden geçerli olmak üzere :

- Kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup 18 yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin,
- Gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların,
- Gazilerin,
- Özürlülerin,
- Şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (intifa hakkına sahip olunması hali dahil), bu meskene ait bina vergisi oranını 2007 ve müteakip yıllar için sıfıra indirilmiştir.

13. HARÇLAR KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

492 Sayılı Harçlar Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 5281 sayılı Kanun ile değiştirilen mükerrer 138. maddesinde, "... Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu suretle hesaplanan harç tutarlarının 10 Kuruşa kadarki kesirleri nazara alınmaz. ... Bakanlar Kurulu, bu Kanun'a bağlı tarifelerde yer alan maktu harçları veya bu harçların yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle belirlenmiş olan tutarları (maktu ve nispi harçların asgarive azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) ile nispi harçları, tarifeler yahut tarifelerin ilgili fıkra ve bentleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere; maktu harçlarda yirmi katına, nispi harçlarda ise bir katına kadar artırmaya, uygulanmakta olan maktu harçları yarısına, nispi harçları ise Kanunla belirlenen oranların onda birine kadar indirmeye bu had ve miktarlar arasında yeni had, miktar ve nispetler tespit etmeye yetkilidir." hükmüne yer verilmiştir.

2009 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 2,2 (iki virgül iki) olarak tespit edilmiş ve 392 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiş bulunmaktadır.

Bakanlar Kurulu, kanunun verdiği yetkiyi 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kullanmış ve 492 sayılı Kanun'a bağlı tarifelerde yer alan nispi harç oranları ile yeniden değerlendirme oranı dahil olmak üzere maktu harçları (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadleri dahil) % 10 oranında arttırmıştır.

Buna göre, Kanun'a bağlı tarifelerde yer alan nispi harç oranları ve 58 seri no.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği ile tespit edilen maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), 01.01.2010 tarihinden itibaren uygulanmak üzere % 10 oranında artırılarak uygulamada en çok karşılaşılan harç türleri dikkate alınarak aşağıda yer alan tablo oluşturulmuştur.

Ekli 2, 5 ve 7 sayılı tarifelerin bazı pozisyonlarında beher rüsum tonilatosisından gibi birim değer üzerinden alınacak maktu harç tutarları yer almaktadır. Sözü edilen maktu harç tutarlarının, birim değerler toplamına tatbiki sonucu bulunacak olan ve asgari ve azami hadler arasında kalan harcın 10 Kuruşa kadarki kesirleri de tahsil edilmeyecektir.

31.12.2009 tarih ve 27449 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 61 seri no.lu HKGT'de; 01.01.2010 tarihinden itibaren Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarımızın yapacağı işlemlerden alınacak harç miktarlarının hesaplanmasına esas olacak döviz kuru 1 ABD Doları 1,50 TL olarak belirlenmiştir.

Buna göre, emsal sayılar 492 sayılı Kanuna bağlı;

(2) sayılı tarifiedeki miktarlar için	:	3,90
(5) sayılı tarifiedeki miktarlar için	:	1,38
(6) sayılı tarifiedeki miktarlar için	:	0,40
(7) sayılı tarifenin II. bölümündeki miktarlar için	:	1,14

olarak uygulanacaktır.

Harçlar ile ilgili tablonun çok uzun olduğu gözönüne bulundurulmuş ve uygulamada en çok karşılaşılan harç türleri dikkate alınarak aşağıda yer alan tablo oluşturulmuştur;

(I) SAYILI TARİFE	
Yargı Harçları	
A) Mahkeme harçları :	
Hukuk ve ticaret davalarıyla, idari davalarda ihtilafsız yargı konularında ve icra tetkik mercilerinde	
I- Başvurma harcı :	
Dilekçe veya tutanakla dava açma veya davaya müdahale veya tevdi mahallinin tayini, ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tesbiti delail ile ilgili taleplerde	
1. Sulh Mahkemelerinde, İcra tetkik mercilerinde	(8,00 TL)
2. Asliye Mahkemelerinde, İdare Mahkemelerinde	(17,15 TL)
3. (5035 Sayılı Kanun'un 34. Maddesi ile değişen bent.Yürürlük: 01.01.2004) Bölge Adliye Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde (Mahkemenin yetkisizlik veya görevsizlik kararı vermesi sebebiyle yetkili veya görevli mahkemeye yeniden başvurulması halinde bu harç alınmaz)	(26,25 TL)
B) İcra ve iflas harçları :	
I. İcra harçları :	
1. İcraya başvurma harcı	(17,15 TL)
2. Değeri belli olmayan icra takiplerinde, icranın yerine getirilmesi harcı	(17,15 TL)
3. Değeri belli olan icra takiplerinde tahsil harcı, değer üzerinden:	
a) Ödeme veya icra emrinin tebliği üzerine hacizden evvel ödenen paralardan	(Yüzde 3,96)
b) Hacizden sonra ve satıştan önce ödenen paralardan	(Yüzde 7,92)
c) Haczedilen veya rehinli malların satılıp paraya çevrilmesi suretiyle tahsil olunan paralardan	(Yüzde 9,9)
d) Resmi ve özel müesseseler memur ve hizmetlilerinin maaş, ücret, gündelik ve sair hizmet gelirlerinin haczi suretiyle tahsil olunan paralardan	(Yüzde 3,96)

e)	Takip talebi bulunmayan alacaklılara İcra ve İflas Kanunu'nun 125. Maddesi'nin 3. Fıkrası gereğince ödenen paralardan	(Yüzde 1,98)
f)	Gayrimenkullerin ve gemilerin tahliye ve tesliminde	
aa)	İcra emrinin tebliği üzerine tahliye olunduğu takdirde	(Yüzde 1,98)
bb)	Tahliye ve teslim icra marifetiyle olduğu takdirde	(Yüzde 3,96)
g)	Menkul tesliminde ;	
aa)	İcra emrinin tebliği üzerine teslim halinde	(Yüzde 1,98)
bb)	İcra marifetiyle teslim halinde	(Yüzde 3,96)
h)	(5582 Sayılı Kanun'un 32. Maddesi ile eklenen hüküm Yürürlük 06.03.2007) 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 38/A Maddesi'nin 1. Fıkrası'nda tanımlanan konut finansmanından kaynaklanan alacaklar ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın rehinele temin edilmiş alacaklarının takibinde, bu bentte belirtilen tahsil harçları dörtte biri oranında uygulanır.	
4.	İdare harçları: (haczedilen gayrimenkullerin idaresi, kira mukaveleleri düzenlenmesi ve hesap tutulması için)	(11,95 TL)
II İflas harçları :		
1.	Maktu harç(İflasın açılması veya konkordato isteği ve masaya katılma harcı)	(28,15 TL)
2.	Konunun değeri üzerinden harç:	
a)	İflasta paylaşılan para üzerinden	(Yüzde 3,96)
b)	Konkordatoda alacaklılara verilmesi kararlaştırılan para üzerinden	(Binde 9,9)
C) Ticaret sicili harçları:		
I. Kayıt ve tescil harçları (ticari işletme rehni dahil)		
1)	Ticari işletmenin ve ünvanının tescil ve ilanında:	
a)	Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde	(126,50 TL)
b)	Şahıs şirketlerine ait işletmelerde	(362,55 TL)
c)	Sermaye şirketlerine ait işletmelerde	(816,75 TL)
2.	Temsile yetkili kılınan kimselerin tescil ve ilanında (Her kişi için) :	
a)	Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde	(62,80 TL)
b)	Şahıs şirketlerine ait işletmelerde	(89,95 TL)
c)	Sermaye şirketlerine ait işletmelerde	(198,85 TL)
3.	Ticaret siciline tescil edilmiş olan vakalardaki değişikliklerin tescilinde : (Ticari işletme rehni ile ilgili vakalar dahil) (Muhteva ile ilgili bulunmayan düzeltmelerden harç alınmaz.)	
a)	Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde	(62,80 TL)
b)	Şahıs şirketlerine ait işletmelerde	(89,95 TL)
c)	Sermaye şirketlerine ait işletmelerde	(198,85 TL)
4.	Kayıt silinmesinde : (Ticari işletme rehni kaydının silinmesi dahil)	
a)	Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde	(24,60 TL)
b)	Şahıs şirketlerine ait işletmelerde	(35,50 TL)
c)	Sermaye şirketlerine ait işletmelerde	(62,80 TL)
Şubelerin herbiri (Yabancı müesseselerin Türkiye'deki şubeleri dahil) ayrıca aynı harca tabidir.		

(2) SAYILI TARİFE**Noter Harçları****II. Maktu harçlar:**

1. Belli meblağı ihtiva etmeyen ve alınacak harç miktarı kanun ve tarifede ayrıca gösterilmemiş olan senet, mukavele ve kağıtlardaki imzaların beherinden	(5,60 TL)
2. Her nevi tebliğ (6830 sayılı Kanun hükümleri muvacehesinde noterlerce muhataba yapılacak tebliğler dahil) ihbar, ihtar ve protestolardan muhataba tebliğ edilecek beher nüsha için	(9,90 TL)
3. Vekaletnameler :	
a) Özel vekaletnamelerde beher imza için	(4,70 TL)
b) Genel vekaletnamelerde beher imza için	(7,35 TL)
4. Defter tasdiki :	
a) Açılış, ara ve kapanış tasdik ve şerhleri (Beher defter için) :	
aa) İşletme defteri ve diğer her türlü defterler	(13,75 TL)
bb) Serbest meslek kazanç defteri	(17,15 TL)
cc) Bilanço esasına göre tutulan defterler	(17,15 TL)
b) Açılış tasdiklerinde sayfaların mühürlenmesi :	
100 sayfaya kadar (100 dahil)	(4,60 TL)
100 sayfadan yukarı beher 50 sayfa ve fazlası için	(4,60 TL)

(5035 sayılı Kanun'un 35. maddesi ile eklenen bent Yürürlük: 01.01.2004) Ticaret sicili memurluklarınca yapılacak defter tasdiki işlemlerinden yukarıda belirtilen harçlar aynen alınır.

(3) SAYILI TARİFE**Vergi Yargısı Harçları**

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalara ilişkin uyuşmazlıklardan dolayı Vergi Mahkemelerinde, Bölge İdare Mahkemelerinde ve Danıştay'da açılan davalarda.

I- Başvurma harcı:

a) Vergi Mahkemeleri ile Bölge İdare Mahkemelerine başvurma	(17,15 TL)
b) Danıştay'a başvurma	(35,50 TL)
c) (5766 sayılı Kanun'un II. maddesi ile eklenen fıkra, Yürürlük: 06.06.2008) Danıştay'a temyiz başvurularında	(73,90 TL)
d) (5766 sayılı Kanun'un II. maddesi ile eklenen fıkra, Yürürlük: 06.06.2008) Bölge İdare Mahkemesine itirazın yapılan başvurularda	(49,25 TL)

II- Nispi harçlar:

- a) **Vergi mahkemesi ile bölge idare mahkemesi kararlarında:**
Tarihyata ve ceza kesme işlemlerine karşı mükellefin dava açması üzerine vergi

mahkemesinin nihai kararları ile bölge idare mahkemesinin kararlarında, karar altına alınan uyumsuzluk konusu vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezaların toplam değeri üzerinden (17,15 TL'den) az olmamak üzere (Binde 3,96)

b) Danıştay kararlarında:

Karar altına alınan uyumsuzluk konusu vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezaların toplam değeri üzerinden (35,50 TL'den) az olmamak üzere (Bu miktardan evvelce ödenen nispi harç mahsup edilir.) (Binde 7,92)

III - Maktu harç :

Yukarıdaki pozisyonlarda gösterilen ve nispi harca tabi tutulmamış olan tarhiyat veya ceza kesme ve diğer işlemlerle ilgili:

a) Vergi mahkemesi ve bölge idare mahkemesi kararlarında	(17,15 TL)
b) Danıştay kararlarında	(35,50 TL)
c) Bölge idare mahkemesi ve Danıştay'ın yürütmenin durdurulması kararlarında	(35,50 TL)

(4) SAYILI TARİFE

Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alınacak Harçlar

I- Tapu İşlemleri:

1. Kayıt harici kalmış olan gayrimenkullerin tescilinden takdir olunan değer üzerinden	(Binde 9,9)
3. (5831 Sayılı Kanun'un 6. maddesi ile değişen madde.Yürürlük 27.01.2009)	
a) Terekeye dahil taşınmaz malların kanuni ve atanmış mirasçılar arasında aynen veya ifrazen yapılacak taksimde kayıtlı değer üzerinden	(Binde 19,8)
b) Taşınmaz malların ve sınırlı aynı hakların, intikalinde alınmamak kaydıyla, bağışlanmasından rücularda ve vasiyetlerin infazında veya piyango ve ikramiye suretiyle iktisabında kayıtlı değer üzerinden	(Binde 9,9)
4. Gayrimenkullerin ve mülkiyetten gayri aynı hakların bağışlanmasında, kanuni mirasçılar dışında intifa hakkından, kuru mülkiyet sahibi lehine ivazsız feragat edilmesinde ve süreli intifa haklarında süre dolarak intifa hakkının sona ermesinde kayıtlı değer üzerinden	(Binde 59,4)
7. İpotek tesisinde:	
a) İpotekte sağlanan borç miktarı üzerinden	(Binde 3,96)
b) İpoteğe dahil gayrimenkullerden birisinin çıkarılarak başkasının ithalinde veya teminat ilavesinde borç miktarı üzerinden	(Binde 3,96)
c) Mevcut ipotek derecelerinin sonradan istenilen değişikliklerinde borç miktarı üzerinden	(Binde 1,98)
8. Muvakkat tesciller : Medeni Kanun'un 921. maddesi (22.11.2001 gün ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1011. maddesi) gereğince yapılacak tescillerde kayıtlı değer üzerinden	(Binde 1,98)
9. Mal birliği ve mal ortaklığının, mukaveleden mütevellit şüfa, iştirak ve vefa haklarının, aile yurtlarının mutlak veya nakil ile mükellef mirasçı nasbının sicile şerhinden veya tescilinden kayıtlı değer üzerinden	(Binde 5,94)

- 12.** (5838 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle değişen fıkraya, Yürürlük: 28.02.2009) Satış vaadi sözleşmeleri ile irtifak hakkı tesisi vaadi sözleşmelerinin tapu siciline şerhinde, sözleşmede yazılı bedel üzerinden (Bu bedel, sözleşmeye konu gayrimenkulün emlak vergisi değerinden az, emlak vergisi değerinin iki katından çok olamaz.) bedelsiz olanlarda emlak vergisi değeri üzerinden (Binde 5,94)
- 13. a)** (5838 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile değişen bent, Yürürlük, 28.02.2009) Arsa ve arazi üzerine inşa olunacak bina vesair tesislerin tescilinde (Her bir bağımsız bölüm vesair tesis için) (110,00 TL)
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilmiş bulunan sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha düşük nitelikteki meskenlerin tescilinde (Her bir bağımsız bölüm için) (55,00 TL)
- Tapu siciline tescil yapılmaması halinde de bu harcın tahsili aynı esaslar dahilinde yürütülür.
- b)** Meşfu payın şüfa hakkı sahibi tarafından ilama müsteniden iktisabında, kayıtlı değer üzerinden (Binde 19,8)
- c)** (5838 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile değişen bent, Yürürlük: 28.02.2009) (a) fıkrası dışında kalan her nevi cins ve kayıt tashihinde (her bir işlem için) (55,00 TL)
- 20. a)** Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında (4751 sayılı Kanun'un 6/C maddesiyle değişen ibare. Yürürlük: 09.04.2002) gayrimenkulün beyan edilen devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (cebri icra ve şuyunun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı, (Binde 16,5)
- Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde de bu fıkraya hükümleri uygulanır. Hesaplanacak harç, zilyetlik devir sözleşmeleri yapılmadan önce, şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile bildirilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.
- b)** (4842 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle değişen ibare. Yürürlük: 24.04.2003) Gayrimenkullerin, irtifak haklarının ve gayrimenkul mükellefiyetinin sermaye şirketlerine sermaye olarak konulmasında ticaret mahkemesince tayin olunan değer üzerinden devir alan için ve gayrimenkul devir hallerinde devir eden için (Binde 16,5)

(5) SAYILI TARİFE

Konsolosluk Harçları

1- Değer Üzerinden Alınacak Harçlar:

2. Sulhnameler:

(Kararda yazılı değer üzerinden) :

a) (0,05 TL)'ye kadar olan kısımdan (0,05 TL dahil) (Binde 39,6)

b) (0,05 TL)'den sonra gelen kısımdan ilaveten (Binde 9,9)

4. Türkiye'ye ihraç edilecek mallardan listeleri konsolosluklarca tasdiki gerekenlerden (Binde 1,98)

(6) SAYILI TARİFE**Pasaport, Vize, İkamet Tezkeresi ve Dışişleri Bakanlığı Tasdik Harçları ve Yabancılar Verilecek Çalışma İzin Belgesi Harçları****I- Pasaport Harçları:****1. Umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportlar : (Konsolosluklarca verilen pasaportlar dahil)**

6 aya kadar olanlar	(126,05 TL)
1 yıl için olanlar	(180,15 TL)
2 yıl için olanlar	(304,00 TL)
3 yıl için olanlar	(434,80 TL)
3 yıldan fazla süreli olanlar	(616,30 TL)

Umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportlarda pasaportta kayıtlı her kişi için ayrı ayrı harç alınır.

Refakatte kayıtlı 7 yaşından küçük çocuklardan harç alınmaz. Süre uzatımları da aynı miktarda harca tabidir.

II- Vize müracaat ve vize harçları: (5035 sayılı Kanun'un 37. maddesi ile değişen şekli)**1. Giriş vizeleri :**

a) Tek giriş	(216,80 TL)
b) Mütөөaddit giriş	(725,65 TL)

2. Transit vizeleri

a) Tek transit	(216,80 TL)
b) Çift transit	(434,80 TL)

(Müşterek pasaportlarda her şahıs için 1. ve 2. fıkralarda gösterilen harçlar aynen alınır.)

(5035 sayılı Kanun'un 37. maddesi ile değişen fıkra.Yürürlük:01.01.2004) Hangi ülke vatandaşlarından vize müracaat harcı, hangi ülke vatandaşlarından vize harcı alınması gerektiği ile harç tutarlarının tespitine müteakıbiyet esaslı göz önünde tutularak Dışişleri Bakanlığı yetkilidir.

3. Yabancıların Türkiye'den çıkışlarında istekleri üzerine verilecek münferit pasaportlara ait dönüş vizeleri

(362,20 TL)

IV- Yabancılar Verilecek Çalışma İzin Belgeleri: (4817 sayılı Kanun'un 34. maddesi ile eklenen bölüm. Yürürlük: 06.09.2003)**1. Süreli Çalışma İzin Belgesi:**

a) 1 yıla kadar (1 yıl dahil)	(111,20 TL)
b) 3 yıla kadar (3 yıl dahil)	(334,50 TL)

(Süre uzatımları da aynı miktarda harca tabidir.)

2. Süresiz Çalışma İzin Belgesi:

(557,90 TL)

3. Bağımsız Çalışma İzin Belgesi:

(1.116,50 TL)

Çalışma izin belgesi harçlarının tespitine, karşılıklılık ilkesi esaslı göz önünde tutularak Dışişleri Bakanlığı yetkilidir.

(7) SAYILI TARİFE**Gemi ve Liman Harçları****I- Gemi sicil işlemleri :**

1. Gemi tasdiknameleri, beher rüsum tonilatısından (108,00 TL'den az, 7.266,15 TL'den çok olamaz.)	(0,132 TL)
--	------------

2. Gemi siciline kayıtlı gemilerin ivaz karşılığında temlikinde veya muvazaa yoluyla yapılan tescillerin düzeltilmesinde satış veya muvazaa belgelerinde yazılı bedel üzerinden	(Binde 19,8)
---	--------------

(Belge mevcut olmaması veya belgede bedeli yazılı bulunmaması veya rayiç bedelden küçük olması hallerinde emsal bedeli üzerinden harç alınır. Aile tesisleri, trampa, iktisabi zaman aşımı tescilleri de bu esasa tabidir).

II- Liman işlemleri:**1. Denize elverişlilik belgesi:**

En az (35,50 TL) maktu harca ilave olunarak aşağıdaki tarifeye göre harç alınır:	
İlk 150 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(0,407 TL)
Sonra gelen 350 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(0,22 TL)
500 tonilatodan yukarı beher rüsum tonilatosundan (Harç tutar 1.089,30 TL ' den çok olamaz.)	(0,11 TL)

2. Ölçme Belgesi:

En az (72,05 TL) maktu harca ilave olarak aşağıdaki tarifeye göre harç alınır:	
İlk 150 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(0,539 TL)
Sonra gelen 350 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(0,539 TL)
Sonra gelen 2.500 tonilato için beher rüsum tonilatosundan	(0,407 TL)
3.000 tonilatosundan yukarı için beher rüsum tonilatosundan (Harç tutarı 2.905,95 TL 'den çok olamaz.)	(0,22 TL)

3. Yola elverişlilik belgesi:

Aşağıdaki tarifeye göre harç alınır :	
11-150 rüsum tonilatulok gemilerden	(21,00 TL)
151-500 rüsum tonilatulok gemilerden	(35,50 TL)
501-3.000 rüsum tonilatulok gemilerden	(72,05 TL)
3.000 rüsum tonilatodan yukarı gemilerden	(89,95 TL)
10 rüsum tonilatoya kadar olan gemiler harçtan muaftır.	

(8) SAYILI TARİFE**İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları****I- İmalat ruhsatları**

2. Patent ve faydalı modeller: (5228 sayılı Kanun'un 37. maddesi ile değişen bent.Yürürlük: 31.07.2004)	
a) Başvuru Harcı	(12,30 TL)
b) Patent / faydalı model başvurularında rüçhan hakkı talepleri (her bir rüçhan başvurusu ayrı harca tabidi.)	(12,30 TL)
c) Patent ve faydalı model belge düzenleme harcı	(61,15 TL)
d) Ek patent belgesi düzenleme harcı	(61,15 TL)
e) Enstitüce onaylı patent ve faydalı model belgesi suret harcı	(61,15 TL)
f) Sınai mülkiyet koruma harcı (İkinci yıldan sonra geçerlilik süresince her yıl tahsil edilir)	(61,15 TL)
g) Patent / faydalı model başvuruları ve patent / faydalı model belgeleri üzerinde tasarruf işlemleri:	
- Devir	(61,15 TL)
- Veraset	(61,15 TL)
- Lisans	(70,05 TL)
- Rehin	(61,15 TL)
- Mevki Fiil	(61,15 TL)
h) Rüçhan belgesi düzenleme harcı	(70,05 TL)
4. Markalar :	
a) Marka başvuru harcı (ilk üç sınıf için)	(50,35 TL)
b) Marka başvuru harcı (ilk üç sınıftan sonraki her sınıf için ek olarak)	(50,35 TL)
c) Marka yenileme harcı	(130,75 TL)
d) Koruma süresi sona eren marka yenileme harcı	(174,35 TL)
e) Marka tescil belgesi düzenleme harcı	(106,00 TL)
f) Marka devir işlemi kayıt harcı	(97,20 TL)
g) Lisans kayıt ve yenileme harcı	(174,35 TL)

h) Veraset ve intikal işlemi kayıt harcı	(64,10 TL)
i) Rehine işlemi kayıt harcı	(100,65 TL)
j) Rüçhan hakkı kayıt harcı	(70,05 TL)
k) Enstitüce onaylı marka sureti ve sicil sureti düzenleme harcı	(50,35 TL)
l) Öncelikli başvuru harcı	(813,20 TL)
l) Uluslar arası başvuru harcı	(50,35 TL)

(9) SAYILI TARİFE

Trafik Harçları

II- Sürücü belgesi harçları:

(5281 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile değişen bent.Yürürlük: 01.01.2005)

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliğine göre verilecek sürücü belgelerinden bir defaya mahsus olmak üzere,

a) A sınıfı sürücü belgelerinden (A1 ve A2 dahil)	(77,85 TL)
b) B sınıfı sürücü belgesinden	(234,30 TL)
c) F ve H sınıfı sürücü belgelerinden	(77,85 TL)
d) Uluslararası sürücü belgelerinden	(156,20 TL)
e) Diğer sürücü belgelerinden	(390,70 TL)

Stajyer sürücü belgeleri ilgili olduğu sınıfa ait harca tabi tutulur.

14. DEĞERLİ KAĞITLAR KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

210 Sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/3 sıra no.lu Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği (DKKGT) uyarınca:

Bilindiği üzere 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu'nun 2343 sayılı Kanun'la değişik 1. maddesinde, "Bu kanuna bağlı tabloda yazılı kağıtlar ve belgeler değerli kağıt" sayılır. Bu Kanun'un kapsamına giren veya diğer kanunlarla kapsama alınacak olan değerli kağıtların basımı, dağıtımı ve bedellerinin tahsili ile ilgili usul ve esasları ve bu kağıtların bedellerini tespiti Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmüne yer verilmiştir. Buna göre 210 sayılı Kanuna ekli ve 5281 sayılı Kanunla değişik "Değerli Kağıtlar Tablosu"nda yer alan değerli kağıtların bedelleri, 01.01.2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aşağıdaki gibi tespit edilmiştir.

Değerli Kağıdın Cinsi	Bedel (TL)
1- Noter kağıtları	
a) Noter kağıdı	5,00
b) Beyanname	5,00
c) Protesto, vekaletname, re'sen senet	10,00
2-(5281 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle tablodan çıkarılan bent) 01.01.2005	
3- Pasaportlar	138,00
4- Yabancılar için ikamet tezkereleri	138,00
5- (5281 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle tablodan çıkarılan bent) 01.01.2005	
6- Nüfus cüzdanları	4,60
7- Aile cüzdanları	46,00
8- (5281 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle tablodan çıkarılan bent) 01.01.2005	
9- Sürücü belgeleri	62,00
10- Sürücü çalışma belgeleri (karneleri)	62,00
11- Motorlu araç trafik belgesi	62,00
12- Motorlu araç tescil belgesi	46,00
13- İş Makinesi tescil belgesi	46,00
14- Banka çekleri (her bir çek yaprağı)	3,10

Yukarıdaki tabloda belirtilen değerli kağıtlar 01.01.2010 tarihinden itibaren muhasebe birimleri, yetkili memurlar, noterler ve noterlik görevini yapan memurlar ile bankalar tarafından yukarıda belirtilen yeni bedelleri üzerinden satılacaktır.

Hatırlanacağı üzere, Kanun'a bağlı tabloda yer alan kira sözleşmesi kağıtları, askerlik cüzdanları ve bono kağıtları (emre muharrer senetler) 5281 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere tablodan çıkarılmıştı.

15. MALİ TATİL KANUNU'NDA YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

5604 Sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun ile ilgili olarak 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

Mali tatil ile ilgili yasal düzenleme, 28.03.2007 tarih ve 26476 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun ile bu Kanun'un uygulanma usul ve esaslarının anlatıldığı 30.06.2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sıra no.lu Mali Tatil Uygulaması Hakkında Genel Tebliğ'den oluşmaktadır.

Mali tatilin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar aşağıdaki gibidir.

15.1 Mali Tatilin Uygulanacağı Tarihler

Mali tatil, her yıl temmuz ayının birinci gününden (haziran ayının son gününün resmi tatil olması halinde ise temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden) başlar ve aynı ayın yirminci günü (yirmisi dahil) sona erer.

15.2 Mali Tatil Kapsamında Olmayan Süreler

Gümrük idareleri, il özel idareleri ve belediyeler tarafından tarh ve/veya tahsil edilen (ithalde alınan katma değer vergisi, emlak vergisi, çevre temizlik vergisi gibi) vergi, resim ve harçlar hakkında mali tatil uygulanmaz.

Ayrıca, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintilerine ilişkin olarak verilmesi gereken bildirimlerin verilme ve ödeme süreleri de mali tatil nedeniyle uzamaz.

Diğer taraftan, özel kanunlarında ödeme süreleri tespit edilmemiş amme alacaklarının ödeme sürelerinin, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tayin edilmesi ve tayin edilen sürelerin de mali tatile rastlaması halinde bu alacaklar için belirlenen ödeme sürelerinin, mali tatil nedeniyle uzaması söz konusu olmaz.

Örnek :

2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun hükümlerine göre hesaplanan yiyecek bedelinin 1 ay içerisinde ödenmesini talep eden yazı, 10 Haziran 2009 tarihinde mükellef (A)'ya tebliğ edilmiştir. Söz konusu alacağın, 10 Temmuz 2009 tarihi mesai saati bitimine kadar ödenmesi gerekmekte olup, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tayin edilen ödeme süresinin mali tatil nedeniyle uzaması mümkün bulunmamaktadır.

15.3 Mali Tatil Nedeniyle Uzayan Süreler

Son günü mali tatile rastlayan aşağıda belirtilen süreler, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren **yedi (7) gün** uzamış sayılır.

15.3.1 Beyana Dayalı Tarhiyatta, Kanuni Süresinde Verilmesi Gereken Beyannamelerin Verilme Süreleri

Aşağıda "Diğer Hususlar" başlıklı bölümde belirtilenler hariç olmak üzere, beyanname verme süresinin son günü mali tatil süresi içerisinde kalan vergi, resim ve harçlara ilişkin beyannamelerin verilme süreleri, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzar.

Buna göre 2010 yılı için mali tatil, 1 Temmuz 2010 tarihinde başlayıp 20 Temmuz 2010 tarihinde sona ereceğinden, söz konusu beyannamelerin verilme sürelerinin son günü 27 Temmuz 2010 tarihi olacaktır.

Diğer taraftan, mükelleflerin mali tatil süresinin sonunu beklemeden beyannamelerini vermeleri de mümkündür.

Örnek :

Sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunmayan (B) Limited Şirketinin, 2 Temmuz 2009 tarihinde düzenlediği sözleşmeye ilişkin damga vergisini 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 22. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen onbeş gün içinde vergi dairesine bir beyanname ile bildirmesi gerekmekte olup, bu sürenin son günü olan 17 Temmuz 2009 tarihi mali tatile rastladığından, söz konusu beyannamenin verilme süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamak suretiyle 27 Temmuz 2009 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

15.3.2 İkmalen, Re'sen veya İdarece Yapılan Tarhiyatta, Vadesi Mali Tatile Rastlayan Vergi, Resim ve Harçlar ile Vergi Cezaları ve Gecikme Faizlerinin Ödeme Süresi

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 112. maddesine göre ikmalen, re'sen veya idarece tarh olunan vergiler taksit zamanlarından evvel tahakkuk etmişse taksit süreleri içinde; taksit süreleri kısmen veya tamamen geçtikten sonra tahakkuk etmişse; geçmiş taksitler, tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

İkmalen, re'sen veya idarece yapılan ve yargı organlarına intikal etmiş olan tarhiyatlarda ise yargı organlarınınca tasdik veya tadilen tasdik edilen tutarların ödeme süresi, "Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesi (Bildirim)"nin mükellefe tebliğ tarihinden itibaren bir aydır.

5604 sayılı Kanun'un 1. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendine göre, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyata ilişkin olup **vadesi mali tatile rastlayan** vergi, resim ve harçlar ile vergi cezaları ve gecikme faizlerinin ödeme süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten

itibaren yedi gün uzamış sayılır.

Örnek:

Mükellef (C), adına yapılmış olan re'sen tarhiyata karşı uzlaşma talep etmiş, uzlaşma günü olarak belirlenen 15 Haziran 2009 tarihinde yapılan görüşme sonucunda da uzlaşma vaki olmuştur. Uzlaşmaya ilişkin tutanağa göre tahakkuk eden tutarların vadesi 15 Temmuz 2009 tarihi olup, bu tarih mali tatile rastlamaktadır. Mali tatil, 2009 yılı için 20 Temmuz 2009 tarihinde sona ereceğinden, uzlaşma yoluyla kesinleşmiş olan tutarların ödeme süresi 20 temmuz tarihini takip eden günden itibaren yedi gün uzayacak ve 27 Temmuz 2009 tarihi mesai saati bitiminde sona erecektir.

15.3.3 Tarh Edilen Vergilere ve/veya Kesilen Cezalara Karşı Uzlaşma Talep Etme veya Cezada İndirim Hükümlerinden Yararlanmak Amacıyla Yapılacak Başvurulara İlişkin Süreler

İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış olan tarhiyatlara karşı mükelleflerin uzlaşma talep etme veya cezada indirim talebinde bulunma süresi, vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gündür. Başvuru süresinin son gününün mali tatile rastlaması halinde söz konusu süre, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır.

Dileyen mükelleflerin, adlarına tarh edilen vergi ve kesilen cezalara karşı mali tatil süresi içinde de uzlaşma veya cezada indirim talebinde bulunabilmesi mümkündür.

Örnek:

3 Haziran 2009 tarihinde tebliğ edilmiş olan ikmalen tarhiyata ilişkin vergi/ceza ihbarnamesi üzerine, uzlaşma talep etme veya Vergi Usul Kanunu'nun 376. maddesine göre cezada indirim talebinde bulunma süresi 3 Temmuz 2009 tarihinde sona erecek olup, bu tarih mali tatile rastlamaktadır. Yukarıda yer alan açıklamalara göre, anılan haklardan yararlanma süresi, mali tatilin sona erdiği 20 Temmuz 2009 tarihini takip eden günden itibaren yedi gün uzayacak ve 27 Temmuz 2009 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

Öte yandan, gerek tarhiyat öncesi gerekse de tarhiyat sonrası uzlaşmayla ilgili olarak, mükelleflerin bu yönde bir talebi olmadığı müddetçe, mali tatil süresi içinde uzlaşma günü verilemez.

15.3.4 Devamlı Bilgi Verme Hükümleri Kapsamında Verilmesi Gereken Bilgilerin Verilmesine İlişkin Süreler

Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişilerden Maliye Bakanlığı'nca yapılan düzenlemeler çerçevesinde veya re'sen, vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye Bakanlığınca veya vergi dairesince devamlı bilgi verme çerçevesinde istenecek bilgilerin verilmesine ilişkin sürenin son gününün mali tatile rastlaması halinde anılan süre, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır.

15.4 Mali Tatil Nedeniyle İşlemeyen Süreler

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirli sürelerde yapılması gereken muhasebe kayıt süreleri, bildirim süreleri ve vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma süreleri mali tatil süresince işlemez. Belirtilen süreler mali tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlar.

15.4.1 Muhasebe Kayıt Süreleri

Vergi Usul Kanunu'nun 219. maddesinde muamelelerin defterlere kayıt zamanı belirlenmiş bulunmaktadır.

Söz konusu maddeye göre muamelelerin, defterlere işin hacmine ve icabına uygun olarak muhasebenin intizam ve açıklığını bozmayacak bir zaman zarfında kaydedilmesi gerekmekte olup, bu gibi kayıtların on günden fazla geciktirilmesi uygun değildir.

Muamelelerin muhasebe fişlerine kaydedilmesi ve defterlere kayıtların bu fişler üzerinden yapılması halinde ise muamelelerin fişlere kaydedilmesi, defterlere kaydedilmesi hükmündedir. Bu durumda, muhasebe fişlerinde yer alan muamelelerin esas defterlere en geç 45 gün içinde işlenmesi gerekmektedir.

Söz konusu kayıt sürelerinin mali tatile rastlaması halinde ise süre, mali tatil süresince işlemez.

Örnek 1:

Mükellef (F)'nin, 6 Temmuz 2009 tarihinde yaptığı satışa ilişkin olarak düzenlediği aynı tarihli faturasını defterlerine kaydetme süresi (muamelelerin muhasebe fişi kullanılmadan doğrudan defterlere kaydedildiği durumda), söz konusu faturanın düzenlenme tarihinden itibaren 10 gün olup, bu süre 16 Temmuz 2009 tarihinde sona erecektir. Ancak, söz konusu sürenin mali tatile rastlayan 10 günlük kısmı işlememiş sayılacağından, defterlere kaydetme süresi 30 Temmuz 2009 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

Örnek 2:

Muamelelerini muhasebe fişi kullanarak defterlerine kaydeden mükellef (G)'nin, 6 Temmuz 2009 tarihinde satın aldığı ürünlere ilişkin aynı tarihli alış faturasını muhasebe fişine kaydetme süresi, söz konusu faturanın düzenlenme tarihinden itibaren 10 gün olup, bu süre 16 Temmuz 2009 tarihinde sona erecektir.

Ancak, söz konusu süre mali tatile rastladığından, anılan işlemin muhasebe fişine kaydedilme süresinin son günü 30 Temmuz 2009 tarihinde (bu tarih dahil), esas defterlere kaydetmeye ilişkin süre ise 3 Eylül 2009 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

15.4.2 Bildirme Süreleri

Bildirmeler, Vergi Usul Kanunu'nun 153 ila 170. maddeleri arasında düzenlenmiş ve Kanun'un

168. maddesinde de bildirmelerin hangi süreler içinde yapılacağı belirlenmiştir.

Bildirim sürelerinin mali tatile rastlaması halinde ise süre, mali tatil süresince işlemeyecektir.

Örnek:

Mobilyacılık faaliyeti ile iştigal etmekte olan mükellef (A)'nın, 12 Haziran 2009 tarihinde vergiyi tabi olmayı gerektiren muamelelerini tamamen durdurmak suretiyle işini bırakması halinde, işi bırakma bildirimini işi bırakma tarihinden itibaren bir ay içerisinde vergi dairesine vermesi gerekmektedir. Ancak, mali tatil 2009 yılı için 1 Temmuz 2009 tarihinde başladığından, işi bırakma bildiriminde bulunma süresinin mali tatile rastlayan 10 günlük kısmı işlememiş sayılacak ve bildirimde bulunma süresi mali tatilin sona erdiği tarihten itibaren 10 gün uzamak suretiyle 30 Temmuz 2009 tarihinde (bu tarih dahil) sona erecektir.

15.4.3 Dava Açma Süreleri

İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış olan tarhiyatlara karşı mükelleflerin dava açma süresi, tarhiyata ilişkin vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gündür.

Dava açma süresinin mali tatile rastlaması halinde süre, mali tatil süresince işlemez. Mali tatil nedeniyle uzayan dava açma süresinin son gününün 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca çalışmaya ara verme süresine rastlaması durumunda ise dava açma süresi, çalışmaya ara vermenin sona erdiği günü izleyen günden itibaren yedi gün uzar.

15.5 Mali Tatil Süresince Defter ve Belgelerin İbrası, Vergi İncelemesine Başlama

Mahkeme kararı veya Cumhuriyet Savcılıklarının talebi üzerine ya da Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre yapılan aramalı incelemeler hariç olmak üzere, mali tatil süresince inceleme amacıyla defter ve belgelerin ibrası talep edilemez, mükellefin işyerinde incelemeye başlanılmaz. Mali tatil süresince mükellefin işyerinde incelemeye başlanılmayacak ve inceleme amacıyla defter ve belgelerin bu süre içinde ibrası istenilmeyecektir.

Mali tatil süresinden önce başlanılmış olan bir incelemeye bu süreden önce ibraz edilen defter-belge üzerinde devam edilebilir; ancak, bu süre zarfında mükelleften ilave defter, belge ve bilgi talep edilemez, mükellef veya vergi sorumlusu, inceleme sonucunda yapılacak tespitlerin yer aldığı tutanağı imzalamaya davet edilemez.

Örnek:

Vergi incelemesine yetkili olanlar tarafından 15 Haziran 2009 tarihinde mükellef (B)'nin işyerinde incelemeye başlanılmıştır. Bu tarihin mali tatile rastlamaması nedeniyle, başlanılmış olan incelemeye mali tatil süresince (2009 yılı için, 01.07.2009 - 20.07.2009 tarihleri itibariyle) devam edilebilecek, ancak mükelleften mali tatil süresi içinde ilave defter, belge ve bilgi talep edilemeyeceği gibi, mükellef veya vergi sorumlusu, inceleme sonucunda yapılacak tespitlerin yer aldığı tutanağı imzalamaya da davet edilemeyecektir.

Öte yandan, vergi inceleme elemanları tarafından mali tatil süresinden önce yapılan tebligat ile mükelleften defter ve belgelerinin ibrazının talep edilmesi ve söz konusu talebe ilişkin olarak da mükellefe tanınan sürenin son gününün mali tatile rastlamış olması halinde, bu sürenin mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren 7 gün uzamış sayılması uygun görülmüştür.

15.6 Mali Tatil Süresince Bilgi İsteme ve Tebligat İşlemleri

5604 sayılı Kanun'un 1. maddesinin 5 numaralı fıkrasında, "Mali tatil süresince, vergi ve ceza ihbarnameleri ile mahsup taleplerine yönelik olanlar hariç, bilgi isteme talepleri mükelleflere, vergi ve ceza sorumlularına bildirilmez. Ancak tatil süresi içinde gerçekleşen tebligat işlemlerinde süre, mali tatilin son gününden itibaren işlemeye başlar." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu fıkra hükmüne göre vergi/ceza ihbarnameleri mali tatil süresi içinde mükellefler ile vergi ve ceza sorumlularına bildirilmeyecek; tatil süresi içinde gerçekleşen tebligat işlemlerinde ise süre mali tatil süresince işlemeyecektir.

İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış olan tarhiyatlara karşı mükelleflerin kendilerine tanınan yasal haklardan (dava açma, cezada indirim ve uzlaşma talep etme) herhangi birini kullanma süresi bu tarhiyatlara ilişkin vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün olup, tebligatın mali tatil süresi içinde yapılması halinde süre, mali tatilin son gününden itibaren işlemeye başlayacaktır.

Örnek:

Mükellef (C), 19 Haziran 2009 tarihinde vergi dairesine verdiği dilekçeyle 2009/04 vergilendirme döneminde istisna uygulanmasından dolayı iadesi gereken katma değer vergisi tutarının diğer vergi borçlarına mahsubunu talep etmiştir. Bunun üzerine vergi dairesinin 26 Haziran 2009 tarihli ve tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yerine getirilmesi istenilen söz konusu mahsup talebine ilişkin bilgi isteme yazısı, 4 Temmuz 2009 tarihinde mükellefe tebliğ edilmiştir. Tebligat işlemi mali tatil süresi içinde gerçekleştirilmiş olmasına rağmen, bilgi isteme talebine ilişkin süre mali tatil nedeniyle uzamayacak ve 19 Temmuz 2009 tarihinde sona erecektir.

15.7 Mali Tatilin Sona Erdiği Günü İzleyen Yedi Gün İçinde Biten Kanuni ve İdari Süreler

Mali tatilin sona erdiği günü izleyen yedi gün içinde biten kanuni ve idari süreler, tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedinci günün mesai saati bitiminde sona erer.

Örnek:

Vergi sorumlusu (D)'nin, Haziran/2009 vergilendirme dönemine ait gelir (stopaj) vergisine ilişkin muhtasar beyannamesini Gelir Vergisi Kanunu'nun 98. maddesi uyarınca 23 Temmuz 2009 gününün mesai saati sonuna kadar vermesi gerekmele birlikte, bu tarih mali tatil süresinin sona erdiği günü izleyen yedi gün içinde yer aldığından, söz konusu beyannamenin verilme süresi, 27 Temmuz 2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzar.

15.8 Beyanname Verme Süresi Mali Tatil Nedeniyle Uzamış Olan Vergilerde Ödeme Süresi

Beyana dayanan ve beyanname verme süresi mali tatil nedeniyle uzamış olan vergilerde ödeme süresi (aynı ay içerisinde kalmak kaydıyla), uzayan beyanname verme süresinin son gününden itibaren üçüncü günün mesai saati bitimine kadar uzamış sayılır.

"Diğer hususlar" başlıklı bölümde belirtilenler hariç olmak üzere, verilme süresinin son günü mali tatil süresine veya mali tatilin son gününü izleyen yedi güne rastlayan vergilere ilişkin beyannamelerin verilme süresi 2010 yılı için 27 Temmuz, bu beyannamelere göre tahakkuk eden vergilerin ödeme süresi de 30 Temmuz uzamış sayılacaktır.

İlgili kanunlarına göre temmuz ayında verilmesi icap eden ve verilme süreleri mali tatile rastlayan eyannameler için dileyen mükellef ve sorumluların mali tatil süresi içerisinde de beyanname vermeleri imkan dahilindedir. Bu şekilde verilen beyannamelere göre tahakkuk eden vergilerin, en geç 5604 sayılı Kanuna göre belirlenen sürelerde ödenmesi gerekmektedir birlikte, istenirse söz konusu sürelerden önce ödenebileceği de tabiidir.

15.9 Diğer Hususlar

Aşağıda belirtilen sürelerin mali tatil nedeniyle uzaması söz konusu değildir.

- Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi ile şans oyunları vergisine ilişkin olarak verilmesi gereken beyannamelerin verilme ve ödeme süreleri,
- İcra yoluyla yapılan satışlarda katma değer vergisi uygulamasına yönelik (5) No.lu katma değer vergisi beyannamesinin verilme ve ödeme süresi,
- Sürekli beyanname vermek zorunda olanlar dışındaki resmi kuruluşlar tarafından müzayede mahallerindeki satışlar dolayısıyla tahsil edilen katma değer vergisinin, 15 seri no.lu KDV Genel Tebliği'nin (I/3) bölümünde belirtilen ödeme süresi,
- 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 118. maddesine göre noterler tarafından tahsil edilen damga vergisi ve harç bedellerinin anılan Kanunun 119. maddesi uyarınca ilgili vergi dairesine bildirilmesine ilişkin olarak verilecek beyannameler ile süreksiz yükümlülük şeklinde değerlendirilen ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'na göre verilen (1), (2) ve (4) no.lu beyannamelerin verilme ve ödeme süreleri,
- Kanuni süresinden sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannamelerin ödeme süresi

15.10 Diğer Kanunlara Ait Hususlar

Mali tatil ilan edilen döneme rastlayan tarihlerde 05.05.1983 tarihli ve 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, 25.08.1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ve 22.05.2003 tarihli ve 4857

sayılı İş Kanunu'na göre işverenlerce yapılması gereken, iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri dışında kalan beyan, bildirim ve ödemeler; 02.09.1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi sigortalıların, 17.07.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi işverenlerin, 17.10.1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi sigortalıların yapmakla yükümlü olduğu iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri dışında kalan beyan, bildirim ve ödemeler, yukarıda yer alan üçüncü maddede belirtilen süreler kadar ertelenir.

16. ÇEŞİTLİ MEVZUAT HÜKÜMLERİNDE YER ALAN ÖNEMLİ VERGİ DÜZENLEMELERİ ve PRATİK BİLGİLER

Çeşitli mevzuat hükümlerinde yer alan bazı maddelerde yapılan değişiklikler sonucu 2010 yılı içinde geçerli olacak pratik bilgilere ve önemli vergisel düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

16.1 7A - 7B Seçeneği ve Ek Mali Tabloların Düzenlenmesi

Bilindiği üzere; 2001 yılında uygulanacak 7A ve 7B seçeneği ile kar dağıtım tablosu düzenleme zorunluluğuna ilişkin parasal hadler 19.12.2000 tarih ve 24265 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 10 sıra numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile belirlenmiştir. Takip eden yıllarda ise, Maliye Bakanlığınca ayrıca bir belirleme yapılmadığı takdirde her yıl bir önceki yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. 2009 yılı için yeniden değerlendirme oranı 392 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu ile %2,2 olarak tespit edilmiştir. Dolayısıyla 2009 yılı tutarlarının yeniden değerlendirme oranı olan %2,2 ile artırılmasıyla ek mali tablolar düzenlenmesi ve beyannamelere kar dağıtım tablosu eklenmesi ile 2010 yılında 7A - 7B seçeneklerinin kullanılması zorunluluğuna ilişkin parasal hadler aşağıdaki gibi tespit edilmiştir:

1. Ek Mali Tabloları Düzenlemek Zorunluluğuna İlişkin Parasal Hadler

2009 yılı aktif toplamı : 9.099.500 TL veya

2009 yılı net satışları toplamı : 20.221.100 TL'yi aşan

mükellefler **ek mali tabloları** düzenlemek zorundadırlar.

Bu mükellefler 2010 yılında verecekleri 2009 yılına ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerine bu tablolardan sadece "KAR DAĞITIM TABLOSU" nu ekleyeceklerdir.

2. 7/A - 7/B Seçeneğine İlişkin Parasal Hadler

2009 yılı aktif toplamı : 1.516.600 TL veya

2009 yılı net satışlar toplamı : 3.033.190 TL'yi aşan

üretim ve hizmet işletmeleri, 2010 yılına ait muhasebe işlemlerinde maliyet hesaplarını **7/A seçeneğine göre** tutmak zorundadırlar.

2009 yılı değerleri yukarıdaki parasal hadlerin her ikisinin de altında kalan üretim ve hizmet işletmeleri ile parasal hadlere bakılmaksızın bütün ticaret işletmeleri için 7/A seçeneği zorunlu değildir. Bu işletmeler 7/A ve 7/B seçeneklerinden herhangi birini tercih edebileceklerdir.

16.2 Çevre Temizlik Vergisi Uygulamasında Yapılan Değişiklikler

29.12.2009 tarih ve 27447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 38 seri No.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği uyarınca 2010 yılında çevre temizlik vergisi ile ilgili aşağıda yer alan düzenlemeler yapılmıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 5035 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile değişik mükerrer 44. maddesinde konutlara ait çevre temizlik vergisinin su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisinin ise beşinci fıkrada yer alan tarifeye göre yıllık olarak hesaplanması hükmüne bağlanmıştır.

Söz konusu tarifeler 5281 sayılı Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 18. maddesiyle tespit edilmiştir. Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44. maddesinin onbirinci fıkrasında ise; "Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden değerlendirilerek artırılır. Bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirleri dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmiştir.

01.01.2010 tarihinden itibaren konutlar ve işyerleri ile diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi aşağıdaki tutarlara göre tahsil edilecektir.

- Konutlara ait Çevre Temizlik Vergisi; su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına büyükşehir belediyelerinde 20 Kuruş, diğer belediyelerde 16 Kuruş olarak hesaplanacaktır. Diğer taraftan, belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan ancak, su ihtiyacını belediyece veya büyükşehir belediyelerine bağlı su ve kanalizasyon idarelerince tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutlara ilişkin çevre temizlik vergisi, aşağıda yer alan ilgili tarifelerin yedinci grubunun belediye meclislerince en son intibak ettirilen derecelere ait tutarlar üzerinden tahakkuk ettirilecektir.
- İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait Çevre Temizlik Vergisi, büyükşehir belediyeleri ve büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelerde aşağıdaki tarifelere göre uygulanacaktır.

Büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelerde uygulanacak olan çevre temizlik vergisi tarifesi aşağıda yer almaktadır.

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.900	1.500	1.200	970	790
2. Grup	1.200	900	700	570	480
3. Grup	790	600	480	390	300
4. Grup	390	300	230	190	150
5. Grup	230	190	130	120	97
6. Grup	120	97	68	55	40
7. Grup	40	33	23	20	16

Büyükşehir belediyelerinde çevre temizlik vergisi, diğer belediyelerde uygulanan çevre temizlik vergisi tutarları % 25 artırılarak hesaplanacaktır. (Büyükşehirlerde yukarıda yer alan tablodaki tutarlar % 25 artırılarak uygulanmalıdır.)

Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44. maddesinin onikinci fıkrası ile 2005/9817 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 7. maddesine göre; konut, işyeri ve diğer şekilde kullanılan binalar için belirtilen tutarlar, büyükşehir belediye sınırları içinde bulunanlar hariç olmak üzere kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5000'den az olan belediyelerde % 50 indirimli olarak uygulanacaktır.

16.3 Beyannamelerini İmzalamak Zorunda Olmayanlar

2010 yılında beyannamelerini imzalamak zorunda olmayanlar;

- Noterler
- Özel kanunlarına göre kurulan Kooperatifler ile bunların üst birlikleri ve vergiden muaf olanlar
- SM, SMM ve YMM'ler,
- 2009 Yılı Aktif toplamı veya Net Satış Hasılatları Aşağıda Belirtilen Tutarları Aşan Mükellefler,
- Serbest meslek faaliyetinde bulunanlardan 2009 yılı hasılat tutarı: 102.000 TL'yi aşmayanlar,
- II.Sınıf tacirlerden alım-satım veya imalat faaliyetinde bulunanlardan 2009 yılı satışları tutarı 146.000 TL'yi aşmayanlar,
- II.Sınıf tacirlerden alım-satım veya imalat dışındaki işlerle uğraşanlardan 2009 yılı hasılat tutarı 73.000 TL'yi aşmayanlar,
- Zirai kazancı işletme hesabı esasına göre belirlenen çiftçilerden 2009 yılı hasılat tutarı 146.000 TL'yi aşmayanlar.

16.4 Vergi Beyannamelerini SM - SMM'lere İmza Mecburiyetine İlişkin Hadler

4 no.lu MSUGT'de, 1997 mali tablolarına göre hem aktif toplamı 200 milyar lirayı ve hem de net satışları 400 milyar lirayı aşmayan mükelleflerin Tebliğ kapsamında olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, bu hadlerin, Maliye Bakanlığınca değiştirilmediği takdirde, hadlerin her yıl yeniden değerlendirilmesinde artırılarak dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Maliye Bakanlığı 3568 sayılı Kanuna ilişkin, 03.03.2005 tarih ve 25744 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 37 seri no.lu Tebliğ ile 01.01.2005 tarihinden itibaren hadleri TL olarak, 2004 yılı aktif toplamı 3 milyon TL ve net satışlar 6 milyon TL olarak tespit etmiştir.

37 seri no.lu Tebliğ'de, Maliye Bakanlığınca özel bir belirleme yapılmadığı takdirde, bu Genel

Tebliğ'de yer alan parasal hadlerin her yıl bir önceki yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacağı, bu şekilde yapılacak hesaplamada 500 TL ve daha düşük olan tutarların dikkate alınmayacağı, 500 TL'den fazla olan tutarların ise 1.000 TL'ye yükseltileceği belirtilmiştir.

2010 yılında verilecek beyannamelere yönelik olarak herhangi bir düzenleme yapılmadığı için hadlerin yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacağı anlaşılmaktadır.

Yıllar itibari ile ilgili hadler aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	Aktif Toplamı	Net Satışlar Toplamı	İlgili Yıllar
1997	200.000.000.000 ve	400.000.000.000 aşmayan	1998 Yılında
1998	355.600.000.000 ve	711.200.000.000 aşmayan	1999 Yılında
1999	540.867.600.000 ve	1.081.735.200.000 aşmayan	2000 Yılında
2000	843.753.456.000 ve	1.687.506.912.000 aşmayan	2001 Yılında
2001	1.292.630.294.590 ve	2.585.260.589.180 aşmayan	2002 Yılında
2002	2.055.282.168.398 ve	4.110.564.336.796 aşmayan	2003 Yılında
2003	2.641.037.586.391 ve	5.282.075.172.782 aşmayan	2004 Yılında
2004	3.000.000 TL ve	6.000.000 TL aşmayan	2005 Yılında
2005	3.294.000 TL ve	6.588.000 TL aşmayan	2006 Yılında
2006	3.551.000 TL ve	7.102.000 TL aşmayan	2007 Yılında
2007	3.807.000 TL ve	7.613.000 TL aşmayan	2008 Yılında
2008	4.264.000 TL ve	8.527.000 TL aşmayan	2009 Yılında
2009	4.358.000 TL ve	8.715.000 TL aşmayan	2010 Yılında

Yukarıda yer alan hadlerin her ikisinin de altında kalan:

- Kurumlar vergisi mükellefleri ile
- Ticari, zirai ve mesleki kazançları dolayısıyla gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri,

2010 yılı kurumlar vergisi veya gelir vergisi beyannamelerini, muhtasar beyannamelerini ve KDV beyannamelerini bir SM veya SMMM'e imzalatmak mecburiyetindedirler. Bu hadlerden herhangi birini aşanlar beyanname imzalamaya mecbur değildirler. Bunlar isterlerse YMM'lere tam tasdik yaptırabilirler.

Vergi beyannamelerinin serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirlerce imzalanması hakkındaki 4 no.lu Tebliğe göre, beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatmaları gerektiği halde imzalatmayan mükelleflere, VUK Md.352/II-7 uyarınca iki kat ikinci derece usulsüzlük cezası kesilecek, fiil aynı zamanda VUK Md.30/8 uyarınca re'sen takdiri gerektirdiğinden, durum vergi dairelerince takdir komisyonuna intikal ettirilecek ve bu mükellefler öncelikle incelemeye

alınacaklardır.

2009 yılı aktif toplamı 4.358.000 TL ve net satışları 8.715.000 TL'nin altında kaldığı için beyannamelerini SM veya SMMM'lere imzalatmak zorunda olanlar bir YMM ile tam tasdik veya danışmanlık sözleşmesi imzalayarak SM veya SMMM'lere beyannamelerini imza mecburiyetinden muaf olabilirler.

16.5 Muhtelif Ücret Ödemeleri ve Personele Sağlanan Menfaatlerin SSGSK, GV ve DV Kesintisi Karşısındaki Durumu

ÖDEMENİN veya SAĞLANAN MENFAATİN NEV'İ	GV	SSK	DV
Asıl ücret (süreye bağlı, parça başı, götürü, kardan hisse, komisyon ve sair şekillerde belirlenen ve hizmet karşılığı olarak ödenen ana ücret)	+	+	+
Hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri için hesaplanan ücret	+	+	+
Fazla mesai ücreti ve maktu fazla çalışma ücreti	+	+	+
Ek görev ücreti, çalışma ödeneği, hizmet zammı, meslek tazminatı gibi isimler altında iş karşılığı ödenen ücret unsurları (mutad olsun olmasın) SSGSK'dan geçici iş göremezlik ödeneği alanlara, istirahatte buldukları süre için işverenler tarafından, rızaen veya toplu sözleşme gereği olarak yapılan ödemeler	+	+	+
Yıllık izin ve mazeret izninde geçen süreye ait asıl ücret (iş kazası ve meslek hastalığı primleri hesaplanmaz)	+	+	+
İş Kanunu'nda belirtilen yıllık izinlerin kullanılmaması nedeniyle, bu kanuna göre ödenen ve kullanılmayan izin gün sayısına göre hesaplanan izin ücretleri	+	+	+
Her türlü ikramiyeler (temettü ikramiyeleri, yılbaşı, bayram ikramiyesi dahil) (6772 ve 2448 sayılı yasa gereğince BKK'ya dayanılarak ödenen ikramiyeler için SS primi hesaplanmaz)	+	+	+
Her türlü primler (temininde günlük zammı, kıdem zammı, jestiyon, seyahat ve satış primi dahil)	+	+	+
Gece zammı ve vardiya primleri	+	+	+
Yıpranma tazminatı, özel hizmet tazminatı, seyyar görev tazminatı, imza zorunluluğu tazminatı	+	+	+
Personelin toplu olarak işe gidip gelmesinin sağlanması (servis) (GVK 23/10)	-	-	-
Mavi kart, abonman bileti verilmesi (personelin evinden işe gidip gelmesi için)	+	-	+
Yol parası (işe gidiş- dönüş için)	+	+	+
Bayram harçlığı (toprak altı işletmelerinde çalışanlar hariç) (GVK 23/3)	+	+	+
Evlenme veya doğum yardımı (iki maaşa kadar) (GVK 25/5)	-	-	+
Evlenme veya doğum yardımı (iki maaşı aşan kısmı)	+	-	+
Ölüm yardımı (personelin anası veya babasının, eşinin veya çocuğunun ölümünde verilen) (GVK 25 / 1)	-	-	+
Sakatlık ve hastalık nedeniyle verilen tazminat	-	+	+
Personel lehine yaptırılan şahıs sigortası primlerinin işverence karşılanması (07.10.2001 tarihinden sonra düzenlenen poliçelerde sınır brüt ücretin %5'i olup yıllık asgari ücret tutarını geçemez)*	-	-	+
Personel lehine yaptırılan şahıs sigortası primlerinin işverence karşılanması (limiti aşan kısım)*	+	+	+
Bireysel Emeklilik Sisteminde işverenlerce çalışanlar adına ödenen primler (ücretli maaşının %10'una ve yıllık bazda asgari ücreti geçmemek üzere)*	-	-	+
Bireysel Emeklilik Sisteminde işverenlerce çalışanlar adına ödenen primler (limiti aşan kısım)*	+	+	+

ÖDEMENİN veya SAĞLANAN MENFAATİN NEV'İ	GV	SSK	DV
Çocuk parası veya tahsil yardımı (limit dahilinde) (GVK 25/4)	-	-	+
Çocuk parası veya tahsil yardımı (limiti aşan kısmı)	+	+	+
Aile yardımı (limiti aşan kısım prime tabidir)	+	-	+
Öğrenim ve dinlenme yardımı (nakdi)	+	+	+
Giyecekler (elbise, elbise dikiş ücretinin karşılanması, ayakkabı vs.) (İş kıyafetleri doğrudan gider yazılır. Nakit verilirse SS var) (tahsilde bulunanlar için yapılan giyim giderleri GV'den istisnadır.) (GVK 27/3)	+	-	-
Sair aynı yardımlar (firma mamulleri veya dışarıdan satın alınan yiyecek, yakacak vs.)	+	-	+
Harcırahlar (limit dahil) (GVK 24/ 2)	-	-	+
Harcırahlar (limiti aşan kısmı)	+	-	+
Kidem tazminatı (tavanı aşamaz) (GVK 25/ 7)	-	-	+
İhbar tazminatı	+	-	+
Kira, giyecek, yakacak vs. yardımı (nakit)			
nakit değil ise SS tabi değildir	+	+	+
Askerlik yardımı	+	+	+
İşyerinde yedirilen yemek, yoğurt, meşrubat vs. (40/ 2)	-	-	-
Dışarıda yenilen yemek (limit dahilinde GVK 23/ 8)	-	-	-
Dışarıda yenilen yemek (limiti aşan kısım)	+	-	-
Sünnet yardımı	+	+	+
Yılbaşı parası	+	+	+
İş riski zamları	+	+	+
Ücret avansları (geri ödeme söz konusu değil ise prim kesilir)	+	-	+
Toplu iş sözleşmesi zam farkları	+	+	+
Sözleşmeli stajyer ücretleri	-	-	+
Sözleşmeli avukat – doktor ücretleri	+	-	+
Makam tazminatı	+	+	+
Murakıplık ücreti (sigortalı ise SS primi kesilir)	+	-	+
İzin harçlığı ücreti (SS primi hesaplanırken iş kazaları ve meslek hastalıkları primi dikkate alınmaz)	+	+	+
Tabii afet yardımı	+	+	+
Yemek parası (nakdi) (limiti aşan kısım SS kesintisine tabi)	+	-	+
Konut tahsisi (GVK 23/ 9 ve 40/ 2)	-	-	-
Havlu, sabun vs. yardımı (işyerinde kullanılmak için)	-	-	-
Belli bir hizmet yılını doldurup işten ayrılanlara ödenen jübile ikramiyesi, maaş vb. ödemeler (GVK 61/ 2)	+	+	+
Huzur hakları (GVK 61/ 4) (sigortalı ise sigorta primi kesmesi gerekir)	+	-	+
Bilirkişi, resmi arabolucu, eksper, yarışma jürisi üyelerine verilen ücretler (GVK 61/ 5) iş akdi uyarınca yapılan ödemelerde kesintiler ödemenin mahiyetine göre değişir	+	-	+
Uçuş tazminatı (GVK 29/ 2)	-	+	+
Sporcu transfer ücretleri (GVK 61/ 6)	+	-	+
Mali sorumluluk tazminatları ve kasa tazminatı	+	-	+
2089 Sayılı Çıracak, Kalfa, Ustalık Kanunu hükümlerine tabi çıracakların asgari ücreti aşmayan ücretleri (GVK 25/ 12) (aşan ücretlerin tamamı GV'ye konu edilecektir)	-	-	-
Tedavi ve ilaç giderleri (GVK 40/ 2)	-	-	-
3308 Sayılı Kanun'a göre aday çıracak, çıracak öğrencilere ödenen ücretler (Çıracaklara sadece iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortası uygulanır.)	-	-	-

* Sigortalı adına ay içinde özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payı adı altında işverence yapılan ödemeler toplamının aylık asgari ücretin % 30'una isabet eden kısmı prime esas kazançta dahil edilmeyecek, kalan tutar ise ödendiği ayın prime esas kazancına dahil edilecektir.

Gelir Vergisi Kanunu'na 5904 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 77. madde ile, 03.07.2009 tarihinden önceki dönemlerle ilgili olarak 22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 21. maddesi uyarınca işverenlerce işçiye ödenen işe başlatmama tazminatları, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Anılan dönemlere ilişkin işe başlatmama tazminatı gelir vergisi tevkifatına tabi tutulan mükelleflerin; tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmamları, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca tahsil edilen gelir vergisinin red ve iade işlemleri yapılır.

16.6 Karar Defterinin Tasdik İşlemleri

17.06.2003 Tarih ve 25141 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4884 sayılı Kanun ile, 6762 sayılı TTK'nın "**Tasdik Ettirme ve Beyanname Verme Mükellefiyeti**" başlıklı 69. maddesinin 1. fıkrası aşağıda şekilde değiştirilmiştir.

Şirket kuruluşu aşamasında 66. maddenin birinci fıkrasında yazılı defterler kullanılmaya başlanmadan önce tacir tarafından ticari işletmenin bulunduğu yerin ticaret sicili memurluğuna veya notere ibraz edilir. **Bu defterler, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defterlerin tasdikine ilişkin hükümlerinde yer alan bilgileri içerecek şekilde tasdik ve imza olunur.**

Sicil memuru veya noter, defterlerin kaç sayfadan ibaret bulunduğunu ilk ve son sayfaya yazarak resmi mühür ve imzasıyla tasdik eder. Noterlerce tasdik edilen defterlerin mahiyet ve adetleri ve bunların kime ait olduğu en geç yedi gün içinde ilgili ticaret sicili memurluğuna bildirilir. **Şirketlerin müteakip yıl defterleri ile kullanılması zorunlu diğer defterler 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defterlerin tasdikine ilişkin hükümlerine göre tasdik olunur.**

TTK'nın "**Defter Tutma Mükellefiyeti**" başlıklı 66. maddesi 1. fıkrası uyarınca; tacir hükmü şahıs ise, yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ve **karar defterini Türkçe olarak tutmak zorundadır.**

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün konuya ilişkin yazısında sermaye şirketlerinin tutmakta olduğu karar defterlerinin kullanılmaya başlamadan önce notere tasdik olması halinde söz konusu defterlerin her yıl ara tasdikinin yapılmasına gerek bulunmadığına yer verilmiştir. Konuya dayanak olarak da, **213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 220. maddesinde, tasdiki zorunlu defterler içinde karar defterleri yer almaması gösterilmiştir.**

16.7 Yıllar İtibariyle Kanuni Faiz ve Temerrüt Faiz Oranları

3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna göre yıllar itibarıyla uygulanması gereken kanuni faiz ve temerrüt faizi oranları: (Temerrüt faizi miktarının sözleşme ile kararlaştırılmamış olduğu hallerde, akdi faiz miktarı aşağıda belirtilen oranların üstünde ise temerrüt faizi, akdi faiz miktarından az olamaz.)	Yıllık%
1. 01.07.2009 tarihinden itibaren:	
1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
1.2. Temerrüt faiz oranı	
1.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2.2. Ticari işlerde (28.12.2007 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	19
2. 01.01.2008 - 30.06.2009 dönemi için:	
1.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
1.2. Temerrüt faiz oranı	
1.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
1.2.2. Ticari işlerde (28.12.2007 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	27
3. 01.01.2007 - 31.12.2007 dönemi için:	
2.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse,	9
2.2. Temerrüt faiz oranı	
2.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	9
2.2.2. Ticari işlerde (20.12.2006 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	29
4. 01.01.2006 - 31.12.2006 dönemi için:	
3.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse, 19.12.2005 tarihli ve 2005/9831 sayılı BKK ile)	9
3.2. Temerrüt faiz oranı	
3.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (19.12.2005 tarihli ve 2005/9831 sayılı BKK ile)	9
3.2.2. Ticari işlerde (20.12.2005 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	25
5. 01.07.2005 - 31.12.2005 dönemi için:	
4.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse, (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik I inci maddesine göre)	12
4.2. Temerrüt faiz oranı,	
4.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik I inci maddesine göre)	12
4.2.2. Ticari işlerde (25.05.2005 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	30
6. 01.05.2005 - 30.06.2005 dönemi için:	
5.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik I inci maddesine göre)	12
5.2. Temerrüt faiz oranı	
5.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (3095 sayılı Kanunun 5335 sayılı Kanun ile değişik I inci maddesine göre)	12
5.2.2. Ticari işlerde (15.06.2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	42
7. 01.07.2004 - 30.04.2005 dönemi için:	
6.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (15.06.2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	38*
6.2. Temerrüt faiz oranı	
6.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (15.06.2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	38*
6.2.2. Ticari işlerde (15.06.2004 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	42
8. 01.01.2004 - 30.06.2004 dönemi için:	
7.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (08.10.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	43*
7.2. Temerrüt faiz oranı	
7.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (08.10.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	43*
7.2.2. Ticari işlerde (08.10.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	48

3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna göre yıllar itibarıyla uygulanması gereken kanuni faiz ve temerrüt faizi oranları: (Temerrüt faizi miktarının sözleşme ile kararlaştırılmamış olduğu hallerde, akdi faiz miktarı aşağıda belirtilen oranların üstünde ise temerrüt faizi, akdi faiz miktarından az olamaz.)	Yıllık%
9. 01.07.2003 - 31.12.2003 dönemi için:	
8.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (14.06.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	50*
8.2. Temerrüt faiz oranı	
8.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (14.06.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	50*
8.2.2. Ticari işlerde (14.06.2003 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	57
10. 01.07.2002 - 30.06.2003 dönemi için:	
9.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse (17.05.2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	55*
9.2. Temerrüt faiz oranı;	
9.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse (17.05.2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	55*
9.2.2. Ticari işlerde (17.05.2002 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tebliği ile)	64
11. 01.01.2000 - 30.06.2002 dönemi için: (3095 sayılı Kanunun 4489 sayılı Kanun ile değişik 1 inci maddesine göre)	
10.1. Kanuni faiz oranı sözleşme ile tespit edilmemişse	60
10.2. Temerrüt faiz oranı	
10.2.1. Sözleşme ile tespit edilmemişse	60
10.2.2. Ticari işlerde	70
12. 01.01.1998 - 31.12.1999 dönemi için: (20.08.1997 tarihli ve 97-9807 sayılı BKK ile) Kanuni faiz ve temerrüt faizi oranı	50

* Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün 06.09.2005 tarihli ve B.07.0.BHM.0-4198/21277/31113 sayılı yazısı gereğince.

16.8 Enflasyon Oranları

16.8.1 Tüketici Enflasyon Oranları (2003=100)

Aylar	2007		2008		2009	
	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Ocak	1,00	9,93	0,80	8,17	0,29	9,50
Şubat	0,43	10,16	1,29	9,10	-0,34	7,73
Mart	0,92	10,86	0,96	9,15	1,10	7,89
Nisan	1,21	10,72	1,68	9,66	0,02	6,13
Mayıs	0,50	9,23	1,49	10,74	0,64	5,24
Haziran	-0,24	8,60	-0,36	10,61	0,11	5,73
Temmuz	-0,73	6,90	0,58	12,06	0,25	5,39
Ağustos	0,02	7,39	-0,24	11,77	-0,30	5,33
Eylül	1,03	7,12	0,45	11,13	0,39	5,27
Ekim	1,81	7,70	2,60	11,99	2,41	5,08
Kasım	1,95	8,40	0,83	10,76	1,27	5,53
Aralık	0,22	8,39	-0,41	10,06	0,53	6,53

16.8.2 Üretici Enflasyon Oranları (2003=100)

Aylar	2007		2008		2009	
	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Ocak	-0,05	9,37	0,42	6,44	0,23	7,90
Şubat	0,95	10,13	2,56	8,15	1,17	6,43
Mart	0,97	10,92	3,17	10,50	0,29	3,46
Nisan	0,80	9,68	4,50	14,56	0,65	-0,35
Mayıs	0,39	7,14	2,12	16,53	-0,05	-2,46
Haziran	-0,11	2,89	0,32	17,03	0,94	-1,86
Temmuz	0,06	2,08	1,25	18,41	-0,71	-3,75
Ağustos	0,85	3,72	-2,34	14,67	0,42	-1,04
Eylül	1,02	5,02	-0,90	12,49	0,62	0,47
Ekim	-0,13	4,41	0,57	13,29	0,28	0,19
Kasım	0,89	5,65	-0,03	12,25	1,29	1,51
Aralık	0,15	5,94	-3,54	8,11	0,66	5,93

16.9 31.12.2009 Tarihi Merkez Bankası Kurları

Dövizin Cinsi	Döviz Alış	Döviz Satış	Efektif Alış
1 ABD Doları	1,5057	1,5130	1,5046
1 Avustralya Doları	1,3429	1,3517	1,3367
1 Danimarka Kronu	0,29024	0,29167	0,29004
1 Euro	2,1603	2,1707	2,1588
1 İngiliz Sterlini	2,3892	2,4017	2,3875
1 İsviçre Frangı	1,4492	1,4585	1,4470
1 İsveç Kronu	0,20822	0,21039	0,20807
1 Kanada Doları	1,4368	1,4433	1,4315
1 Kuveyt Dinarı	5,2014	5,2699	5,1234
1 Norveç Kronu	0,25891	0,26066	0,25873
1 Suudi Arabistan Riyali	0,40262	0,40335	0,39960
100 Japon Yeni	1,6302	1,6410	1,6242

16.10 Vergi Türü ve Kodları

Vergi Kodu	Vergi Adı
0001	YILLIK GELİR VERGİSİ
0002	ZİRAİ KAZANÇ GELİR VERGİSİ
0003	GELİR VERGİSİ S. (MUHTASAR)
0004	GELİR GÖTÜRÜ TİCARİ KAZANÇ
0005	GELİR GÖTÜRÜ SERBEST MESLEK KAZANCI
0006	GELİR GÖTÜRÜ ÜCRET
0007	DAĞITILMAYAN KAR STOPAJI
0010	KURUMLAR VERGİSİ
0011	KURUMLAR VERGİSİ STOPAJI (KVKM24)
0012	GELİR VERGİSİ (GMSİ)
0014	BASİT USULDE TİCARİ KAZANÇ
0015	GERÇEK USULDE KATMA DEĞER VERGİSİ
0017	GÖTÜRÜ USULDE KATMA DEĞER VERGİSİ
0020	MEP İŞTİRAKÇİSİ KURUMLAR VERGİSİ
0021	BANKA MUAMELELERİ VERGİSİ
0022	SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ
0023	581 I YURT DIŞINDA SAHİP OLUNAN VARLIKLAR
0027	GELİR VERGİSİ GEÇİCİ VERGİ
0032	GELİR GEÇİCİ VERGİ
0033	KURUM GEÇİCİ VERGİ
0040	DAMGA VERGİSİ (BEYANNAMELİ DAMGA VERGİSİ MÜKELLEFİ)
0046	AKARYAKIT TÜKETİM VERGİSİ
0048	GELİR V. M. TALİH OYUNLARI ASGARİ VERGİ
0049	HER TÜRLÜ İSPİRTOLAR VE FÜZEL YAĞINDAN ALINAN EK VERGİ
0050	KURUMLAR V. M. TALİH OYUNLARI ASGARİ VERGİ
0051	DİĞER ÜCRETLER
0053	KURUMLAR VERGİSİ KURUM GEÇİCİ VERGİ
0056	OYUN KAĞITLARINDAN ALINAN EK VERGİ
0057	RÖNTGEN FİMLERİNDEN ALINAN EK VERGİ
0060	MÜLGA MADEN FONU
0061	KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ

Vergi Kodu	Vergi Adı
0062	MÜLGA KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU
0067	GVK GEÇİCİ 67/11 MADDESİNE GÖRE YAPILAN İHTİYARİ BEYAN
0071	PETROL VE DOĞALGAZ ÜRÜNLERİNE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
0073	KOLALI GAZOZ, ALKOLLÜ İÇEÇEKLER VE TÜTÜN MAMÜLLERİNE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
0074	DAYANIKLI TÜKETİM VE DİĞER MALLARA İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
0075	ALKOLLÜ İÇEÇEKLERE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
0076	TÜTÜN MAMÜLLERİNE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
0077	KOLALI GAZOZLARA İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
0091	TÜTÜN MAMÜLLERİNE İLİŞKİN EK VERGİ
0092	HER TÜRLÜ ALKOLLÜ İÇKİLERE İLİŞKİN EK VERGİ
0093	SAİR ŞARAP VE BİRALARA İLİŞKİN EK VERGİ
0094	HER TÜRLÜ ALKOLSÜZ İÇEÇEKLERDEN ALINAN EK VERGİ
1013	EĞİTİM, GENÇLİK, SPOR ve SAĞLIK HİZMETLERİ VERGİSİ
1018	MAHSUPLARDAN KESİLEN DAMGA VERGİSİ
1020	FON PAYI
1026	5254 SAYILI KANUNA GÖRE MUHTAÇ ÇİFTÇİLERE VERİLEN ÖDÜNÇ TOHUMLUKLARDAN HAZİNE ALACAĞINA DÖNÜŞENLER AİT FAİZ
1027	2004 / 5682 SAYILI BKK İLE HAZİNE ALACAĞINA DÖNÜŞEN TOHUMLUK KREDİLERİNE DÖNÜŞENLER AİT FAİZ
1028	5335 SAYILI KANUNA GÖRE DESTEKLEME FİYAT İSTİKRAR FONUNA AİT FAİZ
1030	PİŞMANLIK ZAMMI
1037	TRAFİK MUAYENESİ PARA CEZALARI
1042	E. KATKI PAYI
1043	ÖZEL İŞLEM VERGİSİ
1046	TEVKİFATTAN ALINAN DAMGA VERGİSİ
1047	DAMGA VERGİSİ
1048	5035 SAYILI KANUNA GÖRE DAMGA VERGİSİ
1050	VERGİ BARIŞI TEFE TUTARI
1051	VERGİ BARIŞI GEÇ ÖDEME ZAMMI
1052	5335 SAYILI KANUNA GÖRE HAZİNE ALACAĞINA DÖNÜŞEN TOHUMLUK KREDİLERİNE AİT GEÇ ÖDEME ZAMMI

Vergi Kodu	Vergi Adı
1053	5736 SAYILI KANUN UYARINCA GEÇ ÖDEME ZAMMI
1055	DÜŞÜK OLAN DEĞERLEME TUTARI
1067	VERGİ YARGI HARÇLARI
1084	GECİKME FAİZİ
1085	PARA CEZASI FAİZİ
1086	GECİKME ZAMMI
1087	ERKEN ÖDEME İNDİRİMİ
1088	PEŞİN ÖDEME İNDİRİMİ
1089	ALINAN DİĞER FAİZLER
1090	KANUNİ FAİZ
1091	5736 SAYILI KANUN UYARINCA ALINAN FAİZ
1092	HESAPLANAN FAİZ
1095	SAVUNMA SANAYİ DESTEKLEME FONU
1096	KONUT FONU
3024	KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME PRİMİ CEZAİ FAİZİ
3061	CEZAİ FAİZ (KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİLERİ)
3073	USULSÜZLÜK CEZASI
3074	ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI
3076	KUSUR CEZASI
3077	AĞIR KUSUR CEZASI
3078	KAÇAKÇILIK CEZASI
3080	VERGİ ZİYAI CEZASI
3099	VUK 112/4 MADDESİ GEREĞİNCE ÖDENEN FAİZ
4001	EK GELİR VERGİSİ
4003	EK ÜCRET GELİR VERGİSİ
4004	EK GÖTÜRÜ TİCARİ KAZANÇ VERGİSİ
4005	EK GÖTÜRÜ SERBEST MESLEK KAZANCI VERGİSİ
4006	FAİZ VERGİSİ
4007	EK EMLAK VERGİSİ
4008	GELİR DAHİLİ TEVKİFAT
4010	EK KURUMLAR VERGİSİ
4011	KURUMLAR VERGİSİ ARGE HARCAMALARI

Vergi Kodu	Vergi Adı
4012	KURUM DAHİLİ TEVKİFAT
4014	MÜNFERİT GELİR EKONOMİK DENGEV.
4016	ÜCRETLERDEN ALINACAK E.D.V.
4021	4705 SAYILI KANUNA GÖRE TAHSİL EDİLEN ÖZEL İŞLEM VERGİSİ
4023	581 I YURT DIŞINDA SAHİP OLUNAN VARLIKLAR (BANKA VE ARACI KURUMLAR)
4024	581 I TÜRKİYE'DE SAHİP OLUNAN VARLIKLAR
4030	GVK GEÇİCİ 67. MADDESİNE GÖRE YAPILAN TEVKİFAT
4034	MOTORLU TAŞITLAR EK VERGİSİ
4035	4837 S.K EK MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ
4036	4962 S.TAŞIT VERGİSİ
4037	TRAFİK MUAYENE ÜCRETİ HAZİNE PAYI
4040	MÜLGA TRAFİK HİZMETLERİNİ GELİŞTİRME FONU REKLAM GELİRLERİ
4041	GELİR VE KURUM EKONOMİK DENG VE VERGİSİ
4042	5035 RTÜK EĞİTİME KATKI PAYI
4043	GÖTÜRÜ EKONOMİK DENG VE VERGİSİ
4044	GELİR VE KURUM STOPAJ EKONOMİK DENG VE VERGİSİ
4046	AKARYAKIT FİYAT İSTİKRAR PAYI
4047	TEK BAŞINA ALINABİLEN DAMGA VERGİSİ
4048	ŞANS OYUNLARI VERGİSİ
4049	5035 SAYILI KANUNA GÖRE FİNANSAL FAALİYET HARCİ
4050	TEKEL SAFİ HASILAT
4060	TECİLLİ ALACAKLARDAN TAHSİLAT
4061	İTHALATTA KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ
4063	NOTER HARÇLARI
4070	GVK GEÇİCİ 70. MD KAPSAMINDA MUHTASAR V.
4072	MOTORLU TAŞIT ARAÇLARINA İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (TESCİLE TABİ OLMAYANLAR)
4073	ERTELENEN GELİR STOPAJ (4325 4.MADDE/4369 GEÇİCİ 5.MADDE)
4074	ERTELENEN GELİR STOPAJ (4747 SAYILI KANUNUNUN 2.MADDESİ)
4077	MÜNFERİT KURUM E. D.V.
4078	NET AKTİF VERGİSİ
4079	KIYMETLİ MADEN VE ZIYNET EŞYASINDAN ALINAN VERGİ

Vergi Kodu	Vergi Adı
4080	ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ
4081	5035 SAYILI KANUNA GÖRE ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ
4101	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI YILLIK GELİR VERGİSİ
4103	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI GELİR VERGİSİ S. (MUHTASAR)
4107	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI DAĞITILMAYAN KAR STOPAJI
4110	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI KURUMLAR VERGİSİ
4112	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI GELİR VERGİSİ (GMSİ)
4114	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI BASIT USULDE TİCARİ KAZANÇ
4115	VERGİ BARIŞI MATRAH ARTIRIMI GERÇEK USULDE KATMA DEĞER VERGİSİ
4121	VERGİ BARIŞI KESİNLEŞEN KAMU ALACAKLARI 2. MADDE I/AB
4122	VERGİ BARIŞI KESİNLEŞEN KAMU ALACAKLARI 2. MADDE I/C
4123	VERGİ BARIŞI KESİNLEŞEN KAMU ALACAKLARI 2. MADDE/6 MTV
4124	VERGİ BARIŞI KESİNLEŞMEYEN KAMU ALACAKLARI 3. MADDE
4125	VERGİ BARIŞI İNCELEME VE TARHİYAT 5.MADDE
4126	VERGİ BARIŞI PİŞMANLIK 6.MADDE I/AB
4127	VERGİ BARIŞI PİŞMANLIK 6. MADDE I/DİĞER HÜKÜMLER
4128	VERGİ BARIŞI ECRİMİSİL 15. MADDE
4130	VERGİ BARIŞI KIYMETLİ MADEN VE ZİYNET EŞYASI BEYANI
4140	6183 B/4 TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ TAHSİLATI
5015	E-BEYANNAME B FORMU
5030	GVK GEÇİCİ 67. MADDESİNE GÖRE YAPILAN TEVKİFAT EK2 EK3
5228	5228 TECİLLİ TAHSİLAT
5569	5569 SAYILI KANUN UYARINCA KOBİ TECİLLİ TAHSİLAT
5766	5766 KANUNA İSTİNADEN TECİL
6183	6183 TECİLLİ TAHSİLAT
9000	İDARİ PARA CEZASI (4703 SK)
9001	EMANETEN YAPILAN TAHSİLAT
9002	NÜFUS PARA CEZASI
9003	SEÇİM PARA CEZASI
9004	ASKERLİK PARA CEZASI
9005	ADLİ MAHKEME PARA CEZASI
9006	1475 SAYILI İŞ KANUNUNA BAĞLI PARA CEZASI

Vergi Kodu	Vergi Adı
9007	3516 SAYILI KANUNA GÖRE ÖLÇÜ AYAR PARA CEZASI
9008	TRAFİK ZABITASI TESPİTİNE DAYALI ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI
9009	TURİZM PARA CEZASI
9010	TÜKETİCİYİ KORUMA KANUNUNA GÖRE KESİLEN PARA CEZASI
9011	ÇEVRE KİRLİLİĞİ PARA CEZASI
9012	ESNAF S. HARÇ
9013	GÜMRÜK VERGİSİ
9014	YURT DIŞI ÇIKIŞ HARCİ
9015	KATMA DEĞER VERGİSİ TEVKİFATI
9016	BİLİRKİŞİ ÜCRETİ
9017	TÜRK ULUSLARARASI GEMİ SİCİL KAYIT HARCİ
9018	YILLIK TONAJ HARCİ
9019	ELEKTRİK PİYASASI KANUNU PARA CEZASI
9020	MÜKELLEFLERİN VERGİ BORCUNA MAHSUBEN YAPILAN TEVKİFATLAR
9021	4961 BANKA SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ
9022	KUR FARKI HESABI
9023	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ BORCU HESABI
9024	KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME PRİMİ HESABI
9025	İHRACATTA VERGİ İADESİ HESABI
9026	GELİŞTİRME VE DESTEKLEME FONU HESABI
9027	ÇALIŞMA İZİN HARCİ
9028	DESTEKLEME VE FİYAT İSTİKRAR FONU HESABI
9029	DİPLOMA HARCİ
9030	EK MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ
9031	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ
9032	EK TAŞIT ALIM VERGİSİ
9033	TDPK İDARİ PARA CEZASI
9034	MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ
9035	TAŞIT ALIM VERGİSİ
9036	YİYECEK BEDELLERİ
9037	TEMİNAT O.YAPILAN THS.
9038	İADELERDEN ALACAKLILAR

Vergi Kodu	Vergi Adı
9039	HESAP KART VE DEFTERLERİNE İŞLENMEYEN TAHSİLATLAR
9040	MERA FONU
9041	MERA FONU PARA CEZASI
9042	MÜLGA TRAFİK HİZMETLERİNİ GELİŞTİRME FONU TİCARİ PLAKA GELİRLERİ
9043	MÜLGA YATIRIM TEŞVİK FONU
9044	4961 S.K. GEÇİCİ 2. MAD. 3. FIKRASINA GÖRE TAHSİLAT
9045	TAHSİLATI HIZLANDIRMA TEBLİĞİNE GÖRE VERİLEN TAHAKKUK
9046	ÖZEL HESAP GELİRLERİ
9047	TEK BAŞINA ALINABİLEN DAMGA VERGİSİ
9048	5035 SAYILI KANUNA GÖRE HARÇ
9049	4749 KAMU FINANS BORÇ YÖN. DÜZEN. HAK. KANUN HAZİNE ALACAKLARI
9050	KARAYOLLARI TAŞIMA KANUNU İDARİ PARA CEZASI
9051	DIŞ SEYAHAT HARCAMALARI VERGİSİ
9052	TAŞINMAZ MALLAR SATIŞ GELİRLERİ
9053	ECRİMİSİL GELİRLERİ
9054	DİĞER TAŞINMAZ MALLAR İDARE GELİRLERİ
9055	TAŞINIR MALLAR SATIŞ GELİRLERİ
9056	DOGALGAZ PİYASASI KANUNU PARA CEZASI
9057	DOĞRUDAN GELİR DESTEĞİ ÖDEMELERİ
9058	PETROLDEN DEVLET HAKKI
9059	TİCARET SİCİL HARCİ
9060	MADENLERDEN DEVLET HAKKI
9061	OYUN KAĞIDI GELİRLERİ
9062	TAPU HARÇLARI
9063	YENİDEN İNŞA OLUNACAK BİNA VESAİR TESİSLERİ TESCİL HARCİ
9064	PASAPORT VE KONSOLOSLUK HARÇLARI
9065	TRAFİK HARÇLARI
9066	YARGI HARÇLARI
9067	İTHAL VE İMAL RUHSAT VE TEMDİT ÜCRETİ
9068	GEMİ VE LİMAN HARÇLARI
9069	DİĞER HARÇLAR

Vergi Kodu	Vergi Adı
9070	DEĞERLİ KAĞITLAR GELİRLERİ
9071	TAVİZLERDEN GERİ ALINANLAR
9072	İKRAZLARDAN GERİ ALINANLAR
9073	YEM ANALİZ ÜCRETİ
9074	ŞEKER FİYAT FARKI
9075	AKARYAKIT FİYAT FARKI
9076	BAŞKA MUHASEBE BİRİMİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT
9077	MOTORLU TAŞIT ARAÇLARINA İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (TESCİLE TABİ OLANLAR)
9078	GÜBRE DENEY VE ANALİZ ÜCRETİ
9079	496 I. S.K. GEÇİCİ I. MAD. GÖRE PARA CEZASI
9080	DİĞER PARA CEZALARI
9081	ZİMMETLERE GEÇİRİLEN PARA VE DEĞERLERDEN BORÇLULAR
9082	FAZLA VE YERSİZ YAPILAN ÖDEMELERDEN BORÇLULAR
9083	SOSYAL DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMAYI TEŞVİK FONU
9084	İSTİHSAL VERGİSİ
9085	TRAFİK CEZALARI
9086	HESAPLANAN GECİKME ZAMMI
9087	TAKİP GİDERLERİ KARŞILIĞI ALINAN
9088	ÇIRAKLIK FONU
9089	2000/2 SAYILI BKK GEREĞİNCE YATIRIMLARI TEŞVİK FONUNA AKTARILACAK TUTARLAR
9090	ÇEŞİTLİ GELİRLER
9091	PETROLDEN DEVLET HİSSESİ
9092	YÜKSEK ÖĞRENİM HARÇ KREDİSİ
9093	RESMİ ARABULUCULUK ÜCRETİ
9094	EM.SAN. 17 MAD. GELİRLERİN THK EDİLMEMESİ CEZASI
9095	496 I. S.K. GEÇİCİ 2. MAD. I. FIKRAYA GÖRE TAHSİLAT
9096	4369/15 SUÇA İŞTİRAK EDEN KİŞİLER
9097	HAKSIZ ALINAN VERGİ İADESİ
9098	HAKSIZ ALINAN VERGİ İADESİ CEZASI
9099	KALDIRILAN VERGİ ARTIKLARI
9101	ŞEKER KANUNU İDARİ PARA CEZASI

Vergi Kodu	Vergi Adı
9102	GEÇİŞ ÜCRETİ VE İDARİ PARA CEZASI
9103	5188 SK. GÖRE GÜVENLİK RUHSATI HARCİ
9104	TELGRAF ve TELEFON KANUNU 2. MADDE İDARİ PARA CEZASI
9105	SPOR MÜSABAKALARINDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİ KANUNU UYARINCA İPC
9106	4857 S.K. 101. MAD. KAP. İDARİ PARA CEZALARI
9107	ENERJİ DESTEĞİ ÖDEMELERİNDEN GERİ ALINANLAR
9108	4857 SAYILI KANUNA GÖRE GELİR KAYDEDİLECEK PARA CEZALARI
9109	5326 S. KABAHATLER KANUNU İDARİ PARA CEZASI
9110	93/4000 SAYILI YATIRIMLARIN, DÖVİZ. KAZ. HİZ. TEŞVİKİNE İLİŞKİN B.K.K.'NCA HAKSIZ ÖDENEN ENERJİ TEŞVİK GERİ ÖDEMESİ
9111	ORKÖY FONU GELİRLERİ
9112	2762 SAYILI KANUNA GÖRE ALINAN TAVİZ BEDELİ
9113	GELİR VERGİSİ TEVKİFATI
9114	YABANCI ÜLKEDE GÜÇ VE MUHTAÇ DURUMA DÜŞENLERE YURDA DÖNÜŞ İÇİN ÖDÜNÇ VERİLEN PARALAR
9115	SORUMLU SIFATIYLA VERİLEN KDV.
9116	HAZİNE ZARARININ GERİ ALINMASI
9117	EVRENSEL HİZMETİN GELİRLERİ KATKI PAYI
9118	TELEKOMİNİKASYON KURUMU TARAFINDAN YATIRILAN TELGRAF ve TELEFON KANUNU İDARİ PARA CEZALARI
9119	SİVİL HAVA ARAÇLARI ÜÇÜNCÜ ŞAHIS MALİ MESULİYET DEVLET GARANTİSİ BEDELİ
9120	TELSİZ, TELEFON VE TELGRAF KANUNU İDARİ PARA CEZASI %20 Sİ
9121	5015 SAYILI PETROL PİYASASI KANUNU İPC
9122	5307 SAYILI SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI KANUNU İPC
9123	ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURULUNCA ÖDENEN ANALİZ ÜCRETİNİN GERİ ALINMASI
9124	KİŞİLERDEN ALACAK FAİZLERİ
9125	AĞAÇLANDIRMA FONU YÖNETMELİĞİNE GÖRE VERİLEN KREDİLERDEN GERİ ALINANLAR
9126	5254 SAYILI KANUNA GÖRE MUHTAÇ ÇİFTÇİLERE VERİLEN ÖDÜNÇ TOHUMLUKLARDAN HAZİNE ALACAĞINA DÖNÜŞENLER
9127	2004/5682 SAYILI BKK İLE HAZİNE ALACAĞINA DÖNÜŞEN TOHUMLUK KREDİLERİ

Vergi Kodu	Vergi Adı
9128	4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU UYARINCA KESİLEN İPC
9129	4904 SAYILI İŞ KURUMU KANUNU UYARINCA KESİLEN İPC
9131	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ (SAİR İVAZSIZ İNTİKALLER)
9132	KLAVUZLUK VE ROMÖRKÖRCÜLÜK HİZMET PAYI
9133	MAHALLİ İDARELERDEN ALINAN PAYLAR
9148	4915 ve 5035 SK. GÖRE AVCILIK RUHSATI HARCİ
9149	KİRLETİLEN ÇEVRENİN İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİNGENEL BÜTÇE KAPS. İD. YAPILAN HARCAMALARIN TAHSİLATI
9153	5736 SAYILI KANUN UYARINCA TAHSİL EDİLECEK ECRİMİSİL GELİRLERİ
9160	MADENLERDEN ALINAN DEVLET HAKKINDAN %50 İL ÖZEL İDARE PAYI
9161	MADENLERDEN ALINAN DEVLET HAKKININ %30 FAZLALARI (ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PAYI)
9162	KADASTRO HARÇLARI
9166	KARAR VE İLAM HARCİ
9171	SORUMLU SIFATIYLA VERİLEN ÖTV I. LİSTE
9180	TELSİZ, TELEFON ve TELGRAF KANUNU İDARİ PARA CEZASI %80'İ
9190	ÇEŞİTLİ GELİRLER (GECİKME ZAMMI HESAPLANAN)
9200	DSİ SULAMA TESİSLERİ İŞLETME VE BAKIM ÜCRETİ
9201	DSİ SULAMA TESİSLERİ YATIRIM BEDELİ
9220	6200 SAYILI KANUNA GÖRE ALINAN ZAM
9221	DİĞER HİZMET GELİRLERİ
9301	GENEL BÜTÇE DIŞINDA KALAN KURUMLAR TARAFINDAN YAPILAN İPC
9304	TELGRAF VE TELEFON KANUNU 2. MADDE İDARİ PARA CEZASI
9305	SPOR MÜSABAKALARINDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİ KANUNU UYARINCA İPC
9306	1475 SAYILI İŞ KANUNUNA BAĞLI PARA CEZASI
9307	3516 SAYILI KANUNA GÖRE ÖLÇÜ AYAR PARA CEZASI
9309	TURİZM PARA CEZASI
9310	5549 SAYILI SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİ İPC
9311	TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARININ ÖNLENMESİNE DAİR KANUN UYARINCA AL. İPC (4207 S.K.)
9315	ŞEKER KANUNU İDARİ PARA CEZASI
9316	4054 SAYILI REKABET KANUNUNUN 55. MADDE KAPSAMINDA İPC

Vergi Kodu	Vergi Adı
9317	5326 SAYILI KANUN UYARINCA CUMHURİYET SAVCILIKLARINCA VERİLEN İPC
9318	5326 SAYILI KANUN UYARINCA MAHKEMELER TARAFINDAN VERİLEN İPC
9341	MERA FONU PARA CEZASI
9399	ANA VERGİ YAVRU OLAN THK LARA İŞLEM YAPABİLMEK İÇİN
9901	ADI ORTAKLIK MÜKELLEFİYETSİZ MÜKELLEF KAYDI İÇİN VERGİ KODU
9999	TEMİNATEN YAPILAN TAHSİLAT

16.11 Amortisman Oranları

Amortisman oranları ile ilgili en son düzenleme 27.12.2008 tarih ve 27093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 389 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılmış olup, bu genel tebliğ dahil konuya ilişkin diğer genel tebliğler (333, 339, 365) dikkate alınarak aşağıda yer alan amortisman listesi oluşturulmuştur.

Amortisman Tabi İktisadi Kıymetin Adı				Faydalı Ömrü (Yıl)	Normal Amortisman Oranı (%)
I			Binalar		
	I.1		Ticari, sınai, zirai ve mesleki işletmelerin idare binaları ile bunların sağlık ve sosyal hizmetlerinde kullandıkları binalar, ticarethane, muayenehane, yazıhane, banka, sigorta, pansiyon, otel, okul, hamam, banyo binaları, tiyatro ve benzeri eğlence yerleri, depo, ardiye, kapalı spor sahaları binaları, spor sahalarındaki tribünler ve benzeri hizmetlere tahsis olunan sair binalar, ikamete mahsus ev, apartman ve emsali binalar		
		I.1.1	Beton, kargir, demir, çelik	50	2,00
		I.1.2	Yarı kargir, yarı ahşap (Ahşap yapılar üzerine beton ve emsali püskürtmek suretiyle yapılmış binalar dahil)	33	3,03
		I.1.3	Ahşap, kerpiç	20	5,00
		I.1.4	Galip malzemesi sac, çinko, teneke olan mevsimlik faaliyette bulunan sinema, gazino ve emsali yerlerdeki cam veya ahşap tesisler ile benzeri binalar	15	6,66
		I.1.5	Galip malzemesi teneke muvakkat barakalar, inşaat şantiye binaları ve prefabrik yapılar	10	10,00
		I.1.6	Galip malzemesi cam olan binalar (Depo ve tesisler) ve benzerleri	15	6,66
		I.1.7	Sarnıç ve benzerleri	50	2,00
		I.1.8	Tanklar		
		I.1.8.1	İspirto ve benzeri tanklar	15	6,66
		I.1.8.2	Asit tankları, yakıt depolama tankları, reçine tankları	10	10,00
		I.1.8.3	Diğer tanklar	15	6,66

Amortismanına Tabi İktisadi Kıymetin Adı				Faydalı Ömrü (Yıl)	Normal Amortisman Oranı (%)
1.2			Fabrika, atölye, istasyon, terminal, garaj, hangar, kantar dairesi, kazan dairesi, pompa dairesi, elektrik santral binaları ile emsali hizmetlere mahsus binalar		
	1.2.1		Beton, kargir, demir, çelik	40	2,50
	1.2.2		Yarı kargir	25	4,00
	1.2.3		Ahşap	15	6,66
	1.2.4		Kerpiç	10	10,00
	1.2.5		Galip malzemesi saç, çinko, teneke	10	10,00
	1.2.6		Polyester izolasyonlu çadırlar (Taşıyıcı iskeleti ağırlıklı olarak çelik civatalar ile monte edilmiş çelik konstrüksiyondan veya elektro galvanizle kaplanmış demir konstrüksiyondan oluşan çadır niteliğinde inşa edilmiş yapılar)	4	25,00
1.3			Belirli bir kısmı işyeri olarak kullanılan meskenler	50	2,00
1.4			İkamet olarak kullanımdan kiralık hale getirilen evler	50	2,00
1.5			Gergili membran sistemleri	6	16,66
2			Tesis ve Arazi Düzenlemeleri:Yaya kaldırımları, otoparklar, kanallar, su yolları, arklar, setler, boşaltma sistemleri, lağımalar (Belediyelere ait lağımalar hariç), rıhtım ve doklar, mendirek ve dalga kıranlar, havuzlar (Sabit ve yüzer), kuyular, regülatörler, bentler, ihata duvarları, havai hatları ve direkleri, hudut ihata direkleri ve telleri, soğuk hava tesisleri, bahçe ve parklar, spor sahaları (Tribünler hariç), köprüler, çitler, araziye yerleştirilen vericiler ve bunlara benzer olanlar	15	6,66
2.1			Yollar (Beton ve asfalt yol, parke yol, adi şose ve adi kaldırım ve bunlara benzeyen yollar)	8	12,50
3			Demirbaşlar		
3.1			İşyerinde Kullanılan Mobilyalar, Ekipmanlar ve Diğer Demirbaşlar: Bu sınıf, masa, mobilya, sandalye, banko, kontuar, dolap ve ofiste kullanılan iletişim araçları gibi kıymetler ile işletmelerde müşteriler için tahsis edilen oturma gruplarını kapsar. (Başka bir sınıflamada yer alan iletişim araçları hariç)	5	20,00
3.2			Televizyonlar	5	20,00
3.3			Cep telefonu ve cep telefonu araç kiti	3	33,33
3.4			Branda bezi, çuval, kanaviçe, bez torba, naylon torba, küfe, su hortumu	2	50,00
3.5			Kasalar		
	3.5.1		Plastik kasalar	5	20,00
	3.5.2		Tahta kasalar	2	50,00
	3.5.3		Demir, çelik vb. materyallerden mamul para veya değerli eşya saklamaya yarayan kasalar	50	2,00
3.6			Paletler		
	3.6.1		Tahta palet	2	50,00
	3.6.2		Plastik palet	5	20,00
3.7			Liman stoklama ve yükletme tesislerinin inşaatında kullanılan kazık temeller (Palplanşlar)	3	33,33
3.8			Isıtma malzemeleri		
	3.8.1		Kazanlar (Sıcak su, kızgın su, buhar kazanları)	15	6,66
	3.8.2		Isıtma boruları	15	6,66
	3.8.3		Pompalar	15	6,66
	3.8.4		Vanalar, pislik tutucular, çek valfler	20	5,00
	3.8.5		Sıcak hava apareyleri	20	5,00

	3.8.6	Isıtıcılar (Radyatör, konvektör vb.)	25	4,00
	3.8.7	Sıcak su üreteçleri (Boylar, eşanjör vb.)	15	6,66
	3.8.8	Şofbenler ve kombiler	10	10,00
	3.8.9	Hidroforlar	10	10,00
	3.8.10	Su yumuşatma cihazları	10	10,00
	3.8.11	Genleşme depoları	10	10,00
	3.8.12	Brülörler	15	6,66
	3.8.13	İçten yanmalı motorlar	10	10,00
	3.8.14	Soba	5	20,00
3.9		Konfor ve klima tesisat malzemeleri		
	3.9.1	Klima santralleri (Vantilatör, aspiratör, ısıtıcı-soğutucu)	15	6,66
	3.9.2	Fan-coil cihazları	15	6,66
	3.9.3	Komple borulu ve kapalı tip soğutma ve ısıtma malzemeleri (VRF sistemleri)	10	10,00
	3.9.4	Su soğutma grupları	15	6,66
	3.9.5	Pencere, duvar ve salon tipi klima cihazları	15	6,66
	3.9.6	Hava perdeleri	10	10,00
	3.9.7	Havalandırma sistemleri	10	10,00
3.10		Merkezi mutfak cihazları (Yiyecek ve içecek sektöründe teşhir amacıyla kullanılanlar dahil)		
	3.10.1	Sebze soyma ve doğrama makineleri	10	10,00
	3.10.2	Et kıyma makineleri	10	10,00
	3.10.3	Mikserler	10	10,00
	3.10.4	Buzdolabı, derin dondurucu ve bunlara benzer soğutma dolapları	10	10,00
	3.10.4.1	Teşhir amacıyla kullanılanlar	5	20,00
	3.10.5	Yemek pişirme tencereleri	10	10,00
	3.10.6	Fırınlar	10	10,00
	3.10.7	Kuzine ve yer ocakları	15	6,66
	3.10.8	Bulaşık yıkama makineleri	10	10,00
	3.10.9	Komple soğuk odalar	10	10,00
	3.10.10	Yemek asansörleri (Monşarjlar)	15	6,66
	3.10.11	Elektrik ısıtıcı yemek dağıtım tezgahı	10	10,00
3.11		Merkezi çamaşırhane cihazları		
	3.11.1	Çamaşır yıkama ve sıkma makineleri	10	10,00
3.12		Asansörler (Yük, insan vb.)	10	10,00
3.13		Medikal malzemeler		
	3.13.1	Otoklav cihazları	10	10,00
	3.13.2	Buhar jeneratörleri	10	10,00
	3.13.3	Sterilizatörler	10	10,00
	3.13.4	Oksijen ve azot tüpleri	20	5,00
	3.13.5	Basınç düşürücüler (Oksijen, azot vb.)	10	10,00
	3.13.6	Basınçlı hava kompresörleri	15	6,66
	3.13.7	Oksijen, vakum, azot, basınçlı hava priz ve abone fişleri	10	10,00
	3.13.8	Laboratuvar cihazları		
	3.13.8.1	Analizörler (Biyokimya, hormon, idrar vb.)	5	20,00
	3.13.8.2	Etüv, su banyosu, ısıtıcı sistemler	5	20,00
	3.13.8.3	Karıştırıcı ve çalkalayıcılar	6	16,66
	3.13.8.4	Mikroskoplar	6	16,66
	3.13.8.5	Analitik cihazlar	5	20,00
	3.13.9	Teşhis ve tedavi cihazları (EKG, EMG, MRI, CT, Endoskopi cihazı vb.)	5	20,00
	3.13.9.1	Diyaliz makinesi ve diyaliz su sistemleri	6	16,66
	3.13.10	Medikal mobilya (Hasta yatağı ve taşıma arabası vb.)	10	10,00
	3.13.10.1	Portatif sedyeler	5	20,00

	3.13.11	Ameliyathane ve sterilizasyon		
	3.13.11.1	Sterilizatörler	8	12,50
	3.13.11.2	Cerrahi termal yıkayıcı	8	12,50
	3.13.11.3	Ameliyat masası	8	12,50
	3.13.11.4	Ameliyat lambası	8	12,50
	3.13.11.5	Anestezi cihazı	6	16,66
	3.13.11.6	Elektro koter	6	16,66
	3.13.11.7	Video endoskopi ve görüntüleme ekipmanları	6	16,66
	3.13.11.8	Cerrahi el aletleri	7	14,28
	3.13.12	Radyo terapi cihazı (Linac)	8	12,50
	3.13.13	Pet (Pozitron emisyon tomografi cihazı)	6	16,66
	3.13.14	Kan şekeri ölçüm cihazları	10	10,00
	3.13.15	Medikal enstrüman setleri (Dişilikte, omurga ve ortopedi cerrahisinde ve benzeri tıbbi alanlarda kullanılan koltuk, set ve benzeri iktisadi kıymetler)	10	10,00
3.14		Elektrik Malzemeleri		
	3.14.1	Jeneratörler	10	10,00
	3.14.2	Kesintisiz güç kaynakları (Statik ve dinamik UPS)	10	10,00
	3.14.3	Paratonerler	10	10,00
	3.14.4	Elektrojen grupları, rotatif elektrik konvektörleri vb. amacıyla	10	10,00
	3.14.5	Transformatörler	10	10,00
	3.14.6	Redröserler	10	10,00
	3.14.7	Akümülatörler	5	20,00
	3.14.8	Akü şarj redresörü	5	20,00
	3.14.9	Şalt cihazları, kontaktörler	3	33,33
	3.14.10	Elektrik panoları, benzeri anahtarlar ve kontrol üniteleri	10	10,00
	3.14.11	Elektrik motorları, elektrik trafoları	10	10,00
	3.14.12	Orta gerilim yedek güç üretim sistemi, enerji otomasyon sistemi, yedek güç sistemi için enerji senkronizasyon ve yük dağılım üniteleri	10	10,00
	3.14.13	Ticari amaç dışında elektrik ve ısı formları üretimi için kullanılan kojenerasyon sistemleri (Ticari amaçla kullanılan sistemler, sistem bünyesindeki iktisadi kıymetler bazında ayrı ayrı itfa edilecektir.)	10	10,00
3.15		Perde, güneşlik, store ve teferruatı ve benzerleri ile yatakhane ve yemekhane eşyası	5	20,00
3.16		Silolar (Kömür, kum, tahıl vb.)	15	6,66
3.17		Kaynak makinesi	5	20,00
3.18		Zincir, halat	3	33,33
3.19		Ponton	5	20,00
3.20		Kondansatör	5	20,00
3.21		Oksijen takımı, oksijen saati	6	16,66
3.22		Güneş kolektörü	6	16,66
3.23		Depolama raf sistemleri	10	10,00
3.24		Çim biçme makinesi	4	25,00
3.25		Çöp konteynerleri	4	25,00
3.26		Elektronik güvenlik sistemleri	5	20,00
3.27		POS cihazları	5	20,00
3.28		Yangın söndürme cihazları	5	20,00
3.29		Radyasyon aleti	5	20,00
3.30		Nem alma cihazları	5	20,00
3.31		Kart basma makinesi	10	10,00
3.32		Kart kesme makinesi	10	10,00
3.33		Zarflama makinesi	10	10,00
3.34		Projeksiyon cihazı	5	20,00

3.35		Fotoğraf makineleri ve kamera	5	20,00
3.36		Ölçüm cihazları	5	20,00
3.37		Elektronik test cihazları	5	20,00
3.38		Mekanik test cihazları	7	14,28
3.39		El ölçü aletleri	4	25,00
3.40		Hızlı protip makineleri	5	20,00
3.41		Kompresörler (3.13.6. sınıfında sayılanlar hariç) ve pnömatik makineler	6	16,66
3.42		Takım tezgahları, talaşlı ve talaşsız kesme makineleri	6	16,66
3.43		Redüktörler	10	10,00
3.44		Metal işlemeye mahsus araç gereçler (Torna tezgahları, frezeler, bileme aparatları, taşlama makineleri ve bunların benzerleri)	10	10,00
3.45		Delme, kesme, zımparalama, planyalama, ısıtarak yapıştırma, lehimleme ve bunlara benzer işlemlerde kullanılan taşınabilen elektrikli makine ve el aletleri	10	10,00
3.46		Asfalt-beton kesme makineleri, çatlak derz genişletme makineleri, perdah makineleri, asfalt makinesi, vibrasyonlu sıhhi mastarı, kompaktörler, vibrasyonlu tokmak, vibrasyonlu silindir, beton vibratörü, betonierler, beton test çekici ve benzerleri	10	10,00
3.47		Hidrolik kırıcı ve deliciler ile bunlara ait ataşmanlar	10	10,00
3.48		Elektrik süpürgeleri ve temizlik makineleri (Her türlü zeminin ıslak yada kuru olarak temizlenmesi veya vakumlanması işlevlerini yerine getiren makineler)	8	12,50
3.49		Elektronik telekomünikasyon alet ve cihazları		
	3.49.1	Teleks ve data modem cihazları, data terminal ara birim cihazları, interaktif telekontrol sistemleri, network yan bileşenleri, veri iletişim sistemleri vb.	5	20,00
	3.49.2	Telefon santralleri ve dahili ve harici muharebe telsiz baz istasyonları	10	10,00
	3.49.3	Araç içi konuşma kitleri, setleri ve benzerleri	5	20,00
	3.49.4	Telsiz telefon, telsiz telgraf veya radyo yayını alıcı cihazlar ve bunlara ait sistemler	10	10,00
	3.49.5	Video kayıt ve gösterme cihazları, müzik seti, dijital ve diğer ses kaydediciler, amplifikatör, ekolayzır, ses mikser cihazları, uydu antenleri ve uydu alıcı cihazları, uzaktan kumanda cihazlar vb.	5	20,00
	3.49.6	Projeksiyon cihazları, slayt makinesi, tepegöz, sinema film makinesi, video konferans cihazı, stüdyo tipi veya mobil olarak kullanılan alıcı cihazları vb.	5	20,00
	3.49.7	Bilgi işlem makinelerinde kullanılan ses, TV, radyo ve görüntü faks modemleri	5	20,00
	3.49.8	GPRS ve benzeri uydular yardımı ile konum belirleme cihazları	5	20,00
	3.49.9	Elektronik optik alet ve cihazlar	6	16,66
	3.49.10	Kapalı devre TV sistemi (CCTV)	10	10,00
3.50		LPG, doğalgaz ve benzeri yakıtlara yönelik araç dönüşüm kideri vb.	10	10,00
3.51		Yanma tadilat sistemleri ve benzeri yakıt tasarruf sistemleri ve ekipmanları	10	10,00
3.52		Yürüyen merdivenler, platformlar, bariyerler ve bunların benzerleri	10	10,00
3.53		Ambalajlama, etiketleme, basım, markalama, kodlama, işaretleme, daldırma, damgalama ve benzeri işlemlerde kullanılan makine ve düzenekler ile banknot bantlama makinesi	10	10,00
3.54		Gaz, yangın, güvenlik ve benzeri amaçlarla kullanılan alarm cihazları	8	12,50
3.55		Elektrik süpürgeleri, halı yıkama makineleri, yer yıkama ve temizleme makineleri	7	14,28
3.56		Çöp öğütücüler	10	10,00
3.57		İlaçlama makineleri	8	12,50

3.58		El kurutma makineleri	5	20,00
3.59		Elektronik kantar	5	20,00
3.60		Baskül	6	16,66
3.61		Hidrolik araç kantarları	15	6,66
3.62		Her türlü standlar (Teşhir ve diğer amaçlarla kullanılanlar)	6	16,66
3.63		Sabit konteynerler (Bekçi kulübesi ve bunun gibi sabit bir yerde yerleşik bulunan konteynerler)	15	6,66
3.64		Mağaza (showroom), istasyon, süpermarket ve benzeri yerlerde dış mekanlara belirli bir marka veya bir işletmeyi tanıtmak için konulan tabela, pano, totem ve billboardlar ve bunların benzerleri (58. I. ve diğer sınıflamalarda yer alanlar hariç)	7	14,28
3.65		Madenden, camdan, tahtadan, nebati, kimyevi ve sair maddelerden mamul teneke, varil, bidon, kutu, sandık, fiç, damacana, termosifon ve benzeri saklama kapları	5	20,00
3.66		Mağaza içi yerleşimde ve teşhir amaçlı yerlerde kullanılan araç gereçler (Panolar, metal ayaklar, raf düzenleri ve bunların benzerleri)	6	16,66
3.67		Her türlü helezon taşıyıcılar (Taş, çakıl, maden, hububat ve benzerlerinin bir yerden bir yere naklinde kullanılanlar)	15	6,66
3.68		Vidalama makineleri	10	10,00
3.69		Kalıplar (Diğer sınıflarda sayılanlar hariç)	10	10,00
3.70		Elektronik kapı dedektörü, el dedektörü, telsiz, bekçi kulübesi, x-ray cihazı vb.	10	10,00
3.71		Bayrak, flama, aydınlatma direkleri	15	6,66
3.72		Otomobil, kamyon, minibüs, midibüs, yük arabaları, özel amaçlı olarak kullanılan araçlar ve benzeri araçlara ait lastikler (Yeni satın alınan araçlarda hazır olanlar hariç)	2	50,00
3.73		Yangın tesisi (Hidrofor, hidrantlar, borular, vanalar, kontrol paneli vb. ekipmanlardan oluşan komple yangın söndürme tesisatı)	15	6,66
3.74		Su tesisi (Su depolama ve dağıtımına ilişkin komple tesisat)	15	6,66
3.75		Atık su arıtma tesisi (Her türlü işletmede atık suların arıtılmasında kullanılan tesisler)	24	4,16
3.76		Duvar saati	5	20,00
3.77		Matkaplar (Diğer sınıflarda sayılanlar hariç)	5	20,00
3.78		Otopark sistemleri		
	3.78.1	Otopark ücretlendirme sistemi	15	6,66
	3.78.2	Otopark yönlendirme sistemi	10	10,00
3.79		Fotoselli kayar kapılar	10	10,00
3.80		LPG ve doğalgaz tesisatı (Diğer sınıflarda sayılanlar hariç)	15	6,66
3.81		Kartlı geçiş sistemleri	10	10,00
3.82		Yanmaz elbise	5	20,00
3.83		Ticari amaçlı kiralanılan iş elbiseleri (işçi önlüğü, işçi tulumu, işçi pantolonu ve benzeri)	3	33,33
3.84		Muhafaza parçalarından oluşan, parçaları birbirinden ayrı olarak muhafaza edilen ve değişik yerlere kurulması mümkün olan reklam, tanıtım veya benzeri amaçlarla kullanılabilen, üzerinde ses sistemleri veya değişik elektronik sistemler de barındırabilen kule benzeri yapılar ile pylon (hava kapısı) olarak kullanılan plastik maddeden yapılmış şamandıralar	7	14,28
3.85		Çift kovalı temizlik arabaları (ıslak paspaslamada kullanılan, pres ile sıkma özelliğine sahip metal-plastik materyallerden mamül tekerlekli temizlik araçları), temizlik malzemelerinin düzenli bir şekilde bulundurulmasında ve taşınmasında kullanılan metal iskeletli tekerlekli arabalar ve bunların benzerleri.	3	33,33
3.86		Diğer sınıflarda sayılmayan demirbaşlar	5	20,00

4			Bilgi sistemleri			
	4.1		Kişisel bilgisayarlar, el bilgisayarları (PDA), sunucu bilgisayarlar (Server)	4	25,00	
	4.2		Bilgisayar Donanımları: Kart okuyucular, kart deliciler, kart seçiciler, manyetik teyp üniteleri, yüksek hızlı yazıcılar, optik karakter okuyucular, yüksek saklama kapasitesine sahip üniteler, kağıt bant donanımı, kağıt ve bantlara bilgi kaydeden klavyeli makineler, yazıcılar, terminaller, teyp sürücüler, disk sürücüler, görsel imaj koruyucu tüpleri ve benzeri araçlar (Eğlence amaçlı kullanılan ekipmanlar bu sınıfa girmez)	4	25,00	
	4.3		Bilgisayar yazılımları	3	33,33	
	4.4		Router (yönlendirici), switç (anahtarlama birimi), data kablolaması ve bağlantı elemanları, UPS kablolama ve bağlantı elemanları	5	20,00	
	4.5		Data koruma kasası	12	8,33	
5			Elle Veri İşlenen Araçlar: Daktilo, hesap makinesi, para sayma makineleri, fotokopi makineleri, faks cihazları, kopyalayıcı ekipmanlar ve benzerleri	5	20,00	
	5.1		Ödeme kaydedici cihazlar	5	20,00	
6			Taşıma araçları			
	6.1		Otomobiller ve taksiler (Jipler ve arazi taşıtları dahil)	5	20,00	
	6.2		Otobüs, Minibüs, Midibüsler	5	20,00	
	6.3		Hafif kamyonlar (Yüksüz ağırlığı 6 tona kadar olanlar) ve kamyonetler	4	25,00	
	6.4		Ağır yük kamyonları (Yüksüz ağırlığı 6 ton ve üzeri olanlar)	5	20,00	
	6.5		Motosikletler (Mopedler ve Triportörler dahil)	4	25,00	
	6.6		Bisikletler ve at arabaları	4	25,00	
	6.7		Kendinden hareketli yük arabaları (Kaldırma tertibatı ile donatılmış olanlar ve forkliftler, krikolar vb. dahil)	4	25,00	
	6.8		Çekiciler (Transpaletler dahil)	5	20,00	
	6.9		Demiryolları araçları ve lokomotifler	15	6,66	
	6.10		Deniz araçları			
		6.10.1	Yük ve yolcu gemileri	18	5,55	
		6.10.2	Tankerler ve frigorifik gemiler	8	12,50	
		6.10.3	Kayıt ve mavnalar	5	20,00	
		6.10.4	Ağaç tekne	8	12,50	
		6.10.5	Deniz motorları	8	12,50	
		6.10.6	Şişme bot	5	20,00	
		6.10.7	Kurtarma gemileri	20	5,00	
		6.10.8	Römorkör	14	7,14	
	6.11		Ray ve tel üzerinde çalışan makineli ve makinesiz araçlar	15	6,66	
	6.12		Uçak ve helikopterler	10	10,00	
		6.12.1	Uçak simülatörleri	10	10,00	
	6.13		Treyler ve treylere bağlı konteynerler	6	16,66	
	6.14		Sabit ve gezer vinçler, tavan vinçleri	10	10,00	
	6.15		Ambulans (İç tertibat ve teçhizatları hariç) ve itfaiye araçları	7	14,28	
	6.16		Özel amaçlı araçlar ve bunların üst ekipmanları (Kar kürüme araçları, karavan, vidanjör ve tamir araçları, vinçli taşıtlar, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol ve çevre temizlemeye mahsus arabalar, tohum, gübre, zift, su ve benzerlerini saçan arabalar, atölye arabaları, radyoloji cihazları ile donatılmış arabalar ve bunların benzerleri)	7	14,28	
		6.16.1	Çöp temizleme araçları ve ekipmanları			
			6.16.1.1	Çöp temizleme araçları	5	20,00
			6.16.1.2.	Çöp temizleme araçları ekipmanları	3	33,33

6.17			Bahçelerde, dış sahalarda veya çevre düzenlemesi gibi alanlarda atık maddeler, toprak veya malzeme vb. maddelerin taşınmasında kullanılan el arabaları, malzeme taşımada kullanılan ve tekerlekleri sağa sola dönebilen taşıma arabaları ve bunların benzerleri	3	33,33
7			Tarım		
7.1			Sadece tarım ve bahçecilik işlerinde kullanılmak amacıyla edinilen yapılar	25	4,00
7.2			Sadece hayvancılık işlerinde kullanılmak amacıyla tesis edilen yapılar (Tavla, ahır, ağıl, kümes, padoks, manej vb.)	20	5,00
7.3			Tarımda kullanılan hububat ambarları, depolama yerleri ve bunlara benzer yerler	10	10,00
7.4			Traktör, biçerdöver, tohum temizleme ve sınıflandırma makineleri ve bunlar gibi tarımda kullanılan makine, teçhizat ve tertibat	5	20,00
	7.4.1		Traktör, biçerdöver, triyör (İki tekerlekli, arkasına pulluk ve benzeri ekipman takılan hareketli araç vb.) gibi araçların yardımcı ekipmanları	5	20,00
	7.4.2		Kırkım makinesi	5	20,00
	7.4.3		Gağa kesme makinesi	5	20,00
	7.4.4		Krema makinesi	5	20,00
	7.4.5		Tavuk yolma makinesi	5	20,00
	7.4.6		Budama makinesi	5	20,00
	7.4.7		Motorlu el testeresi	5	20,00
	7.4.8		Meyve tasnif makinesi	5	20,00
	7.4.9		Buzağı emzirme makinesi	5	20,00
	7.4.10		Meyve bahçelerinde oluşabilecek don riski zararlarının asgariye indirilmesi için kullanılan, plastik malzemeden mamül ve demir direkler üzerine kurulmuş, motor desteğiyle çalışan rüzgar pervaneleri	10	10,00
7.5			Mandıralar	7	14,28
7.6			Sütlük ve damızlık sığırlar (Süt ineği, damızlık danalar vb. bu sınıfa dahildir.)	5	20,00
7.7			Atlar		
	7.7.1		Damızlık olarak kullanılmak üzere iktisap edilen atlar (4 yaşından büyük olanlar)	18	5,55
	7.7.2		Diğerleri (Aktife alındığı dönemde 2 yaşından büyük yarış atları vb.)	10	10,00
7.8			Sütlük koyun ve keçiler (Damızlık koç ve tekeler dahil)	5	20,00
7.9			Arılar	5	20,00
7.10			Yumurtalık tavuklar (Civciv ve besilik tavuklar hariç)	2	50,00
7.11			Kümes hayvanları üretme tesisleri ve binalar	10	10,00
	7.11.1		Üretimde kullanılan iktisadi kıymetler (Teçhizat vb.)	5	20,00
7.12			Deniz ve tatlı su balıkları	5	20,00
7.13			Diğer hayvanlar (Köpek, iş hayvanları vb.)	5	20,00
7.14			Ekili ve dikili araziler, tesisler		
	7.14.1		Zeytinlikler	50	2,00
	7.14.2		Dutluklar	40	2,50
	7.14.3		Fındıklıklar	25	4,00
	7.14.4		Süs ağaçları, güllükler	20	5,00
	7.14.5		Bağlar	20	5,00
	7.14.6		Narenciye ağaçları	25	4,00
	7.14.7		Şeftali ağaçları	10	10,00
	7.14.8		Kayısı, erik, badem ağaçları	25	4,00
	7.14.9		Elma, armut, ayva, incir ağaçları	25	4,00
	7.14.10		Vişne, kiraz ağaçları	20	5,00
	7.14.11		Ceviz, kestane, antep fıstığı ağaçları	40	2,50

		7.14.12	Sair meyveli ağaçlar	10	10,00
		7.14.13	Seralar	20	5,00
		7.14.13.1	Seralarda kullanılan makine ve aletler ve çimlendirme odası (Isıtıcılar, ilaçlama makineleri, tohum ekme makineleri ve bunların benzerleri)	5	20,00
		7.14.13.2	Cam örtü malzemeli seralar	15	6,66
		7.14.13.3	Plastik örtü malzemeli seralar	3	33,33
		7.14.13.4	Çelik konstrüksiyon yapı malzemeli seralar	15	6,66
		7.14.13.5	Galvanizlenmiş yapı malzemeli seralar	20	5,00
		7.14.13.6	Diğer yapı malzemeleri kullanılan seralar	10	10,00
		7.14.13.7	Topraksız üretimde kullanılan sera plastiği	3	33,33
		7.14.13.8	Kaya yünü yatağı	2	50,00
		7.14.13.9	Seralarda kullanılan iklimlendirme sistemleri (Kontrol cihazları, sensörler, ısıtma, havalandırma, gölgeleme, sisleme, nemlendirme, karbondioksit, enjeksiyon makineleri vb.) ve bitki sulama-gübreleme sistemleri (sulama pompaj ve gübre dozaj makinesi vb.) gibi teknolojik ekipmanlar	10	10,00
		7.14.14	Tarımsal sulama tesisleri (Yağmurlama, damla sulama vb.)	10	10,00
		7.14.15	Kanal ve kanaletler	10	10,00
		7.14.16	Derin kuyular	15	6,66
		7.14.17	Sağım tesis ve makineleri	5	20,00
		7.14.18	Mahsul kurutma ve yem kırma tesis ve makineleri	5	20,00
		7.14.19	Çırçırılama ve delintasyon tesisleri	5	20,00
		7.14.20	Yoncalık tesisi	3	33,33
		7.14.21	Korunganlık tesisi	2	50,00
		7.14.22	Suni çayır mera tesisi	3	33,33
		7.14.23	Çam fıstığı tesisi	50	2,00
		7.14.24	Kavaklık tesisi	10	10,00
8			Madencilik: Metalik ve metalik olmayan minerallerin maden olarak çıkarılmasında, öğütülmesinde, kullanılmasında ve bu tip materyallerin diğer şekillerde özel olarak hazırlanmasında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	8.1		İzabe potaları	2	50,00
	8.2		Madeni emniyet şapkaları (Baretler)	3	33,33
	8.3		Linyit ve maden ocaklarının yer altı imalatında kullanılan, ihraç havalandırma, su ihraç tesisleri ve elektrik nakliye, ocak emniyet ve tahliye teçhizatı, nakliye, kazı, delme, yükleme, yıkama ve zenginleştirme tesisatı ile ocak aydınlatmasında kullanılan iktisadi kıymetler ve malzemeler	10	10,00
9			Petrol ve gaz sanayi		
	9.1		Petrol ve Gaz Sondaj Faaliyetleri: Petrol ve gaz arama faaliyetlerinde ve petrol ve gaz hizmetlerinin verilmesinde kullanılan kimyasal işlemler, kuyuların kapatılması beton ile kaplanması, kuyu ve boru yataklarının delinmesi gibi işlemlerde kullanılan iktisadi kıymetler	6	16,66
		9.1.1	Pompaj çubuklarından emiciler	3	33,33
	9.2		Petrol ve Doğal Gaz Rezervlerinin Araştırılması ve Bunların Üretilmesi: Petrol ve doğal gaz rezervlerinin araştırılması ve bunların üretimi, petrol ve doğal gazın boru hatlarına toplanması ve benzer saklama faaliyetlerini de içeren kuyuların kazılması, petrol ve doğal gazın üretimi için üreticilerce kullanılan iktisadi kıymetler	14	7,14
		9.2.1	Filtreler (Likit petrol gaz sanayiinde kullanılan)	2	50,00
	9.3		Petrol Arıtımı: Damıtma, parçalara ayırma ve ham petrolün gaz ve diğer unsurlar için kataliz olarak ayrılmasında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66

		9.3.1	Buhar kazanlarından acı su kullanılanlar	2	50,00
	9.4		Petrol ve gaz ürünlerinin pazarlanması ve satılmasında kullanılan iktisadi kıymetler	9	11,11
		9.4.1	Sıvı gaz buharlaştırıcılar	9	11,11
10			İnşaat İşleri: Kamu binaları, özel ticaret binaları, limanlar, işletme ve yönetim binaları, gayrimenkuller ve eklentileri, karayolları ve demir yollarının yapımında kullanılan iktisadi kıymetler (İş makineleri ve benzerleri)	6	16,66
	10.1		İnşaat kalıpları ve iskeleler		
		10.1.1	Ahşap inşaat kalıpları	5	20,00
		10.1.2	Tünel kalıplar	15	6,66
		10.1.3	Yapı inşaatlarında kullanılan özel imal edilmiş hazır çelik iskeleler	20	5,00
		10.1.4	Karo taşı, kilit taşı, bordör taşı, park mantarı, çit direği vb. ürünlerin imalatında kullanılan kalıplar	4	25,00
		10.1.5	İş iskelesi ve iskele bağlantı elemanları (Sanayi borusundan imal edilmiş olanlar)	7	14,28
		10.1.6	Ağaç kalaslar	3	33,33
		10.1.7	Demir veya çelik inşaat kalıpları	7	14,28
	10.2		İnşaat demiri iskeleti üretiminde kullanılan çok amaçlı kazık demirleri işleme makinesi	8	12,50
	10.3		Kum, mıcır, çakıl kırma ve eleme işinde kullanılan iktisadi kıymetler: Kum değirmeni, kum-çakıl kırma-eleme tesisi	15	6,66
11			Hububat ve Unlu Mamuller İmalatı: Un, tahıl ve diğer hububat ve unlu mamullerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
12			Şeker ve Şeker Ürünleri İmalatı: Ham şeker, şurup, şeker kamışı ve şeker pancarından yapılan şekerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
13			Bitkisel yağ ve bitkisel yağ ürünleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
14			Balık yağı, balık unu, yaş meyve, kuru meyve, sucuk pastırma, nebati yağ, süt ve süt mamulleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	8	12,50
15			Çay sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	15	6,66
16			Alkollü ve alkolsüz içecekler ile bunlara benzer içecekler sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	15	6,66
	16.1		Meyve suyu konsantresi ve pulp üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler (evaporatör, ultra filtre makinesi, püre işleme hattı, filtre tanbur ve pastarizatör vb.)	10	10,00
17			Diğer Gıda ve Benzeri Ürünlerin İmalatı: (11, 12,13,14,15,16) numaralı sınıflarda yer almayan yiyecek ve içeceklerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	17.1		Bisküvi, çikolata ve şekerleme fabrikalarında kullanılan lehimli kaplar	3	33,33
	17.2		Rafine tuz imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
18			Özel İşleme Araçları ile Üretilen Yiyecek ve İçeceklerin İmalatı: Geri dönüşümlü foluklar, paketlenmiş konteynerler gibi aletleri kontrole yarayan ve özel materyaller olarak (11, 12, 13,14,15,16,17) numaralı sınıflarda tanımlanan faaliyetlerde kullanılan sepet, kutu, araba, izgara tepsileri, balık işleme tepsileri vb. iktisadi kıymetler	4	25,00
	18.1		Alkollü veya alkolsüz içeceklerin pazarlanması ve satılmasında kullanılan iktisadi kıymetler	5	20,00
	18.2		Cam şişeler	3	33,33
	18.3		Demir ve çelikten imal fiçlar ve tüpler	8	12,50

19			Tütün ve Tütün Mamulleri İmalatı: Sigara, puro, enfiye, cigarillo, pipo tütününü vb. tütün ve tütün mamulleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
20			Mensucat Ürünleri ve Benzeri Ürünlerin İmalatı		
	20.1		Örgü Ürünleri İmalatı: Örne, ağ dokuma, dantel ve benzerlerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
		20.1.1	Nakış makineleri	5	20,00
	20.2		Pamuk İşleme: Pamuk işlemeye yarayan iktisadi kıymetler	10	10,00
	20.3		Pamuk ve Yün İplik, Lif ve Dokuma Kumaş İmalatı: Eğrilmiş ipliğin hazırlanması, karıştırılması, bükülmesi, iplik ve liflerin sarılması, ipliğin çözülmesi ve çevrilmesi, esnek iplik ve lifle kaplı ürünler, şerit, bez, lastik doku, örgü dokumalar, ambalajlama için bükülmüş jüt, şilte, yastık, çarşaf, endüstriyel kuşaklar, fiberle kaplanmış fabrika atıklarının işlenmesi, yumaklar ve kumaş tiftiklerinin işlenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler ve benzerleri	10	10,00
	20.4		Halı İmalatı, Halı Boyama ve Bu Ürünlerin Tamamlanması ve Tekstil Ürünlerinin Paketlenmesi: Halı, kilim, paspas, çift yüzü dokunmuş yün halı, saçak ve diğer saçaklı ürünlerin ve dokuma veya iplik halıların arka ve ön yüzlerinin birleştirilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler ve elde dokuma halı ile fabrikasyon halıların örneklerinin hazırlanması veya çorap veya külotlu çorapların katlanması, dikilmesi ve yün olmayan ürünleri üretmek için fabrikasyon ürünlerin katlanması, kesilmesi, dikilmesi, buruşturulması, düzeltilmesi gibi elbiselerden daha çok katlanarak, şekil verilerek, kesilerek, dikilerek oluşturulan tekstil ürünlerinin paketlenmesi ve üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	20.5		Giysi ve Diğer Bitmiş Ürünlerin İmalatı: Giyim eşyası/kiyafet, diğer tekstil ürünleri, kürkler ve dokumaların kesilerek ve dikilerek imal edilmesi ve tekstil ürünlerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler ve tamamlayıcı malzemelerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler (Deri ve sentetik giysilerin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler hariç)	8	12,50
		20.5.1	Giysi ve diğer bitmiş ürünlerin imalatında kullanılan üç boyutlu vücut tarama ve ölçüm sistemleri	10	10,00
	20.6		Deri ve Deri Ürünleri İmalatı: Ayakkabı, kemer, giysi ve bavul gibi nihai deri ürünlerinin imalatında, ham kürklerin işleme tabi tutulmasında, deri ve postların tabakalanmasında, işlenmesinde ve nihai işlemlere tabi tutulmasında kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	20.7		Tekstil İpliği İmalatı: İpliği dökme yapmak veya ipliğin işlenmesinde ve bunlarla ilgili işlemlerde kullanılan iktisadi kıymetler (Bu tür imalatla kullanılan ana makineler şunlardır: Hatalı sarma, çizme, tartma, kumaş dolapları, yüksek hızlı burgu sargı makineleri ve benzeri makineler)	8	12,50
	20.8		Yün Olmayan Dokumaların İmalatı: Keçe ürünleri, vatka, tabaka pamuk, tampon, üstüğü vb. üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	20.9		Endüstriyel iplik ve kordbezi imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	20.10		Ham kumaş boyama işlemlerinde (Boya, apre, kasar, ram, sanfor, yıkama, şardoş, tıraş vb.) kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	20.11		Tekstil ürünlerinin test işlemlerinde kullanılan iktisadi kıymetler: Kesim presi makinesi, dikiş makinesi, overlok makinesi, çamaşır makinesi	10	10,00
	20.12		Dikiş makinesi (Terzilik, tekstil ürünleri tamiratı vb. işlerde kullanılanlar)	10	10,00

21			Tıbbi Malzeme, İlaç ve Dış Malzemesi İmalatı: Medikal ürünler, tıbbi ilaçlar ve dişle ilgili ilaç ve müstahzarların üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
	21.1		Çift cidarlı buhar kazanları, komprime makineleri, doldurma makineleri, cihazları ve vasıtaları, tephir kazanları, merhem sıvağı hazırlama kapları, merhem karıştırma cihazı (Melanjör), merhem ezme makinesi (Melaksör), odistile ve obidistile cihazları, biyolojik ve müstahzarları yapan laboratuvarlarda kullanılan cihaz, makine, tesisat, tertibat ve vasıtalar	3	33,33
	21.2		Vakum cihazı veya buna muadil tertibat, tüp veya kavanozlara merhem doldurma ve kapama makineleri, ajitatörlü ve termostatlı suppozituar makinesi, harici tesirattan muhafaza için hususi empermeabilize ambalaj makinesi, ampul kapatma-doldurma makinesi	3	33,33
	21.3		Kurutma evüü (Elektrikli, havagazlı ve buharlı), süzme tertibatı (muhtelif cins filtre cihazları), alkol distilasyon inbikleri, filtrasyon tertibatı, muhtelif filtre cihazları, bakteriyolojik ve immünolojik-serolojik müstahzar yapan laboratuvarlarda kullanılan cihaz, makine, tesisat ve vasıtalar, kalıplar (Tablet ve kaşeler ve diğer müstahzarlar için hususi suretle hazırlanmış bulunan kalıplar), tıbbi müstahzarlara ait ambalaj maddelerinin baskısında kullanılan klişe, kalıp ve hususi bıçaklar	2	50,00
22			Optik alet sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	10	10,00
23			Ağaç ürünleri imalatı		
	23.1		Kereste Kesimi: Kereste kesim makine ve ekipmanları ile benzerleri	6	16,66
	23.2		Ahşap Ürünler ve Mobilya İmalatı: Kereste ve direklerin işleme tabi tutulması da dahil kontrplak, sıkıştırılmış kereste, döşemelik malzeme, ahşap kaplamalar, mobilya ve diğer ahşap ürünleri ve bunların benzerlerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	23.3		Kağıt ve Kağıt Hamuru İmalatı: Hamur materyalleri işleme ve depolama, beyazlatma işlemleri, kağıt ve tabaka imalatı ve otomatik tamamlama işlemleri için kullanılan iktisadi kıymetler ve imalatta yararlanılan kimyevi maddelerin yeniden kullanılması veya arındırılması için kullanılan belirli bir kapasitedeki buhar ve kimyevi maddelerin ayırma sistemleri (Kağıt yapımında kullanılan kereste yada yapı sektöründe kullanılan kontralit imalatında kullanılanlar hariç)	13	7,69
	23.4		Yeniden Kullanılabilen Kağıt, Tabaka Kağıtlar veya Kağıt Hamuru Ürünleri İmalatı: Kağıdın makinede katlanması, kağıt poşet, kağıt kutu, mukavva, zarf gibi kağıt hamurun belirli bir ürüne dönüştürülmesi, kağıdın yeniden imalı veya değiştirilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler vb.	10	10,00
		23.4.1	Elektronik miğfer boru makinesi, tuvalet kağıdı ve mutfak havlu sarma hattı, otomatik paket makinesi, otomatik denetleme makinesi, bobin asansörü	10	10,00
	23.5		Bebek bezi, kadın bağı ve bunların benzerlerinin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	23.6		Kağıt ve karton ambalajların üzerine yapılan baskılarda kullanılan kauçuk klişeler	2	50,00
24			Basın Yayın ve Bağlantılı Sektörler: Baskı, taş basması, gravür veya yaprak gibi bir veya birden fazla süreç aracılığı ile yapılan basımda kullanılan; kitap ciltlemesi ve yazımı, oymacılık, resim oymacılığı ve elektronik araçlarla yazım gibi basım ticareti ile ilgili hizmetlerin görülmesinde; kitap, gazete ve süreli yayınların yayımlanmasında kullanılan iktisadi kıymetler ve benzerleri	10	10,00

25			Kıymasal Ürünler ve Bağlantılı Ürünlerin İmalatı: Tamamlanmış kıymeyi ürünler, sentetik fiber ve plastik materyaller gibi ileri aşamalarda kullanılan kıymeyi ürünlerin ve temel organik ve inorganik kıymasalların imalatında kullanılan iktisadi kıymetler ve film, fotoğraf kağıdı, hassas fotoğraf kağıdı, gelişmiş kıymasallar gibi fotoğrafçılıkla ilgili gereçleri imal etmekte kullanılan iktisadi kıymetler ve atık su havuz ve kanalları gibi fabrika arazisi ve üretim süreciyle doğrudan bağlantılı bütün arazi düzenlemeleri (Binalar ve yapısal eklentiler bu kapsamda değildir.)	10	10,00
	25.1		Elektrik, enerji dağıtım ve kontrol ekipmanları (Deniz suyunda çalışan eşanjör, filtre, pompa, boru, vana gibi ekipmanlar)	5	20,00
		25.1.1	Motorlar	10	10,00
		25.1.2	Deniz kıyısı, arıtma tesisi vb. korozif ortamda çalışan motorlar	8	12,50
		25.1.3	Buhar emiş fanı vb. sıcak ve nemli ortamda çalışan motorlar	5	20,00
		25.1.4	Seyyar dalgıç pompa motorları	5	20,00
		25.1.5	Paneller ve panel cihazları	10	10,00
		25.1.6	Kablo, kanalet, tava, kondüit, spiral, start-stop butonları ve benzerlerinden oluşan hatlar	10	10,00
		25.1.7	Deniz kıyısı, arıtma tesisi ve korozif ortamda çalışan saha cihazları	5	20,00
	25.2		Enstrümanlar ve saha cihazları (Asidik, bazik ve klorlu ortamlarda kullanılan tank, eşanjör, kolon, pompa, boru ve vana gibi ekipman)	10	10,00
	25.3		Proses gereği korozyon ve erozyona uğrayan özel reaktörler ve müstemilatı	5	20,00
	25.4		Mamul ve yarı mamul ürün taşımada kullanılan ve devamlı sirkülasyonda olan veya proses gereği periyodik ısı işlemlerine maruz kalan kutu, sepet, konteyner gibi taşıma ekipmanları	3	33,33
	25.5		Petro kıyma sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve bu sektörde kullanılan tesisler	10	10,00
	25.6		Polyester elyaf imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	25.7		Sentetik iplik imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
	25.8		Azot sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	10	10,00
	25.9		Suni gübre sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	10	10,00
	25.10		Soda sanayiinde kullanılan kalsiyum oksit (Kireç) fırınları	5	20,00
	25.11		Pestit (Haşarat ilacı) ve diğer zirai kıymasal ürünler, boya, sentetik ürünler, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler, matbaa mürekkebi ve macun imalatı, eczacılıkta ve tıpta kullanılan kıymasal ve bitkisel kaynaklı ürünler, sabun ve deterjan, temizlik ve cilalama maddeleri, parfüm, kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler ve bunların benzerleri	10	10,00
	25.12		Nükleer yakıt imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	25.13		Filtre ve havalandırma sistemleri imalatında kullanılan filter kağıdı pileleme makineleri, plastik kaynak makineleri, çift komponentli dozaj miks makineleri, poliüretan conta döküm robotları, ambalajlamada kullanılan shrink makineleri, pistonlu döndürme makineleri, üç köprülü şönyemele makineleri	6	16,66
26			Kauçuk Ürünleri İmalatı: Tekerlek, boru, kauçuktan yapılmış ayakkabı, mekanik kauçuk içeren eşyalar, ökçe ve tabanlar, döşemelik malzemeler ve taban geçirilen lastik kaplama ve tekerlerin onarımı gibi doğal, sentetik veya işleminden geçirilen kauçuk veya bir ağaçtan toplanan reçineden oluşan maddelerden yapılan ürünlerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler ve benzerleri	10	10,00

26.1			Transmisyon kayışları, konveyör bantları,V kayışlarının imalatında kullanılan iktisadi kıymetler: Sıvama bıçağı, kür fırını ve ön ısıtma grubu, laminasyon ve şekillendirme ünitesi, soğutma grubu ve sarım makinesinden oluşan konveyör bant üretim hattı	10	10,00
26.2			Kauçuk Ürünleri İmalatında Kullanılan Özel Alet ve Cihazlar: Delme cihazı, damga, kalıp göbeği, kalıp, kundura kalıbı, şablon, özel variller, fırça, madeni levhalar ve benzerlerinden oluşan özel alet ve cihazlar*	4	25,00
27			Nihai Plastik Ürünleri İmalatı:Ticari amaçla üretilen özel plastiklerin kalıba dökümünde ve plastik ürünlerin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
27.1			Plastik parça ve kalıpların imalatına ilişkin olarak boyama ünitesinde kullanılan iktisadi kıymetler:Yaş boya kabini ve ekipmanları, boya pişirme fırını, pozitif basınç ünitesi ve ekipmanları vb.	7	14,28
27.2			Nihai Plastik Ürün İmalatında Kullanılan Özel Aletler: Delme cihazı, damga aleti, kalıp, şablon, ölçü aletlerive benzerlerinden oluşan özel alet ve cihazlar*	4	25,00
27.3			Plastik enjeksiyonda kullanılan kalıplar	5	20,00
28			Cam Ürünleri İmalatı: Düz cam, işlenmiş camlar, cam kaplar, züccaciye ve cam elyafı gibi sıkıştırılmış cam ürünleri veya üflenerek şekil verilmiş cam üretimi (Lens imalatında kullanılanlar hariç)		
28.1			Fırınlr		
	28.1.1		Düz cam, buzlu cam ve cam kap fırınları	10	10,00
	28.1.2		Otomatik züccaciye ve cam elyaf fırınları	7	14,28
	28.1.3		El imalatı züccaciye fırınları	5	20,00
	28.1.4		Cam suyu (Slikat) fırınları	4	25,00
	28.1.5		Cam üretim potaları	3	33,33
28.2			Üretim ve işleme makineleri		
	28.2.1		Cam üretimi, kesme ve işleme makine ve teçhizatı	10	10,00
	28.2.2		Rodaj, delme, çapak alma ve bizote makine ve teçhizatı	5	20,00
	28.2.3		Cam elyafı, oto camı, ayna, lamine temperleme, kaplama ve ısıcam makine ve teçhizatı	8	12,50
	28.2.4		Bilgisayar kontrollü, kumanda ve kalite kontrol cihazları	5	20,00
28.3			Ergitme ve şekillendirme proseslerinde yakıt olarak kullanılan doğalgaza ilişkin iktisadi kıymetler		
	28.3.1		Doğalgaz basınç ve ölçme istasyonları	15	6,66
	28.3.2		Doğalgaz kazan ve kombi gibi yakma tesisleri	10	10,00
	28.3.3		Doğalgaz iç tesisat ve ilgili ekipmanlar	10	10,00
28.4			Cam ürünleri imalatında kullanılan diğer makine, tesis ve cihazlar	5	20,00
28.5			Cam Ürünleri İmalatında Kullanılan Özel Aletler: Kalıplar, şablonlar, fırçalar gibi özel alet ve cihazlar*	3	33,33
29			Çimento İmalatı: Çimentonun torbalanarak ticari satış amacıyla imalında kullanılan iktisadi kıymetler (Beton ve beton ürünleri imalatında ve her türlü madencilik veya istihraç işlemlerinde kullanılan iktisadi kıymetler hariç)	20	5,00
29.1			Çimentolu yonga imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	15	6,66
29.2			Çimento üretiminde döner fırınlarda kullanılan ateşe dayanıklı harç ve anker tuğlası (spiral ve magnezit ateş tuğlası)	2	50,00
29.3			Çimento üretiminde kullanılan hava körükleri (blower), yüksek basınçlı su pompaları, çimento değirmeni ana tahrik redüktörü	10	10,00
30			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatı: Kilden yapılmış çiniler, yalıtım işlevi gören toprak malzeme ve seramikler, porselen, beton, hazır beton, tuğla, kiremit, mermer, granit, çanak çömlek ve benzeri ürünler gibi toprak ve kilden yapılan ürünlerin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler		

30.1			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatında Kullanılan Ana Makine ve Teçhizatlar:Çamur, sır ve pasta değirmenleri, spraydierler, presler, kurutmalar, fırınlar vb.	15	6,66
30.2			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatında Kullanılan Yardımcı Makine ve Teçhizatlar: Kil kırıcılar, konveyörler, elektörler, pompalar, havuz karıştırıcılar, çelik silolar, arıtma, toz emme, kompresör, pres-çıkışı, kurutma giriş-çıkışı, sırlama bantları, sır havuzları, sır aplikasyon makineleri, stok arabaları, stok arabaları transfer sistemleri, fırın giriş-çıkışları, kalite-ayrım makineleri, tozlama makineleri, rektifiye makineleri, shrink fırınları, kesme makineleri, dekorlama hatları vb.	8	12,50
30.3			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatında Kullanılan Kalite Kontrol Sistemleri, Labaratuar cihazları: Otoklav, fiziksel ölçüm cihazları, karıştırıcılar, elektronik teraziler, sır epilkasyon çıkışları, elek baskı cihazları, kumpaslar, proses kontrol cihazları, kimyasal ölçüm cihazları vb.	7	14,28
30.4			Taş ve Topraktan/Kilden Yapılan Ürünlerin İmalatında Kullanılan Yüksek Teknolojili Ürünler (Robot ve benzerleri)	6	16,66
31			Demir-çelik ve metal ürünleri imalatı		
31.1			Demir İçermeyen Metallerin İmalatı: Maden cevheri, maden külçesi ve hurdadan elde edilen demir içermeyen metallerin eritilmesi, elektrolizi, saflaştırılmasında; demir içermeyen metallerin yuvarlanması, çıkarılması, alaşım haline getirilmesinde; aynı metallerin diğer temel ürünlerinin kalıpları ve dökümlerinin üretiminde; çivi, kalıp, tel, kablo, büyük çivi ve inşaat kalıplarının imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	31.1.1		Demir İçermeyen Metallerin İmalatında Kullanılan Özel Aletler: Delme cihazları, kalıplar, şablonlar, demirbaşlar, ölçüm cihazları, dökümler gibi özel aletler*	7	14,28
31.2			Döküm Ürünleri ve Bunların İmalatı: Döküm ve göbek yapımı gibi ilgili işlemleri de içeren demir ve çeliğin dökümünde kullanılan kıymetler ve aynı zamanda arazi düzenlemeleri ve özel araçlar*	10	10,00
	31.2.1		Kızaklar, merdaneler (Asit sıyırma), konveyör kayışı, şerit sarma tamburu	3	33,33
	31.2.2		Kalıplar		
		31.2.2.1	Alüminyum enjeksiyon kalıpları	4	25,00
		31.2.2.2	Çelik kalıplar	4	25,00
		31.2.2.3	Sert metal kalıplar	5	20,00
		31.2.2.3	Saç parça kalıpları	5	20,00
		31.2.2.4	Plastik kalıplar	4	25,00
		31.2.2.5	Cam kalıplar	5	20,00
		31.2.2.6	Strofor kalıpları	7	14,28
		31.2.2.7	Döküm kalıplar	7	14,28
		31.2.2.8	Denge ağırlığı kalıpları	4	25,00
		31.2.2.9	Alüminyum ekstrüzyon presi ve hatları	6	16,66
31.3			Çelik Ürünleri İmalatı: Maden cevheri, maden külçesi ve hurdadan elde edilen demir ve çeliğin eritilmesi, ayrıştırılması ve bir araya getirilmesinde; çeliğin yuvarlanması, alaşım haline getirilmesi, bükülmesi; çivi, büyük çivi, inşaat kalıpları, tel, kablo ve boruların yapımında kullanılan ve sahibine bakmaksızın kok kömürünün üretiminde kullanılan ve de çelik üretim merkezleri ve demir karışimli metal dökümhaneler tarafından kullanılan iktisadi kıymetler ve aynı zamanda da ilgili arazi düzenlemeleri ve yukarıdaki faaliyetlerde kullanılan özel araçlar*	10	10,00

31.4			Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı: Metal kutular, teneke kaplar, yapısal fabrikasyon metal ürünler, metal kalıplar ve diğer demir bileşimli yada demir içermeyen metallerin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler (Elektrikle çalışmayan ısıtma cihazlarının imalatında kullanılan iktisadi kıymetler hariç)	12	8,33
	31.4.1		Fabrikasyon Metal Ürünlerinin Üretiminde Kullanılan Özel Aletler: Delme aletleri, kalıplar, demirbaşlar, ölçüm cihazı, dökümler ve dönüştürülebilir konteynerler gibi özel araçlar*	3	33,33
31.5			Metal Yüzeyle Uygulanan İşlemlerde Kullanılan İktisadi Kıymetler: Bu işlemler, metallerin yüzeylerinin boya veya benzeri bir uygulamaya girmesinden önce, metalde pas ve cürufun bulunması, tuz, toz, gres ve yağ gibi yüzeyde kir bulunması ve yüzey profili gibi faktörlerden arındırılarak yüzeyin kumlama işlemi ile temizlenmesi, metalin tüm yüzeyine gözenek açılması, yüksek basınçta çelik granül-grit püskürtülerek yüzey, boya ve diğer koruyucu malzemelerin uygulanması için gerçekleştirilen işlemleri ve bunların benzerlerini içermektedir.	6	16,66
31.6			PVC kapı ve pencere sistemleri ve bunların benzerlerinin imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	6	16,66
	31.6.1		PVC imal kalıpları	4	25,00
31.7			Galvanizli sac üretimi ve rulo sacların haddelenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler		
	31.7.1		Galvanizli sac üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler: Dilme hattı, boy kesme hattı, ince kesme hattı, kalın sac kesme ve istifleme makinesi, trapez formlama makinesi, orsis yağlama makinesi, boyama hattı	12	8,33
	31.7.2		Rulo sacların haddelenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler: Temizleme hattı, asit regenerasyon hattı, soğuk hadde tesisi, tavlama fırınları, temper haddesi, demineralize su üretim cihazı	12	8,33
31.8			Dövme çelik parça imalatında kullanılan kalıplar	2	50,00
31.9			Pirinç yüzeylerin üzerine çeşitli kimyasal maddeler kullanarak elektroliz yöntemiyle nikel ve krom kaplama işinde kullanılan iktisadi kıymetler ile pirinç yüzeylerin üzerinde bulunan kurşun metalinin kaplama esnasında ayrıştırılması işleminde kullanılan kurşun giderme tesisleri	12	8,33
31.10.			Demir ve profil üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler		
	31.10.1		Haddeleme işleminde kullanılan profil giriş ve çıkış yollukları	2	50,00
	31.10.2		Mamülü istenilen boyuta getiren testere bölümüne sevk eden transfer hatları	4	25,00
	31.10.3		Hammaddenin üretim prosesine uygun haddeleme sıcaklığına ulaşmasını sağlayan fırınlar, hammaddenin fırından stok bölgesine kadar takip ettiği üretim periyodundaki elektrikli makineler ve elektronik cihazlar; haddeleme işleminde kullanılan; lopper, maniblatör; maniblatör role yolu ve redüktörlerin, yatakların yağlanmasını sağlayan prosesteki tüm hidrolik ve pnömatik pistonlar ile üretilen mamüllerin standartlara uygunluğunu tespit edilmesini sağlayan laboratuvar malzemeleri	5	20,00
	31.10.4		Sistemin kullandığı elektriğin konpanzasyonu sağlayan panolar, elektrik ve kumanda odalarının havalandırılmasını, soğutulmasını sağlayan sistemler, mamülün istenilen boyuta getirilmesini sağlayan hareketli testereler	6	16,66
	31.10.5.		Haddeleme işleminde kullanılan ön redüktörler	7	14,28

		31.10.6	Hammaddenin fırından stok bölgesine kadar takip ettiği üretim peryodunda kullanılan elektrikli makineler ve elektronik cihazlara ait elektrik otomasyon sistemleri, sistemin ihtiyacı olan enerjinin dağıtılmasını sağlayan orta gerilim sistemleri ve trafolar, haddeleşme işleminde kullanılan merdane değıştirme sistemleri, mamulün paketlenmesinde ve stoklanmasında kullanılan taşıma sistemleri, üretim prosesinde kullanılan tüm ekipmanın altyapı sistemleri	10	10,00
		31.10.7	Haddeleme prosesinde kullanılan merdanelerin işlenmesini ve stoklanmasını sağlayan sistemler, elektrik ve kumanda odalarında yer alan sistemler, haddeleme işlemlerinde kullanılan universal hadde tezgahları, işgücünün ihtiyacını sağlayan sosyal tesislerde kullanılan iktisadi kıymetler (Genel sınıflarda sayılanlar hariç)	15	6,66
32			Madeni Eşya ve Makine Sanayi: Demiryolları malzemesi imal eden tesisler, eğme makineleri (Metal varak), aletler (Anahtar, lokma, gönye vb.), alüminyum eşya imal eden makineler, ateşli silâhlar imal eden makineler, boru imal eden makineler, buz ve soğutma cihazları imal makineleri, demir ve çelik aletleri imal eden makineler, elektrik ekipman ve malzemesi imal eden makineler, gemi inşa makineleri, ısıtma (Gaz, elektrik sobaları, radyatörler v. b.) cihazları imal eden makineler, kazan imalinde kullanılan makine ve aletler, konserve kutuları imal makineleri, motor, makine ve türbin imal makineleri, tarım makine ve aletleri imal makineleri, buldozer imal ve inşa eden makineler, civata ve somun imal makineleri, dişli imal makineleri, eğme makineleri (Zaviye, daire veya helezon) , galvanizleme makineleri, traktör imal edici makineler, büro makineleri (Daktilo, hesap makinesi, faks makinesi vb.) imal eden makine ve tesisler, bobin sarma makineleri, hakketme makineleri, dikiş makineleri imal eden makineler, yatak imal makineleri (Motor, makine v. b.)	20	5,00
	32.1		El aletleri ve ev aletleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	32.2		Madeni eşya ve demir çelik metal ürünleri imalatında mamüllerin elektrostatik toz boya ile boyanmasında kullanılan iktisadi kıymetler, kontinü toz boya tesisleri vb.(Eksenel konveyörlü fırın, eksenel kabin konveyörü, toz boya kabini, toz boya cihazı ve bunların benzerleri)	10	10,00
	32.3		Civata ve somun imalatında soğuk üretim prosesinde kullanılan civata ve somun soğuk dövme makineleri	7	14,28
33			Elektrik ve Elektronik İşlemlere Dayalı İmalat ve Makine İmalatı		
	33.1		Elektrikli ve Elektrikli Olmayan Makineler ve Diğer Mekanik Ürünlerin İmalatı: Makineli araçlar, endüstrinin genelinde kullanılan ve özel endüstri alanlarına ait makineler, elektrik trafoları, dağıtım ve iletim sistemleri, mahal ısıtma ve soğutma ve dondurma sistemleri, ticari olarak veya evlerde kullanılan araçlar, tarla ve bahçelerde kullanılan makineler, inşaat makineleri, petrol ve maden yataklarında kullanılan makineler, içten yanmalı motorlar, türbinler, aküler, lambalar, aydınlatma demirbaşları, karbon ve grafiti ürünleri, tıbbi araçlar, dişçilikle ilgili ekipman ve araçlar, bitmiş makine, ekipman ve ek parçaları imal etmek için kullanılan iktisadi kıymetler ve benzerleri	10	10,00

33.2			Elektronik Parça, Ürün ve Sistemlerinin İmalatı: Havadan gerçekleştirilen uygulamalar da dahil elektronik iletişim, hesaplama, alet kullanma ve kontrol sistemlerinin; aynı zamanda frekans, modüle edilmiş dalga genişliği olan alıcı ve vericiler, elektrik sağlayan elektronik istasyonlar, televizyon ve video kameraları, kayıt cihazları, teypler, bilgisayarlar, bilgisayar ekipmanları, elektronik enstrümanlar, saatler, duvar saatleri; elektron tüpleri, kondansatörler, bobinler, rezistanslar, üstünde işaret taşıyan alt devreler, şalterler, lazerler, fiber optik araçlar, manyetik medya araçları ve hazır kablolar ve bunların benzerlerini imal etmede kullanılan iktisadi kıymetler (Fotokopi makineleri, yazıcılar, posta ölçüm cihazları, diğer elektro mekanik ve mekanik iş makineleri ve başka bir yerde sınıflandırılan iktisadi kıymetler kapsam dışındadır.)	6	16,66
33.3			Her Türlü Yarı İletken İmalatı: Her türlü yarı iletken imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	5	20,00
34			Motorlu Araçların İmalatı: Otomobiller, kamyonlar, treylerler, karavanlar, otobüslerin ve benzerlerinin montajında kullanılan iktisadi kıymetler (Başka bir sınıflamada yer alan iktisadi kıymetler bu sınıfın dışındadır.)	12	8,33
34.1			Motorlu Araçlar İmalatında Kullanılan Özel Aletler: Matkap, kalıp, demirbaş, döküm, numune, ölçüm aleti ve özel transfer taşıma araçları gibi özel aletler olarak tanımlanan iktisadi kıymetler*	3	33,33
	34.1.1		Motosiklet, moped ve bisiklet üretiminde kullanılan üretim bantları	5	20,00
34.2			Motorlu araçlar yan sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetler (Amortisör, yay, baskı, disk, debriyaj ve bunların benzeri gibi motorlu araçlara ait aksam, parça ve diğer ekipmanların imalatına kullanılan iktisadi kıymetler)	10	10,00
34.3			Otomobil ve benzeri araçların saclarının boyanmasında kullanılan iktisadi kıymetler	8	12,50
35			Havacılıkta Kullanılan Mamullerin İmalatı: Hidrolik, hava basınçlı, elektrikli ve mekanik sistemleri de içeren havacılıkta kullanılan araçların ve onların parçalarının imalatı ve montajında kullanılan iktisadi kıymetler (Elektronik Hava Savunma Sistemleri, kılavuz, kontrol, radyasyon, hesaplama, test, denizcilik ve haberleşme araç-gereçleri veya onların parçalarının üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler ise kapsam dışındadır.)	10	10,00
35.1			Havacılıkta Kullanılan Mamullerin İmalatında Kullanılan Özel Araç Gereçler*	6	16,66
36			Gemi ve bot yapımı		
36.1			Gemi ve Bot İnşasıyla İlgili Makine ve Ekipmanlar: (6.10.) sınıfına dahil edilmeyen gemi, bot, gemi yüzdüren dubalar, rıhtımda kullanılan delme araçları ve özel fabrikasyonların tamir ve imalatında kullanılan iktisadi kıymetler ve bu kıymet sınıfına dahil edilen kıymetlerin işlemlerinde kullanılan makine ve ekipmanlar da dahil özellikle bütün imalat ve tamir makineleri ve ekipmanları (Binalar ve bunların yapısal eklentileri kapsam dahilinde değildir.)	12	8,33
36.2			Gemi ve Bot İnşasında Kullanılan Özel Araç Gereçler: Kalıplar, matkaplar, numuneler, demirbaşlar, cerler ve ölçüm aletleri gibi özel araç olarak tanımlanan iktisadi kıymetler*	7	14,28

36.3		Gemi ve Botların İnşa Edildiği Kuru Rıhtım ve Saha Uygulamaları: (36.1 ve 36.2.) sınıflarına dahil edilmeyen gemi, bot, gemi yüzdüren dubalar, rıhtımda kullanılan delme araçları ve özel fabrikasyonların imalatında ve tamirinde kullanılan iktisadi kıymetler ve su, kanalizasyon ve elektrik sistemleri gibi yüzen ve sabit kuru rıhtımlar, gemi havuzları, iskeleler, gemi güzergâhları ve bütün diğer saha uygulamaları (Binalar ve bunların yapısal eklentileri hariç)	16	6,25
37		Demiryolları Makineleri, Araç-Gereçleri ve Tesisleri		
37.1		Peron ve yükleme yerleri üzerindeki kontrüksiyonlar (Galeriler dahil)	25	4,00
37.2		Peronlar	20	5,00
37.3		Rampalar	10	10,00
37.4		Kömür ve akaryakıt verme tesisleri	20	5,00
37.5		Cüruf temizleme tesisleri	5	20,00
37.6		Bakım, muayene ve temizleme tesisleri	20	5,00
37.7		Triyaj tesisleri (Atma ve kaydırma yerleri, ray frenleri, kirişli frenler)	25	4,00
37.8		Esas toprak işleri, diğer tesisler	25	4,00
37.9		Balast	10	10,00
37.10		Tüneller ve yer altı tesisleri (Tek ve çift hatlı tüneller, yer altı trenleri tesisleri)	100	1,00
37.11		Menfezler (Boru merfezleri, karayolu merfezleri, su geçitleri ve diğerleri)	25	4,00
37.12		Peron ve karayolu alt ve üst geçitleri	25	4,00
37.13		Hemzemin geçitleri (Otomatik hemzemin geçit işaretleri, elle idareli bariyerler, otomatik bariyerler ve tesisler)	12	8,33
37.14		Mekanik sinyal tesisleri		
	37.14.1	Kumanda aletleri, blok tesisleri	12	8,33
	37.14.2	Sinyaller, transmision tertibatı	16	6,25
	37.14.3	İstasyon sinyal tesisleri ve kumanda aletleri, otomatik blok tesisleri, transmision hatları	12	8,33
37.15		Trafik merkez idaresi (CTC)		
	37.15.1	Kumanda makineleri ve teçhizatı, röleler, makas, tahrik cihazları vb.	10	10,00
	37.15.2	Sinyaller	12	8,33
	37.15.3	Transmision hatları ve tesisleri	12	8,33
	37.15.4	Sinyalizasyon kuvvet tesisleri	12	8,33
	37.15.5	Otomatik fren tevfi tertibatı	16	6,25
	37.15.6	Heyelan, taş düşme ve feyzan ihbar tesisleri	5	20,00
	37.15.7	Otomatik ve manivellalı telefon santralleri ve tesisleri, tren istikamet ve zamanlarını gösterir tesisler, kuranportör, dispeçing, telgraf, teleprümör, saat ve hoparlör tesisleri gibi tesisler ve bunların tesisleri	16	6,25
	37.15.8	Yangın ihbar tesisleri ve yazı gönderme tesisleri	16	6,25
	37.15.9	Telekomünikasyon kuvvet tesisleri	16	6,25
	37.15.10	Yardımcı istihsal tesisleri (Tazyikli hava, su istihsalı, jeneratör gazı, oksijen ve asetilen tesisleri gibi tesisler, sofab santralleri vb.)	20	5,00
	37.15.11	Döner yada yürür köprüler, vagonları çevirerek boşaltan tesisler, yıkama ve temizleme tesisleri, ölçü kontrol ve tartı tesisleri	10	10,00
	37.15.12	Kimyevi ve termik tertibata maruz kalmayan makineler	16	6,25
	37.15.13	Kimyevi ve termik tertibata maruz kalan makineler	5	20,00
	37.15.14	Madeni olmayan maddeleri işleyen diğer makine ve tesisler	16	6,25
	37.15.15	Hurufat ve tertip makineleri	5	20,00
	37.15.16	Düz baskı makineleri, rotasyon, cilt, minatip ve portatif baskı makineleri vb.	12	8,33

	37.15.17		Talaş alan ve almayan tezgahlar, kereste işleyen tezgahlar ve diğer tezgahlar	20	5,00
	37.15.18		Yol makineleri (Buldozer, greyder, kompresör, betonier, elevatör, traktör ve benzerleri ile bunların eklentileri)	10	10,00
	37.15.19		Kuvvet makineleri ve tesisleri, uzak mesafe makineleri, muhavvile merkezleri, tali istasyonlar ve tevzi merkezleri, tali istasyonlar ve tevzi merkezleri, seyir hatları vb.	33	3,03
	37.15.20		Yüksek ve orta gerilimli tesisler	33	3,03
	37.15.21		Elektrik ölçü ve kontrol tertibatı, döner elektrik makineleri	20	5,00
	37.16		Nakil vasıtaları mefruşat ve teçhizatı	16	6,25
	37.17		Diğer mefruşat ve teçhizat	16	6,25
38			Demiryolu Vagonlarının İmalatı: Demiryolu yük veya yolcu vagonlarının (Demiryolu transit vagonları da dahil) yapımı ve yenilenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
39			Lokomotif İmalatı: Demiryolu lokomotiflerinin (Madencilik ve endüstride kullanılan lokomotifler de dahil) yapımı ve yenilenmesinde kullanılan iktisadi kıymetler	11	9,09
40			Demiryolu rayları	10	10,00
	40.1		Dekovil hattı	15	6,66
41			Madalya, Mücevherat, Oyuncak ve Diğer Bazı Malların İmalatı: Mücevher, müzik aletleri, oyuncak ve spor eşyalarının, sinema filmi, televizyon filmi ve teypler, mürekkepli kalemler, kalemler, ofis malzemeleri ve sanat ürünleri, saplı süpürgeler, fırçalar, kutuların ve benzerlerinin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
42			Boru Hattı Araçlığı İle Taşımacılık: Boru ve nakil araçları vasıtasıyla petrol, gaz ve diğer ürünlerin bir yerden bir yere taşınmasına yarayan özel, ticari ve anlaşma kabilinde kullanılan iktisadi kıymetler	22	4,54
43			Telefonla verilen iletişim hizmetleri		
	43.1		Telefonla Haberleşmeyi Sağlayan İktisadi Kıymetler: Ticari faaliyet olarak yürütülen ve bir kontrata bağlı olarak verilen telefon hizmetlerinin temin edilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler	45	2,22
	43.2		Merkezde kullanılan yönetim binaları	45	2,22
	43.3		Telefon Hizmetleri Vermeye Yarayan Teçhizatlar: Telefon istasyonu cihazları, kulübe, telefon santrali ve baz istasyonu ve benzer ekipmanlar gibi iktisadi kıymetler	10	10,00
	43.4		Telefon Dağıtım Santralleri: Direk hatları, alıcılar, yer altı kablosu boruları vb. (İlgili ekipman ve araziye yapılan ilgili yenilikler ve bunların benzerleri de dahildir)	24	4,16
	43.5		Bilgisayar Destekli Telefon Merkezine Ait Ofis Şalter Teçhizatları: Telefon merkezi ofis ekipmanı olarak merkezin kapasitesi içinde kullanılan bilgisayar ve bilgisayar donanımı fonksiyonu gören ekipmanlar ve benzerleri	10	10,00
44			Medya ve iletişim hizmetleri		
	44.1		Radyo ve Televizyon Yayıncılığı: Yayın istasyon kuleleri dışında radyo ve televizyon yayıncılığında kullanılan iktisadi kıymetler ve telgraf, deniz kabloları, uydu iletişim araçları, yurt içi ve yurt dışı radyolu telgraf, kablolu telgraf ve deniz kablolarını ve uydu iletişim sistemlerini temin etmek için kullanılan, iletişimi sağlayan ilgili iktisadi kıymetler; aynı zamanda araziyle ilgili benzeri iyileştirmeler (Sınıflama, benzer ekipmanlar olarak sadece iletişim aracı olacak şekilde kullanılan kablolu televizyon ekipmanlarını ve karşılaştırılabilir araç-gereçleri ve sadece tek yönlü haberleşmede kullanılan kablolu televizyon araç-gereçlerini ise kapsamaz.)	6	16,66

44.2			Yüksek Frekanslı Radyo ve Mikrodalga Sistemleri :Vericiler, alıcılar, antenler, anten destekli yapılar, cihazlardan antenlere nakil hatları, verici soğutma sistemleri ve kontrol ve amplifikasyon (Ses hacmini arttırma ekipmanları) gibi iktisadi kıymetler (Kablolu ve uzun hatlı sistemler ise kapsam dışındadır.)	13	7,69
44.3			Kablolu ve Uzun Menzilli Sistemler: Nakil hatları, direk hatları, deniz kabloları, gömülü kablolar ve muhafaza kabloları, elektronik sinyal göndericiler, elektronik sinyal gönderme istasyonları ve diğer ilgili iktisadi kıymetler (Bu sınıf, yüksek frekanslı radyo ve mikro dalga sistemlerini kapsamaz.)	27	3,70
44.4			Merkezi Ofiste Kullanılan Kontrol Ekipmanları: Elektro mekanik trafo, iletim aletleri, işlemleri takip eden ve yerine getiren çift taraflı iletim sistemleri, teleks teçhizatları, ev elektrik sistemleri ve ortak mahalde kullanılan araçları da içeren iletişime yarayan sinyallerin genel kontrolü, izlenmesi ve yön verilmesi için kullanılan iktisadi kıymetler	17	5,88
44.5			Bilgisayarla Kontrol Edilen, Yönlendirilen ve Bunlarla İlgili Olan Kontrol Ekipmanları: Merkezi ofisten kontrol edilen ana bilgisayarlar, aynı şebekeye bağlı bilgisayarlar, kontrol amaçlı olarak özel yapılmış diğer ilgili ekipmanlar ve yer düzenekleri	10	10,00
44.6			Uydularla Bağlantılı Olarak Çalışan Yeryüzündeki İktisadi Kıymetler: Yeryüzü istasyonlarındaki sabit teçhizatlar, antenler, uydu haberleşme teçhizatları ve uydu haberleşmesinde kullanılan yardımcı teçhizatlar gibi iktisadi kıymetler (Genel amaçlı kullanılan teçhizatları veya uyduların uzayda kullandıkları teçhizat sınıf dışındadır)	10	10,00
44.7			Özel Şahıslara Ait Mülkler Üzerine Monte Edilen Ekipmanlar: Bilgisayar terminal ekipmanı, güç üretim ve dağıtım sistemleri, özel güç toplama merkezi ekipmanları ve diğer ilgili ve bağlantılı ekipmanlar gibi özel şahıslara ait mülklere monte edilen ekipmanlar	10	10,00
44.8			Televizyon yayıncılığı, kablolu TV ve dijital yayıncılık		
	44.8.1		Vericiler : Kuleler, antenler, ön amplifikatörler; değiştiriciler, tadilat araç-gereçleri ve kopyalanmayan sistem programları gibi iktisadi kıymetler (Verici binaları ve program yazmaya yarayan iktisadi kıymetler hariç)	11	9,09
	44.8.2.		Abone Bağlantı ve Dağıtım Sistemleri: Ana hat yardımcı kabloları, bağlantı sağlayıcı donanımlar, amplifikatörler, enerji teçhizatları, pasif aletler, yönlendirici bağlantılar, altlıklar, basınç girişleri, bağlantı kabloları, bağlantı kurucu transformatörler, çok yönlü bağlantı sağlayıcı ekipman ve dönüştürücüler gibi iktisadi kıymetler	10	10,00
	44.8.3		Program Yapımı: Kameralar, film makaraları, video teyp kaydedicileri, ışıklandırma araçları, araçlar dışındaki sahne gerisinde yer alan ekipmanlar gibi iktisadi kıymetler (Binalar ve onların yapısal mütemmim cüzleri kapsam dışındadır)	9	11,11
44.9			Film ve kasetler		
	44.9.1		Filmler	2	1.Yıl 60, 2.Yıl 40
	44.9.2.		Teyp kasetleri, video kasetler, DVD, CD vb.	2	1.Yıl 60, 2.Yıl 40
44.10			Telekomünikasyon network hizmetleri, internet hizmetleri, internet üzerinden sesli bağlantı hizmetleri, uydu ve mobil hizmetleri sağlamak amacıyla kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
45			Elektrik piyasası faaliyetleri		
	45.1		Üretim		

	45.1.1		Elektrik Üretimi:Ticari amaçlı satışı için elektriğin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	40	2,50
	45.1.2		Elektrik sağlayan hidrolik üretim araçları		
		45.1.2.1	Baraj gövdesi, arklar, kanallar, tüneller ve su olukları gibi iktisadi kıymetler	40	2,50
		45.1.2.2	Cebri boru, türbin, jeneratör gibi elektromekanik iktisadi kıymetler	15	6,66
	45.1.3		Elektrik Sağlayan Buhar Üretim Araçları: Temel buhar üniteleri ile birleşik sirkülasyonda çalıştırılan yanma tribünleri ve ticari olarak satış amacıyla buhar gücünden elektriğin üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler ve atık ayrıştırma ve kaynakların geri dönüşümünü sağlayan araçlar tarafından kullanıldığı zaman elektrik ve buhar dağıtım sistemleri gibi elektrik jeneratörleri, ve benzeri kıymetler (Gaz türbinleri hariç)	20	5,00
	45.1.4		Elektrik Sağlayan İçten Yanmalı Türbin Üretim Araçları: İçten yanmalı türbinler, dizel motorlar, diğer içten yanmalı motorlar ve bunlarla ilgili güç türbinleri ve/veya jeneratörleri ve ilgili arazi düzenlemelerinden oluşan özel hareket ettiricilerin kullanılmasıyla meydana getirilen satış amaçlı elektrik üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler (Temel buhar ünitelerine sahip ortak sirkülasyonla çalışan içten yanmalı türbinler hariç)	15	6,66
	45.1.5		Endüstriyel enerji ve endüstriyel elektrik üretim sistemleri	22	4,54
	45.1.6		Gaz Türbinleri: Kompresör ile basınçlandırılmış hava ile doğalgaz, motorin, nafta ve benzeri yakıtların karıştırılarak yakılması sonucunda ortaya çıkan ısı enerjisini mekanik enerjiye dönüştüren ekipmanlar	5	20,00
	45.1.7		Rüzgar enerjisi santralleri:Türbin, kule, jeneratör ve kanatlar gibi iktisadi kıymetler	10	10,00
45.2			İletim		
	45.2.1		Elektrik Sağlayan İletim Araçları:Ticari olarak satılan elektriğin iletiminde kullanılan iktisadi kıymetler (Araziyle ilgili ilk olarak yapılan temizleme ve tasnif etme düzenlemeleri bu sınıf kapsamında değildir.)	30	3,33
45.3					
	45.3.1		Elektrik Sağlayan Dağıtım Araçları:Ticari olarak satılan elektriğin dağıtımında kullanılan iktisadi kıymetler (Araziyle ilgili ilk olarak yapılan temizleme ve tasnif etme düzenlemeleri bu sınıf kapsamında değildir.)	30	3,33
	45.3.2		Endüstriyel enerji ve elektrik dağıtım sistemleri	22	4,54
	45.3.3		Elektrik Enerjisi Dağıtım Sistemleri:Tadilat, arıza giderimi, şebeke döşeme, kontrol ve dağıtım yolları ile elektrik enerjisinin tedarikinde kullanılan iktisadi kıymetler (Tüketicilere ait bina ve bunların müştemilatına yerleştirildikleri zaman bu kıymetler kapsam dışındadır.)	20	5,00
46			Suyun elde edilmesi, depolanması, artırılması ve dağıtılmasını sağlayan hizmetler		
	46.1		Barajlar	50	2,00
	46.2		Bentler	20	5,00
	46.3		Kuyular		
	46.3.1		Artezyen kuyular	20	5,00
	46.3.2		Kaya arazide açılan derin su kuyuları	10	10,00
	46.3.3		Kumlu-kalkerli arazide açılan derin su kuyuları	5	20,00
46.4			Suyun depolanması ve artırılması		
	46.4.1		Depo ve tanklar	40	2,50
	46.4.2		Aritma sistemleri	20	5,00

	46.5		Suyun dağıtılması		
		46.5.1	Pompalama sistemleri	10	10,00
		46.5.2	Dağıtım ve borulama sistemleri	25	4,00
47			Doğal gaz ve gaz üretimi ve bunlarla ilgili hizmetler		
	47.1		Gaz Sağlayan Dağıtım Araçları: Arazi üzerine kurulan ve gazla çalışan su ısıtıcıları ve gaz dönüştürücü ekipmanlar; dağıtım hatları, servis hatları, basınç düşürme ve ölçme istasyonları ve benzeri yer altı ve yer üstü düzenekleri	22	4,54
	47.2		İç Tesisat ve İlgili Ekipmanlar: İç tesisat boru hattı ve teçhizatı, doğalgaz sayaçları, kazan ve kombi gibi gaz yakıcı cihazlar	14	7,14
	47.3		İmal Edilmiş Gaz Sağlayan Araçlar: Yer altı doğalgazı ile tamamen dönüşmesine izin vermeyen kimyevi ve/veya fiziksel iktisadi kıymetlere sahip gaz imalatında kullanılan iktisadi kıymetler (Gaz üretim sistemleri ve başka bir yerde sınıflandırılan atık arıtımı ve kaynakların geri dönüşümünde kullanılan ilgili sistemler bu sınıfa dahil edilmez.)	30	3,33
	47.4		Doğal Gaz Yerine Normal Gaz Sağlayan Üretim Araçları: Yeraltı doğal gazıyla beraber tamamen gaz yakıtına dönüştürülebilir daha hafif hidro karbonlar, petrol yağı veya doymuş yağların katalitik dönüşümünde kullanılan iktisadi kıymetler	14	7,14
	47.5		Doğalgaz üretim araçları	14	7,14
	47.6		Gaz Sağlayan İletim Hatları ve Depolama Araçları: İletim boru hatları, katodik koruma ve telekomünikasyon tesisleri, kompresör istasyonları, depolama ile ilgili yer altı ve yer üstü tesisleri	22	4,54
	47.7		Sıvılaştırılmış Doğalgaz Üreten Araçlar:Yükleme ve boşaltma bağlantıları, alet takım-teçhizatı ve kontrol, pompalama, buharlaştırma ve kurulandırma, tanklara koyma, doğalgazın sıvı hale getirilmesi, depolanması ve yeniden gaz haline getirilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler ve gaz nakil hatları ve dağıtım sistemleri ve denizle ilgili terminal araçlarıyla birbirine bağlı olan boru hatları ve benzerleri	22	4,54
	47.8		Sınai gaz üretimi		
		47.8.1	Gaz sıvılaştırıcı tesisler	8	12,50
		47.8.2	Hava ayırıştırma ünitesi	8	12,50
		47.8.3	Gaz merkezi dağıtım sistemleri	5	20,00
		47.8.4	Tüp dolun sistemleri (Endüstriyel, tıbbi, gıda vb.)	8	12,50
		47.8.5	Tüp test üniteleri	10	10,00
		47.8.6	Kimya tesisleri (Hidrojen ve narkoz üretim tesisi)	10	10,00
		47.8.7	Likit silindirler	8	12,50
		47.8.8	Asetilen tüpleri	8	12,50
		47.8.9	Sınai gaz tüpleri	10	10,00
		47.8.10	Seyyar tüp taşıma paletleri	5	20,00
		47.8.11	Paletli tüp kollektörleri	8	12,50
		47.8.12	Sıvı gaz buharlaştırıcıları	8	12,50
48			Merkezi Bir Sistemle Buharın Üretim ve Dağıtımı: Satış amacıyla buharın üretimi ve dağıtımında kullanılan iktisadi kıymetler (Başka bir sınıflamada yer alan atıkların ayrışmasını sağlayan ve kaynakların geri dönüşümünün yapıldığı fabrikalarda kullanılan iktisadi kıymetler hariç)	15	6,66

49			Atıkların Ayrıştırılmasının ve Kaynakların Geri Dönüşümünün Yapıldığı İktisadi Kıymetler: Çöplerin veya diğer katı atıkların veya ısıtma için kullanılan biyolojik atıkların veya katı, akışkan yada gaz halindeki yakıtların geri dönüşümünde kullanılan iktisadi kıymetler ve aynı zamanda elektrik, gaz, buhar ve sıcak su elde etmek için yakıt sistemlerinden çıkarılan atıklar, gaz veya yağ prolsis sistemleri veya yanma sistemleri yada barajlardaki işlemlerden kalma atıklar, diğer atıklar yada biyolojik atıkları toplamak, elde etmek ve işlemek için kullanılan alanlardaki yapılar ve bütün fabrika işlem ekipmanlarını ve katı atık toplama, biriktirme, işleme, ayırma, sınıflandırma ve katı çöp ve diğer çöpler için kullanılan destek ve dönüştürme işlevi gören iktisadi kıymetler ve su temini ve işleme araçları, atık ayrıştırması ve kaynakların geri dönüşümünü sağlayan araçların küllerinin temizlenmesi işini gören iktisadi kıymetler (Sınıflarında belirtilmiş elektrik, sıcak su, buhar ve işlenmiş gaz üretim ekipmanları gibi elektrik jeneratörü, ambalaj kazanları ve diğer ilgili kıymetleri ise kapsama dahil edilmez.)	10	10,00
50			Belediyelere veya belediye iktisadi teşekküllerine ait atık su arıtma araçları	24	4,16
51			Belediyelere veya belediye iktisadi teşekküllerine ait kanalizasyonlar	50	2,00
52			Gerçekleştirilen İş ve Hizmetler: Toptan ve perakende satış ile kişisel yada profesyonel hizmetlerde kullanılan iktisadi kıymetler ile diğer sınıflara girmeyen iktisadi hizmet sektörleri ile ilgili iktisadi kıymetler	10	10,00
	52.1		Kişisel ve ev aletlerinin tamir ve bakımında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	52.2		Eğitim hizmetleri (İlköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim, özel kurslar ve yetişkinlerin eğitildiği kurs ve okullarda kullanılan iktisadi kıymetler sınıflama içinde yer almaktadır.)	6	16,66
	52.3		Sağlık hizmetleri	6	16,66
	52.4		Otomotiv ve benzeri motorlu araçlara ilişkin olarak verilen hizmetler (Motorlu araçlardan otomotiv, kamyon, kamyonet ve benzeri araçların satışı, bunların servis hizmetleri ve yedek parça hizmetlerinin verilmesinde kullanılan iktisadi kıymetler)	12	8,33
	52.5		Güvenlik hizmetleri	8	12,50
	52.6		Tanıtım ve Dağıtımla İlgili Ticari Faaliyet ve Hizmetler	10	10,00
	52.7		Fotoğraf baskı ve hizmetlerinde kullanılan iktisadi kıymetler (Baskı, banyo ve bunlara benzer makine ve araç gereçler)	10	10,00
		52.7.1	Minilab fotoğraf baskı makinesi	4	25,00
53			Petrol ve petrol ürünlerine ilişkin dağıtım ve pazarlama faaliyetleri		
	53.1		Dolum hattında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	53.2		Boru hatları (Eski harmanlama tankı arası boru hattı, soğutma kulesi boru hattı, vagon dolum- eski harmanlama boru hattı, gres kazan dairesi kızgın ve soğuk devre yağlı boru hattı ve bunların benzerleri)	12	8,33
	53.3		Laboratuvar ölçüm ve test cihazları	8	12,50
	53.4		Arıtma işlemlerinde kullanılan tesis, araç gereç ve bu işlerde kullanılan diğer iktisadi kıymetler	10	10,00
	53.5		Dolum adalarında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	53.6		Hizmet Binaları, Tesis ve arazi düzenlemeleri (İskele ve eklentileri, kanal, havalandırma sistemleri, tanıtıcı amaçla kullanılan araçlar, köprü, kuyu, otopark, tanker, tank ve benzeri araç sahaları, sundurma, tel örgü, telefon ve su gibi şebeke hatları, topraklama sistemleri, yangın sistemi ve bunların benzerleri)	20	5,00

54			İlk tesis ve taazzuv giderleri	5	20,00
55			Gayri Maddi İktisadi Kıymetler: İmtiyaz hakları (Franchising), patent, formül, dizayn, örnek kalıp, teknik bilgi (Know-how), format, telif hakkı ve benzeri kalemler, lisans, kullanım hakkı ve izni veya devlet kurum ve kuruluşları tarafından verilen diğer haklar (İşletme hakkı gibi) ve bunların benzerleri	15	6,66
	55.1		Peştemallik	5	20,00
	55.2		Turizm amaçlı arazi tahsislerine ilişkin olarak ödenen altyapı katılım payı	5	20,00
56			Özel maliyetler (Kira müddeti belli olmayanlar)	5	20,00
57			Araştırma-Geliştirme harcamaları**	5	20,00
58			Konaklama işletmeleri ile lokanta-gazino, kahvehane, kıraathane, pavyon, kır bahçesi, pastane, bar ve emsali umumi istirahat ve toplantı yerlerinde kullanılan iktisadi kıymetler	5	20,00
	58.1		Reklam panoları ve billboardlar		
		58.1.1	İşıklı	5	20,00
		58.1.2	İşıksız	10	10,00
	58.2		Mafsallı tenteler	2	50,00
59			Turistik tesisler ve eğlence faaliyetleri	10	10,00
	59.1		Turistik tesislerde kullanılan porselen veya camdan yapılmış (Kristal hariç) her nevi mutfak ve servis takım ve malzemeleri	4	25,00
	59.2		Turistik tesislerde kullanılan el, yüz ve banyo havluları, yatak çarşafı ve yastık kılıfları, masa örtüleri, plato ve her nevi peçeteler ve benzerleri	2	50,00
	59.3		Turizm Sektöründe Kullanılan Özel Araç-Gereçler: Deniz spor malzemeleri ve araçları (Bot, katamaran, sürat teknesi ve bunların motorları, jet ski, şişme deniz sporu oyun aletleri, parasailing vb.), kış spor malzemeleri, (Kayak ayakkabısı, kar motoru vb.), golf aracı, kongre-konferans organizasyon ekipmanları (Ses sistemleri, projeksiyon cihazı vb.), müzik aletleri (Piyano vb.)	3	33,33
	59.4		Eğlence ve Spor Aktiviteleri: Bowling salonları, bilardo salonları, havuzlar, plajlar, aquaparklar, lunaparklar, panayır alanları, sirkler, sergi alanları, tiyatrolar, konser alanları, stadyumlar ve minyatür golf sahaları, yamaç paraşütü alanları ve bunların benzerleri gibi işletme yada tesislerin işletilmesi yada ilgili hizmetlerin verilmesi sırasında giriş ücreti veya parayla yapılan ödemeler karşılığında eğlence hizmetlerinin gerçekleştirildiği yerlerde kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
		59.4.1	Spor, fitnes ve rekreasyon faaliyetlerinde ve spor salonlarında kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
	59.5		Toplu yemek üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler	10	10,00
60			Tiyatro dekorları (Otel ve tatil köyleri animasyon ve gösterilerinde kullanılan dekorlar dahil)	2	50,00
			Suda yapılan faaliyetler		
	60.1		Dalyan ve voli mahalleri (Daimi olarak kullanılanlar)	10	10,00
	60.2		Şamandıra tesisatı	5	20,00
	60.3		Salma ağları (Balıkçılıkta kullanılanlar)	3	33,33
	60.4		Sürütme aleti komple (Süngercilikte kullanılan)	2	50,00
	60.5		Dalış faaliyetlerinde kullanılan araç ve gereçler	3	33,33
61			Suda yapılan faaliyetler		
	61.1		Dalyan ve voli mahalleri (Daimi olarak kullanılanlar)	10	10,00
	61.2		Şamandıra tesisatı	5	20,00
	61.3		Salma ağları (Balıkçılıkta kullanılanlar)	3	33,33
	61.4		Sürütme aleti komple (Süngercilikte kullanılan)	2	50,00

	61.5		Dalış faaliyetlerinde kullanılan araç ve gereçler	3	33,33
62			Berber, kuaför, güzellik salonlarında kullanılan iktisadi kıymetler ve özel araç gereçler*	8	12,50
63			İzolasyon malzemeleri imalatında kullanılan iktisadi kıymetler	12	8,33
	63.1		Naylon film kaplama	8	12,50
64			Sterilizasyon işlemlerinde kullanılan iktisadi kıymetler (Tıbbi ürün, ambalaj malzemeleri, laboratuvar ürünleri, farmasötik, kozmetik ve bunların hammaddelerinin sterilizasyonunda ve gıda ve hayvan yemlerinin patojen mikroorganizmalarından arındırılmasında, arşivlerin ve antikaların korunması, polimerlerin modifikasyonu, çapraz bağlama, zincir moleküllerin kırılması işlemlerinde kullanılan iktisadi kıymetler ve bunların benzerleri)	10	10,00
	64.1		Sterilizasyon işlemlerinde kullanılan kaynak (radyoaktif kobalt)	5	20,00
65			Savunma Sanayi		
	65.1		Savunma sanayiine ilişkin makine ve teçhizat imalatında kullanılan iktisadi kıymetler (35. numaralı sınıflamada ve başka bir sınıfta yer alan iktisadi kıymetler kapsam dışındadır.)	15	6,66
		65.1.1	Savunma sanayiine ilişkin makine ve teçhizat imalatında kullanılan özel araç gereçler	7	14,28
	65.2		Savunma sanayiine ilişkin makine ve teçhizat imalatı için kullanılan yan sanayi ürünlerini imal eden iktisadi kıymetler	10	10,00
		65.2.1	Savunma sanayiine ilişkin makine ve teçhizat imalatı için kullanılan yan sanayi ürünlerinin imalatında kullanılan özel araç gereçler	5	20,00
66			Denizcilik sektöründe kullanılan bazı iktisadi kıymetler		
	66.1		Fener cihazı, sis düdüğü, racon cihazı ve solar panel	10	10,00
	66.2		Fener kumanda tablosu, şarj regülatörü, şarj redresörü	2	50,00
	66.3		Radar, radyofar ve seyir haritaları	5	20,00
	66.4		Kara kutu ve hız gösterge sistemi	15	6,66
67			Biodizel ve gliserin, butil metil ester, izoktil butil metil ester ile rafine yağ üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler		
	67.1		Otomatik yoğunluk ölçer, parlama noktası tayin cihazı, bakır şerit korozyonu test aparatı, akma bulutlanma test cihazı, iletkenlik ölçüm cihazı, gaz kromatografisi, otosampler, dijital büret, saf su cihazı, nem tayin cihazı, cam tutucu, kinematik vizkozite ölçüm cihazı, mikro karbon kalıntı test cihazı, renk ölçüm cihazı, soğuk filtre tıkanma noktası test cihazı, hassas terazi, pipet seti, santrifüj, rekraktometre, membran filtre, sterilizatör ve benzeri laboratuvar cihazları	5	20,00
	67.2		Esanjör, karıştırma tankı, deniz suyu reverse osmos sistemi, metanol ölçüm cihazı gibi makineler	5	20,00
	67.3		Üretim prosesi otomasyon makinesi	7	14,28
	67.4		Metil alkol tankı, reaktör	8	12,50
	67.5		Dekantör, statik mikser, buharlaştırıcı rebolier, evaporsyon sistemi, gliserin stok tankı, separatör, kondenser, katalizör hazırlama tankı, kurutma, ara tank, sabunlaştırma tankı, ham asit yağ tankı, gliserin ağartma makinesi, su soğutma kulesi, vakum grubu, atık su artıma tesisi ve aerobik - anaerobik tanklar, kantar, kompresör, degazör gibi makineler	10	10,00
	67.6		Gliserin işleme kulesi, hammadde ve mamül tankı, buhar kazanı	15	6,66

* Özel araçlar, üretim veya bütün bölümlere ait süreçler için özel olarak dizayn edilmişlerdir ve üretimde temel bir kullanışa sahip değillerdir. Bunlar tarafından üretilen bütün bölümlerin model dizaynlarında yapılan değişiklik ve yeniliklerin arkasından daha sonraki veya farklı bir kullanım için adapte edilemezler.

** Mükelleflerin 5220 sayılı Kurumlar Vergisi ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunlarında yer alan, "mükelleflerin işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları" kapsamında **işletmeleri bünyesinde** gerçekleştirdikleri araştırma ve geliştirme faaliyetleri neticesinde, gayri maddi hak niteliğinde aktifleştirilmesi gereken bir kıymete ulaşılması halinde, gayrimaddi hakka yönelik olarak yaptıkları araştırma ve geliştirme harcamaları bu sınıf uyarınca itfa edilecektir. Ancak, mezkur Kanunlar kapsamında ar-ge faaliyeti olarak değerlendirilmeyen, mükelleflerin işletmeleri bünyesinde gerçekleştirmedikleri, dışarıdan hizmet satın alma yoluyla veya benzeri şekilde gerçekleştirdikleri gayri maddi hakka yönelik harcama tutarları, iktisap edilen veya yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkan kıymetin niteliğine göre (patent, formül, dizayn, örnek kalıp vb.), 339 ve 365 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki listenin "55. Gayri Maddi İktisadi Kıymetler" sınıfı uyarınca itfa edilecektir.

16.12 Kamu Yararına Çalışan Dernekler Listesi

S. NO	KAMU YARARI STATÜSÜNDEKİ DERNEK ADI	
1	ADANA SAĞIR VE DİLSİZLER DERNEĞİ	ADANA
2	ADANA SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	ADANA
3	ADANA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ADANA
4	ÇUKUROVA GAZETECİLER CEMİYETİ	ADANA
5	HAYIRLI İŞLER YAPMA VE İDAME ETTİRME DER.	ADANA
6	TÜRKİYE INTERPLAST DER.	ADANA
7	TÜRKİYE KUVAYİ MİLLİYE MÜCAHİTLERİ DERNEĞİ	ADANA
8	ABDURRAHİM MİSİRİ CAMİİ ONARMA VE YAŞATMA DER.	AFYON
9	AFYON VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	AFYON
10	ALTI NOKTA KÖRLERİ EĞİTİM VE KALKINDIRMA DERNEĞİ	ANKARA
11	ANADOLU BASIN BİRLİĞİ DER.	ANKARA
12	ANADOLU KULÜBÜ DER.	ANKARA
13	ANITKABİR DERNEĞİ	ANKARA
14	ANKARA ATLI SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
15	ANKARA BELEDİYE HASTANESİ YAPTIRMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	ANKARA
16	ANKARA ÇOCUK CERRAHİSİ DERNEĞİ	ANKARA
17	ANKARA ÇOCUK DOSTLARI DERNEĞİ	ANKARA
18	ANKARA ÇOCUK SEVENLER DERNEĞİ	ANKARA
19	ANKARA ÇOK SESLİ MÜZİK DER.	ANKARA
20	ANKARA DİABET DERNEĞİ	ANKARA
21	ANKARA FOTOĞRAF SANATÇILARI DER.	ANKARA
22	ANKARA GAZETECİLER CEMİYETİ DERNEĞİ	ANKARA
23	ANKARA HUKUK FAKÜLTESİ MEZUNLARI DERNEĞİ	ANKARA
24	ANKARA İÇ HASTALILARI ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DER.	ANKARA
25	ANKARA İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ	ANKARA
26	ANKARA KULÜBÜ DER.	ANKARA
27	ANKARA LİONS KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
28	ANKARA MİKROBİYOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA

29	ANKARA ONKOLOJİ HASTAHANESİ YARDIM DERNEĞİ	ANKARA
30	ANKARA ÖĞRETİM DERNEĞİ	ANKARA
31	ANKARA PATOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
32	ANKARA REHABİLİTASYON DERNEĞİ	ANKARA
33	ANKARA SOROPTİMİST KULÜBÜ DER.	ANKARA
34	ANKARA TELSİZ VE RADYO AMATÖRLERİ KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
35	ANKARA THALASSEMİA DERNEĞİ	ANKARA
36	ANKARA TIPLILAR DERNEĞİ	ANKARA
37	ANKARA TIPLILAR GENEL CERRAHİ DERNEĞİ	ANKARA
38	ANKARA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ANKARA
39	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ	ANKARA
40	AZERBAYCAN KÜLTÜR DERNEĞİ	ANKARA
41	B. M. ÇOCUKLARA YARDIM FONU (UNİCEF) TÜRKİYE MİLLİ KOMİTESİ DERNEĞİ	ANKARA
42	BAHÇELİEVLER BUCAĞI HAYIRLI İŞLER DERNEĞİ	ANKARA
43	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TÜRK DERNEĞİ	ANKARA
44	BULGARİSTAN TÜRKLERİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	ANKARA
45	CÜZZAMLA SAVAŞ ve ARAŞTIRMA DERNEĞİ	ANKARA
46	ÇOCUK SEVENLER DERNEĞİ	ANKARA
47	DIŞİŞLERİ MENSUPLARI EŞLERİ DAYANIŞMADERNEĞİ	ANKARA
48	DİL DERNEĞİ	ANKARA
49	DOĞUŞTAN KAN HASTALIKLARI KOR. TEDAVİ VE DAY. DERNEĞİ	ANKARA
50	DOWN SENDROMU DAYANIŞMA VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ	ANKARA
51	DÜNYA ENERJİ KONSEYİ TÜRK MİLLİ KOMİTESİ DERNEĞİ	ANKARA
52	EĞİTİM KÜLTÜR VE SAĞLIK DERNEĞİ	ANKARA
53	EMEK SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
54	ERZİNCAN İLİ KÜLTÜR VE EĞİTİM DERNEĞİ	ANKARA
55	FENİLKETONURİLİ ÇOCUKLARI TARAMA VE KOR. DERNEĞİ	ANKARA
56	GAZİOSMANPAŞA SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
57	GENÇLERBİRLİĞİ SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
58	GÖRMEYENLER KÜLTÜR VE BİRLEŞME DERNEĞİ	ANKARA
59	GÜÇSÜZLER YURDU DERNEĞİ	ANKARA
60	HACETTEPE BİLİM MERKEZLERİ DERNEĞİ	ANKARA
61	HACETTEPE ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ DERNEĞİ	ANKARA
62	HALK SAĞLIĞINI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
63	HALKEVLERİ DERNEĞİ	ANKARA
64	HAYVANLARI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
65	HUZUR KÖŞKLERİ DERNEĞİ	ANKARA
66	ISPARTA İLİ KALKINDIRMA DERNEĞİ	ANKARA
67	İLGİ OTİSTİK ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
68	KADIN VE ÇOCUK SAĞLIĞI DERNEĞİ	ANKARA
69	KADININ SOSYAL HAYATINI ARAŞTIRMA VE İNCELEME DERNEĞİ	ANKARA
70	KALP HASTALARINA YARDIM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ	ANKARA
71	KANSERLİ ÇOCUKLARA YARDIM DERNEĞİ	ANKARA
72	KAYSERİ İLİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	ANKARA
73	KEMALİST ATILIM BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
74	KIBRIS TÜRK KÜLTÜR DERNEĞİ	ANKARA
75	KIRIM TÜRKLERİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	ANKARA
76	KIRŞEHİR ÖĞRENİM GENÇLİĞİNE YARDIM DERNEĞİ	ANKARA
77	KÜLTÜREL GELİŞİM DERNEĞİ	ANKARA

78	M.K.E.ANKARAGÜCÜ GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	ANKARA
79	MAHALLİ İDARELER DERNEĞİ	ANKARA
80	MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
81	ODTÜ ÖĞRENCİLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ	ANKARA
82	ÖĞRETİLEBİLİR ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
83	SAĞLIK ÇALIŞANLARI ve HASTALARA YARDIM DERNEĞİ	ANKARA
84	SAĞLIKLI BEBEKLER İÇİN ELELE DERNEĞİ	ANKARA
85	SANAT KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
86	SİVAS KÜLTÜR VE SOSYAL YARDIM DERNEĞİ	ANKARA
87	SOSYOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
88	TRABZON KALKINDIRMA DERNEĞİ	ANKARA
89	TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ	ANKARA
90	TÜM SİVİL EMEKLİLER DERNEĞİ	ANKARA
91	TÜRK ANNELER DERNEĞİ	ANKARA
92	TÜRK BİYOKİMYA DERNEĞİ	ANKARA
93	TÜRK EĞİTİM DERNEĞİ	ANKARA
94	TÜRK FARMOKOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
95	TÜRK FİZYOLOJİK BİLİMLER DERNEĞİ	ANKARA
96	TÜRK GASTROENTOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
97	TÜRK HAVA KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
98	TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ	ANKARA
99	TÜRK HUKUK KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
100	TÜRK İDARECİLER DERNEĞİ	ANKARA
101	TÜRK JİNEKOLOJİ VE OBSTETRİK DERNEĞİ	ANKARA
102	TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ	ANKARA
103	TÜRK KADINLAR KONSEYİ DERNEĞİ	ANKARA
104	TÜRK KADINLARI KÜLTÜR DERNEĞİ	ANKARA
105	TÜRK KANSER ARAŞTIRMA VE SAVAŞ DERNEĞİ	ANKARA
106	TÜRK KOOPERATİFÇİLİK KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
107	TÜRK KÜLTÜR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ DERNEĞİ	ANKARA
108	TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ	ANKARA
109	TÜRK NÖROLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
110	TÜRK OCAKLARI DERNEĞİ	ANKARA
111	TÜRK ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
112	TÜRK PARLEMANTERLER BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
113	TÜRK PLASTİK REKONSTRÜKTİF ve ESTETİK CERRAHİ DER	ANKARA
114	TÜRK PSİKOLOGLAR DERNEĞİ	ANKARA
115	TÜRK RADYOLOJİ DERNEĞİ	ANKARA
116	TÜRK SOSYAL BİLİMLER DERNEĞİ	ANKARA
117	TÜRK TIBBİ REHABİLİTASYON KURUMU DER.	ANKARA
118	TÜRK TÜBERKİLOZ VE TORAKS DERNEĞİ	ANKARA
119	TÜRK ZİRAAT YÜKSEK MÜHENDİSLERİ BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
120	TÜRKİYE AİLE PLANLAMASI DERNEĞİ	ANKARA
121	TÜRKİYE AMATÖR SPOR KULÜPLERİ DERN. KONFEDERASYONU	ANKARA
122	TÜRKİYE ANITLAR DERNEĞİ	ANKARA
123	TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ	ANKARA
124	TÜRKİYE ÇOCUK VE GENÇLİK RUH SAĞLIĞI DERNEĞİ	ANKARA
125	TÜRKİYE EKONOMİ KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
126	TÜRKİYE EMEKLİ ASTSUBAYLAR DER.	ANKARA

127	TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR DERNEĞİ	ANKARA
128	TÜRKİYE FELSEFE KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
129	TÜRKİYE FLARMONİ DERNEĞİ	ANKARA
130	TÜRKİYE FOTO MUHABİRLERİ DERNEĞİ	ANKARA
131	TÜRKİYE GÖZ BANKASI DERNEĞİ	ANKARA
132	TÜRKİYE GRUP PSİKOTERAPİSTLERİ DERNEĞİ	ANKARA
133	TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU DERNEĞİ	ANKARA
134	TÜRKİYE HARP MAL. GAZİ, ŞEHİT, DUL ve YETİMLER DERNEĞİ	ANKARA
135	TÜRKİYE HAYIRLAR YAPTIRMA ve İDAME ETTİRME DERNEĞİ	ANKARA
136	TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU	ANKARA
137	TÜRKİYE KIZ İZCİLER DERNEĞİ	ANKARA
138	TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ	ANKARA
139	TÜRKİYE MİLLİ HALK SAĞLIĞI EĞİTİMİ NEYARDIM DERNEĞİ	ANKARA
140	TÜRKİYE MODERN CERRAHİ EĞİTİMİ VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ	ANKARA
141	TÜRKİYE MUHARİP GAZİLER DERNEĞİ	ANKARA
142	TÜRKİYE OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNİ GELİŞTİRME DERNEĞİ	ANKARA
143	TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ	ANKARA
144	TÜRKİYE ROMATİZMA ARAŞTIRMA DERNEĞİ	ANKARA
145	TÜRKİYE SİNİR VE RUH SAĞLIĞI DERNEĞİ	ANKARA
146	TÜRKİYE SOSYAL PSİKİYATRİ DERNEĞİ	ANKARA
147	TÜRKİYE TABİATINI KORUMA DERNEĞİ	ANKARA
148	TÜRKİYE ULUSAL VEREM ŞAVAŞI DERNEKLERİ FEDERASYONU	ANKARA
149	TÜRKİYE YARDIM SEVENLER DERNEĞİ	ANKARA
150	TÜRKİYE YAZARLAR BİRLİĞİ DERNEĞİ	ANKARA
151	TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ	ANKARA
152	TÜRKİYE İL GENEL MECLİS ÜYELERİ DERNEĞİ	ANKARA
153	YEŞİL TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ	ANKARA
154	AKDENİZ TALASEMİ DERNEĞİ	ANTALYA
155	ALANYA TURİSTİK İŞLETMECİLER DERNEĞİ (ALTİD)	ANTALYA
156	ANTALYA BEYAZ BASTON GÖRMİYENLER DERNEĞİ	ANTALYA
157	ANTALYA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ANTALYA
158	ELMALI VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ANTALYA
159	KAŞ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ANTALYA
160	ARTVİN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ARTVİN
161	AYDIN SPASTİK ÇOCUKLARI DERNEĞİ	AYDIN
162	AYDIN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	AYDIN
163	SAĞLIĞI VE SAĞLIK YATIRIMLARINI DESTEKLEME DERNEĞİ	AYDIN
164	SAĞLIK HİZMETLERİNİ DESTEKLEME DERNEĞİ	AYDIN
165	ALTINOLUK TARİHİ ANTANDROS ŞEHRİNİ KURTARMA KORUMA ve YAŞATMA DER.	BALIKESİR
166	AYVALIK VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
167	BALIKESİR İL MERKEZİ HASTANELERİNİ GELİŞTİRME ve HALK SAĞ. KOR. DERNEĞİ	BALIKESİR
168	BALIKESİR KANSERLE SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
169	BALIKESİR VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
170	BANDIRMA HAYIR İŞLERİ DERNEĞİ	BALIKESİR
171	BANDIRMA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
172	BURHANİYE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
173	EDREMIT VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
174	GÖNEN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
175	SINDIRGI HASTAHANEYAP. ve YAŞ. DERNEĞİ	BALIKESİR

176	SINDIRGI VEREMLE SAVAŞ DERNEĞİ	BALIKESİR
177	BAYBURT VEREM SAVAŞI DERNEĞİ	BAYBURT
178	BOZÜYÜK VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BİLECİK
179	BOLU VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BOLU
180	BURDUR HASTAHANE VE SAĞ. TEŞİSLERİNİ YAP.YAŞ. DERNEĞİ	BURDUR
181	BURDUR ÖZÜRLÜLERİ KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	BURDUR
182	BURDUR VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BURDUR
183	BALKAN GÖÇMENLERİ KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	BURSA
184	BURSA ANA VE ÇOCUK SAĞLIĞI YARDIM VE EĞİTİM DERNEĞİ	BURSA
185	BURSA ESKİ ESERLERİ SEVENLER KURUMU DERNEĞİ	BURSA
186	BURSA GAZETECİLER CEMİYETİ	BURSA
187	BURSA KANSERLE SAVAŞ DERNEĞİ	BURSA
188	BURSA SAĞIR DİLSİZLERİ HİMAYE VE YARDIM DERNEĞİ	BURSA
189	BURSA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BURSA
190	BURSASPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	BURSA
191	MUDANYA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	BURSA
192	UYGAR GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ	BURSA
193	ZİHİNSEL ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	BURSA
194	ÇANKIRI VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ÇANKIRI
195	ÇORUM VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ÇORUM
196	DENİZLİ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	DENİZLİ
197	FAKİR VE MUHTAÇLARA YARDIM DERNEĞİ	DENİZLİ
198	DİYARBAKIR VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	DİYARBAKIR
199	DİYARBAKIR ZİYA GÖKALP ÜNİVERSİTESİNİ GERÇEKLEŞTİRME ve YAŞATMA DER.	DİYARBAKIR
200	DÜZCE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	DÜZCE
201	EDİRNE ZİHİN VE HAREKET ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KOR. DERNEĞİ	EDİRNE
202	KEŞAN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	EDİRNE
203	ELAZIĞ MUSİKİ KONSERVATUVARI	ELAZIĞ
204	ELAZIĞ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ELAZIĞ
205	SAĞLIĞI GELİŞTİRME VE SIĞARA İLE MÜCADELE DERNEĞİ	ELAZIĞ
206	ERZİNCAN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ERZİNCAN
207	ESKİŞEHİR GÖRSEM GÖRME ENGELLİLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ	ESKİŞEHİR
208	ESKİŞEHİR VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ESKİŞEHİR
209	GAZİANTEP VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	GAZİANTEP
210	GİRESUN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	GİRESUN
211	ŞEBİNKARAHİSAR VEREMLE MÜCADELE DERNEĞİ	GİRESUN
212	GÜMÜŞHANE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	GÜMÜŞHANE
213	ANTAKYA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	HATAY
214	İSKENDERUN HAYIRLAR YAPTIRMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	HATAY
215	İSKENDERUN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	HATAY
216	KORUNMAYA MUHTAÇ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	HATAY
217	ISPARTA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ISPARTA
218	GÖRME ÖZÜRLÜLERİNİ BİRLEŞTİRME ve KALK. DERNEĞİ	İÇEL
219	HAYIRLAR YAP. ESKİ KIYMETLİ ESERLERİ İMAR KORUMA ve YAŞATMA DERNEĞİ	İÇEL
220	İÇEL SOROPTİMİST KULÜBÜ (İŞ VE MESLEK KAD. DERNEĞİ)	İÇEL
221	İÇEL VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	İÇEL
222	SİLİFKE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	İÇEL
223	AİDS İLE SAVAŞIM DERNEĞİ	İSTANBUL
224	AKSEKİ EĞİTİM HAYRATI YAPANLAR ve YAŞATANLAR DERNEĞİ	İSTANBUL

225	ALTUNİZADE HASTANEYAPTIRMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL
226	ARAMA KURTARMA DERNEĞİ	İSTANBUL
227	BALIKADAMLARI SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
228	BALIKLIRUM HAST.YOKSUL ve HASTA İHTİYARLARI KOR. DERNEĞİ	İSTANBUL
229	BALTALIMANI ORTOPEDİ ve TRAVMATOLOJİ DERNEĞİ	İSTANBUL
230	BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
231	BAYRAMPAŞA SAĞLIK HİZMETLERİ YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
232	BEDENSEL ENGELLİLERLE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
233	BEŞİKTAŞ JİMNASTİK KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
234	BOĞAZIÇI SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
235	BOSNA SANCAK KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
236	CERRAHPAŞA KADIN DOĞUM KLİ.YRD. DERNEĞİ	İSTANBUL
237	CERRAHPAŞA HALK SAĞLIĞINI KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
238	CÜZZAMLA SAVAŞ DERNEĞİ	İSTANBUL
239	ÇAĞDAŞ YAŞAMI DESTEKLEME DERNEĞİ	İSTANBUL
240	ÇOCUK AKIL SAĞLIĞI VE REHABİLİTASYONU DERNEĞİ	İSTANBUL
241	ÇOCUK BÖBREK SAĞLIĞI DERNEĞİ	İSTANBUL
242	DARÜLECEZZEYE YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
243	DARÜŞŞAFKA CEMİYETİ	İSTANBUL
244	DENİZ FENERİ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
245	DENİZ TEMİZ DERNEĞİ	İSTANBUL
246	DOĞU TÜRKİSTAN GÖÇMENLERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
247	EMİN ONGAN ÜSKÜDAR MUSİKİ CEMİYETİ DERNEĞİ	İSTANBUL
248	ERAM ÖZEL EĞİTİME MUHTAÇ ÇOCUKLARA YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
249	ETİLER LİONS KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
250	FATİHİN ESKİ ESERLERİNİ İHYA VE KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
251	FENERBAHÇE SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
252	GALATASARAY SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
253	GÖÇMENLERE YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
254	GÖRME ÖZÜRLÜLER DERNEĞİ (GÖZ-DER)	İSTANBUL
255	HAYDARPAŞA NUMUNELİLER DERNEĞİ	İSTANBUL
256	HUZUREVLERİNİ KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL
257	IRAK TÜRKLERİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
258	İHTİYARLARA MAHSUS CEMİYETİ HAYRİYE DERNEĞİ DÜŞKÜNLER EVİ	İSTANBUL
259	İLİM YAYMA CEMİYETİ	İSTANBUL
260	İLK YARDIM HASTAHANELERİ YAŞATMA VE KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
261	İST. GÖĞÜS CER. MER. GÖĞÜS ve KALP HAST. SAVAŞ DERNEĞİ	İSTANBUL
262	İSTANBUL ÇOCUK SAĞLIĞI DERNEĞİ	İSTANBUL
263	İSTANBUL ESNAF HASTAHANESİ KORUMA ve YARD. DERNEĞİ	İSTANBUL
264	İSTANBUL FETİH DERNEĞİ	İSTANBUL
265	İSTANBUL FLARMONİ DERNEĞİ	İSTANBUL
266	İSTANBUL HASTA ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
267	İSTANBUL MİLLETLERARASI LİONS KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
268	İSTANBUL SOSYAL HİZMETLER FEDERASYONU	İSTANBUL
269	İSTANBUL ŞEHİR KÜTÜPHANESİ KURMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL
270	İSTANBUL TOPKAPI SARAYI MÜZESİ SEVENLER DERNEĞİ	İSTANBUL
271	İSTANBUL ULUSLAR ARASI KARDEŞLİK VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
272	İSTANBUL VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	İSTANBUL
273	İSTANBUL YELKEN KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL

274	KADIN HAKLARINI KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
275	KAHRAMANMARAŞ OKUTMA VE YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
276	KAMU YARARINA ÇALIŞAN ÇOCUK ZEKASINI KOR. ve GEL. DERNEĞİ	İSTANBUL
277	KAMU YARARINA ÇALIŞAN TÜRKİYE POLİS EMEK SOSY DERNEĞİ	İSTANBUL
278	KAMU YARARINA ÇALIŞIR TCDD EMEKLİLERİ SOSYAL YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
279	KAMU YARARINA ÇALIŞIR TÜRKİYE EMEKLİ ÖĞRETMENLER DERNEĞİ	İSTANBUL
280	KANLICA YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
281	KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ	İSTANBUL
282	KİMSEYOK MU DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
283	KONYA YÜKSEK ÖĞRENİM YAP.DERNEĞİTAHSİL DERNEĞİ	İSTANBUL
284	KÖRLERİ EĞİTİM VE KALKINDIRMA DERNEĞİ	İSTANBUL
285	KÖY ÖĞRETMENLERİ İLE HABERLEŞME ve YARD. DERNEĞİ	İSTANBUL
286	KULEDİBİ SAĞLIK EĞİTİM VE ÇEV RE KALKINDIRMA ve KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
287	LEVENT SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
288	MALTEPE CAMİİ İNŞAA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL
289	MARMARA SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
290	MODA SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ (İŞ VE MESLEK KADINLARI)	İSTANBUL
291	MÜSTAKİL SANAYİCİ ve İŞ ADAMLARI DERNEĞİ (MÜSİAD)	İSTANBUL
292	OMURLİK FELÇLİLERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
293	RESİM VE HEYKEL MÜZELERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
294	SULTANAHMET CAMİİ KORUMA ve İHYA DERNEĞİ	İSTANBUL
295	SÜREYYA AĞAOĞLU ÇOCUK DOSTLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
296	ŞİŞLİ SAĞLIK SOSYAL YARDIM VE EĞİTİM DERNEĞİ	İSTANBUL
297	ŞİŞLİ SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	İSTANBUL
298	TELSİZ VE RADYO AMATÖRLERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
299	TOPKAPI FUKARAPERVER DERNEĞİ	İSTANBUL
300	TÜKETİCİYİ KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
301	TÜRK AMERİKAN İŞADAMLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
302	TÜRK BASIN BİRLİĞİ DERNEĞİ	İSTANBUL
303	TÜRK BİLİM TARİHİ KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
304	TÜRK COĞRAFYA KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
305	TÜRK DİABET CEMİYETİ DERNEĞİ	İSTANBUL
306	TÜRK FİZİK DERNEĞİ	İSTANBUL
307	TÜRK KANSER DERNEĞİ	İSTANBUL
308	TÜRK KARDİYOLOJİ DERNEĞİ	İSTANBUL
309	TÜRK MATEMATİK DERNEĞİ	İSTANBUL
310	TÜRK MİKROBİYOLOJİ DERNEĞİ	İSTANBUL
311	TÜRK PEDIATRİ KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
312	TÜRK SANAYİCİLERİ ve İŞADAMLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
313	TÜRK SPASTİK ÇOCUKLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
314	TÜRK TIP CEMİYETİ	İSTANBUL
315	TÜRK ÜNİVERSİTELİ KADINLAR DERNEĞİ	İSTANBUL
316	TÜRKİSTANLILAR KÜLTÜR ve SOSYAL YARDIMLAŞMA DERNEĞİ	İSTANBUL
317	TÜRKİYE BEYAZ AY DERNEĞİ	İSTANBUL
318	TÜRKİYE ÇEVRE KOR. ve YEŞİLLENDİRME DERNEĞİ	İSTANBUL
319	TÜRKİYE FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON DERNEĞİ	İSTANBUL
320	TÜRKİYE GAZETECİLER CEMİYETİ	İSTANBUL
321	TÜRKİYE GİYİM SANAYİCİLERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
322	TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ	İSTANBUL

323	TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI DERNEĞİ	İSTANBUL
324	TÜRKİYE HAYVANLARI KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
325	TÜRKİYE HEMOFİLİ DERNEĞİ	İSTANBUL
326	TÜRKİYE İLAHİYAT TEDRİSATINA YARDIM EDEN DERNEKLER FEDERASYONU (TİDEF)	İSTANBUL
327	TÜRKİYE İŞ ADAMLARI ve SANAYİCİLER KONFEDERASYONU	İSTANBUL
328	TÜRKİYE İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ	İSTANBUL
329	TÜRKİYE İŞİTME ENGELLİLER MİLLİ FEDERASYONU	İSTANBUL
330	TÜRKİYE İŞİTME ENGELLİLER TESANÜT DERNEĞİ	İSTANBUL
331	TÜRKİYE JOKEY KULÜBÜ	İSTANBUL
332	TÜRKİYE KAS HASTALIKLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
333	TÜRKİYE KİMYA DERNEĞİ	İSTANBUL
334	TÜRKİYE MİLLİ OLİMPİYAT KOMİTESİ DERNEĞİ	İSTANBUL
335	TÜRKİYE MULTIPL SKLEROZ DERNEĞİ	İSTANBUL
336	TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ	İSTANBUL
337	TÜRKİYE SİVİL EMEKLİLERİ DERNEĞİ	İSTANBUL
338	TÜRKİYE SOLUNUM ARAŞTIRMA DERNEĞİ	İSTANBUL
339	TÜRKİYE SOROPTİMİST KULÜPLERİ FEDERASYONU	İSTANBUL
340	TÜRKİYE SPOR YAZARLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
341	TÜRKİYE TARİHİ EVLERİ KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
342	TÜRKİYE TIP AKADEMİSİ DERNEĞİ	İSTANBUL
343	TÜRKİYE TRAFİK KAZALARINI ÖNLEME DERNEĞİ	İSTANBUL
344	TÜRKİYE TURİNG OTOMOBİL KURUMU DERNEĞİ	İSTANBUL
345	TÜRKİYE YEŞİLAY DERNEĞİ	İSTANBUL
346	ULUSAL TRAVMA ve ACİL CERRAHİ DERNEĞİ	İSTANBUL
347	UMUMİ MENFAATLARA HADİM TÜRK DENİZCİLİK DERNEĞİ	İSTANBUL
348	YEDİKULE GÖĞÜS HASTALIKLARI HASTAHANESİNE YRD.DER.	İSTANBUL
349	YETİŞTİRME.YURTLARINI VE EĞİTİMİ DESTEKLEME DERNEĞİ	İSTANBUL
350	YILDIZ KORUMA VE YAŞATMA DERNEĞİ	İSTANBUL
351	YOKSUL HASTA ÖĞRENCİLERİ DOSTLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
352	YOKSULLARA YARDIM DERNEĞİ	İSTANBUL
353	ZEYNEP KAMİL ANNE ve ÇOCUK SAĞLIĞINI KORUMA DERNEĞİ	İSTANBUL
354	ZEYNEP KAMİL SAĞLIK MESLEK LİSESİ MEZUNLARI DERNEĞİ	İSTANBUL
355	AİDSLE MÜCADELE DERNEĞİ	İZMİR
356	BERGAMAYI SEVENLER DERNEĞİ	İZMİR
357	EGE TURİZM DERNEĞİ	İZMİR
358	EGE ÜNİVERSİTESİ YARDIM DERNEĞİ	İZMİR
359	FİDAN EĞİTİM KURUMLARI DERNEĞİ	İZMİR
360	GÖRMEYENLERİ KORUMA DERNEĞİ	İZMİR
361	İZMİR ATATÜRK ORMANI KURMA VE KORUMA DERNEĞİ	İZMİR
362	İZMİR BALKAN GÖÇMENLERİ KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	İZMİR
363	İZMİR ÇAĞDAŞ GÖRMEYENLER DERNEĞİ	İZMİR
364	İZMİR FAKİRLERİNE YARDIM DERNEĞİ	İZMİR
365	İZMİR FLARMONİ DERNEĞİ	İZMİR
366	İZMİR GAZETECİLER CEMİYETİ	İZMİR
367	İZMİR HASTAHANELERİNE YARDIM DERNEĞİ	İZMİR
368	İZMİR HASTANELERİNE YARDIM VE ve BİLİMSEL ARŞ.TEŞVİK DERNEĞİ	İZMİR
369	İZMİR MİLLİ KÜTÜPHANE DERNEĞİ	İZMİR
370	İZMİR SAĞIRLARI KORUMA KALKINDIRMA DERNEĞİ	İZMİR
371	İZMİR VEREMLE SAVAŞ DERNEĞİ	İZMİR

372	KARATAŞ HASTAHANESİ İDARE DERNEĞİ	İZMİR
373	KARŞIYAKA K. PAŞA CAMİİ KOR.YAŞ. ve SOS. KÜL. HİZ. DERNEĞİ	İZMİR
374	MAKEDONYA GÖÇMENLERİ KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ	İZMİR
375	MULTPL SKLEROZ DERNEĞİ	İZMİR
376	ÖDEMİŞ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	İZMİR
377	SAĞLIKLI GELECEK DERNEĞİ	İZMİR
378	TÜRKİYE PARAZİTOLOJİ DERNEĞİ	İZMİR
379	ELBİSTAN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	K. MARAŞ
380	ANADOLU SAKATLAR DERNEĞİ	KAYSERİ
381	KAYSERİ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KAYSERİ
382	KIRKLARELİ KANSER SAVAŞ DERNEĞİ	KIRKLARELİ
383	KIRKLARELİ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KIRKLARELİ
384	KIRŞEHİR VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KIRŞEHİR
385	BALKAN TÜRKLERİ KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ	KOCAELİ
386	GEBZE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KOCAELİ
387	KOCAELİ SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	KOCAELİ
388	KOCAELİ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KOCAELİ
389	KONYA HASTAHANELERİNE YARDIM DERNEĞİ	KONYA
390	KONYA KÜLTÜR VE TURİZM DERNEĞİ	KONYA
391	KONYA MÜHENDİSLİK MİMARLIK EĞTİMİNE DESTEK ve MEZULARI DERNEĞİ.	KONYA
392	KONYA ve MÜLHAKATI ESKİ ESERLERİ SEVENLER DERNEĞİ	KONYA
393	KONYA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KONYA
394	NASREDDİN HOCA ve TURİZM DERNEĞİ	KONYA
395	KÜTAHYA İLİNDE YETİŞENLER DERNEĞİ	KÜTAHYA
396	KÜTAHYA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	KÜTAHYA
397	SİMAV HASTAHANE YAPTIRMA VE YAŞ. ve SOSYAL HİZ. DERNEĞİ	KÜTAHYA
398	MALATYA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	MALATYA
399	OKUMUŞU ÇOĞALTMA ve OKUYANI KORUMA DERNEĞİ	MALATYA
400	MANİSA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	MANİSA
401	SALİHLİ SAĞLIK HİZMETLERİNİ KALKINDIRMA ve FAKİR HASTALARA YARDIM DER.	MANİSA
402	FETHİYE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	MUĞLA
403	MİLAS VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	MUĞLA
404	MUĞLA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	MUĞLA
405	TÜRK ÇANKURTARMA CEMİYETİ DERNEĞİ	MUĞLA
406	MUŞ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	MUŞ
407	NİĞDE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	NİĞDE
408	ORDU VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ORDU
409	RİZE VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	RİZE
410	SAKARYA HAYIR SEVENLER DERNEĞİ	SAKARYA
411	HAVZA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	SAMSUN
412	ONDOKUZ MAYIS ZİH. ENG. ÇOÇ. EĞT. UYG. ARŞ. GEL. DERNEĞİ	SAMSUN
413	SAMSUN DOĞAYI KORUMA DERNEĞİ	SAMSUN
414	SAMSUN SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	SAMSUN
415	SAMSUN VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	SAMSUN
416	SİİRT İLİ KURS VE OKUL TALEBELERİNE YARDIM DERNEĞİ	SİİRT
417	SİVAS VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	SİVAS
418	TEKİRDAĞ VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	TEKİRDAĞ
419	TURHAL VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	TOKAT
420	AKÇAABAT VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	TRABZON

421	SPASTİK ÇOCUKLARI ZİHİNSEL ÖZÜRLÜLERİ EGT. ve K.DERNEĞİ	TRABZON
422	TRAB. İŞİTME ve KONUŞMA ENGELLİLERİ KOR.ve YARD. DERNEĞİ	TRABZON
423	TRABZON VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	TRABZON
424	TRABZONSPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	TRABZON
425	UŞAK VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	UŞAK
426	YALOVA VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	YALOVA
427	YOZGAT VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	YOZGAT
428	KARADENİZ EREĞLİ SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ	ZONGULDAK
429	KARAEMLAS BİLİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ	ZONGULDAK
430	ZONGULDAK VEREM SAVAŞ DERNEĞİ	ZONGULDAK
431	TÜRKİYE MİLLİ PARALİMPİK KOMİTESİ DERNEĞİ	İSTANBUL

16.13 Bakanlar Kurulunca Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıflar Listesi

Sıra No	VAKFİN ADI	MERKEZİ	B.K.K.'nın TARİHİ	B.K.K.'nın SAYISI
1	500.Yıl Vakfı	İSTANBUL	27/03/1992	92/2901
2	Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı	ANKARA	21/04/1981	Ağu-26
3	Afyon Eğitim Vakfı	AFYON	03/11/1991	91/2412
4	Ahmet Muhip-Münire Dıranas Eğitim Vakfı	ANKARA	12/01/1998	98/10528
5	Akdeniz Sağlık Vakfı	ANTALYA	14/02/1986	86/10354
6	AKEV Asilsoy Kültür ve Eğitim Vakfı	İSTANBUL	11/04/1996	96/8022
7	Akkanat Eğitim ve Sağlık Vakfı	İSTANBUL	16/06/1995	95/7038
8	Alarko Eğitim ve Kültür Vakfı	İSTANBUL	23/11/1990	90/1199
9	ALEV Ankara Atatürk Lisesi Eğitim Vakfı	ANKARA	28/09/1989	89/14601
10	Ali Ekinci Vakfı	İSTANBUL	03/04/1995	95/6770
11	Ali Haydar Akın Vakfı	İSTANBUL	28/07/1986	86/10837
12	Ali Nihat Gökyiğit Eğitim, Sağlık, Kültür, Sanat ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı	İSTANBUL	09/09/2008	2008/14129
13	Altı Nokta Körler Vakfı	İSTANBUL	26/11/1971	Tem-92
14	Anadolu Çağdaş Eğitim Vakfı (ANAÇEV)	ANKARA	21/10/1997	97/10120
15	Anadolu Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı	İSTANBUL	09/07/1981	Ağu-41
16	Anadolu Üniversitesi Güçlendirme Vakfı	ESKİŞEHİR	28/03/1986	86/10525
17	Ankara Lösemili Çocuklar Sağlık ve Eğitim Vakfı	ANKARA	17/05/2000	2000/719
18	Ankara Öğretim Derneği Tevfik Fikret Eğitim Vakfı	ANKARA	15/04/1983	83/20888
19	Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı	ANKARA	12/08/1997	97/9812
20	Anne ve Bebek Sağlığı Vakfı	İSTANBUL	29/01/2001	2001/2009
21	Anne ve Çocuk Eğitimi Vakfı	İSTANBUL	25/02/1999	99/12502
22	Asım KOCABIYIK Kültür ve Eğitim Vakfı	İSTANBUL	29/07/1998	98/11619
23	AYÇOV Antalya Yetim ve Muhtaç Çocuklara Yardım Vakfı	ANTALYA	20/04/1998	98/11016
24	Aydın DOĞAN Vakfı	İSTANBUL	21/11/1997	97/10284
25	Ayhan ŞAHENK Vakfı	İSTANBUL	23/07/1997	97/9760
26	Bakırköy Akıl Hastanesi Vakfı	İSTANBUL	18/03/1981	Ağu-79
27	Balıkesir Verem ve Kansere Savaş Vakfı	BALIKESİR	26/07/1983	83/6900
28	Bereket Vakfı	İSTANBUL	21/11/1990	90/1182
29	Bezmialem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi Kliniklerine Yardım Vakfı	İSTANBUL	01/02/1986	86/10338

30	Bilim Merkezi Vakfı	İSTANBUL	23/02/1998	98/10700
31	Bilim ve Sanat Vakfı	İSTANBUL	09/07/2007	2007/12385
32	Bitlis Eğitim ve Tanıtma Vakfı	ANKARA	27/10/1990	90/1094
33	Bizim Lösemili Çocuklar Vakfı	İSTANBUL	03/04/1986	86/10555
34	Boğaziçi Üniversitesi Vakfı	İSTANBUL	12/08/1993	93/4805
35	Bornova Anadolu Lisesi Eğitim Vakfı	İZMİR	21/11/2003	2003/6549
36	Celal Bayar Vakfı	BURSA	12/12/1977	7/14410
37	Cemiyeti Hayriye Vakfı	KONYA	26/10/1976	7/13117
38	Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Vakfı	İSTANBUL	28/09/1989	89/14601
39	Cevdet İnci Eğitim Vakfı	İZMİR	23/06/2008	2008/13848
40	Coşkunöz Eğitim Vakfı	BURSA	25/07/1997	97/9693
41	Cumhuriyetçi Eğitim ve Kültür Merkezi Vakfı	İSTANBUL	27/05/1998	98/11209
42	Çağdaş Eğitim Vakfı	İSTANBUL	26/08/1999	99/13342
43	Çamlıca Kültür ve Yardım Vakfı	İSTANBUL	15/09/1991	91/2285
44	Çaykara ve Dernek Pazarı Eğitim Vakfı	İSTANBUL	05/01/1987	87/11437
45	Çimentaş Eğitim ve Sağlık Vakfı	İZMİR	18/12/1991	91/2523
46	Çocuk Hastalıkları Araştırma Vakfı	ANKARA	15/01/1993	93/4115
47	Çukurova Üniversitesi Güçlendirme Vakfı	ADANA	16/07/1978	7/16215
48	Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Güçlendirme Vakfı	ADANA	14/06/1994	94/5768
49	Danıştay Hizmetlerini Güçlendirme Vakfı	ANKARA	11/12/1998	98/12198
50	Darülaceze Vakfı	İSTANBUL	07/09/1994	94/6080
51	Denizli Yetim Aciz ve Muhtaçları Koruma Vakfı	DENİZLİ	06/08/1992	92/3384
52	Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi (İstanbul Akademisi) Vakfı	İSTANBUL	08/05/1998	98/11124
53	Doğal Hayatı Koruma Vakfı	İSTANBUL	10/08/2009	2009/15313
54	Eczacıbaşı Vakfı	İSTANBUL	27/02/1978	7/14917
55	Ege Çağdaş Eğitim Vakfı	İZMİR	21/05/2000	2000/766
56	Ege Orman Vakfı	İZMİR	20/04/1998	98/11016
57	Elazığ İzzet Paşa Vakfı	ELAZIĞ	14/09/1977	7/13945
58	Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı	ANKARA	25/01/1996	96/7839
59	Elginkan Vakfı	İSTANBUL	27/11/1989	89/14816
60	Emin Aktar Vakfı	İSTANBUL	11/09/1975	7/10658
61	Enka Spor Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı	İSTANBUL	02/05/1983	83/6537
62	Erdoğan Mustafa Akdağ Eğitim ve Kültür Vakfı	YOZGAT	27/01/1998	98/10601
63	Erzurum Kültür ve Eğitim Vakfı	ERZURUM	08/04/1980	81/646
64	Eskişehir Öğretim ve Eğitim Vakfı	ESKİŞEHİR	05/06/1970	7/764
65	Es-Seyyid Osman Hulusi Efendi Vakfı	MALATYA	10/12/2007	2007/13107
66	Eymir Kültür Vakfı	İSTANBUL	12/07/2005	2005/9172
67	Fevzi Akkaya Temel Eğitim Vakfı	İSTANBUL	21/09/1978	7/16557
68	Fevziye Mektepleri Vakfı	İSTANBUL	10/01/1975	Tem-21
69	Finans Vakfı	İSTANBUL	29/11/1994	94/6398
70	Florence Nightingal Hemşire Mektepleri ve Hastaneleri Vakfı	İSTANBUL	11/04/1970	7/475
71	Galatasaray Eğitim Vakfı	İSTANBUL	08/11/1982	Ağu-85
72	Gaziantep Kolej Vakfı	GAZİANTEP	21/06/1973	Tem-57
73	Gaziler Kültür ve Yardımlaşma Vakfı	ANKARA	17/11/1999	99/13698
74	Gedik Eğitim Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı	İSTANBUL	21/11/2003	2003/6550
75	Geyre (Afrodisias Kazıları) Vakfı	İSTANBUL	17/01/2008	2008/13150
76	Göz Nurunu Koruma Vakfı	İSTANBUL	31/05/1985	85/9544
77	GSD Eğitim Vakfı	İSTANBUL	15/06/1998	98/11288
78	Gürsoy Eğitim ve Kültür Vakfı	İSTANBUL	30/12/1999	99/13882

79	Haberal Eğitim Vakfı	ANKARA	22/11/1989	89/14784
80	Hacettepe Çocuk Sağlığı Enstitüsü Vakfı	ANKARA	28/05/1971	Tem-95
81	Hacettepe Tıp Merkezi Vakfı	ANKARA	06/07/1968	6/10326
82	Hacettepe Üniversitesi Vakfı	ANKARA	03/11/1973	Tem-10
83	Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı	ANKARA	13/03/1998	98/10806
84	Hacı Ömer Sabancı Vakfı	ADANA	17/07/1973	Tem-60
85	Hacı Sani Konukoğlu Vakfı	GAZİANTEP	20/12/1995	95/7663
86	Halis Toprak Vakfı	İSTANBUL	25/02/1999	99/12502
87	Hayat Sağlık ve Sosyal Hizmetler Vakfı	İSTANBUL	05/01/2006	2006/9946
88	Hayra Hizmet Vakfı	KONYA	27/08/1984	84/8489
89	Hisar Eğitim Vakfı	İSTANBUL	23/08/1973	Tem-31
90	Hızıroğlu Vakfı	ANKARA	12/12/1997	97/10406
91	Hüseyin Akif Terzioğlu Şevkat Yuvası Vakfı	ÇANAKKALE	06/07/1981	Ağu-92
92	Hz. İbrahim Halilullah Kültür ve Eğitim Vakfı	ŞANLIURFA	02/05/1986	86/10686
93	Isparta Hayırlar Eğitim Sağlık Kültür ve Yardım Vakfı	ISPARTA	04/11/1990	90/1112
94	İbrahim Çeçen Vakfı	ANKARA	04/01/2008	2008/13259
95	İbn'ül Emin-Mahmut Kemal İnal Vakfı	İSTANBUL	02/09/1980	8/1576
96	İhsan Doğramacı Vakfı	ANKARA	13/10/1973	Tem-77
97	İktisadi Kalkınma Vakfı	İSTANBUL	12/12/1986	86/11339
98	İlim Yayma Vakfı	İSTANBUL	31/12/1974	Tem-68
99	İnanç Vakfı	İSTANBUL	05/11/1993	93/5199
100	İnönü Üniversitesi Vakfı	MALATYA	09/05/1996	96/8164
101	İnönü Vakfı	ANKARA	20/09/1984	84/8521
102	İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı	İSTANBUL	23/07/2001	2001/2871
103	İpek Kültür ve Eğitim Vakfı	GAZİANTEP	31/03/2008	2008/13493
104	İslami İlimler Araştırma Vakfı	İSTANBUL	29/11/1989	89/14837
105	İstanbul Erkek Liseliler Eğitim Vakfı	İSTANBUL	09/11/1991	91/2454
106	İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı	İSTANBUL	25/12/1984	84/8917
107	İstanbul Marmara Eğitim Vakfı	İSTANBUL	10/11/1998	98/12014
108	İstanbul Sanayi Odası Vakfı	İSTANBUL	01/09/1997	97/9898
109	İstanbul Teknik Üniversitesi Vakfı	İSTANBUL	30/10/1986	86/11134
110	İstanbul Teknik Üniversitesini Geliştirme Vakfı	İSTANBUL	08/05/1998	98/11124
111	İstanbul Tıp Fakültesi Vakfı	İSTANBUL	23/06/1992	92/3221
112	İstanbul Üniversitesi Araştırma ve Yardım Vakfı	İSTANBUL	13/11/2001	2001/3702
113	İSTEK İstanbul Eğitim ve Kültür Vakfı	İSTANBUL	20/09/1984	84/8537
114	İşitme Özürlü Çocuklar Eğitim ve Araştırma Vakfı	ESKİŞEHİR	12/01/1990	90/11
115	İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı	İZMİR	06/09/1990	90/878
116	İzmir Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı	İZMİR	01/09/1997	97/9911
117	İzzet Baysal Vakfı	İSTANBUL	26/02/1987	87/11540
118	Kabataş Erkek Lisesi Eğitim Vakfı	İSTANBUL	10/08/1990	90/751
119	Kadın Emekini Değerlendirme Vakfı	İSTANBUL	29/01/2001	2001/2009
120	Kaleseramik Eğitim Vakfı	ANKARA	08/05/1998	98/11124
121	Kartal Vakfı	ANKARA	11/07/2000	2000/1051
122	Kayseri Yüksek Öğrenim ve Yardım Vakfı	KAYSERİ	09/12/1974	Tem-67
123	Kemik İliği Transplantasyon ve Onkoloji Merkezi Kurma ve Geliştirme Vakfı	İZMİR	16/11/2000	2000/1862
124	Kenan Evren Eğitim Kültür ve Doğayı Koruma Vakfı	MUĞLA	29/12/1997	97/10481
125	Kocaeli Eğitim ve Gençlik Vakfı	KOCAELİ	28/03/1995	95/6752
126	Konya Ereğli Zihinsel ve Fiziksel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı	KONYA	14/06/2006	2006/10608

127	M. Rifat Güzel ve Eşi Şerife Güzel Vakfı	İSTANBUL	08/02/1985	85/9108
128	Malatya Eğitim Vakfı	İSTANBUL	20/12/1985	85/10197
129	Malatya Hacı Bektaş Veli Kültür Merkezi Vakfı	MALATYA	07/01/2002	2002/3663
130	Manisa Huzurevi Vakfı	MANİSA	27/12/2005	2005/9846
131	Manisa Yüksek Tahsil Öğrenci Yurdu Vakfı	MANİSA	06/09/1974	Tem-21
132	Marmara Eğitim ve Kültür Vakfı	İSTANBUL	12/07/2005	2005/9172
133	Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Vakfı	İSTANBUL	03/11/1991	91/2412
134	Medipolitan Eğitim ve Sağlık Vakfı	İSTANBUL	12/10/2009	2009/15502
135	Mehmet Zorlu Eğitim Sağlık Kültür ve Yardımlaşma Vakfı	İSTANBUL	12/07/2005	2005/9172
136	MEKSA Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayii Destekleme Vakfı	ANKARA	09/11/1988	88/13476
137	MESS Eğitim Vakfı	İSTANBUL	23/12/1986	86/11340
138	Milli Eğitim Bakanlığı Kadıköy Sağlık Eğitimi Merkezi Vakfı	İSTANBUL	05/04/1993	93/4271
139	Milli Eğitim Vakfı	ANKARA	12/12/1980	Ağu-96
140	Milli Kültür ve Ahlaka Hizmet Vakfı	İZMİR	20/06/1975	7/10252
141	Muradiye Kültür Vakfı	ANKARA	06/12/2004	2004/8190
142	Nuh Çimento Sanayii Vakfı	KOCAELİ	17/11/1999	99/13655
143	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Vakfı	SAMSUN	20/12/1976	7/12955
144	Ortadoğu Teknik Üniversitesini Geliştirme Vakfı	ANKARA	02/05/1983	83/6542
145	Prof.Fahrettin Kerim Gökay Vakfı	İSTANBUL	04/01/1976	7/11184
146	Rahmi M. Koç Sanayi Müzeciliği ve Kültür Vakfı	İSTANBUL	12/12/1997	97/10396
147	Reisoğlu Eğitim ve Sağlık Vakfı	ANTALYA	14/06/1994	94/5768
148	Rize İli Hizmet Vakfı	RİZE	06/12/1991	91/2515
149	Rüştü Akın Vakfı	İSTANBUL	20/01/1987	87/11428
150	Sağlık ve Eğitim Vakfı	İSTANBUL	16/01/1990	90/84
151	Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı	ANKARA	30/04/1986	86/10652
152	Saint Joseph Lisesi Eğitim Vakfı	İSTANBUL	05/06/1995	95/6883
153	Selma ve Hacı Osman Vasıb Meti Ana ve Çocuk Sağlığı ve Sağlık Yardım Vakfı	İSTANBUL	21/07/1976	7/12474
154	Sema Yazar Gençlik Vakfı	ANKARA	29/11/1994	94/6398
155	Semiha Şakir Sarıgül Sağlık, Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı	İSTANBUL	30/03/2001	2001/2275
156	Sevda Cenap And Müzik Vakfı	ANKARA	30/11/1973	Tem-41
157	SİSATEV Sosyal Sigortalar Kurumu Sağlık Tesislerini Güçlendirme Vakfı	ANKARA	05/01/1991	91/1352
158	Sıtkı KOÇMAN Muğla Üniversitesini Geliştirme Vakfı	MUĞLA	11/01/2002	2002/3669
159	Sosyal Dayanışma ve Mutlu Emeklilik Vakfı	İZMİR	12/08/1993	93/4805
160	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Şeyh Zayed Çocuk Koruma Vakfı	ANKARA	29/11/1994	94/6398
161	Suna ve İnan Kırac Vakfı	İSTANBUL	12/07/2005	2005/9172
162	Şevkat Vakfı	İSTANBUL	03/04/1992	92/2935
163	Şişli Terakki Vakfı	İSTANBUL	10/12/1986	86/11284
164	Tekfen Eğitim, Sağlık, Kültür, Sanat ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı	İSTANBUL	23/09/2004	2004/7915
165	Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sanayii, Teknoloji ve Tasarım Araştırma Geliştirme Vakfı (TARGEV)	İZMİR	21/07/1997	97/9611
166	TEMA Türkiye Ereyzonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı	İSTANBUL	15/12/1995	95/7677
167	TESEV Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı	İSTANBUL	18/07/2001	2001/2854
168	TOHUM Türkiye Otizm Erken Tanı ve Eğitim Vakfı	İSTANBUL	12/07/2005	2005/9172
169	Tokyo Camii Vakfı	ANKARA	05/01/2001	2001/1902
170	Toplum Gönüllüleri Vakfı	İSTANBUL	29/07/2004	2004/8253

171	TUGEV Turizm Geliştirme ve Eğitim Vakfı	İSTANBUL	05/07/1984	84/8257
172	Türk Kadını Güçlendirme ve Tanıtma Vakfı	ANKARA	25/04/1986	86/10613
173	TÜLOV Türkiye Tanıtım Araştırma Demokrasi ve Laik Oluşum Vakfı	ANKARA	27/12/2001	2001/3554
174	Türk Anadolu Vakfı	KONYA	10/06/1974	Tem-66
175	Türk Böbrek Vakfı	İSTANBUL	22/11/1989	89/14784
176	Türk Diyabet Vakfı	İSTANBUL	16/11/2000	2000/1862
177	Türk Diabet ve Obezite Vakfı	İSTANBUL	06/12/2004	2004/8189
178	Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı	İSTANBUL	20/07/1980	8/1307
179	Türk Eğitim Derneği Ankara Koleji Vakfı	ANKARA	17/05/1991	91/1841
180	Türk Eğitim Derneği İstanbul Koleji Vakfı	İSTANBUL	12/07/2005	2005/9172
181	Türk Eğitim Sağlık ve Çevre Vakfı	KOCAELİ	12/07/2005	2005/9172
182	Türk Eğitim Vakfı	İSTANBUL	09/12/1968	6/11056
183	Türk Eğitimine Özgü Kadir Has Vakfı	İSTANBUL	23/02/1992	92/2779
184	Türk Emniyet Teşkilatı Şehitleri, Malülleri, Dul ve Yetimleri Eğitim Yardım Vakfı	İSTANBUL	11/04/1984	84/7929
185	Türk Güreş Vakfı	ANKARA	11/02/1986	86/10349
186	Türk Japon Vakfı	ANKARA	21/02/1995	95/6592
187	Türk Kalp Vakfı	İSTANBUL	25/12/1975	07/11/1959
188	Türk Kardiyoloji Vakfı	İSTANBUL	01/08/1986	86/10924
189	Türk Onkoloji Vakfı	İSTANBUL	07/09/1994	94/6080
190	Türk Petrol Vakfı	İSTANBUL	03/10/1969	6/12528
191	Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı	ANKARA	25/01/1980	8/218
192	Türk Silahlı Kuvvetleri Mehmetçik Vakfı	ANKARA	26/07/1982	Ağu-23
193	Türk Silahlı Kuvvetleri Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi Vakfı	ANKARA	17/02/1997	97/9239
194	Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı	ANKARA	14/11/1974	Tem-75
195	Türk Tanıtma Vakfı	ANKARA	27/02/1982	Ağu-56
196	Türkiye Ayakkabı Sektörü Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı	İSTANBUL	28/10/2004	2004/8058
197	Türkiye Diyanet Vakfı	ANKARA	20/12/1977	7/14433
198	Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı	İSTANBUL	27/09/1985	85/9901
199	Türkiye Devlet Hastaneleri ve Hastalara Yardım Vakfı	ANKARA	05/04/1993	93/4271
200	Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı	İSTANBUL	09/10/1995	95/7445
201	Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı	İSTANBUL	19/01/1998	98/10648
202	Türkiye Engelliler Spor Yardım ve Eğitim Vakfı	İSTANBUL	24/01/2007	2007/11604
203	Türkiye Gücsüzler ve Kimsesizlere Yardım Vakfı	ANKARA	10/09/1990	90/874
204	Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Mikrocerrahi ve Rekonstrüksiyon Vakfı	İSTANBUL	28/07/1986	86/11001
205	Türkiye Kalkınma Vakfı	ANKARA	08/05/1972	Tem-34
206	Türkiye Kalp ve Sağlık Vakfı	İZMİR	04/11/2008	2008/14360
207	Türkiye Kanserle Savaş Vakfı	İSTANBUL	10/10/1976	7/12755
208	Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı	İSTANBUL	07/12/1989	89/14827
209	Türkiye Millî Kültür Vakfı	İSTANBUL	02/04/1969	6/11572
210	Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfı	ANKARA	29/01/1981	Ağu-37
211	Türkiye Sağlık ve Tedavi Vakfı	ANKARA	21/05/1984	84/8121
212	Türkiye Sakatları Koruma Vakfı	ANKARA	26/07/1983	83/6898
213	Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı	İSTANBUL	07/09/1994	94/6080
214	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı	ANKARA	07/09/1994	94/6080
215	Türkiye Trafik Kazaları Yardım Vakfı	ANKARA	14/05/1976	76/11899
216	Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı	İSTANBUL	25/12/2006	2006/11517
217	Türkiye Yüksek Tahsil Gençliği Öğrenim ve İhtisas Vakfı	İSTANBUL	30/09/2004	2004/8026

218	Türkmeneli İşbirliği ve Kültür Vakfı	ANKARA	17/11/2005	2005/9685
219	Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı	ANKARA	14/07/1997	97/9669
220	Uludağ Kültür ve Eğitim Vakfı	BURSA	17/11/2005	2005/9686
221	Uludağ Üniversitesi Güçlendirme Vakfı	BURSA	27/02/1978	7/14918
222	Umut Onurlu Önderler Yetiştirme Vakfı	İSTANBUL	12/10/2009	2009/15588
223	Vedat Ardahan Vakfı	İSTANBUL	28/02/1978	7/15068
224	Vehbi Koç Vakfı	İSTANBUL	28/12/1968	6/11114
225	Yardım ve İyilik Vakfı	MERSİN	20/12/1973	Tem-28
226	Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı	İZMİR	23/02/1992	92/2780
227	Yıldız Üniversitesi Vakfı	İSTANBUL	17/02/1986	86/10377
228	Yıldız Yasemin Sonel Kalp Vakfı	ANKARA	06/04/1991	91/1715
229	Yirmibirinci Yüzyıl Eğitim ve Kültür Vakfı	İSTANBUL	18/12/2000	2000/1866
230	Zeynep Mutlu Eğitim Vakfı	İSTANBUL	23/07/2001	2001/2850
231	Zeytinolu Eğitim Bilim ve Kültür Vakfı	ESKİŞEHİR	18/05/1993	93/4439
232	Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı	ANKARA	18/02/1987	87/11519
233	Zübeyde Hanım Şehit Analarını Koruma Vakfı	ANKARA	05/07/1995	95/7070

16.14 Yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Getirdiği Yenilikler

Bilindiği üzere 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu 1957 yılında yürürlüğe girmiş ve günümüze kadar uygulanmış ve geliştirilmiştir. Kanun zaman içerisinde küçük değişikliklere uğramakla birlikte günümüzde bir çok ihtiyaca cevap veremez hale gelmiştir. Avrupa Birliği'nin kurulup bir küresel, ekonomik, ticari ve siyasi güç haline gelmesi; Avrupa Ekonomik Alanı, NAFTA gibi dünya ticaretinde yeri ve etkisi olan, ekonomik, bölgesel birliklerin çalışmaya başlamaları; söz konusu örgütlerin maddi hukuk kuralları koymaları ve uluslararası hukuk rejimleri yaratmaları ve 1960'ların ortalarından itibaren serbest pazar ve rekabet ekonomisinin tüm ülkelerde yaygınlık kazanması gibi gelişmeler, örgütlenmeler ve oluşumların; kurumlarını, öğretilerini ve düzenlerini birlikte getirmesi sonrasında Türk Ticaret Kanunu'nda değişiklik yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. İlk olarak 2005 yılında Yeni Türk Ticaret Kanunu taslağı hazırlanmış fakat günümüze kadar bir çok maddesi değişikliğe uğramıştır. Tasarı ilgili komisyonda olup henüz yasalaşmamıştır.

Tasarı halindeki Yeni Türk Ticaret Kanunu iş hayatına köklü değişiklikler getirmektedir. Bu değişikliklerden önemli olduğunu düşündüğümüz bazı maddeler aşağıda yer almaktadır:

1. Tasarı ile teknik gelişmeler dikkate alınıyor ve ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması, işletme ile ilgili her türlü belgenin elektronik ortamda saklanması imkanı getiriliyor (Md. 64,65).
2. Halen TTT'nda 10 yıl olan saklama süresi Vergi Usul Kanunu ile uyumlu bir hale getirilerek 5 yıla indiriliyor (Md.82).
3. Gerçek ve tüzel kişiler, ticari defterlerini ve finansal tablolarını TMSK (Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu) tarafından yayınlanacak Türkiye Muhasebe Standartları'na, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmak ve düzenlemek zorundadırlar (Md.88). Böylece Türkiye'deki uygulama artık hem ayrıntılı hem de gelişme halindeki standartların hakimiyeti altına girerek bu alanda uluslararası toplumla ve piyasalarla bütünleşmiş olacak.

4. Halen anonim şirketlerde 50.000 TL, limited şirketlerde 5.000 TL olan asgari sermaye miktarı anonim şirketlerde 50.000 TL olarak muhafaza edilmekte, limited şirketlerde ise en az 25.000 TL olarak beş kat artırılmaktadır (Md.332-580).
5. Daha önce kaldırılmış bulunan tescilden önceki blokaj uygulaması yeniden gelmektedir (Md.345).
6. Bundan böyle tek kişilik anonim şirketler ve tek kişilik limited şirketler kurulabilecek (Md.338-573).
7. Tek kişilik yönetim kurulu mümkün hale geliyor (Md.359).
8. Tasarıya göre, yönetim kurulu üyelerinin en az yarısı ile tüzel kişi adına tescil ve ilan edilen kişinin ve tek üyeli yönetim kurulunda bu üyenin yüksek öğrenim görmüş olması zorunlu olacak (Md.359).
9. Yönetim kurullarına birden fazla başkan vekili seçilebilecek (Md.366).
10. Online olarak yönetim kurulu toplantılarına katılma ve oy verme imkanı getiriliyor (Md.390-1527).
11. TOBB bünyesinde elektronik sicil bilgi bankası kurulacak (Md.24), tescile tabi tüm işlemler sicil bankasına kayıt edilecek.
12. Her sermaye şirketi bir web sitesi açmak zorunda olacak (Md.1524).
13. Tarafların açık anlaşmaları şartıyla ihbarlar, itirazlar ve benzeri beyanlar, fatura, teyit mektubu, iştirak taahhütnamesi, toplantı çağrıları, elektronik ortamda düzenlenebilecek, yollanabilecek, itiraza uğrayabilecek ve kabul edilmişse hüküm ifade edecek (Md.1525).
14. Modern şirketler hukukuna uygun olarak pay sahibinin konumu güçlendirilmiş; pay sahipliği haklarının listesi daha da zenginleştiriliyor.
15. Yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna ilişkin olarak, üyelerin sorumluluklarındaki farklılıkları esas alacak farklılaştırılmış müteselsil sorumluluk kabul ediliyor (Md.557).
16. Şirketler topluluğu, hakim (ana) ve bağlı (yavru) şirketler ve bunların denetimi hakkında düzenlemeler yapılmıştır (Md.195-209).
17. Artık anonim şirketler ve şirketler topluluğu ile limited şirketlerin finansal tabloları denetçi tarafından uluslararası denetim standartlarına göre denetlenecek (Md.397).

17. VERGİ SÖZLÜĞÜ

A

Abes	Boş işler, lüzumsuz ve amaçsız iş.
Aciz	Beceriksiz, yeteneksiz, gücü yetmeyen.
Acz	Beceriksizlik, yeteneksizlik, güçsüzlük.
Adet	Usül, gelenek, görenek, alışılmış şey, alışkanlık.
Adli	Adaletle ilişkin, adaletle ilgili.
Afet	Bela, büyük felaket. Deprem, su baskınları vb.
Asgari	En az, en küçük, daha küçük.
Ahkam	Hüküm, hükümler, kanunlar.
Ahlak	Huy, insanın iyi veya kötü tavır ve hareketleri, insanın doğuştan veya daha sonra kazandığı akli ve ruhi durumu.
Ahz	Alma, tutma, kabul etme, tahsil etme, tasarrufuna katma.
Aidiyet	İlgililik, ait olma, birine ait olma, bağ.
Akamet	Neticesizlik, sonuçsuz kalma, sonunu getirememeye, kısırlık.
Akar	Para getiren mülk, ev, işyeri vb.
Akim	Sonuçsuz, sonuçsuz kalma, boşuna, kısır.
Akli	Akıl ile bilinen veya bulunan şey, akılla ilgili, akla dair.
Aleni	Açık olarak, meydanda, gizlemeden, gizlemeyerek.
Aleyh	Aleyhinde, onun hakkında, onun üzerine.
Amade	Hazırlanmış, hazır durumda, hazır.
Amme	Kamu, devlet. Herkese ait olan, genel olan.
Anane (An'ane)	Adetler, gelenekler, töre.
Ariye (Ariyet)	Geri verilmek üzere alınan, Bir kimsenin geri almak üzere, karşılıksız olarak başkasının faydalanmasına terk ettiği mal.
Arzetmek	Sunmak, hürmet etmek, açıklamak.
Aşına	Tanıdık, haberli, bilgili, yabancı olmayan, bildik.
Atfen	Birisinin adına, birisine yükleyerek.
Atıl	Boş, boşta, işlemez durumda.
Avdet	Dönüş, dönme, rücu etme, geri gelme.
Ayb	Kusur, leke, utandıracak durum.
Ayniyat	Kullanılmaya veya harcanmaya elverişli olup taşınabilen ve para eden şeyler.
Aza	Üye, bir kuruluşa dahil olan, ait olan kimse.
Azami	En fazla, en çok, en son kapasite.
Azl	Bir şeyi yerinden almak, işinden ayırmak, makamından ayırmak, görevden almak.

B

Baha (Paha)	Kıymet, değer, bir şeyin fiyatı, bedeli.
Bahis	Anlatım. Anlatan. Bahseden. Bir şeyle ilgili bilgi ve bildirimleri kapsayan, içine alan.
Bakaya	Artıklar, fazla kalan şeyler.
Bakiyye (Bakiye)	Artık, geri kalan, artan.
Baliğ	Yetişmiş, olgun yaşına gelmiş, aklı başında, erişmiş, yetişkin.
Bani	Kurucu, yapan, inşa eden.
Bariz	Görünür, meydanda olan, açık, belli.
Basiret	Gerçeği anlayabilme, anlama yeteneği, gerçekleri kalbiyle hissedip anlamak.
Batıl	Gerçek olmayan, sahte, boş.
Bedel	Bir şeyin karşılığı, bir şeyin yerine verilen ve verildiği şeyin yerini tutan.
Beher	Her, her bir, her birisine.
Beraat	Temize çıkma, aklanma, suçsuzluk.
Beyan	İzah, açıklama, anlatma, açık söyleme, bildirme.
Bilcümle	Bütün, hepsi, genellikle.
Bilfiil	Sırf kendisi, kendi çalışmasıyla, kendi kendine.
Binaen	Bu sebeple, bu yüzden.
Binaenaleyh	Bunun üzerine, ondan dolayı.
Bila Kayd-u Şart	Kayıtsız ve şartsız olarak
Bono	Ticaret senedi, belirli bir vadenin sonunda belirli bir paranın belli bir kimseye ödeneceğini bildiren senet.
Butlan	Haksızlık, geçersiz olmak, boş olmak, hak olmamak.
Büluğ	Erginlik, olgunluk, mükellefiyet çağı.

C

Cahil	Tecrübesiz, eğitimsiz, bilgisiz.
Caiz	Mümkün, olur, olabilir.
Cari	Geçerli olan, geçmekte olan, akıcı.
Caymak	Vazgeçmek, sözünden dönmek.
Cebren	Zorla, güç kullanarak.
Cebri	Zorla yaptırılan, isteği dışında zorla yaptırılan.
Celb	Kendi tarafına çekmek, çekmek, götürmek.
Celse	Bir meclis veya mahkeme üyelerinin toplanmalarından, dağılmalarına kadar geçen görüşme süresi, oturum.
Cevaz	İzin, izinli, geçerli olma.
Ceza	Karşılık, karşılık verme, suç işleyenlere verilen suçun karşılığı.
Cihet	Yön, taraf, yan. (neden, bahane)
Cizye	Vergi, haraç.
Cumhur	Halk, halk topluluğu.

Cürüm	Kusur, kabahat, hata.
Cüz	Kısım, bölüm, parça, bir bütünün bir parçası.
Çeyrek	Dörtte bir.

D

Dahil	Katmak, girmek, karışmak.
Daim	Devam eden, daima, sürekli.
Dain	Borç veren, alacaklı.
Damga	Bir şeyin üzerine işaret koymak. İz vuran alet.
Dava	İzlenilen yol, fikir. Sav. Bir kimsenin hakkını aramak üzere mahkemeye müracaat etmesi.
Davet	Çağırma.
Defaten	Bir kerede, hemen, birdenbire, ani olarak.
Defterdar	Defter tutan. Devletin gelir ve giderlerini tutan görevli.
Delalet	Delil olmak. Yol göstermek. Kılavuzluk. İz.
Delil	Bilinmeyi keşfetme ve bilinenin doğruluğunu ispat etmekte kullanılan araç ve alet olarak düşünülen şeyler.
Derc	İçine almak. Katmak.
Dermeyan	Ortada olan şey.
Dırayet	Zeka, bilgi, kuvvetli derecede tecrübe sahibi olmak. Ölçülü ve tecrübeye dayanan akıl.
Direktif	Emir. Talimat. Üst makamlardan izlenilecek yol üzerine verilen emirler.
Disiplin	Uyulması gereken kural ve yasalar.
Düstur	Genel kurallar. Kanun, nizam. Ör. tarz. (İzin)
Düyun	Borçlar.

E

Ebeveyn	Anne ve baba.
Efrad	Fertler, kişiler.
Ehil (Ehli)	Yetenekli, usta, becerikli. Yabancı olmayan, alışık.
Ehliyet (Ehliyyet)	Yeterlik. Bir işin ustası olduğuna dair evrak, belge.
Ehven	Zararı daha az olan. En zararsız. Daha ucuz.
Ekser	Pek fazla. Daha çok.
Emanet	Eminlik. Birisine koruması için teslim edilen şey. Birisine birşeyi koruması için bırakma.
Emare	İşaret, iz. İp ucu, belirti.
Emlak	Mülkler. (binalar, arsa ve araziler) İnsanların tasarrufunda bulunan yerler.
Emsal	(Ör.) Denk. Benzer.
Emtia	Mal. Ticaret malı.
Erbab	Bir işi iyi bilen. Hüner sahibi kimse. Bir işin ustası.
Esnaf	Sınıflar. Sıralar. Türhüler. Ticaret ve sanat ustaları.
Evsaf	Sıfatlar. Özellikler. Tanımlayıcı özellikler.

F

Faal	Çalışır durumda. Devam etmekte olan çalışma. Hareket halinde.
Fahiş	Ölçüyü aşan, aşırı, çok fazla.
Faiz	Ödünç verilen para için alınan kar. Nema.
Fasıla	Ara. Durak. Kısım.
Fasid	Bozuk. Bozulma. Doğru olmayan.
Feragat	Hakkından vazgeçmek, bir şey istememek. Şahsi davasından vazgeçmek. Tok gözlülük.
Ferd	Kişi. Tek.
Fesat	Bozuk ve fenalık, kötülük. Karışıklık.
Fesh	Bozmak. Hükümsüz bırakmak, geçersiz kılmak. Kaldırmak.

G

Gayb	Gizli olan. Görünmeyen. Belirsiz.
Gıyab	Görünmemek. Göz önünde olmamak. Hazırda bulunmamak. Arkasından.

H

Hac (Haciz)	Borcunu ödeyemeyenin veya ödemeyenin diğer mallarına el koyma.
Hadim	Hizmet eden. Hizmet.
Haiz	Bir şeye sahip olma.
Halel	Bozukluk. Eksiklik. Başkası tarafından verilen zarar.
Hased	Çekememezlik, kıskançlık, kıskanmak.
Hata	Yanlışlık. Bilmeden yapılan davranış. Yanılma.
Havi	İçine alan, kaplayan, kuşatan.
Haysiyet	Saygınlık, şeref, değer, kıymet.
Hazirun	Hazır bulunanlar, mevcut olanlar. Meydanda olanlar, göz önünde olanlar.
Hibe	Bağışlamak. Bağışlanan şey. Parasız ve karşılıksız vermek.
Hilaf	Ters, karşı, zıd, karşı koymak.
Hitam	Son. Nihayet.
Hülasa	Bir şeyin özü, sadeleştirilmesi.
Hüküm	Karar, kuvvet, emir.
Hükmi-şahıs	Şahıs gibi işlem gören şirket, dernek vb. kuruluşlar, birlikler.
Hüsniniyet	İyi niyet. Temiz kalplilik.
Hüviyet	Kimlik. Birisinin kim olduğu, kökü, esası.

I

Iskat	Düşürmek. Düşürülmek. Hükümsüz bırakmak. Silmek.
-------	--

İ

İaşe	Geçindirmek. Yaşatmak. Beslemek.
İbaret	Meydana gelmiş. Bir şeylerden oluşmuş.
İbra	Temize çıkarmak. Sağlamaştırma.
İbraz	Göstermek. Meydana koymak.
İcab	Lazım. Gerekli. Lüzumlu.
İcar	Kiralamak. Kiraya vermek.
İcbar	Zor. Zorlama.
İcmal	Özet. Özetlemek. Kısaltmak, bir araya toplamak. Sonuç.
İçtihad	Kudret ve kuvvetini tam kullanarak çalışmak. Gayret etmek. Çaba sarfetmek, kanaat getirmek. Bir konu hakkında bir kimsenin ya da birden fazla kimsenin ortak kanaati.
İddia	Bir şeyin olumlu veya olumsuzluğunu ısrarla söylemek. İleri sürülen fikir. Dava etmek. İsrar etmek.
İfa	Ödemek. Yerine getirmek. Yapmak.
İfade	Anlatmak. Söylemek.
İflas	Tükenmek. Borçlarını ödeyemeyecek duruma düşmek. Sermayesini batırmak.
İfsad	Bozmak. Azdırmak. Karıştırmak.
İfşa	Duyurmak. Meydana çıkarmak. Gizli bir şeyi açığa çıkarmak.
İftira	Birinin üzerine suç atmak. Yalan yere birisini suçlu göstermek.
İhale	Bir işi birisinin üzerine bırakmak. Artırma veya eksiltmeye çıkarılan bir işi şartlara uygun bir istekliye vermek.
İhbar	Haber vermek. Haber almak. Alınan haber.
İhdas	Yeniden bir şey yapmak. Ortaya koymak. Meydana koymak.
İhlal	Sakatlama. Bozma. Zarar vermek.
İhmal	Önem vermeme. Yapılması gereken bir işi sonraya bırakma. Dikkatsizlik.
İhtar	Dikkati çekmek. Uyarma. Hatırlatma.
İhtilaf	Anlaşmazlık. Uyuşmazlık, karışıklık, ikilik.
İhtimal	Mümkün olma hali. Olması mümkün görünmek.
İhtimam	Özenmek. Fazla dikkat etmek.
İhtiva	İçinde bulundurma, içine alma. Kapsamak.
İhtiyat	Yedek.
İkame	Oturtturma. Yerleştirme. Bulundurma. Meydana koyma. Vücuda getirme.
İkametgah	Ev. Ev adresi.
İkamet	Bir yerde kalmak. Oturma.
İkmal	Bitirmek. Tamamlama.
İkraz	Ödünç vermek. Borç vermek.
İkrazat	Borçlar. Borç verilen paralar.
İktibas	Bir söz veya yazıyı olduğu gibi veya kısaltarak alma.
İktifa	Yeterli bulma. Var olanı yeterli sayma.

İktisap	Kazanmak, elde etmek.
İktisat	Ekonomi. Tutum. Biriktirme. Tutumlu olma.
İktiza	Gerekme, ihtiyaç, gerek, işe yarama.
İlga	Kaldırmak. Hükümsüz bırakmak. Feshetmek.
İllyet	Sebeup ile ilgili, esas neden ile ilgilenmek. Bağlantı kurmak. Sebeup aramak.
İltimas	Kayırmak, tutmak. Haksız olarak yardımda bulunmak. Tavsiye.
İmha	Bozmak, yok etmek. Mahvetmek. Yıkma.
İmtina	İstememek. Çekinmek. Yapmamak.
İmtiyaz	Resmi veya özel izin. Diğerlerinden, benzerlerinden ayrılmak. Farklı olmak.
İmza	Kendi ismini veya kendine ait bir işareti, kendisinin kabullenerek yazması.
İnfaz	Bir hükmü yerine getirmek.
İnfisah	Hükümsüz kalmak. Fesholmak. Bozulmak.
İn'ikat (İn'ikad)	Akdetme, sözleşme kabulü, bağlanma.
İnkıta	Kesilmek. Tükenmek. Arkası gelmemek.
İnşa	Yapmak. Vücuda getirmek. Meydana getirmek.
İrad	Gelir. Kazanç. Bir mal veya mülkün getirisi.
İrade	İstek. Arzu. Bir şeyi yapma veya yapmama yolundaki güç.
İrtikab	Kötü bir iş işlemek. Rüşvet almak gibi çirkin bir şey yapmak.
İsbat	Bir makamı kullanarak hakkı olmayan para veya malı hile ile almak.
İsnad	Doğru olanı delil göstererek ortaya koymak.
İstıab	Delil ve şahitlerle bir fikrin doğruluğunu göstermek.
İstifa	Bir söz veya haberi birisine bağlayarak ilişkilindirmek.
İstihdam	Bir nesneye, bir şeye dayanmak.
İstihkak	İçine almak. Kaplamak. Toplamak.
İstihlak	Affını, azlini, istemek.
İstihsal	Bir hizmette kullanmak, hizmete almak. Çalıştırmak.
İstikrar	Kazanılan şey. Hak edilen. Hakkını almak.
İstikraz	Boş yere harcamak. Yeyip, bitirmek. Tüketmek, tüketim.
İstilzam	Üreticinin ürettiğini alıp kullanmak.
İstimal	Üretmek. Meydana getirmek.
İstimlak	Kararlılık. Sakin olmak. Sağla duruş.
İstinabe	Borçlanmak. Ödünç almak. Borç almak.
İstinaf	Lüzumlu olmak. Gerektirmek. Gerekli olmak.
İstinat (İstinad)	Faydalanmak. Kullanmak. Su-i İstimal: Kötüye kullanmak. Yolsuzluk Haksızlık.
İstinkaf	İcra yetkisi olan kamu kurumunun, bir malı halkın faydası için bedeli verilerek suretiyle halkın kullanımına sunması.
İstismar	Başka bir mahkemede görülen bir muhakeme (mahkeme) için, şahit veya sanığın yazılı ifadesinin alınması.
	Dava Mahkemesinin verdiği hükmü beğenmeyip bozulmasını daha üst mahkemeden istemek. Dava Mahkemeleri ile Temyiz Mahkemesi arasındaki bir derece Yüksek Mahkemeye verilen isim.
	Dayanma. Güvenme, senet veya delil söylemek, göstermek.
	Kabul etmemek. Reddetmek. Çekimser kalmak.
	Kendi çıkarına alet etmek. İşletmek. Kıymetlendirmek. Sömürmek.

İstisna	Ayrırmak. Kural dışı bırakmak. Ayrıcalık.
İştigal	Bir iş işlemek. Uğraşı vermek. Uğraşı verilen iş.
İta	Vermek. Bahşetmek.
İtfa	Bir borcu ödeyerek bitirmek. (şöndürmek, bastırmak)
İtiraz	Kabul etmediğini bildirmek. Bir fikir veya işin olmasını kabul etmemek.
İvaz	Karşılık olarak verilen şey. Bedel.
İzahat	Açıklama, açıklamalar.

K

Kabz	Tahsil etmek. Tutma. Ele almak. Kavramak. Almak.
Kaide	Esas. Temel. Kural. Yol.
Kamu	Herkes. Toplum. Devlet.
Karar	Değişmez duruma gelmek. Son söz. Mahkemece verilen son söz ve sonuca bağlama.
Kargir	Taş veya harçla yapılmış olan.
Karine	Bilinmeyen bir şeyin anlaşılmasına yarayan ipucu.
Karz	Borç, ödünç.
Kasd	Bir işi bile bile yapmak. İsteyerek. Niyet ederek. Niyet.
Kasıd	Kasd eden. Niyet eden. İsteyen.
Kati	Kesin. Mutlak. Şüphesiz. Tereddütsüz.
Kayd-ü şart	Kayıtsız ve şartsız olarak.
Kebir	Büyük.
Kefalet	Kefillik; bir kimse kendisine ait bir işi yapamadığı veya borcunu ödeyemediği takdirde, yerine onun işini göreceğini kabul etmek. Birisine kefil olmak. Borcunu yüklenmek.
Kefil	Birisinin bir borcu ödemesi gerekirken, ödeyemediği takdirde o borcu ödemeyi kendi üzerine alan kimse. Kefalet eden kimse.
Kesad	Alış veriş durgunluğu, verimsizlik.
Keşf	Gizli kalmış bir şey ortaya çıkarmak. Açmak.
Ketum	Sır saklayan. Gizleyen. Az konuşan, sırrını belli etmeyen.
Kezalik	Bunun gibi. Böylece.
Kıdem	Önce ve eskilik. Başkasından daha önce olmak. Zamanca daha önceki durumda olmak.
Kıst	Kısım. Pay. Taksit.
Kıyas	Benzetmek, karşılaştırmak, iki şeyi birbiriyle karşılaştırmak.
Kıymet	Değer, paha, bedel.
Kusur	Noksanlık. Eksiklik. İhmalkarlık. Tedbirsizlik.
Küsür	Artan parçalar, geri kalanlar. Artıklar.

L

Lafz (Lafız)	Ağızdan çıkan söz, kelime.
Lağv	Hükümsüz. Kaldırmak. İbtal etmek.
Lüks	Aşırı süs. Şatafat.

M

Mağdur	Haksızlığa uğramış. Haksızlık görmüş. Haksız işlem görmüş.
Mahdud	Sınırlanmış, sınırlı. Az.
Mahiyet	Bir şeyin aslı, içyüzü. Bir şeyin nelerden olduğu, neleri kapsadığı.
Mahsub	Sayılmış. Hesaplanmış, hesabına geçilmiş, kaydedilmiş.
Mal	Bir kimsenin tasarrufunda bulunan kıymetli ve lüzumlu şeyler. (Varlık, servet, para, ticaret eşyası)
Malik	Sahip. Malı elinde bulunduran. Bir şeyin tasarrufunu elinde bulunduran.
Maluliyet	Hastalıklı olma, hastalık. Sakatlık.
Ma melek	Elinde bulunan sahip olduğu şeyler. Nesi var ise. Her şeyi, hepsi. Bir şahsın borç ve alacaklarının hepsi.
Mamül	Yapılmış, imal edilmiş, işlenmiş.
Masraf	Sarfedilen, harcanan. Gider.
Matbu	Çoğaltılmış. Basılmış. Kitap veya gazete haline gelmiş.
Mazeret	Elde olmayan suç, kabahat işleme.
Mazur	Özür, özrü olan .
Meblağ	Para. Mevcut para miktarı.
Memur	Emir ile hareket eden. Emir altında olan. Görevli.
Menfaat	Fayda, kar. Gelir, ihtiyaç karşılığı olan şey.
Menkul	Nakledilen, taşınabilen.
Mera	Hayvanların otladığı yer. Kır. Çayırılık.
Mer'i	Uyulan. İcra edilen. hükmü geçen.
Mesai	Çalışma. İş zamanı. Çalışmalar.
Mesken	Ev. Oturulacak yer.
Meskün	İçinde oturanları olan yer. İnsan bulunan yer.
Mesned	Dayanacak yer, nokta. Dayanak.
Mesül	Sorumlu. Yaptığı iş ve hareketlerden hesap vermeye mecbur olan.
Meşru	Doğru. Yasal, yanlış olmayan.
Meta	Tüccar malı. Fayda.
Mevcut	Var olan. Bulunan. Hazır olan.
Mevzuat	Uygulama halinde olan kanunlar ve kurallar.
Mezad	Artırma ile yapılan satış.
Mezkur	Zikri geçen (önceden anılan, bahsi geçen). Zikredilmiş bulunan.
Miras	Ölen kimseden akrabalarına ve yakınlarına kalmış olan mal ve mülk, servet.
Misil	Benzeri. Eş. Tıpkısı.
Mizan	Terazi. Ölçü. Hesapların doğruluğunu anlamak için yapılan diğer bir hesap şekli.
Muamele	Davranma, davranış. İşlem.
Muayyen	Belli, kesin olarak belli ve kararlaştırılmış.
Muavin	Yardımcı. Yardım eden. Vekil.
Mucip	Bir şeyin meydana gelmesine sebep olan. Gereken, gerektiren
Muğlak	Kapalı, anlaşılması zor olan.
Muhafaza	Korumak. Gözetmek. Zarar ve ziyandan sakındırmak.

Muhammen	Tahmin edilen. Ortalama bir değer.
Muhasebe	Hesaplaşmak. Hesap görmek. Hesap işi ile uğraşmak.
Muhasib	Hesabeden kişi. Hesap işi ile uğraşan kişi. Muhasebeci.
Muhatab	Söyleyeni dinleyen. Kendisine seslenen, yönelinilen.
Muhtasar	Kısa, özet, kısaltılmış.
Muhtelif	Çeşitli, tek olmayan. Birbirine uymayan.
Muhtemel	Olabilir. Olası. Mümkün. Ümit edilir.
Muhteva	Bir şeyin içindekiler. Kaplanan, içine alınan. İçindeki şey.
Mukabil	Karşılık olan. Karşılık. Karşı taraf.
Mukavele	Sözleşme. Sözleşmek. Karşılıklı anlaşmak. Sözleşmek. Anlaşmak.
Mukavemet	Karşı durmak, dayanmak. Karşı koymak.
Mukayyed	Kayıtlı. Sınırlı. Deftere geçmiş, kaydedilmiş olan. Kayıt altına alınmış.
Mukim	İkamet eden. Bir yerde devamlı oturan.
Muktedir	Güçlü, kuvvetli, iş gücü yeten.
Mukteza	İhtiyaca karşılık istenmiş. İhtiyaç duyulmuş. Lazım olan. İhtiyaca göre istenmiş görüş.
Muntazam	Düzenli. Tertipli. Düzgün sıralanmış. Her şeyin yerli yerinde.
Munzam	Eklenen. İlave edilen. Üste konan, katılan.
Murahas	Devlet veya herhangi bir kuruluş adına, yetkili olarak bir yere bir görev ile gönderilen kimse.
Murakıb	Teftiş, kontrol eden kimse. İnceleme.
Musamaha	İdare edip kusuru görmezden gelmek.
Muris	Miras bırakan kimse.
Mutabakat	Uygunluk. Uygun olma. Anlaşmaya varma.
Mutad (Mutat)	Adet. Adet edilen iş. Alışılmış olan. Süreklilik arzeden alışkanlık.
Muteber	Saygınlık gören. Beğenilen. İnanılır, güvenilir, hatırı sayılır.
Mutemed	Kendine güvenilen kimse. Kendisinden zarar gelmeyeceği bilinen kimse.
Muvafakat	İzin vermek. Anlaşmak. Uygunluk. Uymak.
Muvakkat	Geçici. Devamlı olmayan. Süreli.
Muvazaa	Danışıklı dövüş. Gerçekte var olmayan bir durumu varmış gibi göstermek için yapılan anlaşma.
Mübadele	Değişme. Bir şeyin başka bir şeyle değiştirilmesi.
Mübayaa	Satın alma. Pazarlıkla bir şeyin değerini verip alma.
Mücvir	Yakın alan. Yakın çevre. Komşu.
Mücbir	Zorlayan. Zor durum.
Müdafaa	Savunma.
Müdahil	İçeri. İçine katılan, dahil olan, karışan
Müddei	Hak iddia eden. İddiada bulunan. Davacı.
Müddet	Belirli süre.
Müessese	(müesses) Kuruluş, kurulmuş inşa edilmiş.
Müfettiş	Teftiş eden, inceleyen.
Müflis	İflas etmiş. Parasız kalmış. sermayesini kaybetmiş.
Mühlet	Süre. Bir işi belirli bir zaman için ertelemek, süre vermek.
Mükellef	Bir şeyi yapmaya mecbur olan. Görevli.

Mükteseb	Kazanılmış. Elde edilmiş. Sahiplik.
Mülga	Kaldırılmış. Ferhedilmiş. Terkedilmiş.
Mülk	Mal. Yer. Bina, arsa, arazi.
Mümessil	Bir şahsı veya topluluğu temsil eden. Temsilci. Vekil.
Münasebet	İlişki. İki şey arasındaki ilişki. Uygunluk. Alaka.
Münferit	Tek başına. Tek. Kendi başına.
Münfesih	Fesh olunan. Dağılan. Hükümsüz kalan. Geçersiz kalan.
Münderecat	İçindekiler, içerik, kapsam.
Münhasır	Yalnız bir şeye ait ve özel olan. Belli sınırlar içerisinde olan. Her yanı çevrili bulunan.
Müphem (Mübhem)	İyice belli olmayan. Kesin olarak açık olmayan, belirsiz.
Müracaat	Başvurmak. Danışmak. Bir iş için ilgililerle görüşmek.
Müsadere	Yasak edilen bir şeyin kanuna göre elden alınması. Kanun gücüyle zor kullanılarak alım.
Müseccel	Kayıtlı. Kayda geçirilmiş. Tescilli.
Müstahsil	Üretici. Yetiştiren. Meydana getiren, üreten.
Müstesna	Ayrı tutulan. Kural dışı bırakılan. Özel işleme tabi tutulan.
Müsteşar	Danışman. Kendisine iş danışılan.
Müşteki	Şikayette bulunan. Şikayetçi.
Müştemilat	(müştemelat) Bir şeyin içine aldığı şeyler. İçerisindeki şeyler. Eklentiler.
Müşterek	Birlikte. Ortaklaşa.
Müşteri	Malı parayla alan. Satılan malın alıcısı.
Müteaddid	Birden fazla. Bir çok.
Müteakib	Sonraki. Sonra gelen, arkasından gelen.
Müteallik	İlgili, alakalı, biryere bağlı.
Müteferrik	Çeşitli. Kısım kısım. Başka başka. Dağınık.
Mütemmim	Tamamlayan, tamamlayıcı, bitiren.
Mütercim	Tercüme eden. Bir dilden başka bir dile çeviri yapan.
Müteselsil	Birbirini takip eden. Zincirleme. (zincirleme sorumluluk)
Mütevellil	Bir vakfın idaresine memur edilmiş kimse.
Müvekkil	İşini başkasına verip, o işte o kimseyi kendi yerine geçiren, vekil tayin eden.
Müzakere	Bir iş hakkında konuşmak, bir iş için önceden danışıp görüşmek.
Müzayede	Artırma. Bir şeyi topluluk önünde satışa çıkararak değerini artırma.

N

Nafaka	Yiyecek parası, geçim için lazım olan şey. Geçindirmeye mecbur olduğu kimselere veya çocuklarına mahkeme kararıyla verilen geçinme parası.
Nakit	Hazır para. Bir şeyin bedelini peşin ödeme.
Nakten	Para olarak, peşin elden ödeme
Nakdi	Paraca, peşin para ile. Para ile ilgili.
Nakliyat	Taşıma işleri. Taşımacılık.
Nam	İsim, ad. Ün, şan.
Narh	Yiyecek maddelerine belediyenin koymuş olduğu fiyat.

Natık	Beyan eden, söz eden. Bildiren. Altın ve gümüş gibi olan mal.
Nema	Faiz. Artmak. Çoğalmak. Gelişme, büyüme, uzamak, üremek.
Neseb	Sülale, akrabalık, soy.
Neşriyat	Gazete, dergi, kitap, radyo, tv vb. araçlarla yayılmış ve yayımlanmış şeyler.
Netice	Son. Sonuç.
Nezaret	Gözaltı. Bakmak, seyir.
Nezd	Yan, yakın, yakını. (karibi=akrabası, çok yakını)
Nihai	Sona ait, son ile ilgili, sonuncu.
Nisbi	Belirli bir ölçüye göre, karşılaştırma ile. Kıyaslama.
Nisbet	Münasebet, yakınlık, bağlılık, ölçü.

Ö

Örf	İnsanlar arasında güzel görülmüş, devamlı olarak yapılagelmiş olan şeyler. Alışkanlıklar.
Özür	Sakatlık.

P

Paha	Kıymet, değer, bir şeyin fiyatı, bedeli.
Pay	Hisse.
Personel	Bir işte çalışanların hepsi.
Peşkeş	Başkasının malını başka birine vermek.

R

Rayıç	Revaçta olan, güncel, sürümü olan.
Red	Geri çevirmek, geri döndürmek. Kabul etmemek.
Reel	Gerçek, hakiki, sahici.
Rehin	Bir şeyin yerine garanti olarak tutulmuş olan başka bir şey.
Rekabet	Kıskanmak. Korumacılık. Başkalarından ileride olmak için çaba sarfetmek. Benzerlerine üstünlük sağlamaya çalışmak.
Re'sen (Resen)	Doğrudan doğruya. Kimseye danışmadan. Kendi başına.
Resmi	Devlet adına veya devlet tarafından. Ciddi.
Reşid	Olgun, yetişkin. Akıllı. Kanuni yetkilerini bilen ve kullanabilen.
Rey	Oy.
Riayet	Uymak. Tabi olmak. İyi karşılamak.
Rüchan	Üstünlük, yükseklik, üstün olma. Diğerlerine karşı öncelik.
Rücu	Geri dönme. Vazgeçme.
Rüşvet	Kanuna uygun olmayarak, kanunen bir iş gördürmek amacıyla görevli olan kimseye, yasal olmayan şekilde para ve çeşitli çıkarlar sağlamak.

S

Sabit	Duran, yerinde duran.
Saf	Katışıksız. Berrak, temiz.
Sahte	Düzme, yapmacık, yalandan, taklit.
Sakat	Bir tarafı bozuk, eksik veya asla bir işe yaramaz olan. Yanlışlık.
Sarahat	Açıklık. Meydanda olma. Belli olma.
Sarf	Harcama, masraf, gider.
Sarih	Açık, belirli, belirgin, ortada olan.
Sarraf	Kuyumcu, mücevherci, para işleri ile uğraşan.
Seciye	Huy, karakter.
Sehven	Yanlışlıkla, yanılmak suretiyle.
Selahiyet	Yetki.
Senet	Kuvvetli söz. Tapu. Borç karşılığında verilen ve ödeme günü ve miktarı belirli olan belge.
Sermaye	Ana mal. Esas para. Öz varlık.
Servet	Mal, mülk, zenginlik.
Seylab	Taşkın su, sel.
Seyyar	Bir yerde durmayıp sürekli yer değiştiren.
Sicil	Kayıt. Resmi evraklarda tutulan kayıtlar. Resmi dairelerde kayıtların tutulduğu bölüm.
Sipariş	İsmarlamak. İstekte bulunmak.
Suistimal	Kötüye kullanmak. Bir şeyi kendi yararına kullanmak.
Sükut	Susma. Konuşmamak.

Ş

Şahıs	Kimse, kişi.
Şamil	Kapsam. Kaplayan, kapsayan, içine alan.
Şerh	Açmak, genişletmek. Açıklamak.
Şifahen	Sözle, ağızdan. Konuşmak suretiyle, lafla.
Şube	Kol, ikinci derecedeki kollar. Bölüm.
Şümül	Kaplamak. İçine almak. Kapsamak.

T

Taahhüt	Bir işin veya şeyin yapılması için söz vermek. üzerine almak. Yüklenmek.
Taahhütname	Söz verdiği ve taahhüt ettiği işle ilgili yazılan yazı.
Taammüden	Önceden hazırlanarak. Bile bile.
Tabir	İfade, anlatma, Söz. Anlamı olan söz.
Tacir	Ticaret yapan, ticaretle uğraşan kişi.
Taciz	Huzursuz kılmak. Rahatsız etmek. Sıkıntı vermek.
Tadil	Aslına zarar vermeden değiştirmek. Değişiklik yapmak.
Tahakkuk	Gerçekleşmek.

Tahdid	Sınırlamak. Sınırları belli etmek.
Tahkik	Doğru olup olmadığını araştırmak. Soruşturmak. İncelemek.
Tahkikat	İnceleyerek araştırmak.
Tahkim	Hakem atamak. Kuvvetlendirmek. Sağlamlaştırmak.
Tahliye	Boşaltmak. Boş bırakmak. Serbest bırakmak.
Tahmil	Yüklemek. Taşıtmak. Bir kimse üzerine bir işi bırakmak.
Tahribat	Yıkmaq. Bozmaq. Aslını bozmaq.
Tahrif	Harflerin yerini değiştirmek. Bozmaq. Kalem kullanarak kendi yararına ve başkasının zararına bir Şeyin anlamını değiştirmek.
Tahrifat	Bozmalar. Kalem karıştırmalar.
Tahsil	Gelir veya vergi toplamak. Para almak.
Tahsis	Belli bir amaç için kullanmak. Bir Şey veya bir kimse için ayırmak.
Tahsisat	Bir kimse veya bir kuruluş için ayrılmış para veya mal.
Tahvil	Borç senedi. Değiştirmek. Döndürmek.
Takas	Vereceğini, alacağına karşılık tutmak suretiyle ödeşmek, sayışmak. Değişmek.
Takdir	Kıymet vermek, kıymet tespit etmek. Değerini, kıymetini anlamak.
Taksim	Bölme. Parçalama, parçalara ayırma.
Taksir	Kusur, hata, kabahat.
Tali	İkinci derecede. Sonradan gelen.
Talib	İstekli. İsteyen.
Talimat	Bir iş hakkında hareket tarzını bildiren emirler.
Tamah	Bir Şeye göz dikip bakmak
Tanzim	Sıraya koymak. Sıralamak. Dizmek. Düzenlemek.
Tarik	Terkeden, vazgeçen, bırakan.
Tasarraf	İdareli kullanım. Tutum. Kullanma hakkı, sahip olma.
Tasdik	Doğruluğunu kabul etmek. Bir kararın kanunlara uygun olduğunu kabul edip onaylamak.
Tasfiye	Hesapları kapatmak. Sadeleştirmek. Temizlemek.
Tashiş	Daha iyi ve daha doğru hale getirmek. Düzeltmek.
Tasnif	Sınıflara ayırmak. Sınıflandırmak.
Tazmin	Kefil olmak. Zarar verdiği kimsenin zarar ve ziyanını ödemek.
Teamül	Olagelen iş. Önceden beri yapılagelen işlemler, ilişkiler.
Teati	Karşılıklı olarak alıp vermek.
Tebellüğ	Anlayıp alma.
Teberru	Bağış, bir malın karşılıksız olan verilmesi.
Tebliğ	Bildirmek. Bildirilen Şeyler.
Tecil	Ertelemek. Başka bir zamana bırakmak. Acele etmemek.
Tecziye	Cezalandırmak.
Tedavül	Elden ele gezme. Dolaşım. Kullanım. Sürüm. Geçerlilik.
Tediye	Ödemek. Borcunu vermek.
Tefeci	El altından yüksek faizle para veren kimse.
Teftiş	Kontrol etmek. İncelemek. İşlerin uygunluğunu denetlemek.
Tehir	Geciktirmek. Sonraya bırakmak.
Tekabül	Karşılıklı olmak. Bir Şeyin karşılığı olmak. Yüzleşmek. Karşılık olma.

Tekzib	Yalanlamak. Yalan olduğunu söylemek.
Telafi	Eksik olan bir şeyin yerini doldurmak. Tamamlamak.
Telif	Bir eser yazmak. Eser hakları.
Temlik	Mal sahibi yapmak. Sahip kılmak.
Tenzil	İndirim. İndirmek. Aşağı çekmek.
	Bir şeyin bir miktarını bir sayıdan çıkarmak.
Terettüb	Gerekmek, gereklilik. Lazım gelmek.
Terettüd	Kararsızlık. Bir konu hakkında karar veremeyerek şüphede kalmak.
Tereke	Ölen bir kimsenin bıraktığı malların hepsi.
Terfi	Yükselmek. Yukarı kaldırmak.
Terkin	Silme, iptal etme. Bozma.
Tescil	Sicile geçirmek. Deftere kaydetmek.
Tesellüm	Teslim. Verilen bir şeyi alıp kaydetmek, teslim almak.
Teselsül	Zincirleme, zincir gibi birbirine bitişik kısımlar olmak.
Teşebbüs	Bir işe girişmek. Bir işi ilk olarak teklif etmek.
Teşvik	Yüreklendirmek. Kışkırtmak. Cesaret vermek.
Tevdiat	Emanetler. Emanet bırakmalar. Güvenli bir yere kıymetli bir şeyi teslim etmek.
Tevdii	Bırakmak, vermek. Emanet etmek.
Tevsik	Belgelendirmek. Sağlamaştırma. Yazılı hale getirmek.
Teyid	Kuvvetlendirmek. Doğrulatmak. Sağlamaştırma.
Tutanak	Mahkeme, meclis gibi yerlerde söylenenlerin olduğu gibi yazılışı. Yazı evraki. Mevcut durumun yazıyla tesbit altına alınması. Taraflarca yazılarak karşılıklı imzalanan, karşılıklı antlaşmayı bildiren yazı.

U

Uhde	Bir işi üzerine almak. Söz vermek. Bir kimsenin üstünde olan iş veya şey.
Umumi	Herkese dair. Herkesle ilgili. Genel.

Ü

Ücret	Bir hizmet karşılığı verilen bedel.
Üstad	Bilimde, sanatta ve meslekte üstün olan kimse. Usta.

V

Vade	Süre. Bir iş için önceden belli edilen zaman. Bir işi ertelemek, sonraya bırakmak için olan belli zaman.
Vasi	Bir ölünün vasiyetini yerine getirmeye görevli kimse, Bir yetimin veya akılca zayıf ve hasta olan bir kimsenin malını idare eden kimse.
Vasiyet	Bir işi birisine havale etmek. Bir malı veya faydayı ölümden sonrası için bir şahsa veya bir hayır kurumuna bağış yolu ile devretmek.
Vazife	Bir kimsenin yapmaya mecbur olduğu iş.

Vefat	Ölüm.
Vekalet	Vekillik. Birisinin adına iş görmek. Yetkiyi başkasına vermek.
Velayet	Veli olan kimsenin hali.
Veraset	Miras sahibi olma. Ölen bir kimsenin mallarının mirasçılara geçmesi.
Vesika	Mirasçılık. Mirasta hak sahibi olmak.
Vuku	Evrak. İnanılacak sağlam delil. Senet. Sağlam şey.
	Oluş. Bir olayın çıkış şekli oluşu.

Y

Yekun	Toptan. Hepsi, Sonuç.
Yevmiye	Günlük. Gündelik. Günlük hareketleri günü gününe kaydetmeye yarayan defter.

Z

Zayi	Elden çıkan, kaybolan. Yitik, zarar, ziyan.
Zayiat	Zarar ve ziyanlar.
Zilliyet	Görünür sahiplik. Koruyucu olma.
Zilyed	Sahip, sahiplik.
Zimmet	Sorumluluk.
Zimnen	Açıktan olmayarak, dolayısıyla, ima yolu ile.

18. YARARLANILAN KAYNAKLAR

18.1 Yararlanılan Kanunlar

- 1- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK)
- 2- 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu (MTVK)
- 3- 210 Sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu (DKK)
- 4- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK)
- 5- 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu (DVK)
- 6- 492 Sayılı Harçlar Kanunu (HK)
- 7- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu (SSK)
- 8- 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu (EVK)
- 9- 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu (BGK)
- 10- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK)
- 11- 3308 Sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu (ÇMEK)
- 12- 3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu
- 13- 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu
- 14- 4369 Sayılı Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu, 3505 Sayılı Kanun, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun, Belediye Gelirleri Kanunu, 1318 ve 4208 Sayılı Kanunlar ile 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 15- 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu (İSK)
- 16- 4842 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

- 17-** 4857 Sayılı İş Kanunu (İK)
- 18-** 4884 Sayılı TTK, VUK, DVK, İK ve SSK'da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 19-** 4958 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu (SSKK)
- 20-** 5024 Sayılı Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 21-** 5035 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 22-** 5073 Sayılı SSK, Tarım İşçileri SSK, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar SSK ile Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar SSK'ya Göre Gelir ve Aylık Almakta Olanların Gelir ve Aylıklarında Artış ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 23-** 5083 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun
- 24-** 5228 Sayılı Bazı Kanunlarda ve 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 25-** 5281 Sayılı Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 26-** 5398 Sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 27-** 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (Yeni)
- 28-** 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (AATUHK)
- 29-** 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu (VİVK)
- 30-** 5479 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 31-** 5615 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 32-** 5728 Sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 33-** 5510 Sayılı Sosyal Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- 34-** 5763 Sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

- 35-** 5766 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 36-** 5797 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 37-** 5828 Sayılı 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu
- 38-** 5838 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

18.2 Yararlanılan Tebliğler

- 1-** 31.12.1980 tarih ve 17207 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan 16 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 2-** 27.01.1985 tarih ve 18648 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan 163 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 3-** 31.12.1987 tarih ve 19681 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 4-** 07.12.1994 tarih ve 22134 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 234 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 5-** 03.08.1995 tarih ve 22363 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 187 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği
- 6-** 25.12.1995 tarih ve 22484 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 245 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 7-** 30.04.1998 tarih ve 23328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 32 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 8-** 13.11.1998 tarih ve 23522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 267 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 9-** 18.11.1999 tarih ve 23880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 279 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 10-** 25.01.2000 tarih ve 23944 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 409 seri no.lu AATUH Genel Tebliği
- 11-** 14.09.2000 tarih ve 24170 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 74 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği

- 12-** 23.09.2000 tarih ve 24179 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 76 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 13-** 08.12.2000 tarih ve 24254 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 288 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 14-** 19.12.2000 tarih ve 24265 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 10 sıra numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
- 15-** 21.12.2000 tarih ve 24267 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 412 seri no.lu AATUH Genel Tebliği
- 16-** 01.03.2001 tarih ve 24333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 81 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 17-** 31.03.2001 tarih ve 24359 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 416 seri no.lu AATUH Genel Tebliği
- 18-** 23.11.2001 tarih ve 24592 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 84 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 19-** 01.12.2001 tarih ve 24600 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 301 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 20-** 02.02.2002 tarih ve 24659 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 421 seri no.lu AATUH Genel Tebliği
- 21-** 19.03.2002 tarih ve 24700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 85 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 22-** 08.12.2002 tarih ve 24957 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 310 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 23-** 04.07.2003 tarih ve 25158 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 320 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 24-** 31.07.2003 tarih ve 25185 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 11 sıra numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
- 25-** 01.08.2003 Tarih ve 25186 Sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan 323 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 26-** 28.10.2003 tarih ve 25273 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 324 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

- 27-** 12.11.2003 tarih ve 25287 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 429 seri no.lu AATUH Genel Tebliği
- 28-** 04.12.2003 tarih ve 25306 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 325 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 29-** 28.02.2004 tarih ve 25387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 91 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 30-** 27.04.2004 tarih ve 25445 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 332 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 31-** 28.04.2004 tarih ve 25446 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 333 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 32-** 05.05.2004 tarih ve 25453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 334 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 33-** 13.08.2004 tarih ve 25552 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 337 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 34-** 24.08.2004 tarih ve 25563 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 339 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 35-** 30.09.2004 tarih ve 25599 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 340 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 36-** 20.11.2004 tarih ve 25646 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 341 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 37-** 22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 92 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 38-** 19.01.2005 tarih ve 25705 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 93 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 39-** 04.02.2005 tarih ve 25717 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 43 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 40-** 28.02.2005 tarih ve 25741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 345 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 41-** 03.03.2005 tarih ve 25744 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 346 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

- 42-** 03.03.2005 tarih ve 25744 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 37 seri no.lu Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği
- 43-** 04.03.2005 tarih ve 25745 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 434 seri no.lu AATUH Genel Tebliği
- 44-** 16.04.2005 tarih ve 25788 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 44 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 45-** 03.07.2005 tarih ve 25864 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 95 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 46-** 21.07.2005 tarih ve 25882 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 350 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 47-** 13.10.2005 tarih ve 25965 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 351 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 48-** 18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 96 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 49-** 18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 353 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 50-** 31.12.2005 tarih ve 26040 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 97 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 51-** 23.02.2006 tarih ve 26089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 356 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 52-** 02.03.2006 tarih ve 26096 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 357 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 53-** 28.04.2006 tarih ve 26152 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 438 sayılı AATUH Genel Tebliği
- 54-** 11.07.2006 tarih ve 26225 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 99 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 55-** 17.08.2006 tarih ve 26262 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 362 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 56-** 15.11.2006 tarih ve 26347 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 101 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği

- 57-** 28.11.2006 tarih ve 26360 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 363 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 58-** 20.12.2006 tarih ve 26382 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 102 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 59-** 20.12.2006 tarih ve 26382 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 259 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 60-** 30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 365 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 61-** 01.02.2007 tarih ve 26421 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 367 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 62-** 03.04.2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 63-** 17.04.2007 tarih ve 26496 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 371 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 64-** 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 104 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 65-** 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 264 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 66-** 10.05.2007 tarih ve 26518 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 372 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 67-** 28.06.2007 tarih ve 26566 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 49 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 68-** 28.06.2007 tarih ve 26566 sayılı Resmi Gazete'deyayımlanan 373 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 69-** 30.06.2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 105 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 70-** 18.10.2007 tarih ve 26674 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 376 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 71-** 17.11.2007 tarih ve 26703 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 377 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

- 72-** 04.12.2007 tarih ve 26720 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 265 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 73-** 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3 seri no.lu Özel İletişim Vergisi Genel Tebliği
- 74-** 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 50 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 75-** 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 52 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 76-** 26.12.2007 Tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 378 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 77-** 28.12.2007 tarih ve 26740 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 266 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 78-** 28.12.2007 tarih ve 26740 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranları Hakkında Tebliğ
- 79-** 04.01.2008 tarih ve 26746 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 107 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 80-** 06.02.2008 tarih ve 26779 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 381 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 81-** 26.02.2008 tarih ve 26799 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 108 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 82-** 11.04.2008 tarih ve 26844 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 109 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 83-** 22.04.2008 tarih ve 26855 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 seri no.lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 84-** 11.07.2008 tarih ve 26933 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 110 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 85-** 12.07.2008 tarih ve 26934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 56 seri no.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği
- 86-** 29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 268 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği

- 87-** 22.08.2008 tarih ve 26975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 386 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 88-** 20.11.2008 tarih ve 27060 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3 seri no.lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 89-** 20.11.2008 tarih ve 27060 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 387 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 90-** 06.12.2008 tarih ve 27076 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 269 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 91-** 20.12.2008 tarih ve 27086 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 388 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 92-** 23.12.2008 tarih ve 27089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 270 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 93-** 23.12.2008 tarih ve 27089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 111 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 94-** 23.12.2008 tarih ve 27089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 51 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 95-** 23.12.2008 tarih ve 27089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 40 seri no.lu Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 96-** 23.12.2008 tarih ve 27089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 57 seri no.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği
- 97-** 23.12.2008 tarih ve 27089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/1 sıra no.lu Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği
- 98-** 23.12.2008 tarih ve 27089 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 35 seri no.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği
- 99-** 24.12.2008 tarih ve 27090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 58 seri no.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği
- 100-** 26.12.2008 tarih ve 27092 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 31 seri no.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 101-** 27.12.2008 tarih ve 27093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 389 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

- 102-** 31.12.2008 tarih ve 27097 (6. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 271 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 103-** 31.12.2008 tarih ve 27097 (7.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 32 seri no.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 104-** 31.12.2008 tarih ve 27097 (7. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/1 sıra no.lu Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği
- 105-** 12.08.2009 tarih ve 27317 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 272 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 106-** 13.08.2009 tarih ve 27318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 seri no.lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 107-** 13.11.2009 tarih ve 27406 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 392 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 108-** 05.12.2009 tarih ve 27423 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 113 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 109-** 29.12.2009 tarih ve 27447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 393 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 110-** 29.12.2009 tarih ve 27447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 273 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 111-** 29.12.2009 tarih ve 27447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 41 seri no.lu Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 112-** 29.12.2009 tarih ve 27447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 38 seri no.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği
- 113-** 31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/3 sıra no.lu Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği
- 114-** 31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 34 seri no.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 115-** 31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 53 seri no.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 116-** 31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 60 seri no.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği

- 117-** 31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 61 seri no.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği
- 118-** 31.12.2009 tarih ve 27449 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 35 seri no.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği
- 119-** 04.02.2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 396 seri no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

18.3 Yararlanılan Bakanlar Kurulu Kararları

- 1-** 30.12.2003 tarih ve 25332 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/6577 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 2-** 14.12.2004 tarih ve 2004/8327 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 3-** 29.12.2004 tarih ve 25685 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2004/8295 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 4-** 02.03.2005 tarih ve 25743 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2005/8551 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 5-** 08.07.2005 tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2005/9077 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 6-** 29.12.2005 tarih ve 26038 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2005/9826 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 7-** 23.07.2006 tarih ve 26237 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 8-** 29.12.2006 tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/11449 Sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 9-** 29.12.2006 tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 10-** 05.04.2007 tarih ve 26484 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/11912 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 11-** 30.05.2007 tarih ve 26537 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/12143 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 12-** 06.12.2007 tarih ve 26722 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/12888 sayılı Bakanlar Kurulu kararı

- 13-** 30.12.2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 14-** 30.12.2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/13044 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 15-** 05.01.2008 tarih ve 26747 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13055 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 16-** 08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13234 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 17-** 01.03.2008 tarih ve 26803 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13252 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 18-** 06.04.2008 Tarih ve 26839 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13426 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 19-** 19.07.2008 tarih ve 26941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13902 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 20-** 19.07.2008 tarih ve 26941 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13903 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 21-** 20.09.2008 tarih ve 27003 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/14092 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 22-** 13.11.2008 tarih ve 27053 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/14272 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 23-** 03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14580 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 24-** 03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 25-** 03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 26-** 03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14594 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 27-** 29.03.2009 tarih ve 27184 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14812 sayılı Bakanlar Kurulu kararı

- 28-** 15.07.2009 tarih ve 27289 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15200 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 29-** 19.11.2009 tarih ve 27411 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15565 sayılı Bakanlar Kurulu kararı
- 30-** 05.03.2010 tarih ve 27512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/114 sayılı Bakanlar Kurulu kararı

18.4 Yararlanılan Sirküleri

- 1-** 30.01.2004 Tarih ve GVK-12/2004-4 Yıllık Beyannameler sayılı 12 no.lu Gelir Vergisi Sirküleri
- 2-** 11.02.2004 tarih ve GVK-15/2004-7/Kar Paylarının Vergilendirilmesi-1 sayılı 15 sıra no.lu Gelir Vergisi Sirküleri
- 3-** 24.03.2004 tarih, GVK-22/2004-14 /Yatırım İndirimi 2 sayılı Gelir Vergisi Sirküleri
- 4-** 13.12.2005 tarih, GVK-41/2005-13/Basit Usulde Vergilendirme-6, 41 no.lu Gelir Vergisi Sirküleri
- 5-** 30.12.2005 tarih, GVK-43/2005-15/Basit Usulde Vergilendirme-7, 43 no.lu Gelir Vergisi Sirküleri
- 6-** 06.07.2007 tarih, KDVK-49/2007- 5, 49 no.lu Katma Değer Vergisi Sirküleri
- 7-** 06.02.2009 tarih , GVK-71/2009-01 no.lu Gelir Vergisi Sirküleri
- 8-** 06.02.2009 tarih, KVK-15/2009-1/Kesinti Uygulaması-2 no.lu Kurumlar Vergisi Sirküleri

18.5 Yararlanılan Genelge ve Yönetmelikler

- 1-** 28.04.1981 tarih ve 17324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sakatlık İndiriminden Yararlanacak Hizmet Erbabının Sakatlık derecelerinin Tesbit Şekli ile Uygulanması Hakkında Yönetmelik
- 2-** 09.12.2003 tarih ve 25311 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği
- 3-** 16.12.2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri İle Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- 4-** 04.02.2005 tarih ve 25717 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan İş Kanunu Yönetmeliği
- 5-** 22.10.2005 tarih ve 26974 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Uzlaşma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 6-** 28.03.2006 tarih ve B.13.2.SSK.5.01.08.00/VIII-031/229218 sayılı 16 /367 Ek genelge
- 7-** 02.05.2006 tarih ve B.13.2.SSK.5.01.08.00/VIII- 031/342494 sayılı SSK Genelgesi

18.6 Yararlanılan Komisyon Kararları

- 1- E.2001/3, K.2005/4, 20.10.2005 tarihli Anayasa Mahkemesi kararı
- 2- 29.12.2007 tarih ve 26741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/1 no.lu Asgari Ücret Tespit Komisyonu kararı
- 3- 30.12.2008 tarih ve 27096 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/1 no.lu Asgari Ücret Tespit Komisyonu kararı

18.7 Yararlanılan Muktezalar

- 1- Ankara Defterdarlığı 16.02.2004 tarih ve 1391 sayılı Muhtasar Beyannameler İle İlgili Verilen Mukteza
- 2- İstanbul Defterdarlığı 09.05.2005 tarih ve 3668 sayılı Kur Farkları İle İlgili Verilen Mukteza

18.8 Yararlanılan İnternet Kaynakları

- 1- www.alomaliye.com.tr
- 2- www.bdodenet.com.tr
- 3- www.gib.gov.tr
- 4- www.hud.org.tr
- 5- www.istanbulsmmmmodasi.org.tr
- 6- www.ivdb.gov.tr
- 7- <http://rega.basbakanlik.gov.tr>
- 8- www.tcmb.gov.tr
- 9- www.turmob.org.tr
- 10- www.tuik.gov.tr
- 11- www.yaklasim.com.tr

Yıldız Posta Cad.
Dedeman İşhanı
No:48, Kat:6
34349 Gayrettepe, İstanbul
T +90 212 370 0700
F +90 212 274 1817
W www.jpatri.com

Arkan & Ergin
Member of JPA International